

Mattholi
Medici.

1569

Domenico An.° Guizzarri

[redacted]

Morelli 16/1/10

L. 2.

PETRI ANDREAE

MATTHIOLI

SENENSIS MEDICI

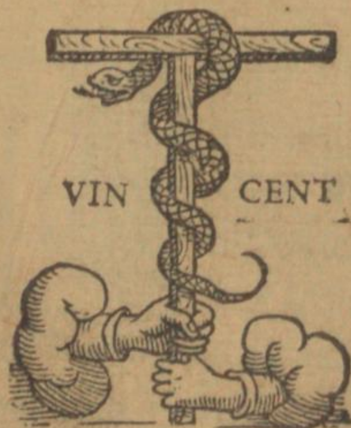
OPVSCVLVM,

DE

Simplicium medicamentorum facultatibus secundum locos,& genera.

ACCESSERVNT QVOQVE *Præfationes quædam huic opuſculo ad modum neceſſariæ, quarum enarrationem Epiſtola ad Lectorem indicabit.*

CVM PRIVILEGIO.

VENETIIS,

Apud Vincentium Valgriſium.

M D LXIX.

ILLVSTRI, AC GENEROSO DOMINO VITO DE DORIMBERGIO,

Equiti aurato, Sac. Cæsa. Maiestatis Consiliario, & ad Illustriss. Senatum Venetum Oratori, Domino suo obseruandissimo.

Petrus Andreas Matthiolus Senensis Medicus. S.P.D.

TRES sunt potissimum causæ, quæ amorem, & amicitiam inter homines cōciliant: una proficiscitur ab ipsius naturæ ductu, estq; arcana quædam similitudo sensuum, & animorum coniunctio; hinc sæpe accidit,

ut quoſdam nunquam nobis an
tea cognitos primo intuitu , uel
congreſſu amare incipiamus.
Altera oritur à conſuetudine, &
mutua conuerſatione , ſiue uitæ
ſocietate , quæ etiam non pa-
rum habet momenti ad conglu
tinandos animos. Tertia ſita eſt
in rebus externis , ut pote offi-
cijs,& beneficijs, quæ inter can
didos amicos inuicẽ communi-
cari ſolent. Ab his tribus fonti-
bus amicitia noſtra uetus ma-
nat: nã quo tempore ambo Go
ritij degimus, ego te quaſi natu
ra mea hortante amaui, & colui
propter uirtutes tuas excellen-
tes , & ſingulares ingenui animi
dotes , quæ ueluti philtrũ me in
tui amorem rapuerunt. qui qui-
dem amor deinde familiari , &
iucunda conuerſatione ſenſim
auctus , & tandem etiam mul-
tis officiorum commoditati-
bus

bus à te mihi præſtitis adeò con
firmatus, & ſtabilitus eſt, ut
eum nulla loci, uel temporum
intercapedine mutari, quinetiã
nec Lethæo flumine ablui poſſe
exiſtimem. Sed quoniam bene-
ficia non ſolummodo amorem
cõciliant, uerùmetiam ad repo
nendam gratiam obligant, non
ſatis mihi fuerit, ab amore, quo
te cum ueneratione comple-
ctor non diſcedere, niſi etiam
beneficijs à te acceptis gratiam
aliquam referam. Sed inter mul
ta genera gratitudinis unus mo
dus mihi peculiaris eſt, quo ego
eos, qui de me benemeriti ſunt
remunerari ſoleo, nempe dedi-
catio librorum, & lucubratio-
num mearum. Hac igitur, uia
uolui tibi memor, ac gratus ap
parere, uel ſaltem gratitudi-
nis, & obſeruantiæ conatum ali-
quem declarare, ſub nominis

 tui

tui auſpicio emittens libellum hunc medicamentarium, pharmacopæis,medicis, & omnibus medicinæ ſtudioſis æquè etiam utilem,ac neceſſarium . Et præter enumeratas cauſas huius meæ dedicationis etiam accedit alia, nempe quòd liber hic primò lucem experitur Venetijs, apud cuius urbis Illuſtriſsimum Senatum tu cum multa laude inuictiſsimi, ac potentiſſimi Cęſaris Maximiliani Secundi,perſonam ſuſtines, ac repræſentas, qui tuam prudentiam, rerum uſum, ac peritiam animaduertens, tibi ad celeberrimam, & ſplendidiſsimam totius orbis Rēpublicam legationis munus demandauit . Præterea & hoc me non mediocriter impulit, quòd tu librum hunc tibi deſtinatum,& intelligere, & iudicare potes,ut pote qui nobi

litati,

litati, ac generis ſplendori lite-
rarum decus, & optimarum di-
ſciplinarum cognitionem addi-
deris. Poſtremò cùm tua ſalus
mihi ob eas, quas dixi, cauſas de
beat eſſe chariſsima, librum mit
to in quo multa tuendæ, & recu
perandę ualetudinis auxilia non
uulgaria te inuẽturum eſſe non
dubito. Accipe igitur Illuſtris
Heros quicquid eſt munuſculi
ſereno uultu, & Matthioli mo-
dis omnibus tibi addictiſsimi
memor eſto. Benè, ac fœliciter
uale. Oeniponti quinto nonas
Martij, Anno M. D. LXIX.

PETRVS ANDREAS
MATTHIOLVS.
candido Lectori.
S. D.

VM quæ de Simplicium medicamentorum uiribus ſecundum locos, atque etiam ſecundum genera tum ex Dioſcoride, tum ex noſtris in eundem authorem commentarijs certo quodam ordine collegimus, medico uſui profutura Medicis nonnullis uiderentur, cumq́ue Commentariorum noſtrorum uolumen, ubi hæc ſcripſimus, non quocunque commodè circumferri poſſit, rogauerunt me ij plurimum ut ea nunc iterum per ſe in enchiridio excudenda typographis traderem: Horum uotis, cùm refragari nequiuiſſem, ne me qui natiua quadam animi liberalitate in Reipublicæ

usum, mea sanè omnia, editis uarijs in linguis uoluminibus, sempiternæ posteritatis memoriæ consecraui, nunc morosum, atq; auarum in re tam exigua deprehenderet, decreui, omnino eorum petitionibus satisfacere. Cæterùm quoniam simplicia, de quorum uiribus ad morbos quosuis sanandos scripsimus, non ea tantùm sunt, de quibus meminere tum Dioscorides, tum etiam fortasse accuratius Galenus, à quibus eorundem qualitates tam primas, quàm secundas, & tertias edocti sumus, sed plurima etiam sint à posterioribus, recentioribusque materiæ medicæ professoribus reperta, à quibus ne tantillum quidem de primis, secundis, ac tertijs qualitatibus est promulgatum, uisum nobis est, non fore præter rationem si huic opusculo aliquid de saporibus omnibus adiungeremus. Id quod postea præ-

 stitimus

ſtitimus præpoſita nobis ratione fre
ti: quòd (ut Galenus eſt author)
ex plantarum ſaporibus, & primæ,
& ſecundæ plantarum qualitates
facilè dignoſci poſsint. His quoque
non nulla addidimus de medicamen
tis, quæ peculiariter tota ſua ſub-
ſtantia operantur, & de quorum
facultatibus, nulla ratio reddi po
teſt. Adiecimus quoque quo nam
pacto ſimplex medicamentum in-
telligi debeat, quòd ſcitu quoque
neceſſarium ſit: quinetiam de pri-
mis, ſecundis, ac tertijs ſimpliciũ
medicamentorũ qualitatibus. Item
quid agant quæ tenuium ſunt par-
tium, quæve craſſarum, ac etiam
præceteris noſcendum eſſe quan-
tum unumquodque medicamentum
habeat caliditatis, frigiditatis, ſic-
citatis, humiditatis, per gradus
uſque ad quartum. Id quod conſe-
qui nemo poteſt, niſi aut deguſtato
ſapore, aut longa omnino experien
tia

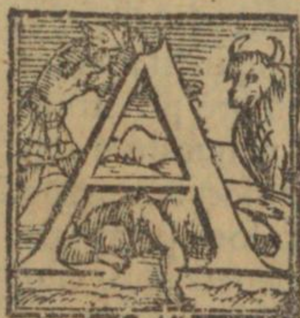
tia. Cæterum cùm medicamenta de quibus ſecundum locos, & genera ad morbos curandos egimus, uarijs parentur modis; attexuimus etiam non nulla de eorum uaria parandi ratione, nempe de Elixatione, Infuſione, ſeu maceratione, quin etiam de Deſtillatione non modò aquarum, ſed etiam oleorum ex aromatibus quibuſdam eliciendorum, quorum iam frequens admodum incipit eſſe uſus, ob admirabilem eorum præſtantiam, & de quibus parandis pauci admodum, aut fortaſſe nulli hactenus uera ſcripſerunt. Addidimus prætera pauca quædam de Colliquatione, & Diſſolutione, de Tritura, Torrefactione, Vſtione atque Ablutione. Quæ omnia ſi ignorentur ab ijs, qui medicamenta ſimplicia, ac etiam compoſita propinant nullo prorſus pacto rectè mederi poterunt. Adiunximus quoque ex Galeno per catalogos ſimpli

cium omnium medicamentorum, de quibus ipſe meminit, primas qualitates per gradus uſque ad quartum; quinetiam ſecundas, & tertias; quas medicis ſcitu perquàm neceſſarias fore iudicauimus. Quæ omnia huic opuſculo addenda neceſſariò admodum uiſa ſunt, quòd mihi perſuadeam, ijs prius intellectis poſſe quempiam longè meliori ratione, ac ſecuritate noſtris collectis auxilijs in morbis omnibus uti. Itaq; benigniſsimè Lector hæc boni conſulas, & noſtris fruare laboribus. Vale.

DE

DE SAPORIBVS *medicamentorum.*

De amaro ſapore. Cap. 1.

MARVS ſapor calidus eſt, terreſtris & igneus. Mundat enim, incidit, attenuat, abſtergit easq́ue præſertim quę in iecore ſunt obſtructiones, incidit & calefacit, hactenus tamen, ut non urat. Craſſa eius eſt materia, atq; terrena, ab exuperante calore pręaſſata. Itaq; nouiſſe ſat fuerit, qualitatem amaram omnem, calidis ſimul ſiccisq́; ſubſtantiis accidere, ac pręter hęc tenuibus, & terrenis. Nam cùm ad extremam tenuitatem, atq; elaborationem terrena pertingit ſubſtantia, tunc amara prouenit qualitas. in qua ſanè uis eſt pręcipua detergendi, quin etiã (ut diximus) meatus expediendi. Idq́; cum calore, haud tamen extremo, tam etſi non inſtrenuè calefaciat, & deſiccet, cùm terrenę ſit eſſentię à largo calore extenuatę. At qui amara id quidem

Lib. de oculis. 7. de ſim. m. f.

4. de ſim. m. f. c. 19.

7. de ſimp. m. fac. c. de melanthio.

4. de

4. de quidem non perindè ac acria pręsta-
ſ. m. f. re ualent: quippe quamuis quę amara
cap. 9. ſunt adſtringentibus ſint tenuiora, acribus tamen craſsiora habentur. Quamobrem neq; tam facilè craſſos, lentosq; humores pertranſeunt uelut ea, quę tenuiore ſunt eſſentia, nec incidere perinde, ut ea quę ſunt craſsiora, nequeunt. In medio autem utriuſq; excesſus ſint oportet, quę inciſura ſunt, nempè ut neque promptè penetrent, pernide ut flamma, neque dum cunctantur, tardantq;, diſſecare non poſſint. Pręterea cùm calor, qui amaris ineſt medicamentis penetrando craſſiuſculam materiam ſecum ducat, ea quidem quicquid obuium eſt ſecum rapit, & abradendo expurgat, ita, ut quò amarius fuerit medicamentum, eò ualentius id moliatur. Siquidem Abſinthium (exempli cauſa) id moderatè agit, at aloë, ariſtolochia, centuarium minus, & colocynthis non ſolùm expurgant, & abſtergunt, ſed etiam partes ipſas in modico uſu exaſperant atque corrodunt, & exulcerant. Quę uerò remiſsiore ſunt amaritudine, minus tum excalfaciunt, tum ſiccant, atque ad alia munia obeunda, imbecilliore ſunt facultate. Imò ubi amaritudo in uno, & eodem medicamento à refrigerante qualitate uincatur, aut obſcuretur,

tur, illud quidem frigidum non calidum ſtatuendum erit. Quòd autem amarus ſapor in ſiccis conſiſtat corporibus, palam eſt, quòd minimè omnium amara putreſcant, minimeq́; uermes, aliaq́; non nulla animalicula, qualia in radicibus herbisq́;, aut fructibus putreſcentibus prouenire ſolent, procreent. Porrò quæ exactè amara ſunt (uoco autem ita, quæ nulla ſenſu notabili alia participant qualitate) omnibus propè animantibus eſui inepta ſunt. Quippe cùm animal omne plus, minusúe ſit humidum, amara autem ſicca, haud aliter, quàm cinis & puluis, itaq; neq; cinerem, neq; puluerẽ, neq; fauillam, neq; calcẽ, neq; animal ullum eſitat, neq; eorum, quę planè amara ſunt quicquam. Vt aũt medicamenta intro ſumpta, infarctus expediunt, craſſa attenuant, lentaq; incidunt, ita, & exterius admota, ſordida ulcera, lichenas, impetigines, alphos, lentigines, & cętera, quæ cutem inficiunt, expurgant & detergunt. Quin etiam amara, quòd ſiccando ſuperuacuos humores aut abſorbent, aut detergunt, & dulcedini ex qua facilè putredo gignitur aduerſatur, ratione optima putredinem arcet, & corpora diu integra conſeruat, ut prę cęteris Aloẽ.

4. de ſim. m. fac. ca. 20.

De

De acerbo ſapore. Cap. 2.

1. de ſi.m.fa. ca. 37. ACerbum omne appellatur, quod linguæ admotum ualde deſiccat, cõtrahit, & in multã uſq; profunditatem exaſperat; ſicut pira ſyluestria immatura, & corna: ab auſtero intentione dunta xat diuer ſum. Siquidẽ auſterum Grecis id ſibi uult, quod medio-
4. de cõp.me. per gẽ. cap. 5. criter adſtringens. A cerbũ quod uehemẽter id facit, genus utriq; commune adſtrictionis uocabulo ſignatur, nec etiam utrum ualidè an obſcurè ea fiat declarante. Atqui perſpicuum eſt quòd
2. de alim. f. cap. 1. adſtringens, auſterum & acerbum, tria hæc nomina ſaporis qualitatem unicam ſignificãt. Porrò auſtera ſunt mul
2. de loc. aff. c. 7. ta, ut mali punici genera, Cydonia mala, ac reliqua complura eſui apta. Sanè acerba haud quaquã iucunda, non ſolùm ea, quæ medicamentorum ſpeciem referunt, uelut hypociſtis, & balauſtium, & galla, & Rhus, ſed etiam illa, quæ cùm ſint huiuſmodi, recipiũtur in cibum, quamuis quę ſummè acerba ſunt, nutrire nequeant. Memineris
7. met. cap. 7. autem uelim acerbam qualitatem ſua quidem ipſius uirtute, & refrigerare, & reſiccare, cuiusmodi etiam acidę
4. de ſi. m. f. cap. 7. qualitatis eſt proprium, ſed acidorum ſaporum tranſitum in ſentiẽtibus partibus fieri conſpicitur, acerborum autem

tem tardius: tum acida quidem in alto magis agere apparent, in superficie autem acerba: quę omnia crassarum esse partium acerba indicant, acida uerò tenuium. Atqui ubi acerba alicui calefacientium sint admista, quod ex ambobus compositum est, minus quidem in calfaciendi munere efficere, quàm alterum, siccando uerò minus quàm utrumque. Prætereà omnia adstringentia contrahunt ac densant meatus, quin etiam uinciunt, ac continent partium sibi inuicem cohærentium substantiam, atq; minus, magisq; hoc pro adstrictionis quantitate efficiunt. Cæterùm stringẽdo, ac densando summa corporis, quod adstringitur uirtus illorũ excluditur, & in altum ire prohibetur: ob quam rationem pulchrè nonnulli medicorum huiusmodi pharmacis alia tenuium partium, & acri potestate prædita indere cogitarunt, à quibus ueluti ductæ adstringentium uires in profundum corpus perueniant. Ad hæc acerba contrahunt, densant, ac pariter constringunt: repellunt autem tum austera tum acerba, quę communem adstringẽtium appellationem habent. Quin etiam acerba stomacho grata sunt, quemadmodum amara omnino ingrata. At meminisse quoq; oportet, ꝙ cùm fructus initio acerbi sint,

7. met. cap. 7.

4. de comp. med. per gen. c. 5

7. de si. m. f. cap. de cappare.

3. de com. m. s. l. c. 3.

6. de s. m. f. c. de Ab rotono. 4. de s. m. f. c. 7 3. de al. f. c. 32.

ſint, temporeq; matureſcentes dulceſcant, ſequitur ex calore illis prouenire dulcedinem, acerbitatem uerò conſtitiſſe ex frigore. Itaque ſi acerba aqua incoquantur; relicta in aqua acerbitate dulceſcunt.

De acri ſapore. Cap. 3

4. de s. m. f. ca. 19.

ACre ſaporum genus, cùm appellatione propria careat, communi per excellentiam uſum uidetur. nam cùm ſapor amarus, & acidus ambo etiam acres ſint, in quocunq; tamen corpore uehementem cõperimus acrimoniam: tametſi neq; amarum ſit, neque acidum, acre appellare conſueuimus: quanquã multa in ſpecie ſint corpora eiusmodi: alia enim edi poſſunt, alia eſui ſunt inepta. Ea igitur quę eſui idonea ſunt, dulcem quandam ſaltem obſcuram admiſtam habeant qualitatem neceſsè eſt, proinde multis ipſorum pro obſonio utimur, multis uerò ut condimentum tãtum: at ut cibo ipſorum omnino nullo, idq; ob uirium uehemẽtiam. Porrò eorum quæ non eduntur, alia mortifera ſunt, alia ſimpliciter medicamenta: omnia ſaltem cuti noſtræ impoſita, ulcus celeriter inducũt. quin etiam horum quoque non nulla qualitatem quandam amaram

amaram præſeferunt,quemadmodum eſculentorum quædam dulcem, non tamen uocantur amara, quandoquidem in eis leuis eſt, & infirma, ualida autem uis acrimoniæ. Sunt & quæ ne guſtare quidem audeas: eiuſmodi eſt thapſia,& cantharides, & ea quæ eroſione, & putrefactione interimunt. Sed eorum guſtum ex eis coniicere licet,quæ in toto agunt corpore. Porrò acres ſapores,exactè ipſos calidos dicimus,deinde,exedentes,urentes, cruſtam molientes, ac denique etiam colliquantes, ſin intra corpus ſumantur: ſiquidem in tota ſubſtantia animanti cuipiam ſummè aduerſentur, putrefacientes,eiusq; generis animantium deleterios,ſin caloris duntaxat immoderatione, ſi craſſæ ſint eſſentiæ terreęq; interiora ulcerandi pollere facultate, ſin tenuis urinam ciendi, prouocandiq; ſudoris uim habere: In ſumma autem incidendi & digerendi per halitum,ex quo genere quidam expuitionibus ex thorace,tum menſium motibus auxiliantur.Pręterea acria omnia eſſe palam eſt, quæ ſuccos craſſos tenuare queant, & ſenſus noſtros pungunt, ac mordicant, quæ etiam ſi largius ęquo ſumpta fuerint, uentriculum mordicant, ciborumq; nauſeam magnam inducunt, & halitus acres emittunt,

Lib. de att.uic. rat. cap. 1.

emittunt,non modò dum manđuntur, ſed etiam poſtquàm è corpore fuerint egeſta. Plurima autem eorum urinas & ſudores graueolentes & acres,promouent, phymatibus prętere a ac furunculis ſunt accommoda : quędam autem ex ipſis cutim diuellunt, atq; facile erodunt, alia uerò pertundunt, alia ipſius partem aliquam in pus uertunt. ulceraq; magna, & quas uocant eſcaras efficiunt. Hęc omnia ſatis probant,ea acrem quandam,& incidētem habere facultatem. Cui rei euidentiſſimo etiam ſunt argumento humores in corpore noſtro ab eis extenuati: quin etiam experientia ipſa rationem confirmat: Videmus enim corpora omnia, in quibus humores frigidi, craſſi, ac lenti abundant, huiuſmodi ciborum uſu,maiorem in modum alleuiari. Vt in aliis, ita in his quoq; oportet medicum tempori, ac menſuræ uſus diligenter eſſe attentum: periculum enim eſt, ſi quis non rectè his utatur, ne tandem prauo ſucco impleatur. Ad hęc acria utilia ſunt, ad detergendum, abſtergēdum,detrahendum, extenuandum, digerendū ualenterq; ſiccādum, & colliquandū. Eadē cuti impoſita perſpicuè eā calefaciūt, atq; in molem attollunt,iubente calore,ac ſi diutius immorentur, etiam ulcerant, è quibus euident er

9. de ſimp m. fa. c. de pyrite lapide ibid. c. 1.

euidenter apparet ea tum incidere, tum excalfacere, tum etiam à uicinis partibus ad ſe ſanguinem trahere; Quo fit ut quæ talia ſunt(ut calamintha)ad uenenatarum beſtiarum morſus aſſumantur, uelut etiam cauteria, & quæcũque medicamẽta calida ſunt, & acria, tenuiumq; partium, queq; facilè ex alto ad ſe circumiacentem omnem humiditatem poſſunt attrahere. Pręter id ſcire etiam oportet, quòd acria, ſimul & acida agere poſſunt, quantum ad extenuationem, prępurgationemq; attinet. Cęterũ in hoc differunt, quòd acidum refrigeret, acre uerò excalfaciat, quin etiam quòd illud repercutiat, hoc attrahat & digerat. Porrò ſuccus frigidus, non acida, ſed acria poſtulat. Quanquam enim cùm acida tum acria ſuccos craſſos incidunt, in eo tamen differunt, quod hæc cum calefactione, illa cum refrigeratione id pręſtent. Eſt etiam acrium, & amarorum diſcrimen, quanuis amara acredine nõ uacent. ſiquidem acria irritare, mordere, calefacere, & fluorẽ in affectis partibus concitare, amara uerò exiccare citra morſus, & calefacere queunt. Poſtemò cùm nullum reperire corpus queas, miſtionis adunguẽ expers, inſpicienda item eſt eorum, quæ illi accidunt comeſtio, idq; ſecundum

5. de ſ.m.f.c. 6.

2. de alim. f. c. 21.

5. de med. p gen. c. 2.

9. de ſ. m.f. ca. de terra ſamia.

dum leuitatis ac grauitatis differentias, easq́ue quę gustu uisuntur, nam si qua eluceat adstrictio, tantum assum psit frigiditatis, quantum assumpsit ad strictionis. sin etiam acrimonia quędam apparet, tantum inesse scito cali ditatis, quantum & acrimonię.

De acido sapore. Cap. 4.

4. de s. m. f. c. 15. ACiditas in saporibus nasci potissimum uidetur, dum à calido quidē mutatur, ut tamen nō superet. Id quod ex acidis ructibus uel maximè coiicias. Nam hi haud quaquam ubi nulla prorsum facta in uentre ciborum alte ratio prouenire solent, quemadmodum nec ubi optimè concocti, sed tan tum ubi semicocti (ut ita dixerim) fue rint. Voco autem semicoctos, qui à uentriculi calore alterationem perpessi non etiam perfectè ab eo superati fuerint. Sic lac, ptisanæ succus, & quæcunque eius sunt generis tempore ęstiuo citius acescunt, quàm hyeme, postulantq́ue ædes frigidas, ut in ijs reposita plusculo tempore perdurent. Ex quibus omnibus patet, quòd à calore mutante quidem, non tamen prorsum uincente, aciditatis generetur qualitas, atque ob id plerisque inest fructibus, priusquàm maturuerint.

Etenim

Etenim si simile quid illis usu uenit, quod Borealibus constitutionibus accidit, ut tenuis scilicet essentiæ sint, simulque frigidi, nasci eos haud sine calore satis constat, sicut nec illum ipsum aerem. Proinde quoque, quæ summè nos refrigerant, ac interimunt, uelut cicuta, opium, hyoscyamus, mandragora, minimè omnium acida sunt. Quippè licet frigidi sint sapores acidi omnes, haud tamen eò usque refrigerant, ut interficiant. Non enim subtilis forent essentiæ, si extremè essent frigidi. Itaque non modo iam quod frigidus sit sapor acidus, sed & quatenus iam apparuit: Exploranda porro eius natura est in oxylapatho & oxalide: Est autem hæc olus syluestre. In istis enim maximè mihi syncerus est uisus ac simplex, nulliusque particeps acerbitatis, ut solent arborum fructus: perspicuo enim hi cum acerbitate quadam admistam habent aciditatem, sicut cum acrimonia acetum. Itaque quod proprium in saporibus appellatur acidum, à sola lingua percipi potest, sicut & acre. Cæterùm quod utrique commune est, nempe mordacitas, etiam à tactu sentitur: utraque uerò lingua agnoscere nata est. Nam quę communia sunt, sicut & reliqua corpora sensilia, quę tan-

quam

quam gustus orga num percipit. Idque mihi uidetur eximium ac particulare esse iuxta totarũ substantiarũ tũ pro-
4. de s. m. f. c. 3 prietatem tum (ut ita dicã) alienitatẽ.
4. de s. me. f. c. 17. Porrò acidũ quicquid id fuerit, planè frigidũ est, siue pirũ, siue malũ, siue acinus uuæ, siue rubi, siue ipsius mori, siue mala punica, siue quis alius tum fructus, tum succus, tum planta, ut oxylapathum, & oxalis. Quippe si gustanti uehemens, atque manifesta illi inesse aciditas apparet, nec quicquam præ se ferat acrimoniæ, omnino hunc succum refrigerantem reperies: quin cõfidenter utitor, siue ad ardores uti consilium est hypochondriis imposito, siue ad erysipelas, siue ad alium affectum calidum. Similiter quoq; frigidos affectus ab eo oẽs palã lędi cõperies. Porrò ubi mista tibi qualitas apparet cum acrimonia, coiiciendum est caliditatem quoque inesse, sin iuncta sit adstrictio, aliud est frigiditatis genus, nam acida frigiditas tenuium partium est, sin iuncta sit adstrictio crassarum. Sed uelox si quidem acidorum saporum transitus insentientibus partibus fieri conspicitur, acerborum autem tardus. Tum acida quidem in
5. de s. m. f. c. 26. alto magis agere apparent, in superficie autem acerba. Pręterea accida incidere, extenuare, diuidere, farctuque liberare

liberare (διακαθαίρειν Gręci uocant) ci
tra excalfactionem, nata ſunt. At qui
perſpicuum eſt, quòd adſtringẽtia qui
dem, quantum in ipſis eſt, alui deie-
ctionem ſemper cohibent, acida uerò
cùm ſuccum craſſum in uentre inuene
rint, ipſum incidunt, ac deorſum ſub
ducunt, ob idque deiectiones hume-
ctant: quòd ſi uentrem purum inuene
rint, ipſum magis ſiſtunt. Cæterùm *4. de ſ.*
acida uniuerſa, tum ea, quæ ſimplici- *m. f. c.*
ter acida ſunt, uelut oxalida, tum mi- *7.*
ſtis quoque aliis facultatibus quędam
ſiue dulcibus, ſiue amaris, ſiue acribus
nihilo ſecius refrigerantia ſunt, qua-
lia ſunt mala punica, mala, pruna, uuę,
mora, ficus, ceraſia, ipſúmque adeo
acetum, ſed huic permiſta eſt quędam
acrimonia. Meminiſſe quoque opor
tet, quòd quæ ſummè acida ſunt, per-
inde ac acerba, & amara, aut ſimplici
ter aliam quamuis qualitatem, præ-
ter dulcem ſortita ſunt, ea omnia nu-
trire nequeunt, at ſi iunctam habeant
dulcedinem, hæc omnia nutriunt, cæ-
terùm per ſe dictorum nullum, ut nu-
triat ſatis eſt.

Appendix de aceto.

QVoniam acidi ſaporis mentio ace
tum mihi in mentem redegit,

fit nunc ut non ab re putauerim, aliquid hic de eo differere, & pręsertim cùm non desint, qui aceti acrimoniam mordacitatemq́ue percipientes, sibi certò persuadeant, acetum potenter excalfacere, quanquam re uera refrigerat. Qui autem idem sentirent non deerant etiam Galeni tempore, medici. Quo factum est ut is lib. primo. cap. uigesimotertio de simp. med. facult. eorum sententiam improbauerit, his uerbis. Haud concedendum quibusdam arbitror, qui acetum ex tenuitate sua & mordacitate, calidum esse colligunt. Nec enim quicquid tenue fuerit, id & calidũ est, fortè uerò nec quicquid mordax fuerit & tenue. Verùm in pręsens id illis detur, tametsi adferre liceret niuem, Boream, aquã frigidam, non oculis duntaxat, sed etiam ulceribus, & raris corporibus omnibus mordaces, ut Hipocrates inquit ulceribus frigidum mordax. Verum etiam si quis & illud, ut dixi, concedat, quicquid mordax fuerit esse tenue, non statim & calidum concesserit. Itaque nec acetum proinde, quòd mordax sit, calidum fuerit, sed tenue, uti aer borealis, non tamen calidum. Præterea frigidam omnino qualitatẽ calidam longe superare in aceto testatur idem Galenus lib. octauo de simp.

me.

me. fac. sic inquiens. Acetum primo horum commentariorum mistæ esse substantiæ, nempe frigidę, pariter & calidę, eiusque utriusque tenuium partium, demonstratum est, cęterùm calidam frigidam exuperat. Porrò magnam desiccandi facultatem obtinet, adeo, ut sit tertii ordinis desiccantium iam completi, utique cùm calidum extiterit. Item eodem libro cap. 11. & 12. Apparet enim (inquit) à uino homini semper sitim increscere, ab aceto uero epoto interim quidem augeri, interim uerò sedari. Quippe quòd sitis ipsa duplici ratione prouenire soleat, partim humoris inopia, partim caloris copia, quamobrem mirum uideri non debet si priorem quidem sanare nequeat, alteram possit. Si quidem humectare nequit, at refrigerare non instrenue. Et eodem quoque lib. cap. 21. Sed eorum (inquit) omnium acetum est efficacissimũ quæ aut acrimoniam hebetant aut calorẽ refrigerare creduntur. Id quod etiam aliis in locis affirmauit. Cæterum non desunt quoque, qui acetum adstringenti ui præditum esse negant, inter quos reperio Ioannem Farnelium uirum quidem ætatis nostrę clarissimum, medicumque insignem; quippe qui uniuersam medicinam diuina sane oratione

 descripsit

deſcripſit. Etenim is lib. quarto cap. tertio methodi medendi de ſaporibus ſcribens, ſic de aceto diſſeruit. Acetũ ſic experimur fluxiones repellere, & omnem ſanguinis è naribus eruptionem, atque dyſenteriam, tum uapore ſuſcitato, tum etiam, ſotu cohibere, ipſaſque hęmorrhoidas, & immodicas uteri purgationes ſuffitu inſeſſuq; ſiſtere, omnemque ſanguinis reiectionem, potum uel per ſe, uel admiſta aqua, proptiſsimè cohibere, neque idcirco eſt inter adſtringentia numerandum. Longè enim ab his materia diſtat, ſed unius frigoris alte ſubeuntis beneficio, fluxiones repellit, ſiccitate uerò, quę planè ualida eſt, eas atque ſanguinis eruptiones ſiſtit ac cohibet. hęc ille. Quibus manifeſtè refragatur Galenus, quippe qui acetũ adſtringenti ui eſſe præditum; pluribus in locis teſtatur. Siquidem lib. primo de alimentorum facultatibus in ipſa primũ præfatione ſic habet, ſin minus uis aluum ſubducere lentem excorticatam bis decoquito in aqua, uidelicet priore effuſa, dein ſalis, aut gari portiuncula addita, aliquid eorum quæ aluum modicè ſiſtunt, iniicito, puta acetum, ea menſura, ut guſtum non offendat. Quin etiam idem quoque affirmat libro primo c. uigeſimo de ſimp. med.

facult.

facult. Vbi acetum (inquit) haud perinde, ut cruſtam facientia medicamenta, ſed potius, ut adſtringentia, citra cruſtam ſanguinis fluores cohibet. Id quod item faſſus eſt apertiſsimè libro ſexto c. primo de comp. med. sec. locos, ubi ſtomatica pharmaca citra ſuccos compoſita ex aceto & gallis ex Andromacho deſcribit. Inquit enim conſpicuum uero eſt generoſum eſſe hoc pharmacum ex contrariis compoſitum, Gallę enim, & Rhus magis, adſtringētia ſunt, & maximè repellūt. Quibus palam eſt clariſsimum uirum Farnelium à Galeni ſententia non parum ab errare, quin etiam ab ipſius Dioſcoridis intentione. Si quidem is libro quinto de medica materia, acetum tum refrigerare, tum adſtringere ſcribit. Id quod certiſsimum eſſe deprehenditur ex aceto ipſo per alembicum diſtillato, quandoquidem ubi primum aquoſa aceti pars quæ ex aceto prius deſtillare ſolet, ex uino uerò poſterius, ſi quod remanſerit in uaſe quod in fornace reſidet, guſtaueris, manifeſtam adſtrictionem perceperis, ipſamq; non modicā. Quo fit ut à Galeni & Dioſcoridis ſententia haud tantillum quidem mihi diſcendendum fuerit.

De ſalſo ſapore. Cap. 5.

SAlſus ſapor in mediocri materia cõ ſiſtit, cum calore & ſiccitate. Aqueę .n. materię (quæ non exquiſite ſimplex eſt) partes quaſdam terrenas permi- ſtas, calor exernus tandem præaſſans, & urens, atque ſiccans, ſalſum ſaporẽ in ducit, fitque à terreno ſicco, quod in aqueo humido caloris ui prǫaſſatũ attenuatumque eſt: Neque igitur pror ſum terrenus, neque aqueus, ſed ex am borum permiſtione, quãdam materię mediocritatem ſortitur. Neque ſi ex calore proceſsit; hic tutus manet, ſed permiſtione obtunditur, ſiccitas uerò maior conquiritur ac perſiſtit. Propin quus præterea eſt ſalſus ſapor amaro, quippe terreni ambo ſunt, & calidi, non obſcura tamen diuerſitate diſsi- dent. quòd uidelicet amarus à calore arido plus ſit extenuatus, & elabora- tus. Nam ſi quid ſalſum excalfeceris plurimùm amarius tibi facile euadet, ut mari Syrię Paleſtinæ, quod mor- tuum uocant, à ſolis ardore æſtate ma gis, quàm hyemę compertum eſt eue nire. Salſa prǫter id, etſi calida ſint, non tamen ita uelociter, ut acuta pe- netrant, cum calida non ignea, ut acu- ta ſint, neque adeo craſſa ſunt, ut niſi

4. de ſ. me. f. c. 20. 21.

Lib. de ocul. c. 2. part. 5.

longa

longa mora penetrare queant, quemadmodũ acerba, & austera calida quidem & terrestria sunt, sed minus quã amara. Quin etiam acribus magis siccant, quanquam illis non similiter, sed minus calefaciunt. Incidunt etiam quæ saporem quendam habent nitrosum aut salsum, quorum etiã plurima aluum deiiciunt. Itaque cum concularum maris, cæterorumque ferè ostreorum succus salsus existat, uentrem soluendi uim obtinet. In summa, quæ salso sapore sunt incidunt, tergunt, tenuant, liquant, à putredine uindicãt, conturbant, uentriculum subuertunt, & ad uomitum impellunt, siccant, sitim excitant, exasperant, aperiunt, & abradendo expurgant, & hæc omnia imbecilliter ac tarde efficiunt. Ac ob hęc suamque modicam substantiam omnia imbecilliter & tardè soluentia roborant.

Lib. de uic. rat. in morbis acu. com. 4. de atte. uic. rat. cap. 3. 3. de s. m. f. c. 5

Mesue.

De dulci sapore. Cap. 6.

DVlcis Sapor suauis cùm sit, ac periucundus, maximè gustantes oblectat, nullaq; qualitatis exuperantia molestus est, uerùm ubi iecur malè afficitur, usui haud quaquam conuenit. Lieni pręterea si phlegmone obsideatur, pariter molestus est, atque multò ma-

Lib. de uic. rat. in mor. acut. com. 3.

gis uentriculo,& inteſtinis. Nam citò igneſcens,ob phlegmones caliditatem, facillimè in bilem conuertitur: Melle quidem delectantur tum uiſcera,tum uenter. Melli quoque & dulcia alia idem habere quis dixerit, atque ideo,ut ad uentrem ita ad uiſcera accommodari. uenter cutem his oblectari uidetur, nempe ubi ea deglutiuit, manifeſtè quodammodo ab aſſumptis delectatur,ueluti è contrario ab aſperantibus, amarisq; offenditur, neque ſolùm cum aſſumũtur, uerum quoque & ubi aſſumpta ſunt ad aliquod uſq; tempus,quo fit,ut nemo ea niſi interdum uice medicamenti, ut ob collectos prȩter naturam in uentre humores,ingerat. Vbi enim ſecundum naturam habuerit,iniucunda ipſa talia omnia ſunt:iucunda autem ſola, quȩ dulcia exiſtunt. Sanè in appellato gutture maxima ex deuoratis dulcibus exoritur uoluptas, corpore ſcilicet loci illius peculiare quidpiam cum ſucco huiuſmodi habente. Corpus hoc facit uentriculi interna tunica,ut & ea,quȩ linguam ambit, uerùm in lingua euidentiſsimam habet dulcedinis ſenſionem,in gutture autem uoluptatis. Senſio uerò manifeſta continuò efficitur & in uentris ore, quod dulcibus aſſumptis delectatur,modo animans ſecundum

dum naturam habuerit. Viſcera igitur hoc pacto dulci gaudere ſucco, plurimumq; ipſius celeriter euocãtia, cùm ualent, frui, aliq;, cùm uerò febriunt, aut phlegmone obſidẽtur, in id quod bilioſum eſt dulcem ſuccum conuerti par eſt. Calidum pręterea dulce omne eſt, nec immodicè calorem noſtrum exuperat, imò ſicut acqua calida, cuius contactus uoluptati eſt, maximè ubi frixerimus, hactenus uidelicet non ex calfaciens, dum concretas frigore in nobis particulas fundat, non tamen ſoluat, aut ſecet, diſtrahatúe continuum, ea inquam ut ſumma afficit uoluptate, ac utiliſſima eſt, ſic omne edulium dulce calidum ſanè omnino eſt, ſed non tamen calore excedit, ut is lædat, ac moleſtus ſit, ſed inter limites ſe ſe continet fundentis, lęuigantis, ac mollientis. Itaq; à temperato calore quamuis dulcedinem euenire minimè uerendum eſt: tam & ſi quò magis dul ce fuerit eo ualentius excalſaciat. Me miniſſe etiam oportet, ut quę uelut inungunt, atq; implent, ac in ſtatum ſuum reſtituunt exaſperatas partes, ac ueluti eroſas linguę particulas, hæc ſi cum uoluptate maifeſta contingant dulcia, ſin ſint, pinguia uocitantur. Porrò & illud quidem non ignorandum quòd ſuccus dulcis, cùm ſine acrimo-

4. de ſ. m. f. c. 9

9. de ſ. m. fac. c. de ga lactue lapide. 1. de ſ. me. f. c. 37.

nia, & crassitie, hoc est cùm solus planè fuerit, celerius quantum in ipso est distribuitur. quòd si acrimoniam, & crassitiem habuerit, citius subducitur. Postremò quæ dulcia sunt excalfaciunt moderate, maturant, laxant, rarefaciunt abstergunt & digerunt.

De pingui sapore. Cap. 7.

Pinguis sapor à Theoprasto additus, nec calore nec acrimonia gustum sollicitat, sed linguam orisq; partes lentore quodam oblinit. Is pręcipue animanduertitur in oleo, tũ simplici, tum amygdalino dulci, tum quoq; in eo quod è pineis nucibus exprimitur: quin etiam in adipe, medulla, & in recenti butyro, quę uetustate rancorem non contraxerunt. Pingui quoque sapore est Altheę radix, ac psyllii aut maluę, aut Cydoniorũ seminum mucago, nã in aliis plerisq; tum adipibus tũ oleis, ut in Ricino, Amygdalarũ amarorũ, & unguẽtarię Glandis, sub pingui sapore alii quoq; sapores existunt. At uerò ut non unus, simplexq; est eorum sapor; ita nec facultas, nec materia simplex est una: Nascitur pinguis sapor ex tenui non quidem ignea, sed planè aërea materia, quæ calore, & frigore quodammodo temperata sit, atque ea

licet

licet tenuis, ſicca tamen non eſt; alioqui pingue perinde ac acidũ & acre penetraret, & incideret. At certe humoris eiusq; aërei particeps magis eſt, ac proinde præcipua uis eius atque facultas eſt relaxare, emollire, & humectare.

De inſipido ſapore. Cap. 8.

INſipidus proprie ſapor nõ eſt, quòd qualitate nulla guſtum feriat. Huiuſmodi eſſe uidetur cucurbita, cucumis, quibus & alia plurima finitima ſunt. horum ſanè materia, quanquam craſſa quodammodo eſt, non ob id tamen terrena ſiccans adſtringens fuerit, ſed humore quodam etiã perfuſa, qui tamen non exquiſite ſicco permiſcetur ui caloris, & cùm neque ipſius frigoris uis ſuperet, accidit neceſſario, ut nullus guſtu ſapor, nulla effectu qualitas, aut facultas percipiatur. At nihilominus hęc eorum materia quoniam uere emplaſtica eſt, meatus omnes, & intus, & foris infarcit, & obſtruit, exaſperata lenit, & ſoluta agglutinat. Quanquam autem ſapor hic dulci affinis eſt, diſtat tamen, quòd in paulo craſſiore, atq; crudiore ſit materia, & à temperie aliquantum in extremum frigidius deuergat: dulcis uerò

2. de alim. facul.

ſapor in calidius. Moderato enim, ac miti calore bene concoquente, plurima dulceſcunt, ut fructus. Atq; etiam in dulci non nihil ineſſe caloris argumento eſt, quòd dulcia non pauca, ut mel, uetuſtate aut coctura amareſcũt.

Hi ſunt igitur ſapores ſimplices omnes atq; ſynceri: In quibus dignoſcendis ſeorſum nos exercitari oportet. Ex ſapore autem, quæ medicamenti temperatura, & quæ materia ſit, cognoſcitur. Ex his demum quibus id tum primis, tum ſecũdis qualitatibus ac uiribus ſit præditum.

De ſaporibus compoſitis. Cap. 9.

QVibus uero ſimplicibus medicamentis uarii ineſſe ſapores deprehẽduntur, ut (exẽpli cauſa) in abſinthio, quod præter amarorem qui primus eſt obuius, adſtrictionem quoq; habere percipitur, diuerſę quoque ſubſtantiæ, atq; facultates, ut adſtringendi & detergendi, ſeu corroborandi inſunt: Econtrario quoq; ſi cui medicamẽto, ut Cichorio facultates inerunt uariæ, ut detergendi, & refrigerãdi, ex uariis id quoq; & fere contrariis ſubſtantiis, à ſaporibus conſtabit. Itaq; à ſapore ſiue ſimplex is eſt, ſiue multiplex

plex, de materia deq; facultate medicamenti iudicari poteſt. Id autem facile aut certò fiet, ſi ſimplex aut exquiſitus ſapor erit. At rarò admodum purus ſyncerusq;, & ſolitarius inuenitur. In quibus igitur ſapor non certo poterit medicamenti uim, atq; facultatẽ exprimere, experiẽtia ſuccurrit ac ſupplet; atq; etiã ſi guſtu, aut ratione uideberis facultatem aſſequutus, ea tamen experimento identidem confirma. Multa enim plerunq; ſolitaria meditatio, & probabilis ratio ſuadet; quæ uſus, & experientia coarguit. At ne te fallax experientia decipiat, etiam atq; etiam caue ne effectum, qui per accidens à medicamento proceſſit, primum, & per ſe editum eſſe iudices. Quã obrem ſimplex quodque medicamentum ſępius quisque contempletur admoneõ, quò memoria teneat, quantum, quodque dulcedinis, aut acrimoniæ, aut alicuius ſenſibilis qualitatis habere poſſit. Neque enim qualitatum gradus uerbis ullis explicari queunt. Accedit pręterea, & aliud quoddam iudicii genus, quo uis uniuſcuiuſq; medicamenti perpenditur, longa experientia comparatum, quod quidem ratione declarari non poteſt. *1. de Antid. cap. 2.*

Simplex

Simplex medicamentum quo pacto intelligitur. Ca. 10.

1. de s. m. f. c. 1 Simplex medicamentum, & ipsum per oppositionem ad compositum nuncupatum est. Est autem id quod secundum naturam suam syncerum est. At facultas causa quędã est effectrix, quę quidem prouenit partim à primis qualitatibus, partim ab ipsius essentiæ tenuitate crassitieúe, partim ab utrisque. Eaq; partim actu, siue energia est, partim in futuro tẽpore. Actu quidem, ut calfaciendi in igne, refrigerandi in glacie. In futuro autem; ut calfaciendi in pyrethro, pipere, & similibus. Refrigerandi in alterco, mandragora, & papaueris liquore, & id genus

.3 de s. m. f. c. 14. cęteris. Est autem perspicuum & illud, nempe omnia propemodum medicamenta, licet sensu simplicia appareant, constat tamen natura esse composita: quin etiam subinde quoque non nullas diuersissimas in se continere facultates: nempe excernendi & sistendi, incrassandi, & extenuandi, rarefaciendi, & condensandi, illinendi atq; abstergendi, tendendi & laxandi, cęterasq́; oppositiones uniuersas. At mirum id uideri minime debet in id genus facultatibus cùm uni & eidem medicamento uim calfaciendi & refrigerandi inesse

esse appareat, aut exiccandi & humectandi, aut tenuium partium, & crassarum. quippe nisi primæ, efficacissimeque uirtutes hoc pacto complicarentur, haud sanè quæ ex illis sequuntur similiter complicatæ forent. Igitur quemadmodum in medicamentis cō-positis mirum non est, si contrarii simul affectus corporibus infligantur, ita neque in simplicibus, cum & ipsa sensu quidē omni, atq; cognitione simplicia appareant, natura uero sint composita. Quinetiam quemadmodum in iis, quæ nos componimus aut commiscemus, interim, si ita uisum est, plus adstringentis succi indimus, aut plus dulcis, aut amari, aut salsi, aut acris, aut alterius cuiuspiam contrariorum, nonnunquam uero utrosque partibus paribus, aut portionibus, aut uiribus, alienum non est. Itaque ex his conii-ci licet pleraque simplicium medicamē-torum dissimilarium esse partium, reque uera composita. Cæterum appellari simplicia, quòd cuiusmodi sunt talia natura sint, nec quicquam ex nostra industria assumpserint, quin & quod quædam crassarum sint partium & terrena suis substantiis, quædam tenuia & aerea, & dictorum media. Atqui meminisse quoque oportet medicamentum omne id appellari, quod naturam

3. de s. m. f. c. 16.

5. de s. m. f. c. 31.

1. de s. m. f. c. 1.

Medicamēta quæ tota substantia operantur.

turam nostram altera, aut mutare potest, & nutrimento planè contrariũ est, nec aliter inter se differunt medicamenta, quàm sola alterationis uarietate, quippe quędam una, uel duabus qualitatibus naturam nostram alterant, quædam tota sustantia. Eorum uero, quę una uel duabus qualitatibus nos mutant, bifariam diuidunt, Est enim una medicamentorũ species, eorum nimirum, quæ corpus excalfaciũt, aut refrigerant, aut siccant, aut humectant, mali tamen nihil afferunt. Altera eorum species est, quę & agunt & patiuntur aliquid, sed temporis spatio uincuntur, planèque asimilantur, adeo ut tam nutrimenta, quàm medicamenta existant. Sunt & alia quæ tota substantia nos alterant. Horum uel uti illorum duplex est natura, Quippe quoniam prior eorum species est, quę nulla substantiæ suę mutata parte, sed tota integra seruata uincunt, corpusque ipsum afficiunt ac mutant ad eum modum, quo id cibos mutat: atque hæc prorsus grauia, & quę animalis naturam corrumpere queunt. Ideoque Gręcis deleteria, hoc est uenenosa, lethiferaque uocantur. Ex hoc genere habentur, quę sua exuperanti frigiditate perimũt, ut cicuta, hyoscyamus, męconium, mandragora, & id

genus

genus alia: atque hęc non toto ſanè genere humanæ naturæ mortifera pro nuntiantur, ſed ubi eorum quantitas exuperabit; nanque horum quodque, ſi exigua quantitate deuoretur, nullã prorſus euidentem noxam nobis af fert, non ſecus ac ſi ingenti flammæ pauxillum aquę inſtillaueris, neque utique eò minus deleteria ſunt appellanda. Altera eorum medicamentorum, quæ nos tota ſubſtantia alterãt, ſpecies eſt, quę ubi mutationis principium ab animalis calore acceperit, deinceps iam putreſcunt,& corrumpũtur; deinde ipſum corpus una corrumpunt,ac putrefaciunt. Eiuſmodi quidem ſunt, quę erodendo putrefaciendoque interimunt medicamenta, ut cantharides, arſenicum,chryſocolla, aconitum, & ſimilia. Sunt autem hęc deleteria, & pernicioſa toto quidem genere, non ut frigefacientia duntaxat quantitate. Putrefacientia enim etiam ſi minima quantitate ſumantur omnino tamen corrumpunt, niſi unà cum excrementis excernantur, prius quàm iniuria corpus afficiant, aut cibis, aut aliis, quę uires eorundem obtundant, miſta fuerint. Sunt & medicamenta ex hoc genere, quę quanquã inter uenena numerantur, non tamen interficiunt, niſi modum exceſſerint,

2. aphoriſmorum, apho. 17

3. de ſ. m. f. c. 18.

ſiue

ſiue fortè fortuna in corruptionem uertantur. Cuiuſmodi ſunt medicamenta omnia, quę humores attrahunt atque electiuè purgant. nempe ſcamonium, Elleborus, Colocynthis, Elaterium, Vitis alba, Cyclaminus, Tithymalorum omne genus, Thapſia, Turpetum, pityuſa, Ricinus & alia nonnulla quæ prædictis de cauſis pharmaca, antiquis ſunt appellata. At qui meminiſſe prẹſtabit hęc non ſolum tota ſua ſubſtantia, atque forma operari, ſed etiã qualitatibus primis iuuantibus. Siquidem quanuis hoc bilem, illud pituitã atram bilemue deiicere propria facultate ualeant, cùm tamen omnia ſint calida, ſui ipſorum caloris ui adiuta, hunc, uel illum humorem facilius trahunt. Sunt enim medicamenta purgantia detrahendis humoribus familiaria, uerùm cùm ſint in attrahendo ęfficaciora, ualentioraque, humores ipſos attrahunt, non autem attrahuntur ab illis. Id quod facile in lapide magnete ſpectari poteſt. quippe qui ad ferri naturam accedat, & in ferri fodinis reperiatur, eique magnopere ſpecie ſit perſimilis; uerum fortior eſt quodãmodo, ut attrahere ſit aptior, quàm attrahi. Quin etiam Cnicum quoque à pituitæ natura alienum eſſe haud diffidẽdum eſt; vti in colore ſuo

3. de ſ. m. ſ. ca. 25.

præſe-

præfefert, fed tamen calore ipfo pitui ta ualentior eft, ut trahere, quã trahi magis par fit. Calida enim ut fint id genus omnia neceffe eft: Nam inter ea, quę fibi fubftantiis fimilia funt, quod calidius eft id potentius trahit, utpote quod effentię fimilitudine calorem adiunxerit. Cęterùm huiufce generis medicamenta, ubi fortè purgatione fruftrantur, extra quàm quòd corpori noxam afferunt, etiam alimentum homini prębent, alia uerò in corruptionem, ac tanquam in uenenum uertuntur. Prorfum enim medicamẽtum expurgans, uel cum uno faltem humorum, qui in corpore funt noftro fimilitudinem obtinet, non autem perpetuo permifta eft uis uenenofa, quamobrem, nec perpetuo, licet non purget iniuria afficiet, uerùm coctionem accipiet, talemque producet humorẽ qualem trahere natum erat. At hæc autem numerantur in hoc genere alia nonnulla medicamenta, quæ tametfi humores trahant eiiciantque innocua tamen funt, nifi fumentes modum excefferint. Nam quanuis quandoque fiat, ut humorum nihil educant, nunquam tamen in corruptionem & ueneni naturam trahuntur. Quo fit, ut à recentioribus Medicis hęc innocua appellentur. Ex huiufmodi itaque genere

3. de f. m. f. c. 23. lib. de Th. ad Pif. cap. 4. lib. de his quos purgare conueniet.

nere ſunt Manna, Caſsia nigra, Myrobalananorum omne genus, Tamar Indi, Rhabarbarum, Agaricus, Roſa, uiola purpurea, fumaria, Epithymum, Polypodium, Sena, Aloë, & id genus alia. Non deſunt quoque & alia ab his longe diuerſa, quę etiam tota ſua ſubſtantia ſuas exercent uires, uerũ haud quaquam humores purgant. Sed uariis admodum modis noſtris in corporibus agunt. Aliqua enim uenenoſa cùm ſint, ſuum tamen uenenum ſuperant, ac deſtruunt, alia corpori uniuerſo medentur, nonnulla uero, particulatim iuuant aut lædunt. Suis itaque ac propriis uenenis ſuccurrunt, uipera, ſcorpius, Mus araneus, Draco marinus, quippe hęc omnia diſſecta, & ſuis morſibus adalligata, uenenum ad ſe trahunt, & demorſos ſanant. Cantharides peculiariter ſolam ueſicam lædunt, lepus marinus ſolos pulmones inficit. Cicuta homines necat, ſturnos nutrit, ueratrum homines in perniciẽ ducit, conturnicibus uerò optimus eſt cibus. Amygdalę amarę pluribus modis nos iuuant, cęterũ gallinas, & uulpes necant. Romanę pęonię radix collo ſuſpenſa Epilepticos iuuat, caninũ Stercus anginis medetur. Lupinum uerò colicos ſanat. Sicq; mergi uẽter uẽtriculũ noſtrum roborat. Iaſpis lapis uiridis

uiridis, qui os uentriculi contigerit, ipsum pariter firmat. Lapinum Iecur Iocinorosis medetur, terreni uermes auriginosos sanant. Sicque alia complura habentur, quę hęc, & similia tota sua substantia operantur, quorum facultates, cùm à methodo, & ratione alienæ sunt, per solam noscuntur experientiam. Nam cur hic lapis tacto vulnere unde sanguis prorumpit cursum eius reprimat ac sistat, curque scamonium bilem, Cnidium granum cutem subeuntes aquas deiiciat nobis sanè occultum est, & sola experientia comparantur.

9. de s. f. m. c. de lapidibus. 13. Math. c. 6.

De primis, secundis, & tertijs facultatibus. Cap. 11.

MEdicamentorum qualitates, aliæ quidem primę, alię secundæ, alię deniquę tertię numerantur, atque eas quæ primę dicuntur, caliditatem, frigiditatem, humiditatem, siccitatem nuncupant, & hę quidem in elementis, nempe Igne, Aere, Aqua, Terra syncerissimę habentur. Itaque certo pronuntiandum quatuor hęc omnia esse communia & prima elemẽta. Namq; prima sunt hęc in mũdo simplicissima corpora, cętera uerò, nẽpe plantę & animalia ex istis componuntur.

Lib. 1. de element. c. 1.

7. de s. m. f. c. 1. tur. Quamobrem hinc omnis membratim medicamentorum in agendo prouenit diuersitas quod hactenus eorum unũquodq; aut calidũ est, aut frigidũ, aut siccum, aut humidũ, aut tenniũ partium, aut crassarum. SECVNDAE aũt à primis ortũ ducunt. Cæterùm cũ particulatim unumquodq; nõ pari modo ex illis temperatũ sit, aliud puto ex illis laxatiuum euasit, aliud emolliens, aliud indurans, aut rarefacines, aut condensans, tum ex operibus quæ edere nata sunt, facultates in se habere dicta sunt rarefaciendi, condensandi, emolliendi, indurandi, illinendi, extergendi, attrahendi, repellendi, laxandi, contendendi, reseruandi, concludendi, incrassandi, extenuandi, doloris sedandi, ac ciendi, concoquendi, pus mouendi, digerendi per halitum, putrefaciendi, urendi, erodendi, crustam faciẽdi, fundendi, dẽsandi, succum prauum procreandi, attemperandi, purgandi, sistendi, exasperandi, leniendi, infarciendi, farctuque liberandi. TERTIAE uerò qualitates dicũtur, quibus medicamenta licet primarum & secundarum ope agant, in proprium tamen aliquod membrum, aut proprium humorem agunt, atque hæ particulares dicuntur qualitates: nempe urinas ciendi, uomitus prouocandi

5 de s. m. f. c. 2

di, uentris ſubducendi, lubricandi, per nares, & os purgandi, menſes mouendi, aut comprimendi, lactis, & ſeminis tum generandi, tum extinguendi, tum prouocandi, & reprimendi, magisque etiam cùm à capite cephalicas, ab oculis ophthalmicas, ab auribus oticas, à dentibus odenticas, à uentriculo ſtomachicas, à pulmone pneumaticas, à coſtis pleuriticas, à Iocinore hepaticas, à Liene ſplenicas, à renibus nephriticas, à coxa iſchiadicas, à pedibus podagricas, ab articulis arthriticas, à tuſsi bechicas, à calculis comminuendis lithonthypticas uocant. Pari modo quædam dicta eſt ſarcotica facultas à procreanda in ulceribus carne, ab inducenda cicatrice epulotica, à glutinando collectica, à purgatione cathartica, ab excreſcentia carnis detrahenda cathęretica, & alia ſimilia, quæ omnes uix particulatim numerari poſſunt, ſi ab uno quoque ſingulatim eorum quæ perficiuntur deflexa illis imponere nomina aggrediamur.

Quid agant quę ſubtilium ſunt partium, quæve craſſarum. Cap. 12.

MEdicamenta tenuium partium, quin etiam craſſarum alia calida, alia

4. de s. m. f. c. f. c. 2. alia frigida. Quæ autem calida sunt subtilium partium nonnunquam omnino non mordicant, sed duntaxat cal faciunt, quòd etsi quandoque mordēt non tamen urunt, calida uerò crassarum partium mordent acrius ac uellicant, urunt atque ulcerant. Cæterùm frigida, quæ tenuium sunt partium, cū magis in profundum transeant, uehementius etiam ob id mordicant, sed multo etiam magis, quæ cùm tenuiū sint partium, inęquabilem obtinent intemperiem. Quæ uero crassioris sunt essentiæ, omnino, nullum introducere humorem queunt. Cutis enim superficiem non subeunt, proinde nō mordent, neque uellicant. At tenuiū partium aer est, crassarum uero terra, medium eorum tenet aqua. Aer autē accensus fit flamma, terra uero pruna, uerùm aqua uehementem sanè calidi tatem accipit, sed nec flamma, nec pru na propter innatam humiditatem effi citur. Si quidem flamma & pruna ignis sunt genera. Ignis autem omnis calidus est, & siccus, at aqua sicca ut sit fieri nequit, proinde nec ipsius ignis qualitatem exactè, sicut aer, & terra accipit. Nullum est itaque æque calidum medicamentum ut aut est flāma, aut pruna, aut aqua feruens, imo ut sit uel calidissimum, omnino tamen plu

4. de s. m. f. c. 3.

rimum ab illis uincitur: procedit tamen ad ustionem usque medicamentorum caliditas, ubi uidelicet in crassa consistit essentia. Cęterum ea tenuium partium esse dicimus, quæ celeriter in tenuia soluuntur. Id quod perpeti nequeunt crassarum. Quòd ergo ea soluantur, calor qui est in animantis corpore, cui unumquodque applicari contingit, in causa est. Quòd autem in tenues crassasue partes cōminuantur, id à sua ipsorum natura obtinent. Præterea medicamētum quod tenuis est materiæ, si pariter calidum est citra ordinem tertium, ut petrosilinum, & hyssopus, sumptum quidem corporis meatus exiguos aperit, & humores tenues dissoluit, dissipat, seu halitu digerit, hincque sudores, & urinam mouet, crassos uerò incidit, attenuat, seu comminuit, foris autem impositum cutem rarefacit, & dilatat, ex alto quoque corpore spiritus, humoresque trahit, atque resoluit, At si etiā quarto est calidorum recessu, septicū habetur, quòd nimirum aut urit, ulcerat, aut uesicas excitat, aut colliquat. Quod uero tenuis est materię, si temperatum, aut etiam si pariter id frigidum existit, ut acetum, intro sumptū aperit quoque & attenuat, sed ignauius, quàm calidum aut foris inductū

C corpo-

corpori, quatenus frigidum est fluxionem repellit, & eruptionis impetum cohibet. Idque ualidius, quàm quod frigidum adstringensque est. altius enim frigoris uim deducit. Quod uero cum media materia frigidum quoque existit, ut portulaca, modice fluxionem repellit, ac sistit, siccat, & adstringit. Cæterùm medicamentum mediocris materię, quod una temperatũ fuerit, ut oleum simplex, relaxat, emollit scirrhos, concoquit, maturat atque pus mouet. At moderatè calidum, ut chamæmalum, quia dolorem lenit, anodinum appellatur. Quod paulo calidius sed citra tertium est ordinem, ut absinthium, sumptum quidem aperit ora uasorum glutinososque deterget humores, ac proinde uenas, meatusque omnes expurgat, & eorum obstructiones expedit, quod tenuior materia, quia celerius & sine detersione penetrat, non effecerit. Quod item tertium caloris recessum superat, ut colocynthis, aristolochia, non solum detergit, sed etiam quia acrius, partes ipsas uehementer exasperat, & exulcerat. Medicamentum item, quod in crassa, terrenaque materia temperiem quandam caloris frigorisque nactum sit, ut bolus Armenus, aut lemnia terra, interiores meatus obstruit cutem-

cutemque obturat, exasperata lenit & soluta agglutinat, infarciens enim est aut emplasticum, aut leuigans aut etiã glutinosum: Quod autem moderatè seu calidum, seu frigidum existit, ut rosa, ut myrtus; laxiores partes contendit, atq; idcirco corroborat. At immoderatius uelut ordine quarto calidum, ut calx, ut auripigmentum, excedit, estq; septicum, causticum, uel escharoticum. Immoderatius uerò frigidum, atq; siccum, ut galla, & nux cupressi, ora uasorum sumptum non modò obstruit, uerùm etiam contrahit, & occludit, meatus omnes coarctat, seu coangustat, ipsos uero humores supra modum incrassat. Foris impositum cutem densat, & adstringit, fluxionis impetum cohibet, ac etiam repellit, & uulnus cicatrice obducit. Ita igitur facultates secundas ex medicamenti materia temperamento perfusa prodire, quiuis intelligere potest: Porrò medicamentorum facultates iudicandæ sunt ad nostram naturam, hoc est ad hominis nõ extra hominem, ad aliud, quoduis collata, & unũ quodq; medicamentum considerandum est non quale ex se sit, & ad totam naturam, sed quo pacto nos afficiat: Nam acetum & aqua marina, si ex se iudicentur, humida esse deprehenduntur ad
1. de s. m. f. c. 38.

noſtram autem naturam collata,ſicca proculdubio iudicabuntur.

Noſcendum quantum unumquodque medicamentum habeat caliditatis, frigiditatis, ſiccitatis, humiditatis per gradus uſque ad quartum. Ca. 12.

VIres Medicamentorum, non ſolùm cuiuſq; generatim noſcendæ ſunt (ut quidam ſcripſerunt, dicentes eas calfacere uel refrigerare uel ſiccare uel humectare) uerùm diſtinctè membratimq́; ex quo ſint ordine, primo uidelicet, aut ſecundo, aut tertio, aut quarto cognoſcere oportet. Nam non nulla quidem medicamenta obſcurè prorſus unumquodq; prædictorum efficiunt, quædam manifeſtò, aliqua ualidè, alia abſolutè. Non ſatis eſt ergo nouiſſe pharmacum hoc calefaciendi, aut refrigerandi uirtutem habere, ſed quantam habeat diffinire oportet. Siquidem tanto medicamen expedit eſſe calidius, quanto exuperauit frigiditas; tantoq́; ſiccius, quanto, & uicit humiditas. Calefaciunt enim (exmpli cauſa) reſinę omnes, idq; ſibi commune habent, attamen maioris, minoriſq́; rationem non exiguam in calore

1. de me. ſec. gē. c. 20 *5. de ſ. m. f. c. 5.* *1. de cōp. me. ſec. gen. cap. 20.*

re sortitę sunt. Item succi plures non mediocriter ratione ad maius, minusque facta, differentes, excalfaciunt. Nã panacis succum cyreneo, & Medico, si conferas, uidebitur tibi hic nihil ceu ad illos esse. At quorsum attinet sermonem ipsorum diuertere longius, cùm eorum differentia quibus in cibo utimur, quotidie possimus meminissè. Anethum igitur, & ruta, cæpaq; omnia calefacientia, magno inter se uariant discrimine, qua propter in curationibus quoq; particulę admodum refrigeratæ, medicamen, quod impensè calefaciat applicabimus. Illi uerò quod paululũ à naturali habitu recessit, modico calore præditum: sicut & insigniter refrigeratæ uehementissimè calefaciẽs adhibebitur. Meritò igitus quatuor nos excalfacientium ordines statuimus, separantes à modicè calidis ea, quę euidenti eiusmodi qualitate pręcellunt, tum quę magna, tum quæ uehementi adeo, ut urere uideantur. In singulis autem illis quatuor ordinibus diuersis, quędam esse uelut incipientes differentię, non nulla desinentis, & ei quę post hac existit propinquæ; alia in medio cõstituta. Itaq; sunt ex iis, quę propter caloris uim exulcerent, quemadmodum etiam ex illis, quę septica, idest exedentia, seu putrifi

ca nominantur: Alia simulatq; corpora contigerint, potestatem suam ostendunt: quędam duabus, tribusúe, aut quatuor horis opus habent, non nulla diem totum; uel etiam post eum noctem, uel maius dein spatium requirunt. Hę iam, ut in calefacientibus, ita quoque in refrigerantibus intelligere eum oportet, qui mediacamen aliquod confecturus est. Pari modo, & in eis, quæ humectant siccantq;.

An rationi magis, quàm experimento adstipulandum.

Cap. 14.

MEdicamentorum omnium notitia duobus artis medicę fundamentis consequitur, nempe ratione, & experimento. Atqui sine experimento eorum uires haud rectè cognosci possunt, nanque plerumq; illud dictat ratio, cui non astipulatur experimentum. Contra uerò id experimentum sępe ostendit, cui ratio non consentit. Hæc itaq; sunt utraque coniungenda quantum licet, & quę ratione inuenta sunt, tum sensu tum experimento sunt probanda, atque eo quidem assentiente comprobanda. Contra item eorum, quę experimento sunt inuenta, quę-

6. de sanit. tuend. c. 14. 2. meth. cap. 6. De Thе. ad Pis. cap. 30.

renda ratio eſt,quã ſi aſſequamur,tunc demum nullo interiecto ſcrupulo, extollendum medicamentum eſt; ſin autem ratio ſubterfugiat,aut etiam reluctetur, ſuſpectum ſanè id redditur, at non ſemper negligendum; ſiquidem Ariſtoteles expertos magis id, quod uolunt conſequi exiſtimat,licet rationem ignorent, quàm eos, qui rationem quidem rei tenent, ſed inexperti ſunt. Quin etiam Galenus Empiricos magis,quàm methodicos probat:Etſi enim qui ſoli nituntur rationi ſapientiores ſunt, (ut idem ſentit Ariſtoteles)in medicina tamen,quæ circa ſingularia uerſatur, errant magis, qui rationem abſque experientia quàm qui experientiam ſine ratione perſpectam habent At uerò experimẽti certitudo, non ſtatim ex uno ſucceſſu iudicanda eſt,ſed obſeruanda ſunt multa. Atque iis demum diligenter animaduerſis de experimento, quod certum ſit, & conſtans,ferri iudicium oportet.

1. meta phy.ca. 1.

3.de lo. aff. c.2.

1.Phyſicorũ.

De uaria parandorum medicamentorum ratione. Cap. 15.

CVm ſimplicia medicamenta,de quibus meminimus ad morbos pellendos uariis ſub formis, & modis parari ſoleant,ſiue intus in corpus ſumantur,

 ſiue

siue extra admoueantur mihi quidem de his non abs re differe uisum est, nẽpe de Elixatione, Maceratione, Destillatione, Liquatione, Dissolutione, Assatione, Vstione, Lotione, & Attritione. Siquidem prærer id, quod non desint affecti, quibus hæc magis, quâm illa placeant, parandi ratio, sunt quoq; aliæ, quę ad affectos locos, non nullę uerò ad ipsos morbos commodiores habentur. Cęterùm de elixatione in primis mihi dicendum proposui, quòd hæc frequentius in medicamentorum usum usurpetur, quàm quę aliis parantur modis.

De elixatione. Cap. 16.

PLurimum sanè refert ueram elixandorum simplicium non ignorare rationem: Nanque ubi quispiam id ignorauerit, haud unquam poterit rectè integras medicamentorum uires in suo ipsorum decocto afferuare. Si quis enim, lignum, cortices, radices, semenue breui tempore coxerit, quòd in solida materia horum uis consistat nullo sanè pacto hæc suas facultates integras in ipso, quo decoquuntur iure deponent: contra uero uires, quę tenui, ac disipabili substãtia consistunt, ut longa coctura euanescunt, ita breui per

perbelle conſeruantur. Itaque eorũ, quę coquuntur materia diligenter examinanda eſt: craſſa ne ſit, an dura, cõpacta ſolida, ſicca ue, ut lignorum, radicum ſiccarum, corticum, ac ſeminum, an tenuis imbecillis, & facile reſolùbilis, ut adianthi, aſpleni, epithymi, ſenæ, rhabarbari, agarici, cuſcutę, ocimi, myricę, thymi, uiolæ purpureæ, croci, ſchænianthi, florumque cum bugloſsi & nymphcæ tum etiam cęterarum plantarum. Atqui meminiſſe quoque oportet, odorata fere omnia leuiſsima indigere coctione, nam tametſi ligni cortex ſit uulgare cinnamomum, & zingiber, acorus, iris, galanga, aſarum, nardum, ſint radices, cùm tamen horum omnium uis ſit in ſuæ ipſorum ſubſtantię tenuioribus partibus, ubi coquantur plus quã par ſit facile diſsipatur & perit, ac in auram euaneſcit. Itaque cùm plura ſimul diuerſarum ſubſtantiarum coquenda erunt, quæ compactiora fuerint, & diuitius excoqui poſtulant, primò in tepidam aquam coniecta aliquandiu merceranda ſunt, & deinde coquenda. Hęc deinde conſequi debent, quę mediocriter, ac poſtremò, quę leuiter coquenda ueniunt. nempe primùm ligna, deinde radices, ſemina, lignorum cortices, denide hęr-

bas, poſtremò flores, qui tamen macerari potius, quàm coqui debent. Cæterùm percocta omnia macerari oportet à coctione in ſuo ipſorũ iure quouſque egelida fuerint, demum ius linteolo percolandum, atque in uſum recondendnm. Porrò & illud haud ignorandum, ſclicet quòd ubi herbæ, radicesq́; recentes fuerint minus aquę ad cocturam ſumendum eſt, quàm ubi aridę fuerint elixandę. Cùm enim hæ duriores aridioresque ſint, & diutius cõcoqui poſtulent, humorisque non parum combibant, longè plus aquę exposcunt, quàm quæ recentes ſunt, & uirides. Pręterea animaduertendum eſt ut uas (quod fictile potius, quàm æreum eſſe debere ſtatuo) in quo medicamenta, & præſertim, quę calidam poſsident qualitatem, ac tenuiorum ſunt partium, perpetuo contectum ſit cooperculo fornicato, ſeu concamerato, quod in fictilis os inſeratur, nanque uapor omnis, qui ex feruore ſurſum fertur fornicatum cooperculum petens in aquam conuertitur, quæ deinde in feruentem ollam guttatim ſtillat, ac recidit. Quo fit ut uapore concluſo nulla uis deperdatur, quemadmodum deperdi ſolet in decoctis, ſeu apozematibus, quæ in publicis parantur myropoliis ubi cacabis ex ęre fabricatis

bricatis, nullo prorſus cooperculo adhibito, hęc parari ſolent, magno cùm medicorum tum ægrotantium detrimento, minimè qui ita parant conſiderantes, quòd ubi calida, tenuiumque partium ſimplicia coquuntur potior eorum pars in auram deperditur. Atqui interim dum hæc ſcribo Ioannem Farnelium uirum per quàm doctiſsimum, mirari ſubit, quippe qui libro quarto cap. quarto & undecimo meth. medendi in Ioannem baptiſtam Montanum Veronenſem medicum omnibus numeris celeberrimum his uerbis inuehitur. Non enim (ut quidam prodidit) aqua ſimplex tanquam communis ſit materia omniũ cum quibus permiſcetur, cum calidis calefacit, & cum frigidis refrigerat, neque ſi ſeorſim diutius coquatur (quod ille putat) incaleſcit, ſed frigida ſemper tametſi minus, perſiſtit, ac perpetuò calidorum, & attenuantium, quę incoquuntur uim obtundit, quin etiam coctio omnis eorum quibus tenuis eſt materia uim aut minuit, aut prorſus diſſipat, craſſarum uerò ut metallorum adſtringẽdi, ſiccandiq; facultatem auget. hęc ille. Quę quidem immenſam Farnelii in materia medica doctrinam, atq; experientiam ne per ſomnium quidem,

refipere uidentur. Si quidem his apertissimè refragatur Galenus. Quippe qui libro primo, cap.4. de simpl. me. fac. At si marinam aquam, inquit, aut muriam, aut id genus aquam mistam, bituminosam uidelicet, aut sulphurosam admoueas, usque adeo hominem offenderis, ut partem ipsam sis adusturus, quibus palam est, quod aqua in quam calida uenerunt medicamenta, non solum excalfaciat igni non admota, sed etiam urat. Id quod etiam affirmat esse falsum, coctionem, quę in aqua fit calidorum, & attenuantium medicamentorum uires minimè retundere, minuere, & prorsus dissipare. Nãque si uerum id esset, aqua in qua aut sal, aut calx, aut acerrimus lignorum cinis, aut arsenicum, aut chalcanthum, aut argentum uiuum, quod officinę sublimatum uocant, incoctum fuerit, particulis quibusuis corporis admota haud quaquã ea exulceraret: sed cùm secus res se habeat, cadit, peritq́; (eius pace dixerim) Farnelii sẽtẽtia. Quo fit ut asserere non dubitauerim aquam omnino suam immutare naturam, ubi cum uehementer calidis permista fuerit, quod iis superantibus frigiditatem amittat. Nam sicut ignis, cui aqua admouetur eam adeo actu incalescere facit, ut dum calens est, urat, &

exulceret

exulceret, ita & quę uehementer calida ſunt medicamenta, aquę incocta, aut macerata, ſua quoque potentia calidam ipſam efficiunt. Sed hęc eſt inter ignis & medicamentorum calorem differentia, quòd ignei caloris uis, ubi aqua refrixerit, euaneſcat, medicamentorum uerò contra, quòd omnino ſit inſeparabilis, nec unq̃ deperdatur. Hincq; fit ut tam calida, quàm frigida admota aqua, in qua uehementer calida incocta ſint, perpetuò exulceret, & urat. Cęterùm quòd aqua quę ſeorſim coquitur caliditatem haud paruam acquirat (ut Montanus aſſerebat) teſtatur Galenus lib.3.cap.22. de ſimme.fac. ubi ſic habet. Aqua pura diuitius feruefacta, ſalſior redditur, nec mirum cùm ipſa aqua optima diuitius decocta ſalſam qualitatem tandem aſſumat. hęc ille. quibus, cùm ſalſus ſapor omnium conſenſu ex calore, & ſiccitare proueniat, palam ſanè eſt aquam diutius coctam; calidam aſſecutam eſſe qualitatem. Itaque ex præſcriptis concludendum eſt, calidorum medicamentorum uires, quę in aqua elixantur, haud quaquã obtundi, minui, aut prorſus diſſipari, præſertim cùm ſenſibus manifeſtè pateat, aquam in qua allium, cępa, porrum, zingiber, piper, pyrethrum, Guaiacum lignum, non aliter

ter dum potatur, fauces, & guttur uelli care ac urere, quàm si piper ipsum aut zinigiber deglutiretur. Id quod pariter accidet, ubi quispiam aquã potauerit in qua amara medicamenta, nempe lupini, gentiana, minus centaurium, aut absinthium incocta fuerint. Quofit ut non sit opus pluribus hæc comprobare.

De infusione siue Maceratione. Cap. 17.

DIximus de elixatione satis, nunc uerò de infusione disseremus, quæ quidem in medendis morbis magnam affert medicis commoditatem, & præsertim ubi ægri aut morosi admodum, aut delicatores fuerint, & solida respuerint medicamenta. sed & illud plurimi faciendum censeo, quòd infusiones non solum integras medicamentorum uires asseruent, sed quòd decoctis longe gratiores, præstantioresque habeantur, ubi recta parandi ratione fiant. Prestat autem maceratorum dilutum, longè magis, quàm elixorum decoctum, quoniam exoluentium medicamentorum uires ualentius in se recipiat, contra uerò decoctum, in eo sanè infusionem precellit, quòd eorum medicamentorum ui

res quæ in crassa, & terrena substantia consistunt, longè melius extrahat, & excutiat. Quamobrem qui materiam medicam intelligunt, ea ferè semper macerant, quæ aluum ducunt, quòd eorum uis in tenui substantia residat. Deponunt enim huiusmodi medicamenta, in aquam, aut serum lactis, aut uinum, in quibus macerantur, per belle quidem uim suam omnem exoluentem, Id quod non paruo fit ægrotantium commodo. Namque sępe accidere solet, ut qui, crassę substantiæ potiones præ nausea ebibere, aut catapotia deuorare nequeunt, his maceratorũ simplicium dilutis diligenter paratis ad parendum medicis alliciantur, & subinde absquę ullo incommodo purgentur, quo postea fit, ut libentius interum, atque iterum eiusmodi potiones hauriant, ubi cõtumax morbus uno tantum haustu euinci non potest. Dantur præterea hę potiones securius, quàm quæ medicamentorũ integram substantiam habent, quòd uétriculo, ac intestinis haud hęreant, tormina, & alia incommoda non excitent, & magis obstructos meatus aperiant, ac peruadant. Cęterùm pręter hæc est infusio admodum utilis ad olei genera ferè omnia paranda, quibus in myropoliis est usus, nam paucis

cis omnino exceptis, quæ per alembicum destillari solẽt, ac etiam prælo exprimi, in oleo ipso plantarum folia aut flores, aut succi tã diu insolantur, aut in balneo calẽtis aquæ detinẽtur, quàm sat fuerit. Præterea non semper medicamenta infundimus, ut eorum uires in liquorem, in quo macerantur transferamus, sed etiam ut uires quæ in ipsum liquorem prius translatę sunt in aliud trãsferamus medicamentũ. Siquidem hac ratione Aloẽ tum in aromatum, tum in Rhabarbari infusione, tum quoque in rosarum succo aliquando maceramus, quousque dilutum ipsum ita paratum combibat, cùm uentriculum, aut caput, aut Iecur, catapotiis inde paratis iuuare cupimus. Quinetiam Turpetum in agrestis cucumeris succo aliquandiu macerandum relinquimus, ut adaucta purgatoria facultate, excrementitios humores à remotioribus corporis partibus ualentius educat, ac trahat. Præter id macerantur & quędam alia ad lęsionem prohibendam, quam uentriculo & intestinis medicamenta quædam hęrendo inferunt. Itaque colocynthidis pulpam in tragacanthæ lachrymę mucagine, atque scamonium in oleo uiolaceo macerari solent periti medici, ut adepta hoc pacto lubrica

ca qualitate, facilius permeent. Hæc etiam ratione, exuperantem acrimoniam exuunt chamęlęa, thymelæa, & pithyuſa, ſi prius aceto macerata ſiccentur: Porrò medicamenta, quæ maceranda ſunt, & pręſertim à quibus uires deiectorias elicere uolumus, ſi arida fuerint, & humore deſtituta, ut ſenę folia, uel ſiccę radices, nempe rhabarbari, polypodii, aut aſari in tenues particulas prius concidenda ſunt & deinde in aqua uel lactis ſero macceranda in fictili uaſe uitro ubique obducto atque circumlito, oris anguſti, ut melius faciliusque occludi queat. Itaque medicamentis (ut prædiximus paratis,in huiuſmodi fictile coniectis aqua feruens ſuperinfunditur, fictiliſque oſculum adeo concluditur, ut nullus penitus ſpirandi pateat aditus: His peractis; puluinari plumis anſerimis referto, ignique calefacto, uas inuoluitur, & in arca aliqua reponitur, ibique tamdiu aſſeruatur donec quæ infuſa ſunt ſatis macerentur: Id quod diei unius ſpatio commodè fieri ſolet.Sic enim conſeruato calore, omnem medicamenti facultatem dilutũ in ſe recipit. Sunt qui in tepido tantũ liquore (ut Farnelius iubet) dilutum parari doceant triduo,aut quatriduo, uerùm cum uehementior extrahendi

uis

uis insit ubi calor uehementior quoq; fuerit, quàm ubi remissior, ego quidem perpetuo feruenti aqua usus sum, idque non modo, q̃ citius, & fęlicius res ipsa mihi successerit, sed etiam q̃ odoratiores, gratiores, præstantioresque potiones hinc profectò fiant. Siquidem quæ in egelido liquore macerantur, non nisi diuturniori tempore perficiuntur, nempe trium, aut quatuor, aut fortasse plurium dierum spatio. Quo fit ut interim dilutum aut situm, aut acorem, aut putredinem, aut graueolentiam contrahat, quibus non solũ sumẽtibus magna admodum concitatur nausea, sed quod peius est, ipsum corrumpitur medicamentum. Pręter id tantum aquæ, alteriusuè liquoris accipiendum est, quantũ satis sit pro medicamentorum quantitate. Videlicet ubi (exempli gratia) senæ aridæ uncia maceranda sit, aquę uncię decem superinfundi debent, vbi verò uel huius, uel aliarum plantarum folia uiridia recentiaque fuerint, minor sanè quantitas sufficiet, ut in elixatione superius diximus, quòd plus arida, minus recentia liquoris combibant. Vtimur autem dilutis eiusmodi ratione paratis non solum in apozematibus, sed etiam fœliciter admodum, in quotidianis potionibus

aluum

aluum mouentibus, quòd hęc (ut diximus) longè gratiora sint quàm ipsa solidorum substantia: quin etiã, quòd quæ liquida sunt, citius quàm crassa per corporis meatus distribuantur. Quare rectè Hippocrati dictum est, facilius refici nos posse potu quã cibo.

De Destillatione. Cap. 18.

PRiscorum Medicorum nemo fuit, qui quicquam ad posteritatẽ transmisisset de arte eliciendi aquas stillatitias ex plantis, aut aliis quibusuis uegetabilibus. Parabant illi potiones suas ex dilutis, uel decocti ad curandos corporum nostrorum affectus, aquarum stillatitiarum nulla habita mentione, aut fortasse notitia. Inuentum ergo hoc nouum est, referuntq; quidam ad Chymicæ artis professores, alii ad Medicum quendam, qui (ut narratur) dum forte fortuna betam decoctam adhuc calentem in stagneam patinam effunderet, & alteram similem patinam superponeret, ne statim refrigesceret olus, idq; ubi sub edendi tẽpus detegeret, uideretq; superiorem patinam, aqueo liquore, ipsoq; copioso adeò resudantem, ut undiquaq; plurimæ excurrerent guttæ, quæ oleris iam cocti tum odorem, tum saporem resipiebant

his

his omnibus diligenter consideratis sicq; artē à natura edoctus instrumentum excogitauit plumbeum campanæ rostratæ modò paratum ad cotegendam æneam patellam super fornacem compositam quæ herbas excipit, ut subdito igne, stillatitias consequeretur aquas. Id quod illi felicissimè cessit. Elegit ille sanè non sine ratione plumbea hæc instrumenta, quòd sibi persuaderet plumbum ob suam, quam possidet frigiditatem, ascendentem uaporem à plantis ab igne calefactis, per quam facilè in aquam uertere posse. Et rectè quidem cùm è nullo alterius metalli, aut materiæ Alembico tam copiosa educatur aqua, ut è plumbeo. Id cùm postea contēplarentur alii nouū modum excogitarunt, quo uno tantū igne & una tantū fornace plura concalefacerent uasa, singula singulis plūbeis alembicis contecta, ut minore sumptu, ac labore, copiosas adipiscerentur aquas. Quamobrem fornacem, cuius imaginem primo loco dabimus sibi fabricarunt. Cęterùm cū nō desint, qui semper meliora inuentis addere satagunt, præsertim chymicę facultatis professores. ii cùm uiderent eiusmodi aquas plumbeis alembicis paratas suarum plantarum odores, saporesque haud quaquam resipere sed potius fu

mum

num olere, & aduſtionis nidorem, & quæ ex amaris acutisq; plantis fierent, nec amaroris aliquid, nec acredinis, ſed dulcedinis nō parum guſtantibus reddere, aliud ad hoc munus obeundum inuenerunt inſtrumentum, quod ueſicam appellauere, quo paſsim utuntur ii qui è uini fęcibus Aquam uitæ deſtillant, herbis unà cùm communis aquæ non mediocri quantitate in uas æneum coniectis, ut ex fornacis ipſius imagine quiſpiam uidere poterit. Cæterùm concinniorem modum poſtremi repererunt: quippe qui eiuſmodi aquas in feruentis aquæ balneo, quod Marię chymiſtæ uocant, aut ſuper uaporibus extrahunt. Siquidem conſtat has eſſe omnium pręſtātiſsimas, quòd ſuarum plantarum tum odorem, tum ſaporem egregiè retineant. Euenit ſanè hoc, quoniam balneum feruentis aquę ſua ipſius humiditate partes tenuiores retinet, conſeruat ac cuſtodit in herbis, quo fit ut eæ non reſoluantur ſuis in plantis, quemadmodum in iis, quæ lignorum, aut carbonum uiolento igne exuruntur in patellis, qua propter, inter aquas, quæ balnei calentis ui deſtillantur, & quę plumbeis alembicis extrahuntur, tanta deprehenditur differentia: quanta inter uinum & aquam: Quippe quæ
fiunt

fiunt in balneo feruentis aquę, aut ſuper ipſius uapore, uitreis alembicis ad id muneris paratis, ut poſtea oſtendemus, eæ quidem ab herbis, & floribus, à quibus manant, nec ſapore, (ut paulò ante diximus) nec odore diſcrepant: quin etiam non ſolum herbarum qualitates ſecum trahunt, ſed etiam tam limpidę, clarę, ſyncerę́q; proueniunt, ut ne tantillũ quidem fumi, uel aduſtionis nidorem reſipiant. Contra uerò nunquam, uel rariſſimè guſtaueris aquas è plumbeis alembicis reſultantes, quin tibi fumidum quiddam in ore relinquant. Quę res non modo guſtantibus, bibentibusúe, pręſertim ęgris, qui cęteris moroſiores ſemper eſſe ſolent, nauſeam mouent, & moleſtiam afferunt, ſed plurimum noxę pectori, uentriculo, iocinori uiſceribusq; omnibus ignerunt, quòd à plumbeis uaſculis è quibus deriuantur malas qualitates eliciant, & in ſeipſas contrahant. Quare rectè Galeno dictum eſt. lib. ſeptimo, cap. ſecundo de comp. med. ſecund. loc. ubi confectionem è papauerum capitibus parat, fugiendas, uitandasq; eſſe aquas quę plumbeis canalibus ducuntur, quòd dyſenteriam faciat, & abradat inteſtina. Patet hoc manifeſtiſſimè in abſinthii aqua ex plumbeo Alembico profecta, nam eam

ram dulcem eſſe conſtat, non ama-
ram. Id quod à plumbeis inſtrumen-
tis,quibus conficitur (ut diuturna do-
cet experientia)euenire certum eſt,id-
que non ſolùm in abſinthii aqua; ſed
etiam in alterius cuiusuis plantę,
temperamento calido & acri ſapore
prędite. Siquidem cùm plumbeus
alembicus huiuſcemodi plantarum ua
poribus, tum actu, tum poteſtate ex-
calfacientibus ſuperficietenus afficia-
tur, corrumpaturúe, fit quidem ut ſu-
perficies ipſa ita affecta in tenuiſſi-
mam ceruſſam uertatur, quę deinde
aquis ſe commiſcens,illis dulcedinem
addit. Atque id uidere eſt in albo ha-
rum aquarum ſedimine, prę ſertimq;
ubi aquę per plumbeum alembicum
recens paratum meauerint. Nam uas,
quod diu in hoc opere uſurpatum eſt,
obducta circumquaq; quadam ueluti
gypſea cruſta non ita facile à calida-
rum aut acrium plantarum uaporibus
inficitur,& in ceruſſam uertitur. Por-
rò nulli mirum eſſe debet ſi ab acri
plantarum uapore plumbi ſuperficies
in ceruſſam mutetur, cùm ceruſſa ipſa
(ut Dioſcorides eſt autor) paretur la-
minis plumbeis ſuper aceti uaporibus
ſuſpenſis. Quod quidem aquis iis non
euenit, quę duplici uaſe uitreis orga-
nis in calentis aquę balneo conficiun
tur

tur. Nam eæ ſufficienter amareſcere aut fauces linguamúe uellicare, ſi fiant ex amaris, aut acribus plantis, ſentiuntur. Præterea dulcedine carent quòd à uitreis inſtrumentis, unde guttatim fluunt, nullam aſcititiam qualitatem recipiant. Porrò quę parantur in ęneo uaſe, (quod Germani. Veſicam uocant) ſtanno circumlito, longè etiam meliores habentur, quàm quę è plumbeis roſtratis cāpanis eliciuntur, quòd ſuppoſitus ignis herbas in aqua ferueſcentes, nec urere, nec fumido nidore inficere queat. Attamen nec hę integras herbarum uires retinēt, ob aquæ communis admiſtionem, quę illas minuit, & hebetat. Quamobrem aquis tantùm illis palma danda quę in balneo aut balnei uapore parantur, & prę ſertim, quę fiunt ex herbis facultate calidis. & hęc de modis diſtillandarum aquarum à plantis & plantarum floribus in uniuerſum dixiſſe ſufficiat. Peculiaria enim inferius deſcribentur ubi fornacum, & inſtrumentorum imagines appictas dabimus. Quòd autem ad aquarum ſtillatitiarum uires ſpectat, ſciendum eſt iiſdem eas pollere uiribus, quibus & herbę, & flores, à quibus eliciuntur, prædite ſunt. uerùm nō omnino adeò prę ſtantibus, quippe quòd in diſtillando non modicum ſub

ſtantię

tantię deperdatur, & in auram euo-
et, quo fit ut non desint medici, qui de
coctis, & dilutis potius utantur; siqui-
dem ex gustu, olfactuq; apertissimè cõ
stat, longe plus uirium in his contine-
ri, quàm in aquis stillatitiis. Ve-
rùm quia decocta ac diluta ęgris haud
ęquè placere solent, ut aquæ ipsæ stil-
latitię, ideo hę potius quàm illa eli-
gendę, ubi ęgrotis gratiora pocula of-
ferre uolumus. Ad quam rem etiã My
ropolarum diligentia requiritur, ut sci
licet eas aquas probè, ut diligenter
conficiant. Sunt prętere a stillati-
tię aquæ admodum utiles ac necessa-
rię, adeo, ut decoctis quibusdam in
medicamentis non parùm anteferri de
beant. Nam ubi in ardentibus febri-
bus, & ęstatis feruoribus potus ali-
quis parandus fuerit, qui & sitim ua-
lenter extinguere & gustum potantis
oblectare queat, fœlicius commodiusque id proculdubio fiet cùm aquis ad-
mistis stillatitiis, aut uino punico-
rum malorum, aut rosacco, uiola-
ceoúe iulapio, aut ex citrei, aut limo-
nii mali succo, quam cum quouis de
cocto quantuncunque optimè para-
to. Idem etiam euenit ubi aut ad ocu
lorum morbos collyria, aut in capi-
tis dolore oxyrhodina, aut in iocino
ris, & cordis affectibus epithemata pa

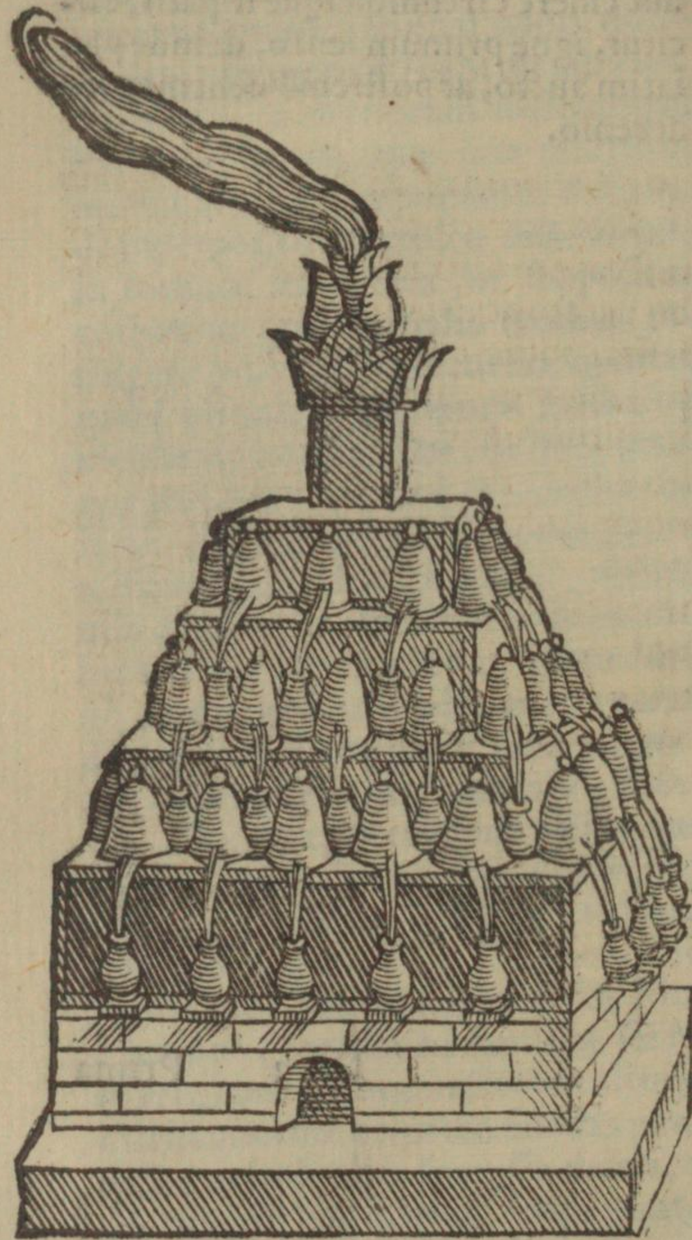
randa erunt. Prætereo quantum con ducant ſtillatitiæ aquę ad odoramenta paranda cùm in medicum potiſſimum uſum, tum ad diuerſi corporis delitias, cuiuſmodi ſunt, quæ parantur è floribus roſarum; pomorum aurantiorum, myrti, & aliarum plantarum, quorum flores ſuauiter ſpirant. Silebo quoque quantum ualenat ad mulierum ornatum, & ad conciliandum in eis faciei nitorem, quæ fiunt è radicibus polygonati, bryoniæ, agreſtis cucumeris, ari & fabarum floribus; ne uidear his rebus magis intentus, quàm cęteris, de quibus ſcribere decreuimus. Sed de ſtillatitiis aquis hactenus. Reliquum eſt ut de ſtillatitiis etiam oleis dicamus pręſertimque de his, quę è uulgari cinnamomo, è Caryophyllis, myriſticis nucibus, maci, atque aniſi, fœniculi, cari, melanthii aliarumque plantarum ſeminibus, quin etiam è iuniperi baccis per alembicũ parantur, & uſui medico plurimum conferunt. Scripſere quidem de huiuſcemodi oleis parandis quidam magni nominis medici, ſed an uera, uel falſa ii poſtea dicent, qui periculum fecerint. Atqui uera, ſecuraque parandi ratio hęc eſt. Sumitur (exempli cauſa) Caryophyllorum electorũ libra

Olei diſtillãdi ratio ex aromatibus.

libra una. Caryophylli contunduntur in tenuem puluerem, & deinde macerantur ex libris sex aquę fontane egelidę in uitreo uel stanneo uase diebus quindecim continuis, postmodum per alembicum quod uesicam uocant, quo cum aqua uitę parari solet, distillantur. Siquidem hoc pacto oleum una cum aqua distillat, quod deinde ab ea facilè separatur. Porrò si diligenter laboratur Caryophyllorum libra, olei unciam reddere solet: atqui plus, aut minus pro caryophyllorum bonitate, ac pręstantia. Eodem etiam modo paratur è cinnamomo, quod tamen plus aquę requirit, & minus olei reddit, cùm ex libra uix drachma colligatur. Nec aliter fit, quod ex pręscriptis paratur seminibus,& iuniperinis baccis. Sic quoque optimè conficitur ex myristicis nucibus & mace. Sed hæc macerare oportet prius contusa in uitreo uase cæco alembico, (ut chymicis uerbis utar) oculuso, mensis unius spatio, in balneo calidę quidem sed non feruentis aquæ, ac deinde eadem ratione distillare. tametsi è myristicis nucibus contusis passim ab unguentariis parari soleat, iis prius calefactis, deinde prelo expressis, perinde ac

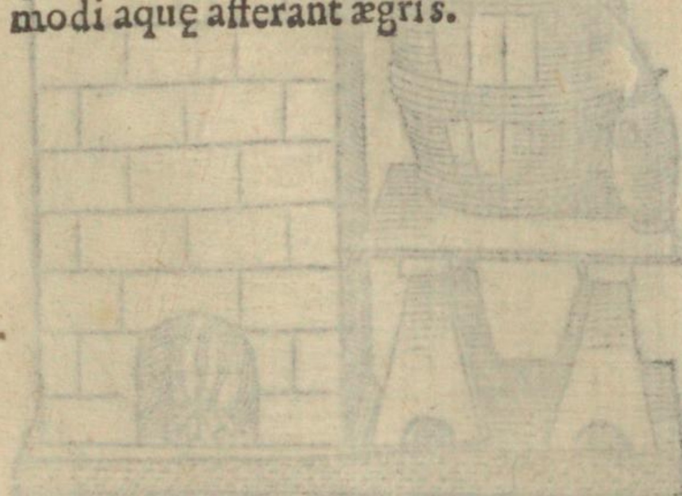
oleum,quod ex amygdalis nucibus paratur. Cęterum possunt quoq; distil lari hęc olea per uitreum alembicum ubi in urinale chymicum uitreumque luto incrustatum, quę iam macerata fuerint aromata imponantur & deinde superposito alembico distillentur in fornace ita parata, ut suppositus carbonum ignis urinalis fundum attingere pòssit: Sed curare oportet quòd urinale præscriptum spithamę mensuram non excedat. sic itaq; utraque parandi ratione è præscriptis oleum habebis preciosissimum, syncerissimum, ac odoratissimum, absque ullo adustionis, fumique nidore, cuius una aut altera tantum gutta longè plus ualebit in medicamētis parandis, quàm si integram cinnamomi, aut caryophyllorum unciam adderes. Hęc accepta referant uelim, qui legunt Balthassari Clauselio harum rerum peritissimo, indagatorique acerrimo Serenissimi Principis mei Ferdinandi Archiducis Austriæ, Pharmacopęo, qui mihi hæc sua secreta reuelauit, & nonnullorum alioqui clarissimorum uirorum fabulas patefecit, qui ab aliis fortasse delusi, ac decepti, de hac materia scripserunt. Quod uero ex resina terebinthina, larigna, abięgnaq; paratur in uitreis va

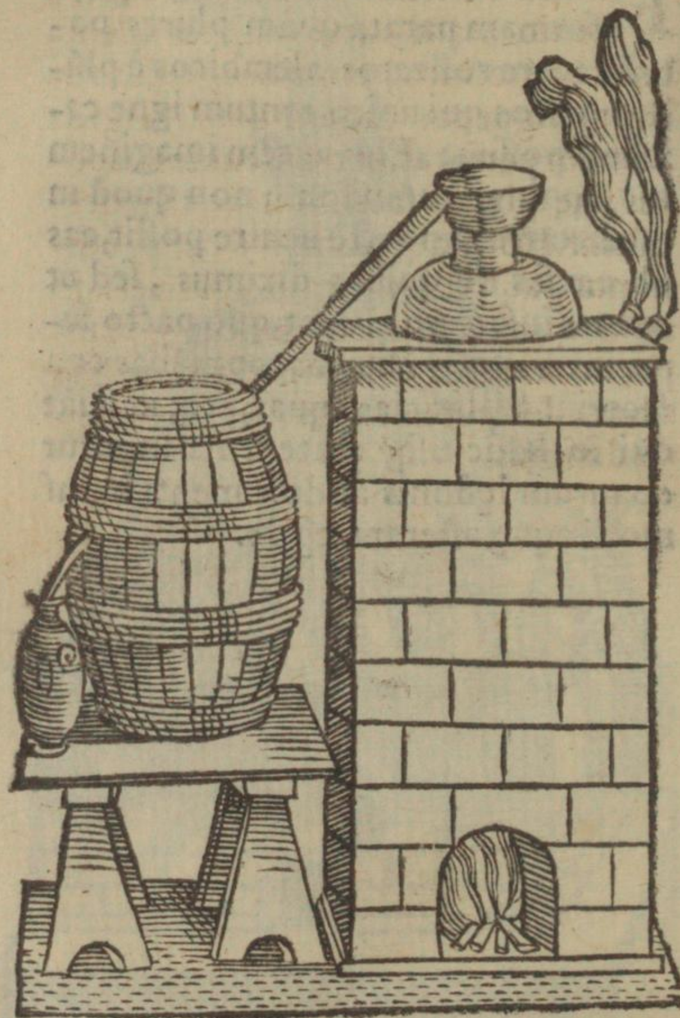
ſis luto circumlitis in fornace ſabulo, aut cinere circumquaque ſtipatis, elicitur, igne primùm lento, deinde paulatim aucto, ac poſtremò uehementer accenſo.

Prima Fornax

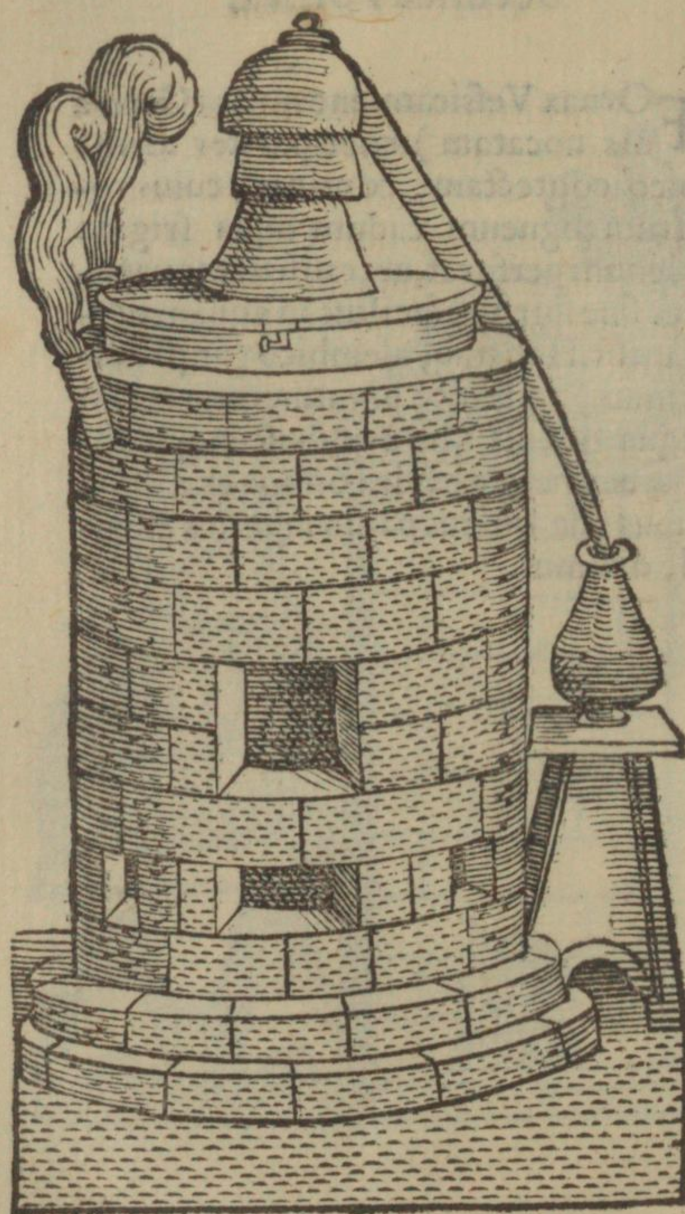
HAec fornax ad huiusce imaginis formam parata quàm plures potest capere rostratos alembicos è plũbo paratos, qui unico tantum igne calefieri possunt. Eius autem imaginem hic appingi curauimus; non quod in medicum usum rectè uenire possit, eas ob causas de quibus diximus, sed ut omnes inspicere queant, quo pacto superioris ætatis pharmacopæi suas confecerint stillatitias aquas; atq; ut sciãt qui in hanc usq; ętatem iis utuntur quantum lęsionis ac detrimenti huiusmodi aquę afferant ægris.

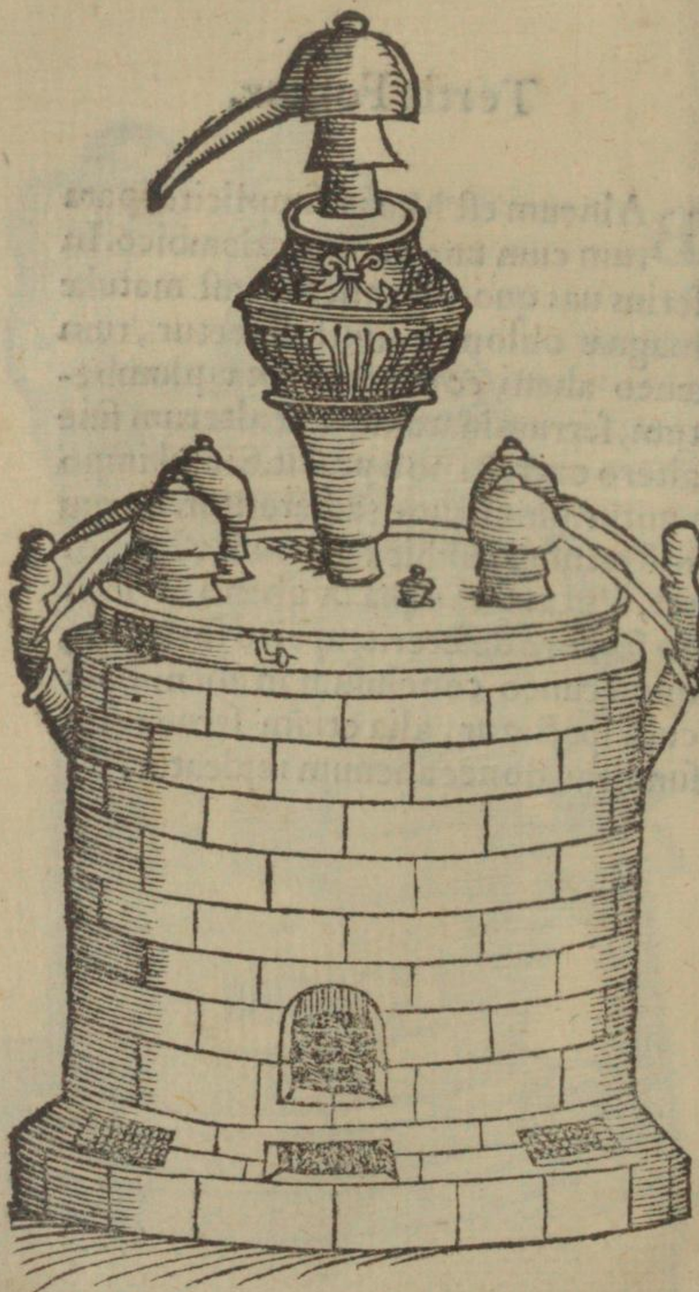
Secunda Fornax.

FOrnax Veſsicam æneam (ita Germanis uocatam) æneo pariter alembico contectam, continet, cuius roſtrum ligneum cadum aqua frigida plenum perforat, ut tranſeuntes uapores ſiue ſpiritus facilius in aquam uertantur. Hoc itaq; alembico (ut prędiximus) aqua uitę paratur, quin etiam aqua quæuis alia è quibuſcunq; plantis; ac præterea Olea omnia ex aromatibus; de quibus paulo ſuperius abundè diximus.

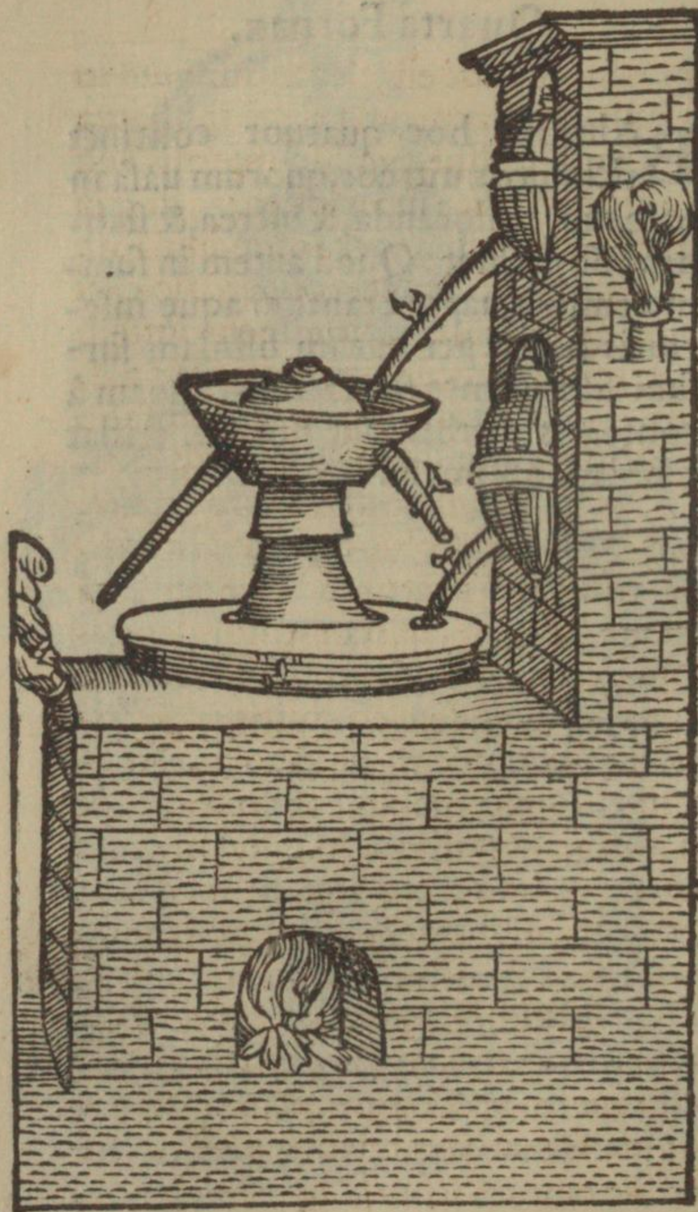
Tertia Fornax.

BAlneum eſt Mariæ ſimpliciter paratum cum uno tantum alembico. Inferius uas quod ſtanneum eſt matulæ magnæ oblongæ ſimile habetur, tum æneo aheni cooperculo ita plumbatum, ferruminatumq;, ut alterum ſine altero extrahi non poſsit. Simul imponuntur, ſimul quoq; auferuntur. At qui roſtratum alembicũ uitreum eſſe oportet. Vbi autem aqua in aheno ex longo feruore defecerit, aperto foramine, quod cuneo concluſum in aheni operculo ſpectatur, alia etiam feruens infunditur, donec ahenum repleatur.

Quarta Fornax.

BAlneum hoc quatuor continet alembicos uitreos, quorum uaſa in balneum collocanda, & uitrea, & ſtannea eſſe poſſunt. Quod autem in ſummo eminet, uapore tantum aquę inferioris balnei per ęneam fiſtulam ſurſum aſcendente calefactum, aquam à contentis herbis aut floribus ſtillat omnium optimam.

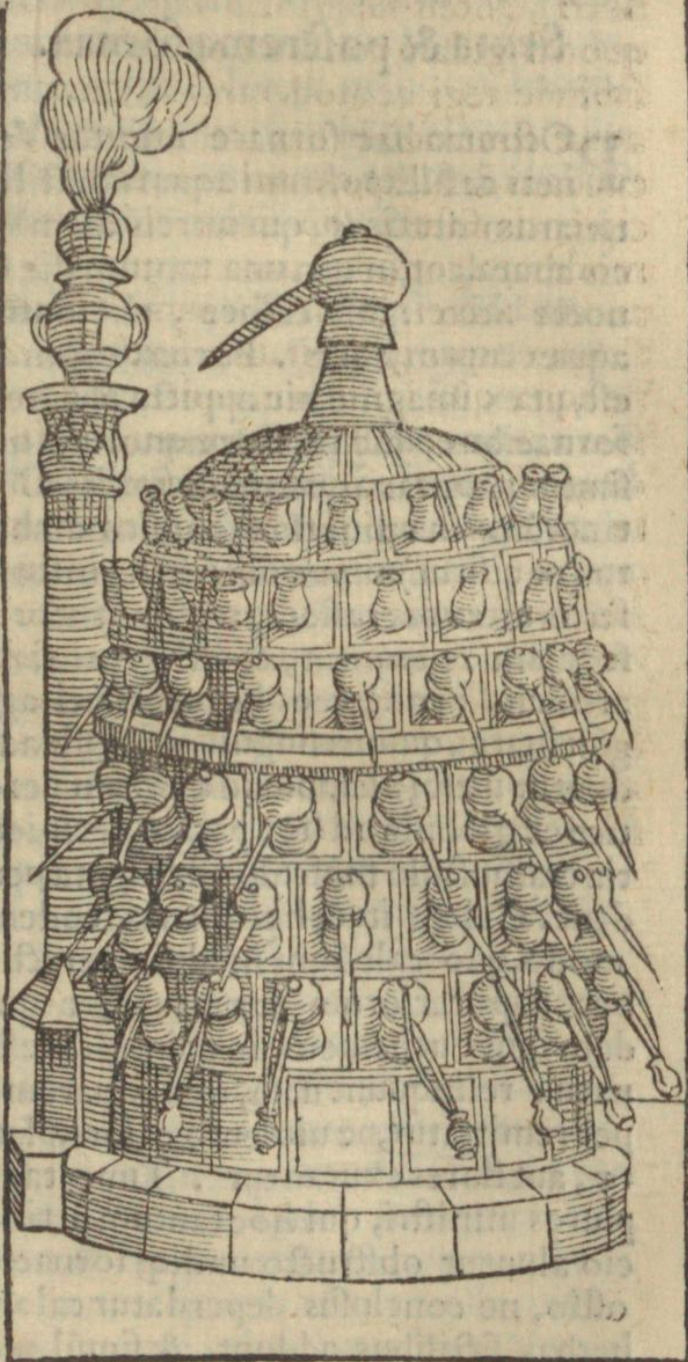

Quinta Fornax.

BAlneum hoc eſt elegantiſſimum in quo uas ſtanneum trium ſpithamarum longitudine, tumido inferius uentre reſidet, cuius ſuperior pars, in qua ſitum eſt orificium, per rotundum foramen in medio balnei cooperculo exciſum, ad ſpitamæ altitudinem ſurſum porrigitur. Huic inſeritur ſtãneus alẽbicus, quem uas aliud eodem metallo conflatum, amplioris latitudinis excipit, ad frigidam recipiendam aquam, quę ex ſuperiori oblongo uaſe, in ſumma columnę parte reſidente per ęreã defluit fiſtulam, ut ſtanneum alembicum in medio ſtantem circundet & refrigeret. Siquidem eo continuò refrigerato, fit quidem, ut uapores aſcendentes longè melius concreſcant, & in aquam uertantur. Id quod in cauſa eſt, ut copioſiorem aquam recipiant artifices. Vbi autem ipſa aqua frigida paulo poſt à calore alembici calefiat, illico fiſtula in inferiore parte uaſis alembicum recipientis, euacuari poteſt, aperto epiſtomio, & alia iterum frigida denuo uas ipſum repleri. At qui ne tantum laboris in effundenda, & refundenda hac aqua ſuſcipiant miniſtri

niſtri, poteſt ſuperioris uaſis fiſtula, quod frigidam continet, epiſtomio ita ſubinde regi ac moderari, ut tantum aquæ continuò in uas alembicum circundans diſtillet, quantum huiuſce recipientis fiſtula, ſuo ipſius epiſtomio moderata, continuò uacuari queat. Vt autem balnei ipſius ahenum eadem ſemper aquæ quantitate refertũ ſit, & ne aqua quæ ignium ui continuè conſumitur in eo deficiat, arte quidem factum eſt, ut uas aliud in inferiore parte columnę repoſitum calidiſſimam aquam continuo per ſuam ipſius fiſtulam epiſtomio moderatam in ahenum effundat, quæ quidem in ſuo uaſe calefit eodem igne, quo ipſum calefit balneum, ſiquidem uacua eſt parietis columna uſq; ad ipſius inferioris uaſis fundum.

Sexta

Sexta & poſtrema fornax.

POſtrema hac fornace utuntur Veneti ac Neapolitani aquarum ſtillatitiarum artifices, qui uitreis alembicis abundant, in qua una tantum die & nocte ſicco ignis calore, eliciuntur aquæ centum libræ. Fornax rotunda eſt, ut ex imagine hic appicta apparet, fornacibus, quę in Germanorum uiſuntur uaporariis, omnino ſimilis. Cõtinet hęc in uniuerſo ſuo ipſius ambitu, (ut uiſitur) numeroſa fictilia intrinſecus uitro incruſtata, matulæ maioris formam referentia, & diligenti ſanè artificio argillaceo luto fornaci agglutinata, quibus ſingulis, ſinguli adduntur uitrei alembici, è quorum uertice ex globulo ad hoc parato, recipientia craſſiuſculo funiculo adalligata pendent. Calefit itaq; hęc fornax eodem modo, quo calefiunt in alpinis tractibus uaporariorum fornaces, atqui dum ignis uehemens in principio eſt, uacua relinquunt uaſa, donec parumper remittatur, ne uiolento calore, plantæ, aut flores exurantur. Tunc itaq; plures miniſtri, qui hoc tantum artificio aluntur obſtructo undiq; fornacis oſtio, ne concluſus deperdatur calor, herbas fictilibus addunt, & ſimul uitreos

treos

treos applicant, alembicos. Atque in hunc modum copiosas eliciunt aquas, quę omnino longè meliores habentur, quàm quæ plumbeis parantur instrumentis, quòd nullam metallorum contrahant infectionem.

De colliquatione,& dissolutione. Cap. 19.

MEdicamenta quę liquantur in medicum usum, plura sanè sunt, sed non omnia una, & eadem ratione liquari possunt. Cera enim, resinę, adeps medulla, butyrum, & oleum, quod hyberno frigore concreuit, moderato ignis calore liquantur, nullo prorsus humore addito, Mastiche uerò, sandarax, thus, myrrha, styraxq́; quę syncera sit, ladanum, euphorbium in oleo ad ignem facilè, liquantur: quin etiam & in mortario facilè cōteruntur, ubi sicca satis fuerint. Atqui Gummi, nempe Ammoniacum, opopanax, bdellium, sagapenum, Calbanum, sicco ignis calore liquari nequeunt, sed prius ex uino uel aceto macerata ad ignem, rudicula continuo agitata dissoluūtur. Cæterùm gummi quod Arabicum uocant, & tragacanthæ lachyrma, non nisi aqua aut quouis alio aquoso, uinosóue liquore infusa liquefiunt. Metallica

lica autem medicamenta, nempe argenti ſpuma, ceruſſa, uulgare minium, ęrugo, chalcanthũ, chalcitis, miſy, ſori, quo pacto liquari debeant docet Galenus lib. primo cap. 5 de comp. med. ſecundum genera, ſic inquiens. Licet itaq; nobis in uarium uſum adminiſtrare argenti ſpumam interim ex oleo, & aqua, coctionem eius, ad uſq; emplaſtri ſpiſſitudinem molientibus. interdum ex oleo, & aceto, aliquando ex oleo, & uino. Porrò in quibuscunque iſtorum coquatur, melius id medicamenti redditur, quod magis coctum fuerit; quod liquidorum, quæ miſcentur copia continget. Eſt enim ex iis pharmacis, quæ liquefieri poſſunt, etiã argenti ſpuma, dum tota funditur ſicut reſina, & cera, ſed non ſtatim ubi ignẽ contigerit: unde multis imponit, qui nullo modo ipſam fundi exiſtimant: igitur ſi cum oxelęo coquatur, liqueſcit citius; perinde ac cum ærugine, quæ & ipſa fundi natura ſolet, uti chalcitis quoque, & miſy. Ipſorum itaq; celerrimè chalcitis funditur, tardiſſimè argenti ſpuma: at in horum medio ſunt ęrugo, & miſy. funditur & ſori, ſed lõgiore temporis interuallo, quod terreſtre magis, & ſaxeum ſit, quàm chalcitis & miſy. Argenti autem ſpumam per oxelęum coquens, ocyus liquefa-

uefacies, per hydrelæum tardius: tamen funditur sic quoque, si duplum eius sit uterq; humor: Ego certè plusq̃ duplum miscui frequenter. At qui melius est statim ab initio hęc tria in mortario miscere, argenti spumam, aquam, & oleum. hactenus Galenus. Alumen quoque liquatur ex aceto, & melle coctum, & præsertim addita ęrugine, sic enim paratur unguētum quod Aegyptiacum uocant officinę. Concreti autem plantarum succi, nempe hypocistidis & glycyrrhizę, lycium opiũ acatia, & glaucium facile in aqua aut alio quouis liquore; liquari possunt, qui cum eorum uiribus cõueniat.

De tritura. Cap. 20.

Sicca, omniquè penitus humore expertia medicamenta ubi in puluerem conuertere cupimus, id tritura fieri conuenit: ut autem quod potentia sunt medicamenta id actu fiant, in tenuem conterimus puluerem: si quidem, quę potestate calida sunt, quo tenuius sunt trita, cò citius, & facilius à nostro calore actu calida euadunt, & nos uehementer calfaciunt, cùm integra ipsa, parum, aut nihil ex calfacere queant: quemadmodũ enim integrum piper in ore retentum, aut deuoratum

Gal. li. 1. c. 11. de sim. med fa.

deuoratum, parùm aut nihil excalfacit etiam post longum tempus, eius uero tonuissimo puluere uix degustato lingua & fauces statim à contactu exuruntur: eodem sanè modo calida omnia potestate tusa lõgè magis nos excalfaciunt, quàm si integra deuorentur. Id quod de frigidis medicamentis dicimus. Est etiam tritura utilis admodũ ad mistionis necessitatẽ: Nam quæ tenuissime trita sunt, & Cribro tenuissimo creta simul compositionibus commiscentur, ut partibus suis minimis se mutuo contingentes, promptius, & ualentius se inuicem afficiunt, donec tandem compositi uirtutem unam rectius conflant. Teruntur pręterea medicamenta simplicia magis, uel minus, ut facultatem acquirant à prima diuersam. Quę enim tenuissimè sunt tusa, (ut Galenus inquit) & cribro tenui, creta promptissime in totũ corporis habitũ digerũtur; Atqui crassiora è diuerso in uentre hærent, quia angusta uenarum ora subire nequeunt. Ob id enim Idem dicebat Galenus Diospoliticon crassius facio, cum aluũ per id ducere studeo, tenuissimum verò pollinis modo cũ urinas mouere. Hinc itaq; discant qui rhabarbarũ ad ducendam aluũ contritum propinant, si quidem hac ratione

Lib. 4. cap. 7. de san. tuend.

nc

ne crassiusculè tritum, ualentius quã tenuissimè, purgabit. Quamobrem qui ipsum cum paßsis uuis mandunt, copiosiores alui deiectiones habent, quàm qui in puluerem tenuem, paribus seruatis ponderibus, ex liquore aliquo bibunt. Scamonium autem ubi medicamentis facilè corpus peruadẽtibus miscendum est, tenuißimè atteri debet, contra uerò si catapotiis, aut aliis, quę diuturniorem in uentriculo moram facere debent. Pręter id non omnia una tantum ratione terenda sunt, sed pro substantiæ craßsitudine, uel tenuitate: Nam quę raræ ac tenuioris sunt substantiæ, ut rhabarbarum & scamonium parum diu terẽda sunt quòd longa tritura tenuissimæ eorum partes dissoluantur, & pereant. Quę uerò densę admodũ sunt substantiæ ẽ diuerso diutius teri debent. Quare metallica omnia, & cętera terrea, lõga sanè tritura indigent, ut sua ipsius tenuitatę per longam trituram acquisita, corporis spiracula peruadant. At qua ratione teri debeant, quæ crassæ sunt substantiæ & acri facultate prędita perbelle docet Galenus his uerbis. Meminisse uos puto, & huius, quod toties repeto fortium medicamentorum, cuiusmodi est ęrugo, misy, chalcitis, sori, squama æris, ac chalcanthũ *Lib. & c. 2. de comed. per gẽ.*
ex

ex aceto diebus pluribus contritorum morſum obtundi, bonitatem augeri. Quoniam enim metalla, quę craſsioribus natura conſtant partibus, poteſtatem ſuam in altum uſque corporis, quod curatur, non extendunt, ideo ut tenuiora fiant, iis per trituram, & acetũ adhibẽdus eſt cultus. Hoc enim curioſe ita attenuata, ad intima uſque penetrant. hęc ille. Cęterùm non ſolùm cruda quę metallica ſunt, nos cõterere oportet (ut Galenus ipſe docet) ſed etiam, quæ uſta ſunt, diutius ſunt terenda. tum eas ob rationes, quas pręmiſimus, tum etiam ut melius lauari poſsint, & præcipuè quę in oculorum collyriis cùm humidis, tum ſiccis addenda ſunt. Quę autem rariſſimæ ſunt ſubſtantię, ut agaricus & colocynthis, cùm per ſe in tenuem puluerem, niſi magna cum difficultate feri nequeant, aut cum aliis ad rem facientibus medicamentis, aut prius in paſtillos conformata, ſiccataq; terenda erunt, (tametſi agaricus ſuper incerniculo equi ſetis parato, cõfricatus belle in farinam cedat) tunc enim facilè in tenuem puluerem comminui poterunt. Id quod maximè prohibet, ne in uentriculo, & inteſtinis hęreant. Quę uerò ſuo lentore ad trituram contumacia ſunt, cuiuſmodi habetur tragacanthę

canthę lachryma, gummi officinis arã bicum uocatum, thus, myrrha, styrax, mastiche, euphorbium, ladanum, opiũ, glycyrrhizę succus, quæ etsi simpliciter, & per se suo lentore contritioni re pugnent, teruntur tamen, ubi diutius insolata fuerint, uel moderato ignis calore arefacta, cum aliis siccioribus ad rem facientibus mista. Id quod etiã de seminibus quibusdam, nempe cucurbitę, melopeponum, cucumeris, cydoniorum, citrei mali est etiam intelligendum. Amygdala quoq; pinei nuclei, pistacia xyli ac tale quoduis semẽ facilè conteras, si prius cum triticeis furfuribus in patella super ignem confricata siccabimus, ubi in pluueribus, quas officinæ species uocant, addi debeant. Atqui ubi in antidotis hęc addere sit opus in mortariis lapideis li gneis pistillis diligẽtissime sunt atterẽda, ac liquore aliquo ad id faciente, dissoluenda, & deinde ex melle uel ex saccharo excipienda. Postremò meminisse oportet non omnia medicamenta in mortario esse terenda, si quidam quæ crassissimæ sunt substãtiæ, ut sunt gemmarum, & lapidum omne genus, corallia, uniones, & alia duriora, nullo pacto in mortariis æneis terenda sunt, sed super porphyreis, aut aliis purioribus lapidibus ad lęuoré usq; :

E siquidem

ſiquidem ubi inconſultè, ac temerè in mortariis ęneis terantur, deraſis, delimatisq́; ſua ingenti duritie mortariis ac piſtillis, æris & ferri ſcobs iis admiſta, noxium ac deleterium reddit medicamentum in hominum perniciem.

De torrefactione. Cap. 21.

SVnt & medicamenta, quæ à medicis pluribus de cauſis igni torrentur, uerùm non omnium una eſt torrefaciendi intentio, quędam enim torrentur ut facilius trituram admittant quædam ut eorum uires imbecilliores reddantur, nonnulla è diuerſo, ut augeantur, quædam uerò, quæ diuerſis, & pugnantibus ſunt inter ſe facultatibus, ut alteram deponant, alteram augeant. Quę igitur aſſare oportet, ut facilius triturentur, ſunt ueluti tragacanthę lachrima, gummi, ſericum, bdellium, thus, maſtix, myrrha, & alia quædam, de quibus ſatis, ſuperq; in tritura diximus. Quę autem torrẽtur ut acerrima, uehemenesq́; eorum uis minuatur, ſunt ueluti aſphodeli, dracunculi, ariq́ue radices, quin etiam cępa allium porrum. Scamonium quoq; in cydonio pomo & ueratrum in raphani radice immiſſum, inaſſamus, ut miteſcant. Cęterùm

quę tosta ualentiores uires acquirunt sunt ueluti scilla, & pancratium. Hęc autem in patella torrētur, ut deposito humore, acriora euadant & ad purgādum ualentiora. Quin etiam orizam hordeum, coriandri, oxalidis, & plantaginis semen, torrefacimus, ut aucta siccitate magis corroborent. Quę postremò uirtute duplici ac repugnante prædita sunt, torreri nonnunquam in myropoliis præcipimus, ut deiectoriā uim amittant, & adstrictoriā augeāt, Hoc quidem cum rhabarbaro, myrobalanis plerunque facimus, atquę iis postea felicissimè utimur ad dysentericos, cæliacos affectus, ac ad cæteras quascunque alui fluxiones, eorum sententiam improbantes, qui cùm tosta, à combustis discernere nequeant, eos medicos reprehendūt, qui rhabarbarū torrefactum, magno profecto auxilio, dysentericis propinant. Porrò torrefaciendorum medicamentorum. neq; unus tātum est modus, nec ratio una. Sunt enim quæ in patellis torrētur, ut oriza, hordeum, coriandri, & oxalidis semen. Sunt & quæ super calefactis tegulis, ut tragacanthæ lachryma, gummi, bdellium, sericum, crocus, rhabarbarum, myrobolani: Nec desunt quę in furno torreri oporteat, ut Scamonium in cydonio pomo oc-

clusum & farinaceo glutino circumuoluto, sorba, mespila, corna, ut facile in farinam moli queant, quin etiam & lepusculi, & lupinum iecur, eodem modo torreri solent: hoc quidem ad hydropicos, illi ad nephriticos affectus. Assantur & alio ferventibus cineribus obducta; ut dracunculi, asphodeli, & ari radices, nux myristica, & alia pleraq;. Atqui meminisse quoq; oportet, quòd sicut, quæ raræ, tenuissimęque sunt substantię, & superficietenus uires sortitę sunt, decoctionem longam non sustinent, sic neque longam assationem.

De ustione Cap. 22.

VRuntur de industria medicamenta pleraque, uel ut reddantur ficciora, friabilioraq; quò facilius conteri queant, uel ut essentiæ crassitudinem deponant, & tenuitatem acquirant, uel ut uis quædam à nostro curandi scopo aliena in eorum superficiem trahatur, & deinde lotione auferatur, uel ut nouum aliquem calorem induant, uel ut in aliam se permutent speciem. Cæterúm quæ uruntur, ut facilius teri lęuigariq; possint, sunt siccut purpurarum, buccinorum, ostreorum, cochlearumque putamina, ungulę, cornua, ossa la-

na, pili, & coria quorundam animalium, quę uel ſua terrena conſiſtentia, atq; concreta denſitate, uel ſuo ipſius lentore, ac humiditate, uſui eſſe non poſſunt, niſi prius urantur. Hac enim ratione ungulæ aſininæ, atq; humani capitis os ad epilepticos uruntur, atq; eadem ratione ceruorum cornua, oſtreorum, & purpurarum putamina, ad dentifricia, oculorum cicatrices, & ad carnis excreſcentias cohibendas, ulceraq; cicatrice obducenda, cremari iubemus.

Quę autem uruntur, ut exuta ſuæ ipſius eſſentię craſſitudine, tenuiorem acquirant ſubſtantiam, ſunt ferè omnia metallica, medicamenta, quę quanuis uſtione acriora, mordaciora, atque erodentia euadant, diligenter tamen deinde lota, mitia admodum redduntur, atq; omnis eroſionis expertia, & longè magis ſiccantia Id quod in calce atq; in aliis non nullis quotidie experimur. Cornu itē ceruinum uſtum, longè magis terget, quàm crudum. Eadem de cauſa uruntur oſtracodermorum putamina, nempe non modò, ut teri facilius poſſint, ſed ut tenuioris fiant ſubſtantiæ, & cogendi facultatem deponant. Porrò quæ comburuntur, ut quædam à noſtro ſcopo aliena in ſuperficiem trahantur, & deinde lotione tol

lantur, ſunt ſicut cadmia & hęmatites lapis. Nanq; hęc ſępe uruntur, reſtinguunturq; in uino, aut melle, aut butyro, atque diu lauãtur ad uarios oculorum affectus. Quæ uerò uruntur, ut nouum colorem acquirant, ſunt ſicut ęrugo, ceruſſa, auripigmentum. Hoc enim ruberrimum pellucidumq; euadit, ceruſſa uerò in rubrum, uulgareque minium tranſit, ęrugo autem aut nigro fit colore, aut ęris modo flaueſcente.

Poſtremò quę uruntur, ut in aliam tranſeant ſpeciē, ſunt ueluti ſal quod ex uiperis uſtis conficitur, quin etiam illud, quod ex nitroſarum plantarum cinere à peritis artificibus confici ſolet, uel ex uſto chalcantho oleum, uel ex uſto ſtibio uitrum, alterius, ac longè ualentioris facultatis, quàm ſtibium crudum. Pręterea urendi modus non omnibus eſt unus. Nam quæ humore, & pręſertim pingui ſunt pręditi, per ſe uruntur, ut pili, lana, corium, cornua ungulæ oſſa hirundines, & aues alię quędam, lepuſculi ex utero matris exempti, aliaq; non nulla pedeſtria. Quę omnia in olla fictili noua cooperculo foraminulento tecta, argilla circumquaq; obducto, urenda ſunt, pręſertim cùm cinefacta diſperdi poſſint: Quę uerò etiam uſta integra manēt, ut ungulę, oſſa, cornua, tametſi

uiuis

uiuis carbonibus tradi poſſunt, urun-
tur tamen longè melius in fictili cru-
do operculo undequaque argilla ag-
glutinato,& in figulorum fornace col
locato. Herbę autem comburi omni-
no non debent, niſi quis uelit ex cine-
re ſal conficere,ſiquidem ad alios uſus
pręſtabit eas eò uſq; torrefacere, quò
in puleuerem conteri queunt. Nam.
Galeno teſte,corrumpitur, ac uileſcit *Lib.5. ca.9.de comp. me ſ. lo cos.*
herbarum uis,ſi diutius torreantur. At
qui Metallica,nempe ęs,plumbum,ar-
genti ſpuma, molybdena, helcyſma,
alio omnino opificio indigent, ut li-
bro quinto de medica materia docet
Dioſcorides.quò qui diffuſius hęc ad-
diſcere cupiunt, ſe conferre poterunt.

De ablutione Cap. 23.

TRes ſunt lauandorũ medicamento
rum intentiones,prima, ut,ſeparc-
tur,quod in iis impurum eſt, ſecunda,
ut ſi quid maleficarum uirium inſit,au
feratur.Tertia ut quę lauantur nouam
aliquam induant facultatem. vt igitur
quod futurum eſt ſeparetur lauantur
aqua fontana,herbę & radices, ubi uel
terra,uel luto infectę fuerint,quin etiã
ſemina, & fructus, ubi hæſerit uel pul-
uis,uel ſitus. Qu n etiam metallica ea
dem ratione aqua pura lauantur.Quę

autem ut maleficam uim deponãt ablui solent, sunt usta omnia, tam ex metallicis, quàm ex plantis & animalibus accepta. Siquidem hęc acrimoniã ex ustione acquisitam, ablutione depōnunt, atque longè minus mordacia reddũtur. ob idq; æs ustum lauari uult Galenus, ubi in carne molli cicatrix sit obducenda, nam in dura omnino epuloticum est citra lotionẽ. Id quod de ustis omnibus est intelligẽdum. Lauantur quoque eadem de causa alia non nulla citra ustionem, ut deposita acredine, mitiora euadant. Talia enim sunt acacia, oleum, pix, resina, aloë, cancamum, cæruleus, & Armenius lapis. Quæ autem lauantur, ut alias præter suas facultates induant, sunt ueluti butyrum elotum ex aqua, in qua argentum uiuum, quod officinæ sublimatum uocant, incoctum colliquatumq; fuerit, quo utuntur non nulli ad morbi Gallici papulas curandas. Item catapotiorum non nullorum massa, ex tithymali, aut ellebori decocto pluries lota, uel aloë ex aromatum diluto abluta, uel turpetum ex agarici decocto. Porrò lauandorum medicamentorum uariat quoque ratio, nec omnia aqua tantum pura lauantur, sed quandoq; marina, aceto, uino, plantarum succis, & stillatitiis aquis. At qui quo pacto lauari

Lib. 9. de s. m. fac.

lauari debent metallica docet Galenus his uerbis. Argenti ſpuma facilè, eluitur, ut quæ ſtatim propter innatam grauitatem liqoribus in quibus lęuigatur ſubſidat, unde totam mordacitatem in aqua lota exuit. Acuti uerò ſenſus corpora parùm adeò mordacem percipiunt, ſi ex aceto, uel uino eluatur. Porrò conuenit diligenter toto die contritam colliquare, & per noctem relinquere, poſtero die mane deinde auferre, aliumq; mox ſuperinfundere, poſtea rurſus terere ſimiliter, iterumque ſequenti aurora liquorem emittere. Quod faciendum eſt, donec ſimul cum humore argenti ſpumæ uelut tenuiſsima quædā portio (achnen hanc Gręci uocant) appareat, cumq; nihil amplius innatat, nihil etiam magis effundendum eſt. Attamen conterere diebus pluribus oportet, eſi nihil ei inſiſtat. idq; ſole feruente ſatius eſt. Ita enim accidit, ut medicamentum ſiccet ualentius. Porrò nouerunt omnes id ęſtate non ſolum in argenti ſpuma, uerùm in aliis etiam, quæ hoc modo præparantur fieri commodius. Siquidem cadmia, ęris ſquama, dyphryges, ceruſſa, miſy, ſori, ſtimmi, & omnes lapides, præterea calx, perinde, ut argēti ſpuma, ex liquore aliquo prædicto eluuntur, ac læuigātur. Quan

1. c. 10. de com. ph. ſ. genera.

do aut em, & quibus in morbis lauanda sunt hęc ex aqua pura, uel marina, ex uino uel aceto docet idē Galenus his uerbis. Etenim in prætumidis ulceribus, ac duris, quę oras crassas callosasq; multam attenuationem requirentes habēt, ex aceto, & marina aqua læuigata: magis quàm quę per aquā idonea sunt. In quibus autem acre, & mordax est humidum quod in ulcera fertur, ex aqua terere potius singula metallica necesse est. quemadmodum rursus ex uino magis, ubi copiosus humor ulceribus influens apparet. Hęc ille. Cęterum non desunt, qui aquis stillatitiis metallica lauant, nam ubi refrigeratione opus sit ex lactucæ solani, aut cucurbitę, ubi autem adstrictionem, ex plantaginis, & rosarum aquis huiusmodi abluunt medicamenta. Sicq; Mesues ad maiorem inducendam lætitiam cyaneum lapidem ex aqua buglossi lauari præcipit. Pręter id quo nam pacto lauari debeant, quæ aquę misceri non possunt, nempe oleum, adeps, butyrum, pix, resina, cera, & alia quędam id sanè ex eodem Galeno petere oportet.
Quippe qui horum medicamentorum lauandi ratione satis superque docet lib. 2. cap. 15. de simp. medic. facul. sic inquiens. Lauanda porrò non tantum-

tummodo cera, ſed ex pix, & reſina, & oleum, & quicquid aliud aquæ miſceri non patitur, primumq; modicè calfa-ctum, mox in uas lati oris, ac magnũ, cuiq; inſit aquæ copia puriſsimæ, ſi-mul, & omnis qualitatis expertis, in-fundito, nã in ea quicquid id ſit, quod abluitur, acrimoniam ſuam exuit, dein de conterito, tundito, frangito, mani-buq; impensè ſubigito, ita ut una quæq; uidelicet medicamẽti abluẽdi particula aquam poſsit contingere, de nique effuſa priori aqua rurſus, quod lauatur excalfaciens, in aliam aquam æque ſynceram iniicito, rurſusq; diu-tiſsimè contundito, donec qualita-tem ſuam in aquam deponat. Id au-tem guſtu cognoſcitur. Mox uerò & tertio, & quarto, & ſæpius deinceps idem faciendum, donec aqua nul-lam ex abluto medicamento qualita-tem recipiat. Atque hunc in modum omnia quæ excalfieri & fundi ſuſti-nent lauabis. hactenus Galenus. Cęte-rùm non deſunt etiam qui lauandi ſco pos numero definiũt. ſiquidẽ cadmiã, & hæmatitem ad oculorum colly-ria alii ſepties, alii decies lauant. Ar-menium lapidem quinquagies lauat Alexander Trallianus. Itaq; alia diu-tius alia parcius lauanda erunt pro ip-ſarum facultate, & ſubſtantia.

SIMPLICIVM MEDICAMENTO-rum primæ qualitates per ordines usq; ad quartum.

SIMPLICIA calida & ſicca in primo, ſecundo, tertio, & quarto ordine. Quibus autem numeri deficiunt, etſi calida & ſicca Galeno habeantur, quo autem ordine recenſeri debeant, ipſe ſanè non meminit.

	Calid.	Sic.
ABrotonum	3.	3.
Abſinthium	1.	3.
Abſinthium ſeriph.	2.	3.
Acanthium		
Acanthus		
Acanthus ſylueſt.		
Acetum.	moderate,	moderatè
Acorus	3.	3.
Adarces	4.	4.
Adeps omnis uetus		
Aegilops		
Aærugo		
Aæthiopis		
Agaricus	1.	2.

Ageratum

	Calid.	Sic.	
Ageratum			
Allium	4.	4.	
Alyssum			
Aloe	2.	3.	
Althea	1.	aliquatenus.	
Alumen		3.	
Alypum			
Ammi	3.	3.	
Amomum	3.	2.	
Amygdalæ amar			
Amygdalæ dul.			
Amurca	2.	2.	
Anagallis utraq;			
Anagyris			
Anchusa altera			
Androsaces			
Anemone			
Anethum	2.	2.	
Anisum	3.	3.	*Dubitā*
Anthemis	1.	1.	*dum tamen.*
Antirrhinum			
Aparine			
Aphaca	temper.	2.	
Apium satiuum.	2.	3.	
{ Apium syluestre.	2.	3.	
{ Apium palustræ	2.	3.	*Dubi-*
{ Apium montanum	2.	2.	*tādum.*
Apium magnum	2.	3.	
Apiastrum		3.	
Apocynum	3.	3.	

Aqua

	Calid.	Sic.
Aqua marina		
Argemone		
Argenti recrementum		
Argenti ſpuma		
Ariſarum	3.	
Ariſtolochia rot.		
Ariſtolochia long.		
Arum	1.	1.
Artemiſia	2.	1.
Aſarum	3.	3.
Aſclepias		
Aſcyrum		
Aſpalathus		
Aſparagus temperat.		
Aſphodelus	3.	3.
Aſtragalus		3.
Aſter Atticus		
Atramentum ſutorium		
Auena		
Baccharis		
Balſamum	2.	2.
Bdellium		
Bitumen	2.	2.
Botrys		
Braſsica agreſtis		
Braſsica marina.		
Bugloſſum		
Bulbus uomitorius		
Buphthalmus	2.	2.
Calamus odoratus	2.	2.

Dubitandum cum alias dixerit arum eſſe acerrimum & amariſſimum.

Calx

	Calid.	Sic.
Calx	4.	4.
Canchamum		
Capparis		
Cardamomum	3.	
Carduus	2.	2.
Carpeſium		
Carum	3.	3.
Caſia odorata	3.	3.
Caſtoreum	3.	3.
Cedrus	3.	3.
Cedrinus liquor	4.	4.
Cedrides		
Cępa	4.	
Chalcitis	4.	4.
Chalcanthum	4.	4.
Chamælcon albus		
Chamæleon niger	2.	3.
Chamæpitys	2.	3.
Chamædris	3.	3.
Chamædaphne		
Chamæſice		
Chamæleuce	3.	1.
Chelidonium ma.	3.	3.
Chelidonium mi.	4.	4.
Cicer		
Cinnamomum	3.	2.
Circea		
Clematis altera	4.	4.
Clynopodium	3.	3.
Cinis ſarmentitius	4.	3.

In noſtro clymate aliter ſe habet.

Cinis

	Calid.	Sic.
Cinis ficulneus	4.	4.
Coagulum		
Colocynthis	3.	
Conyza	3.	3.
Coriandrum		
Cori		
Coſtus	4	
Crocus	2.	1.
Crocomagma		
Crocodilium		
Cucumis ſylueſt.	2.	3.
Cyclaminus		
Cyclaminus altera		
Cyminum	3.	3.
Cyminum ſylueſt.	3.	3.
Cyperus		
Daphnoides	3.	
Dauci ſemen	3.	
Dictamnum cret.	3.	2.
Dracunculus ma.	3.	
Dracunculus mi.	3.	
Dryopteris.		
Ebenus		
Elaphoboſcum	2.	2.
Elaterium	2.	2.
Eleliſphacus.	2.	2.
Epithymum	3.	3.
Erica		
Eruum	1.	2.
Eruca	3.	3.

Eryngium

	Calid.	Sic.
Eryngium		
Eupatorium		
Euphorbium	4.	4.
Faba temper.		
Fęx ufta	4.	4.
Fel		
Ferula		
Ficus		
Fœniculum	3.	1.
Fœno græcum	2.	1.
Folium	3.	2.
Galbanum	3.	3.
Gentiana		
Geranium		
Gingidium	1.	2.
Glaux		
Granum cnidium	4.	4.
Halcyonium		
Haradinum corticum cinis	2.	2.
Hedera.		
Hedera terreftris		
Hippogloffum		
Hydropiper		
Hypericum		
Hyffopus	3.	3.
Iberis		
Inula		
Iris	3	2.
Irio	3.	3.

Ifaris

	Calid.	Sic.
Iſatis ſatiua		
Iſatis ſylueſtris		
Iuniperus	3.	3.
Lactaria	4.	4.
Ladanum	1.	
Lanaria herba	4.	4.
Lapis Armenus		
Lapis Aſius		
Lapis pyrites		
Lapis thyites		
Lapis ſpongię		
Laureola	4.	4.
Laurus Alexan.		
Lens	temper.	
Lentiſcus	temper,	
Leontopetalum	3.	3.
Lepidium	4.	2.
Leucacantha	1.	3.
Leucas	3.	3.
Leucoium		
Libanotis		
Libanotis altera		
Liguſtrum		
Liguſticum		
dubitã- Lini ſemen	1.	temp.
dum. Lolium	3.	2.
Lonchitis prima		
Lotus ſatiua	temp.	1.
Lotus ſylueſt.	2.	1.
Lychnis corona	2.	2.

Lychnis

	Calid.	Sic.	
Lychnis syluest.			
Lycium			
Macer		3.	
Mali citrei cortex	3.	2.	
Mali citrei semen	2.	2.	
Malabahtrum	1.	2.	
Manna thuris	2.	1.	
Marum			
Marrubium	2.	3.	
Mel	2.	2.	
Melateria	4.	4.	
Menta satiua	3.	2.	
Mentastrum	3.	2.	
Meum	3.	2.	
Misy	4.	4.	
Moly	3.	3.	
Myrrha	2.	2.	
Myrrhis	2.	1.	
Mastiche	temper.	2.	
Napum			
Nardum Indicum	1.	2.	
Nardum celt.	1.	2.	
Nardum montanũ			dubitã
Nasturcium	4.	4.	dum.
Nepeta	3.	3.	
Nigella	3.	3.	
Nitrum			
Nitri spuma			
Ochra	4.	4.	
Ocimum	2.	1.	

Ocimastrum

		Calid.	Sic.
	Ocimaſtrum.		
	Oculus bubulus.		
	Oeſypus.		
	Oleę æthiopicę lachryma.		
	Oleomel.		
	Oliuæ ſalſæ.		
	Olus atrum.	2.	3.
	Orobus	1.	2.
	Onobrychis		
	Ononis	3.	
	Onoſma.		
	Origanum	3.	3.
	Orminum ſatiuum		
	Orminum ſylueſt.		
	Oſyris		
	Paliurus		
	Panacis lachyrma	3.	2.
	Pancratium	2.	
Dubitã-	Paronychia	3.	3.
dum.	Parthenium.		
	Paſtinaca erratica.		
	Pęonia		
	Peplis		
	Peplos		
	Periclymenum	3.	3.
	Petroſilinum	3.	2.
	Peucedanum	2.	3.
Dubitã	Phalaris		
dum.	Phu		
	Piper	3.	3.

	Calid.	Sic.	
Piſtacia			
Pityuſa	4.	4.	
Pix liquida	2.	2.	
Pix ſicca	2.	2.	
Polemonia			
Polium	2.	3.	
Polychnemum	2.	2.	
Polygala			
Populus nigra	1.	moderatè	
Porrum capitatum	3.	3.	
Porrum agreſte	4.		
Propolis	1.		
Pſeudobunium			
Pſeudodictamnus	3.	1.	
Pſoricum	4.	4.	
Ptarmica	3.	3.	
Pulegium	4.	4.	*dubitandum.*
Pumex			
Pychnocomum			
Pyrethrum	3.	3.	
Quinquefolium	1.	3.	
Radicula	3.		
Radix ehodia	2.	2.	
Ranunculus	4.	4.	
Raphanus	3.	2.	
Ricinus			
Rhododaphne	3.	1.	
Rubia			
Ruſcus			
Ruta	3.	3.	

Ruta

		Calid.	Sic.
	Ruta syluest.	4.	4.
	Sabina	3.	3.
	Saccharum	1.	1.
	Sagapenum		
	Saluia	2.	2.
	Sampsuchum	3.	3.
	Sandaracha	4.	4.
	Sardonia herba	4.	4.
	Scandix	2.	2.
	Scilla	2.	
dubitandum.	Scordium		
	Scorodoprasum	3.	3.
	Scorpioides	3.	2.
	Scolymos	3.	2.
	Serpyllum	3.	3.
	Sesamoides ma.	3.	3.
	Sesamum	temper.	1.
	Sesamoides mi.	3.	3.
	Seseli	3.	3.
	Sinapi	4.	4.
	Sison		
	Siser	2.	
	Sisymbrium	3.	3.
	Sium		
	Smilax aspera		
	Smilax leuis		
	Smyrnium	3.	3.
	Sori		
	Spartum		
	Sphondylium	3.	3.

Stachis

	Calid.	Sic.
Stachis	3.	3.
Staphylinus		
Staphys ſylueſt.		
Stęchas		
Styrax		
Tamarix		
Telephium		
Terra cimolia		
Teſtę marinæ crematæ	4.	4.
Teucrium	2.	3.
Thlaſpi	3.	3.
Thymbra	3.	3.
Thymus	3.	3.
Tithymalus	4.	4.
Tordilium		
Tragium	3.	
Tragoponum		
Tragoriganum	3.	3.
Tripolium	3	
Triſſago	3.	3.
Tubera		
Thuris Manna	2.	1.
Thus	2.	1.
Tuſſilago		
Veratrum album	3.	3.
Veratrum nig.	3.	3.
Vetonica		
Viola alba		
Viſcum		

Vitex

	Calid.	Sic.
Vitex	3.	3.
Vitis alba		
Vitis ſylueſtris		
Vitis nigra		
Vrtica		
Xanthium		
Xyris		
Xyphium		
Zingiber		
Zeia		

Calida, & humida.

SIMPLICIA calida & humida in primo, ſecundo tertio, & quarto ordine. Quibus autem numeri deficiunt, & ſi calida, & humida Galeno habeantur, quo tamen ordine recenſeri debeant, ipſe ſanè ſilentio præteriit.

	Calid.	Hum.
Adeps omnis recens		
Bugloſſum		
Butyrum		
Dulcis radix	temper.	1.
Glaux herba		
Halimus		
Lini ſemen	1.	temp.
Ocimum		
oleum oliuarum		

	Calid.	Hum.
Oleum Amyg.dulc.		
Oleum ſeſaminum		
Oleum ſem.lini	1.	temperat.
Polygala		
Saccharum	1.	1.
Satyrium primum		
Satyrium alterum		
Sertula campana		
Teſticulus uterque		

SIMPLICIA frigida: & humida in primo ſecundo, tertio, & quarto ordine. Quibus autem numeri deſunt, quo ordine recenſeri debeant non explicauit Galenus.

	Frig.	Hum.
Acetabulum		
Apollinaris herba		
Aqua		
Atriplex	1.	2.
Blitum	2.	2.
Centunculus		
Cicuta	4.	4.
Cucurbita	2.	2.
Cucumis ſatiuus	2.	2.
Cytiſus		

	Frig.	Hum.
Dorychnium	4.	4.
Dulcis radx	temp.	1.
Epimedium		
Fungi	4.	3
Helxine		
Hieracium maius		
Hieracium minus.		
Lactuca ſatiua	2.	2.
Lactuca ſylueſt.		
Lens paluſtris		
Mala perſica	2.	2.
Mala communia		
Mala Armenica		
Malua		
Marinus phucus		
Medica		
Muris auricula		
Opium	4.	4.
Papauer erratic.	4.	4.
Papauer ſatiuum	3.	3.
Platanus		
Portulaca	3.	2.
Potamogetum	2.	2.
Pulicaris herba	2.	tempr.
Sideritis		
Solanum ſomnif.	3.	3.
Solanum manicum.		
Stratiotes aquatica.		
Sycomorus.		
Veneris umbilicus.		

	Frig.	Hum.
Veneris umb.alt.		
Viola purpurea.		

SIMPLICIA frigida, & ſicca, in primo, ſecundo, tertio, & quarto ordine, Quæ autem numeros non habent, non explicauit Galenus.

	Frig.	Sic.
Acatia	2.	3.
Acetum		3.
Achillea		
Acinus		
Agreſtis olea		
Amylum		
Arbutus		
Argenti recrementum		
Argenti ſpuma		
Aſpalatus		
Alga marina	2.	2.
Balauſtium		
Braſſica		
Britannica		
Centunculus		
Ceruſſa		
Ciſtus		
Clymenum		
Condrylla	2.	2.
Corallium		
Cornus		

	Frig.	Sic.
Coronopus		
Cynosbatus		
Elatine.		
Galla	2.	3.
Gingidium	2.	2.
Gramen		
Hordeum		
Hyacinthus		
Hypociſtis		
Iſatis ſatiua		4.
Labruſcæ flores		
Lapis hæmatites		
Lapis ſciſſilis		
Lapis magnes		
Lapis galactites		
Leporinus pes		
Lichen		
Limonium		
Lotus ſatiua	temperat.	1.
Lycium		2.
Lyſimachia		
Macer		3.
Mali Punici ſyl.flos		
Malum Cydonium		
Mala ſylueſtria		
Medium		
Meſpila		
Milium	1.	3.
Myrtus	1.	3.
Maſtiche	temper.	2.

	Frig.	Sic.
Olea agreſtis		
Oloſtium		
Omphacium		
Orobanche		
Oxyacantha		
Oxyſchęnus		
Paluirus		
Palma		
Palma elate		
Panicum		
Pæoian		
Perſea		
Phyllitis		
Phænix		
Picea		
Pirus		
Pira		
Plantago	2.	2.
Platanus		
Plumbago		
Plumbarius lapis		
Plumbum elotum		
Pulicaris herba.	2.	temp.
Punica mala		
Quercus		
Radix Idea		
Rhamnus		
Roſa		
Rubus		
Rubus Ideus		

	Frig.	Sic.
Salix		
Sanguinalis		
Sedum maius	3.	leuiter
Sedum minus	3.	leuiter
Sentis canina		
Sesamum	temp.	leuiter
Siliquæ		
Solanum hortense	3.	1.
Solanum sommis.	3.	
Sorba		
Sonchus		
Spina Arabica		
Spodium		
Stibium		
Terra erethria		
Terra samia		
Terra cimolia		
Terra pinguis		
Tilia		
Tomentum		
Tragium alterum		
Tragus herba		
Tribulus		
Tricomanes	temp.	

SIMPLICIA QVAE TEMPERATA iudicantur.

ADiantum
Argenti recrementũ.
Argenti ſpuma
Aſparagus
} *in caliditate, & ſiccitate.*

Cera in omnibus quatuor qualitatibus.

Dulcis radix	*in calid. & frig.*
Eryngium	*in calid. & frig.*
Faba	*in calid. & ſicc.*
Halimus	*in calid. & ſicc.*
Lens	*in calid. & ſicc.*
Lentiſcus	*in calid. & frig.*
Lini ſemen	*in hum. & ſicc.*
Lotus ſatiua	*in calid. & ſicc.*
Maſtiche	*in calid. & ſicc.*
Seſamum	*in calid. & frig.*
Trichomanes	*in calid. & ſicc.*

Simplicia tenuis eſſentiæ.

Arctium
Argemone
Acanthus
Acetum
Acorus
Agaricus
Ammi
Anethum
Anthemis
Aparine
Apium ſatiuum
Apium montanum
Adiantum
Ariſtolochia rot.

 Artemiſia

Artemisia
Asarum
Ascyrum
Asplenum
Baccharis
Botrys
Calamus odoratus
Capnos
Carpesium
Casia
Castoreum
Cinnamomum
Circea
Clynopodium
Coris
Crocus
Cyminum
Dancus
Dictamnum
Ebenus
Elaterium
Epithymum
Erica
Eryngium
Eupatorium
Euphorbium
Ficus
Geranium
Glycis. i. pæonia
Gramen
Harundo
Hypericum
Hyssopus
Iasme
Iris
Iuniperus
Iuncus odoratus
Ladanum
Leucoium
Ligusticum
Lycium
Macer
Mala citria
Malabathrum
Menta satiua
Milium
Moly
Myrrhis
Myrtus
Napum.
Nepeta
Nasturcium
Nigella
Ocimum
Ocimastrum
Onobrichis
Origanum
Origanum syluestre
Paronychia
Parthenium
Petrosilinum
Peucedanum

Phalangium
Phalaris
Piper omne
Piſtacia
Polemonia
Populus nigra
Propolis
Pſeudo dictamnum
Ptarmica
Pulegium
Pyrethrum
Quinque folium
Rha Ponticum
Rhodia radix
Rhabarbarum
Sabina
Sagapenum
Sampſuchum
Schænianthos
Seſeli
Siſymbrium.
Sium
Spartium
Spina alba
Sphondylium
Stachis
Sulphur
Tamarix
Teucrium
Thapſia
Thlaſpi
Thymbra
Thymus
Tordilium
Tragium
Tragoriganum
Veratrum
Vitex
Vrtica.
Xyris.

Simplicia craſſæ eſſentiæ.

Acatia
Alumen
Amurca
Arbutus
Argenti ſpuma
* *Arum*
Alga
Atramētū metallicū
Auripigmentum
Buccina
Cacalia
Caſeus
Centaurium ma.
Cæpea
Cera
Ceruſſa

* *dubitandum*

Chalcitis
Chrysocolla.
Concula Indica.
Cucumis satiuus
Ephemerum
Fæx
Galla
Glaucium
Hypecoum
Hypocistis
Lentiscus
Ligusticum
Lycium
Lysimachia
Macer
Melanteria
Mespila
Misy
Myagrum
Myrtus
Nitrum
Ochra
Oxychænus
Paliurus
Palma
Palma elate
Papaueris liquor.
Phyllitis
Picea
Plantago
Plumbago
Plumbarius lapis
Plumbum elotum
Plumbum ustum
Pompholyx
Populus alba
Potamogetum
Psoricum
Radix Idea
Rha Ponticum
Recrementum ferri
Rubrica Synopica
Rubrica fabrilis
Sal
Sesamum
Sori
Sonchus
Spina Arabica
Squama æris
Stæchas
Terra lemnia
Terra Erethria
Terra Samia.
Terra Selinusia
Testæ marinæ
Tubera
Thuris fuligo
Thuris cortex
Viscum

Simplicia

Simplicia dissimilarium partium.

Aspalathus
Aster Atticus
Atramentum sut.
Brassica
Bulbus esculentus
Calamus odoratus
Capparis
Centaurium ma.
Centaurium mi.
Chalcitis
Chrisocome
Cinis sarmentitius
Cinnabaris
Coccum infectorium
Coriandrum
Cratægonum
Cuppressus
Cyperus
Cytisus
Diphryges
Dracunculus ma.
Dryopteris
Ephemerum
Fæx uini
Filix
Folium
Fumaria
Gingidium
Glaucium
Glans ung.
Halimus
Hedera
Isatis satiua
Isopyrum
Iuncus
Lapis phrygius
Lapis gagates
Lapis ostracites
Ligustrum
Licium
Macer
Mala citria
Malabathrum
Melilotus
Morus arbor
Myrtus
Mastiche
Nardus
Paliurus
Pæonia
Phu
Pira
Plantago
Polygonatum

Populus alba
Psoricum
Rha
Rosæ
Rubia
Rubus
Rumex
Ruscus
Scordium
Senecio
Sideritis
Sonchus
Stæchus
Symphytum petreum.
Terra cimolia
Terra pinguis
Tribulus
Tubera
Veneris umbilicus
Viscum
Vitis alba
Vitis nigra
Vlmus

Simplicia acrimoniam habentia.

Abrotonum
Acetum
Acorus
Adarces
Aegilops
Aerugo
Aes ustum
Allium
Alypum
Ammi
Amomum
Anagyris
Anchusa altera
Anemone
Anisum
Aqua marina
Argemone
Arisarum
Aristolochia rot.
Arum
Asarum
Aspalathus
Asphodelus
Atramentum sut.
Bdellium
Calamus odoratus
Capnos
Capparis
Cardamomum
Carum

Casia odorata
Caucalis
Centaurium m.
Chalcitis
Chamelæo albus
Chamæpitys
Chamædaphne
Chamæsice
Chelidonium ma.
Chelidonium mi.
Chrysocome
Chrysocolla
Cinis sarmentitius
Cinnabaris
Coagulum
Conyza
Coris
Costus
Crocodylium
Cupressus
Cyclaminus
Cyminum utrumque
Daphnoides
Dictamnus
Dictamnus creten.
Diphryges
Dracunculus ma.
Dracunculus mi.
Dryopteris
Fæx
Ficus
Flos æris
Fœniculum
Fœniculum sylu.
Folium
Fumaria
Gallium.
Gramen.
Granum Cridium
Halcyonium
Halimus
Hedera
Hidropiper
Iberis
Iris
Irio
Isatis siluest.
Iuniperus
Lapis Phrygius
Lapis ostracites
Lapis thÿtes
Lapis smyris
Laserpitium
Laureola
Laurus Alexa.
Leontopetalum
Leucas
Lolium
Macer
Mali citrei cortex
Malabathrum
Melanteria

Menta

Menta	*Ptarmica*
Meum.	*Pulegium*
Moly	*Pychnocomum*
Nardus omnis	*Quinquefolium*
Nasturcium.	*Radicula*
Nepeta.	*Rha Ponticum*
Oculus bubulus	*Rhanunculus*
Ophioscorodon	*Raphanns*
Olus atrum	*Ruta*
Ononis	*Sabina*
Onosma	*Sagapenum*
Orminum satiuum	*Salis flos*
Origanum	*Sardonia herba*
Origanum syluestre	*Scandix*
Pancratium	*Scilla*
Pæonia	*Scordium*
Peplis	*Satureia*
Peplos	*Seseli*
Periclymenum	*Sinapi*
Petroselinum	*Smilax aspera*
Phu	*Smyrnium*
Pityusa	*Sphondylium*
Pix liquida	*Stachys*
Pix sicca	*Staphylinus*
Polium	*Staphysagria*
Polygonatum	*Testæ marinæ comb.*
Porrum	*Thlaspi*
Porrum agreste.	*Thaspia*
Pseudoburium	*Thymælæa*
Pseudodictamnum	*Tymbra*
Psoricum	*Tithymali*

Tordylium
Tragoriganum
Tripolium
Tussilago
Veratrum alb.
Veratrum nigrum
Vetonica
Viscum
Vitex
Vitis alba
Vitis nigra
Vitis syluestris
Zingiber

Abstergentia.

Abrotonum
Absinthium omne
Acetabulum
Acorus
Aeris squama
Aerugo
Agaricus
Alisma
Aloë
Amygdalæ amaræ
Antillis
Antirrhinum
Aparine
Apiastrum
Arctium
Argemone
Argenti spuma
Aristolochia utraq;
Arum
Asarum
Asparagus
Asphodelus
Atramẽtũ sutorium
Atriplicis semen.
Beta
Bdellium
Brassica
Brassica syluest.
Buccina
Bulbus esculentus
Cadmia
Canchamum
Capnos
Capparis
Cardamomum
Centaurium mi.
Cæpa
Chamædrys
Chamædaphne
Chamæleon
Chamælæa
Chamæpitys

Chamæ-

Chamæsyce
Chelidonium mi.
Chondrylla
Chrisocolla.
Cicer
Cinis sarmentitius
Cinnamomum
Clinopodium
Colocynthis
Conyza
Conchula Indica.
Costus
Cucumis satiuus
Cucumis syluest.
Cyclaminus
Diphryges
Dracunculus ma.
Dulcis radix
Dryopteris
Ebenus
Elaterium
Eliotropium
Equisetum
Eruum
Eupatorium
Euphorbium
Faba
Fel
Fæx
Ficus
Filix
Foenogrecum
Flos aeris
Fumaria
Gentiana
Glans unguentar.
Glandes
Granum infectorium
Halcyonium
Harundo
Hedera terrestris
Hedysarum
Helsine
Hemerocallis
Hordeum
Hyacinthus
Labrusca
Lanaria herba
Lampsana
Lactuca syluest.
Lapis Armenius
Lapis chalcitis
Lapis pyritis
Lapis Asius
Lapis ostracites
Lapis opithes
Lapis thÿtes
Leucacanta
Leucoium
Libanotis altera
Lichen
Lilium

Litospermum
Litargyrum
Lotus syluestris
Lupini
Lycium
Marum
Marrubium
Mel
Misy
Myrrha
Narcissus
Nasturcium
Nepeta
Nigella
Nitrum
Nymphæa
Ononis
Onosma
Orminum satiuum
Osyris
Panacis radix
Pancratium
Papauer corniculare
Parthenium
Phu
Pistacia
Pityusa
Pix utraq;
Plantago
Populus alba
Purpura
Pichnocomum
Quinquefolium
Radicula
Ricinus
Rubia
Sagapenum
Salis spuma
Scamonia
Scandix
Scordium
Scilla
Sepiæ testa.
Sesamoides utrumq;
Sideritis
Sisera
Sisymbrium
Sisymbrium alter
Solaris maior
Spuma argenti
Stoechas
Sulphur
Tamarix
Telephium
Terra samia
Terra chia
Terra selinusia
Terra melia
Tithimalus
Trissago
Veneris umbilicus
Veratrum album

Veratrum nigrum
Verbaſcum
Vetonica
Viola Alba
Viſcum
Vitis alba
Vitis ſylueſtris
Vitis nigra
Vitis Vinifera
Vlmus

Adurentia.

Adarces
Aerugo
Allium
Aſius lapis
Atramentũ ſutorium
Auripigmentum
Bupreſtis
Calx uiua
Cantharides
Calamintha
Chalcantum
Chalcitis
Chelidonium mi.
Cinis ficulneus
Clematitis alt.
Dracunculus
Dryopteris
Erucæ pinorum
Euphorbium
Fæx uſta
Hydropiper
Iberis
Lanaria herba
Melanteria
Miſy
Ochra
Pancratium
Pſoricum
Ptarmica
Pulegium
Pulmo marinus
Ranunculus
Sala
Sardonia herba
Scilla
Sinapis
Staphiſagria
Tapſia
Thymelæa
Tithymali
Veratrum album
Vrtica

Aperien-

Aperientia.

Abrotonum
Absinthium
Acorus
Adiantum
Agaricus
Aloe
Amaracus
Ammi
Antehemis
Apium
Aristolochia
Artemisia
Asarum
Asparagus
Asplenum
Aspodelus
Atriplicis sem.
Amygdalæ amaræ]
Betonica
Brassica
Calamintha
Canchamum
Capparis
Carduus
Carpesium
Cæpa
Centaurium ma.
Centaurium mi.
Chamædrys
Chamæpitys
Cicer rubrum
Cichorium
Cinnamomum
Costus
Crithamus
Cuscuta
Cyclaminus
Daucus
Eupatorium
Eryngium
Fæniculum
Gentiana
Hyacinthi semen
Hyssopum
Irio
Iris
Iuniperus
Laurus
Libanotis
Lichen
Ligusticum
Marubium
Melissophyllum
Melopeponum sem.
Mentastrum
Meum

Myrica
Myrrha
Napi ſemen.
Nardus utraq;
Nigella
Ononis radix
Origanum
Oxylapathum
Paſtinaca ſylueſt.
Petroſilinum
Peucedanum
Piſtacia
Polium
Pulegium
Raphanus
Rhaponticum
Rhabarbarum
Roſarum ſuccus
Roſmarinum
Rubia
Ruſcus
Sabina
Scilla
Scordium
Sphondylium
Sinapi
Sium
Smyrnium
Squinanthum
Sulphur
Thymus
Tymbra
Trichomanes
Verbenaca
Vrtica

Aſtringentia.

Abrotonum
Abſinthium
Acatia
Acetabulum
Acetum
Achillea
Acinus
Aes crematum
Agaricum
Aloe
Athea modicè
Alumen
Ambroſia
Anchuſa
Aphaca
Arbutus
Argenti rercemẽtum
Argenti ſpuma
Aſpalathus
Aſtragalus

Alga marina
Atramentũ ſutorium
Baccharis
Baluiſtium
Beta nigra
Braßica
Britannica
Bromos
Bulbus eſculentus
Calamus odorat.
Capnos
Capparis
Centaurium ma.
Centunculus
Ceratia
Chalcanthum
Chalcitis
Chryſocome
Chryſocolla
Cichorium
Cinnabaris
Ciſtus
Clymenum
Colymbades
Condrylla
Corallium
Coriandrum
Cornus
Coronopus
Crocus modicè
Cupreſſus
Cynosbatus
Cyperus modicè
Diphryges
Dracunculus ma.
Dryopteris
Ebur
Elatine
Ephemerum alterum
Equiſetum
Eupatorium
Fæx vini
Ferula
Filix
Fumaria
Gallæ.
Gingidium
Glandes
Glans ungunt.
Glycyrrhiza
Gnaphalium
Granum infectorium
Gypſum
Halimos
Hedera
Hedyſarum
Helſine
Hemerocallis
Hemionitis
Hieracium utrumq;
Hyacinthus
Hypociſtis

Intybus utraque
Isatis
Isopyrum
Iuglans
Iuniperi baccæ
Ilex
Labrusca
Ladanum
Lapis Armenius
Lapis Phrygius
Lapis hæmatites
Lapis scissilis
Lapis ostracites
Lapis magnes
Lapis Geodes
Lens
Lemtiscus
Leporinus pes
Ligustrum
Limonium
Lotus arbor
Lycopsis
Lycium
Lysimachia
Malum punicum ac.
Macer
Malicorium
Malum cydonium
Mala orbiculata
Mala sylvestria
Mala Persica
Malabathrum
Manna thuris
Malum
Mastiche
Medium
Melilotus
Melanteria
Menta
Mespila
Misy
Morus
Muscus
Muscus marinus
Myrtus
Nardus omnis
Nimphæa alt.
Ochra
Olea agrestis
Oleum acerbum
Olostium
Omphacium
Oriza
Oxiacantha
Paliurus
Palma
Palma elate
Pæonia
Persea
Personata
Phœnix
Phu

Phyllitis

Phyllitis
Picea
Pinus
Pirus ſylueſt.
Plantago
Plumbarius lapis
Plumbum elotum
Polygonatum
Poligonum
Polypodium
Portulaca
Potamogeton
Pruna ſylueſtria
Pſoricum
Punica mala
Quercus
Radix Idea
Radix rhodia
Recremẽtum plumbi
Recrementum argẽti
Rhaponticum
Rhus
Roſæ
Rubia
Rubrica ſynopica
Rubrica fabrilis
Rubus
Rubus Idæus
Rumex
Sal
Salis ſpuma

Saluia
Salix
Scordium
Sedum maius
Sedum minus
Sentis canina
Sideritis
Siſer
Solanum
Solanum ueſicarium
Sori
Sonchus
Spina alba
Spina Arabica
Spodium
Squama æris
Stibium
Stæchas
Stabe
Stratiotes
Symphytũ petræum
Simphitum magnum
Tamarix
Terebinthus
Terra lemnia
Terra erethria
Terra cimolia
Terra pinguis
Terra melia
Tilia
Tomentum

Tragium alterum
Tragorigonum
Tragos
Tribulus
Thuris cortex
Thus
Veneris umbilicus
Verbascum
Vitex
Vitis alba
Vitis nigra
Vitis uinifera
Vlmus
Vinacei
Vua acerba

Attrahentia.

Amaracus
Ammoniacum
Anagallis utraq;
Anagyris
Anchusæ radix.
Anemone
Apium
Aristolochia rot.
Baccharis rad.
Bdellium
Botrys
Bulbi esculenti
Centaurium ma.
Centaurium mi.
Cicer
Cochleæ terestres
Cyclaminus
Dictamnus
Dictamnus cret.
Dracunculus ma.
Dracunculus mi.
Elaterium
Eryngium
Fæx usta.
Galbanum
Gentiana
Gladiolus
Harundo
Hedera
Helenium
Heliotropium
Iris
Lacertæ caput.
Laserpitium.
Magnes lapis.
Mastiche.
Narcissus
Nepeia.
Nitrum
Onosma

Opopanax
Oxyacantha
Panacis rad.
Pastinaca syluest.
Personata
Pix
Propolis
Pseudictamnus
Pycnocomum
Pyrethrum
Ranunculus
Resina omnis
Rubia
Sagapenum
Seseli Massiliense
Siluri salsi caro
Sinapi
Sulphur
Thapsia
Tragium
Veratrum nigrum
Verbascum
Viscum
Xyris

Cientia.

Ageratum
Allium
Alisma
Ammi
Amygdalæ amar.
Anagyris
Androsaces
Anemone
Anisum
Antemis
Apium satiuum
Apium syluestre
Apium palustre
Apium montanum
Apium grande
Apiastrum
Aristolochia longa
Artemisia
Asarum
Ascyrum
Asphodelus
Atramentum suto.
Atriplex
Balsamum
Bdellium
Bitumen
Brassica
Bulbus uomitorius
Calamus odoratus
Canchamum
Cantarides
Capnos

Capparis
Carduus
Carpesium
Carum
Casia
Castoreum
Caucalis
Cedri fructus
Centaurium ma.
Centaurium mi.
Chamæpitys
Chamædaphne
Chrysocome
Cicer
Coniza
Coris
Costus
Crocus
Crocomagma
Crocodilium
Cucumis satiuus
Cucumis syluestris
Cyclaminus
Cyminum
Cyminum syluestre
Cyperus
Cytisus
Daphnoides
Daucus
Daucus syluestris
Dictamnus

Dictamnus cret.
Dracunculus ma.
Dracunculus mi.
Elaterium
Epithymum
Eriuum
Eruca
Eryngium
Fel
Ferula
Fæniculum satiuum
Fæniculum syl.
Folium
Fumaria
Gingidium
Granum Cnidium
Gutta Ammoniaca
Helichrysum
Hypericum
Iasme
Inula
Iris
Irio
Iuniperus
Iuniperi baccæ
Lactuca syluest.
Lanaria herba
Laureola
Laurus Alex.
Leontopetalum
Leucoium

Libanotis
Liguſticum
Lytoſpermum
Lonchitis
Malum Cydonium
Mala orbiculata
Mala citria
Malabathrum
Milium
Moly
Myrrhis
Napum
Narciſſus
Nardum
Nardum Celticum
Nardum montanum
Nepeta
Nigella
Ocimum
Oeſypus
Oleæ Athiop. lach.
Onobrychis
Ononis
Origanum
Orminum ſatiuum
Paliurus
Panax
Pancratium
Paſtinaca erratica
Pæonia
Periclymenum
Petroſilinum
Peucedanum
Phaſelus
Phu
Piper
Polium
Porrum capitatum
Porrum agreſte
Pſeudobunium
Pſeudodictamnus
Ptarmica
Pulegium
Radicula
Ranunculus
Raphanus
Rapum
Ricinus
Rubia
Ruſcus
Ruta
Ruta ſylueſtris
Sabina
Sagapenum
Salis flos
Saluia
Sampuſcum
Sardonia herba
Satyrium
Satirium alterum
Scandix
Scilla

Sciricus
Scordium
Scorodoprassum
Scolymus
Serpyllum
Seseli
Siliquæ
Sinapi
Sison
Siser
Sisymbrium alterum
Sium
Smilax hortensis
Smyrnium
Solanum somnificum
Solanum uesicarium
Solaris maior
Terra lemnia
Thlaspi
Thymbra
Thymus
Tilia. i. phyllirea
Tordilum
Tragium
Tragoriganum
Trichomanes
Trifolium
Trixago
Veneris umbilicus
Veratrum album
Veratrum nigrum
Vetonica
Vitis alba
Vrtica
Xyris
Zingiber

Contrahentia.

Arbutus
Acatia
Aes crematum
Agrestis olea
Alumen
Atramentum sut.
Balaustium
Chalcitis
Empetron
Flos æris
Flos salis
Galla
Glandes
Glans vnguentaria
Lapis gagates
Lapis Thracius
Lapis morochtus
Lysymachia
Malicorium
Mespila
Melanteria
Misy

Myrtus
Myrtidanum
Nitrum
Palma
Palma elate
Pinus
Piraster
Quercus
Rubus
Sorbus
Sori
Spina alba
Spina Arabica
Squama æris
Struthia cydonia
Spongiæ

Deleteria.

Aconitum
Aeris squama
Aerugo
Agaricus niger
Anacardia
Apocymum
Argenti spuma
Argentum uiuum
Arsenicum album
Auripigmentum
Buprestis
Bryonia
Calx
Canis piscis fel.
Cantharides
Costoreum malum
Cerusa
Chalcantum
Chalcitis
Chamædaphne
Chamælæa
Chamæleo
Chrysocolla
Cholchicum
Colocyntis
Conandrum
Cyclaminus
Daphnoides
Dorycnium
Dracunculi semen.
Elaterium
Erucæ pinorum
Euphorbium
Flammula
Fellis cerebrum
Ferri scobs
Fungi
Gypsum
Genistæ semen.
Hyoscyamus
Ixia
Lapis Armenius

Lapis Cæruleus
Lapis Magnes
Latyris
Lepus marinus
Mandragoras
Mel heracleaticum
Minium
Nerium
Nux uomica
Opium
Opocalpaſum
Papauer cornic.
Pardi fel.
Pityuſa
Pharicum
Plumbi ſcobs
Pſoricum
Pſyllium
Rana rubeta
Ricinus
Salamandra
Sandaracha
Sanguis menſtruus
Sanguis taurinus
Sardonia herba
Scamonium
Scilla
Solanum manicum
Staphiſagria
Sudor quadrupedum
Taxus
Thapſia
Thymelæa
Toxicum
Turpetum
Viperæ fel
Veratrum alb.
Veratrum ni.
Vitis alba

Diſcutientia.

Abrotonum
Acanthus ſat.
Acanthus ſylueſt.
Acetabulum
Adiantum
Ammi
Anagyris
Androſaces
Anethum
Aniſum
Anthemis
Aparine
Apium omne
Apiaſtrum
Apocinum
Argemone
Ariſtolochia rot.
Ariſtolochia longa

Lapis gagates
Lapis thracius
Lapis alabastrites
Leontopetalum
Leucas
Libanotis
Libanotis alt.
Ligusticum
Ligustrum
Lilium
Lini semen.
Lolium
Lupini
Lycium
Maluæ
Marrubium
Melilotus
Menta
Meum
Mercurialis
Moly
Muscus
Nastusium
Nepeta
Nerium
Nigella
Nitrum
Nitri spuma
Ocimum
Oculus bouis
Oleum uetus
Oleum ricininum
Oleum raphaninū
Oleum melanthinum
Oleum picinum
Olus atrum
Onobrichis
Paliurus
Panax
Pancratium
Paronychia
Personata
Petrosilinum
Peucedanum
Piper
Pix liquida
Pix sicca
Pix zopissa
Pseudo bunium
Ptarmica
Pycnocomum
Quinquefolium
Radicula
Radix rhodia
Rhamnus
Raphanus
Raphanus agrest.
Ricinus
Rotundus odiuncus
Rumex
Ruta
Ruta syluestris

Sabina	*Terra ampelius*
Sal	*Testæ marinæ lotæ*
Salis ſpuma	*Tapſia*
Salis flos	*Tragium*
Sambuchus	*Tragoriganum*
Sampſuchum	*Trichomanes*
Sandaracha	*Veneris umbilicus*
Scamonium	*Verbaſcum*
Senecio	*Viſcum*
Siſymbrium utrunq;	*Vitis*
Sium	*Vrtica*
Smyrnium	*Vua*
Spongiæ	*Xyris*
Terra cimolia	*Xanthium*
Terra pinguis	*Zingiber*

Emollientia.

Acanthus	*Butyrum*
Adeps omnis	*Cæpa cocta*
Althæa	*Cucumis ſylueſt.*
Ammoniacum	*Cydoniorum ſemen.*
Amurca	*Ficus ſiccæ*
Anthemis	*Fænogræcum*
Aqua tepida	*Galbanum*
Bdellium	*Hemerocallis*
Beta alba	*Hippogloſſum*
Bitumen	*Iris*
Braſſica	*Lac*
Bulgoßum	*Ladanum*
Buphtalmus	*Lana ſuccida*

Lilium
Lini semen.
Loti syluestris semen.
Malua
Mastiche
Medulla
Mel
Melilotus
Oesypus
Oleum oliuarum
Oleum amygd. dul.
Opopanax
Pancratium
Phaselus
Psyllij semen.
Resinæ omnes
Sapa
Scilla
Sesamnum
Stercus bubulum
Viola purpurea
Vlmi radix.
Vuæ passæ

Emplastica.

Adeps omnis recens
Althæa
Amylum
Bdellium
Butyrum
Cacalia
Cerussa
Cera
Cochleæ
Chondrus
Fermentum
Fænogræcum
Ficus
Gummi
Gypsum
Iris
Lilium
Lupini
Malua
Medulla
Mel
Mucago omnis
Myagrum
Nuclei pinei
Oesypus
Oleum
Sarcocolla
Sesamum
Thus
Tragacantha
Triticea farina
Triticeus panis
Vuæ passæ

Epulotica.

Aeris squama
Aerugo
Aes ustum
Aloe
Alumen ustum
Aquæ aluminosæ
Argenti spuma
Asÿ lapidis flos
Balaustia
Buccinæ putamen
Cadmia
Calx lota
Cerussa
Chalcitis
Concula Indica
Corallia
Diphryges
Erysimi Sem.
Eupatorium
Fæx uini usta
Fornaceæ testæ ustæ
Galla omphacitis
Malicorium
Misy
Mituli usti eloti
Molybdena
Myrobalani
Myrti baccæ
Ostreorũ putamina
Ponpholyx
Plumbum elotum
Pumex
Purpura cremata
Spodium
Scoria plumbi
Stibium

Exedentia.

Adarces
Aerugo
Aeris flos
Aeris squama
Aes ustum
Alumen
Aqua saponis
Argentum uiuũ sub.
Argent. ui. præcip.
Arsenicum
Asius lapis
Asÿ lapidis flos
Auripigmentum
Calx
Cantharides
Cæruleus lapis
Chalcanthum
Chalcitis

Diphryges
Melanteria
Misy
Ochra
Psoricum
Sori
Stibij oleum.

Expurgantia.

Absinthium
Adiantum
Amygdalæ ama.
Anagallis utraq;
Anemo ne
Apiastrum
Apios
Aqua maris
Argemone
Aristolochia rot.
Arum
Asclepias
Atramentum sutoriũ
Ballote
Balsamum
Beta
Buccina
Butyrum
Capparis
Cardui succus
Caries lignorum
Carpesium
Cedrinus liquor
Centauriũ ma.
Centaurium mi.
Cæpe
Chamæpitys
Chelidonium ma.
Chelidonium mi.
Chrysocolla
Cicer
Cinnamomum
Circea
Clematis altera
Cnicus
Colocynthis
Colymbades
Concula Indica
Crocodilion
Cucurbita usta
Cucumis satiuus
Cucumis syluest.
Cyclaminus
Cyclaminus alt.
Daphnoides
Dictamnus Cretẽsis
Dictamnus
Dracunculus maior

Ebulus
Elaterium
Empetrum
Epithymum
Eruum
Eupatorium
Faba
Ficus
Flos æris
Fumaria
Gentiana
Genista
Glans unguent.
Granum Cnidium.
Gutta Ammoniaca
Hedera
Hedysarum
Hippophestum
Hippophaës
Hyssopus
Iris
Irio
Isopyrum
Iuniperi baccæ
Lactuca syluest.
Lanaria herba
Lapis Armenius
Lapis Indicus
Lapis chalcitis
Leucantha
Libanotis

Lini semen.
Lotus satiuus
Lichnis agrestis
Mandragoras
Marrubium
Mel
Melanteria
Mercurialis
Mora matura
Mori rad. decoctum
Myagros
Myrrha
Myrrhis
Narcissus
Nasturcium
Nitrum
Oenanthe herba
Oleomel
Olus atrum
Orobus
Origanum
Orminum
Othonna
Paliurus
Pancratium
Papauer cornic.
Papauer spumeum
Parthenium
Pastinaca
Pæonia
Peplis

Peplos

Tragoriga-

Tragoriganum
Trichomenes
Trifolium
Tripolium
Trixago
Thus
Thuris manna
Thuris faligo
Veratrum album
Veratrum nigrum
Verbenaca
Vetonica
Vitex
Vitis alba
Vitis nigra
Vitis syluestris
Vlmus
Vrtica
Zingiber

Extenuantia.

Abrotonum
Absinthium seriph.
Acetum
Acorus
Adiantum
Allium
Ammi
Amomum
Aparine
Apium satiuum
Apium syluestre
Apium palustre
Apium magnum
Austolochia rot.
Asarum
Asphodelus
Asplenos
Baccharis
Balsamum
Brassica agrestis
Butyrum
Canchamum
Casia
Castoreum
Cedrinus liquor
Cinnabaris
Cinnamomum
Clinopodium
Coris
Cucumis syluest.
Cuminum
Cuminum syluest.
Daucus
Daucus syluest.
Dictamnus
Dictamnus cret.

Dracunculus ma.
Dracunculus mi.
Elaterium
Fel
Ferula
Ficus
Gentiana
Iris
Irio
Iuglandes
Iuniperi fructus
Lapis chalcitis
Lapis spongiæ
Laserpitium
Ligusticum
Marrubium
Opopanax
Origanus
Panax
Paronychia
Pastinaca sylu.
Peucedanus
Piper
Polemonia
Populus niger
Pseudodictamnus
Ptarmica
Pulegium
Quinquefolium
Sabina
Sagapenum
Sal
Salis spuma
Sampsuchum
Sinapi
Sisymbrium
Sisymbrium alt.
Stæchas
Symphytum petræum
Thymbra
Thymus
Tragoriganus
Trichromanes

Extrahentia.

Acutæ spinæ radix
Ammoniacum
Anagallis utraq;
Aristolochia rot.
Arum
Bulbi
Cochleæ terrest.
Dictamnus
Dictamnus cret.
Dracunculus ma.
Dracunculus mi.

Elaterium

Elaterium
Eryngium
Galbanum
Gladioli radix
Harundo
Lacertæ caput.
Narcissi radices
Opopanax
Orminum
Pichnocomum
Pix sicca
Resinæ omnes
Sagapenum
Sinapi
Tragium
Verbasci semen.
Xyridis radix

Glutinantia.

Achillea
Aloë
Althæa
Amurca
Andosemum
Anthyllis
Argemone
Betonica
Bitumen
Brassica
Brassica sylvest.
Britannica
Bulbus esculentus
Cesseus
Centaurium ma.
Centaurium minus
Costus
Clymenum
Conyza
Coccum infect.
Cupressus
Cyclaminus
Dracunculi folia
Equisetum omne
Erigerum
Fagus
Filix
Glycyrrhizæ suc.
Graminis radix
Gypsum
Hedera
Hypericum
Hypocistis
Ilicis pilulæ
Isatis
Lapis gagates
Lapis Thracius
Lapis morochtus

Lens

Lens	*Querna folia*
Lonchitis alt.	*Resinæ omnes*
Lisimachia	*Salix*
Malicorium	*Sambucus*
Mel	*Sarcocolla*
Mespili folia sic.	*Scordium*
Mille folium	*Sideritis omnis*
Myrrha	*Smyrnium*
Narcissus	*Spongiæ*
Ocini semen.	*Stœbe*
Oesypus	*Stratiotes millefoliũ*
Olea syluest.	*Sycomorus*
Oua	*Symphytum magnũ*
Palmulæ immaturæ	*Symphitum petræũ*
Papyrus	*Terra lemnia*
Picea	*Terra erethria*
Pirus	*Thuris manna*
Pix sicca	*Thus*
Plantago	*Tiliæ cortex*
Polium	*Tragoriganum*
Polychnemum	*Verbascum*
Potamogetum	*Verbena*
Polygonatum	*Vitex*
Polygonum utrunq;	*Vlmi cortex*
Poterij radix	*Vlmi folliculorũ humor*
Punicorum cytini	
Quinque folium	

Incidentia.

Abrotonum	*Acanthus*
Absinthium seriphum	*Acetum*

Agaricum
Allium
Amygdalæ amaræ
Anagyris
Anemone
Arum
Casia
Castoreum
Cedria
Chamæpityis
Chelidonium ma.
Chelidonium mi.
Cepa
Cicer
Coagulum
Conyza
Cucumis syluest.
Cyclaminus
Cyclaminus alt.
Cyminum
Cyperus
Dictamnus cret.
Elaterium
Eruum
Eupatorium
Fel
Gentiana
Glans unguenta.
Hyssopus
Iris
Isopirum
Iuniperi baccæ
Lepidium
Leucacantha
Labanotis
Libanotis alt.
Ligusticum
Marrubium
Marum
Meum
Moly
Nasturcium
Nepeta
Nigella
Nitrum
Nitri spuma
Orobus
Ononis
Origanum
Paliurus
Pancratium
Papauer cornicu-
lare
Pastinaca erratica
Periclymenum
Petrosilinum
Peucedanum
Piper
Pityusa
Polium
Porrum capitatum
Porrum agreste

Pseudodi-

Pseudodictamnus	*Sphondylium*
Radicula	*Staphylinus*
Raphanus	*Teucrium*
Rubia	*Thlaspi*
Ruta	*Thymbra*
Salis flos	*Thymus*
Scandix	*Tragorigonum*
Scilla	*Trissago*
Scordium	*Vetonica*
Scorodoprassum	*Vinum*
Sinapi	*Zingiber*

Repellentia.

Acatia	*Lycopsis*
Acetabulum	*Lycium*
Ambrosia	*Malicorium*
Apollinaris herba	*Meli punici flos*
Balaustia	*Mespilus*
Caseus recens	*Muscus marinus.*
Centuntulus	*Myrtus*
Cerussa	*Olostium*
Cistus	*Omphacium*
Cucurbita	*Omphacomel*
Cytinus	*Oxyacantha*
Ephemerum	*Palma*
Hordeum murinum	*Palma elate*
Lens palustris	*Papauer satiuum*
Lentiscus	*Papauer syluest.*
Leporinus pes	*Persea*
Limonium	*Phyllitis*

Picea *Salis ſpuma*
Pirus *Sanguinalis mas*
Plantago *Sanguinalis fœm.*
Plumbum *Sedum maius*
Portulaca *Sedum minus*
Potamogetum *Sentis canina*
Punica mala *Solanum*
Quercus *Stratiotes millefolia*
Radix Idea *Stratiotes aquatica.*
Rhus *Symphytum petræũ*
Rubrica ſinopis *Tamarix*
Rubrica fabrilis *Terra cimolia*
Rubus *Terra pinguis*
Rubus Ideus *Thuris cortex*
Rumex *Thuris manna*
Sal

Roborantia.

Abſinthium *Coccum infectorium*
Acatia *Colymbades*
Agallochum *Corallium*
Aloè *Coriandrum*
Alumen *Coronopus*
Amaracus *Cornu ceruinum*
Arbutus *Cornus*
Balauſtium *Crocum*
Bryon *Coſtus*
Calamus odorat. *Cotonea mala*
Caſtanea *Cupreßus*
Centaurium ma. *Cyperus*

Cytinus
Ebur
Equiſetum
Fagus
Galla
Gallinæ ius
Gypſum
Hedyſarum
Iaſpis
Ilex
Intybus ſylueſt.
Iuncus odoratus
Labruſcæ flos
Ladanum
Lagopus
Lentiſcina reſina
Limonium
Lycium
Lyſimachia
Malabathrum
Malicorium
Mala ſylueſtria
Manna
Menta
Meſpilus
Milium
Morus
Muſcus arboreus
Myrrha
Myrtus
Nardum Indicum

Nardum celt.
Oenanthe
Olea ſylueſtris
Oliuæ ſalſæ
Omphacium
Oriza
Palma
Palma elate
Piper
Piſtacia
Plantago
Plantanus
Quercus
Quinquefolium
Rha ponticum
Rha barbarum
Rhodia radix
Rhus
Roſa
Roſmarinum als.
Rubus
Rubus Ideus
Saluia
Spina alba
Spina Arabica
Stæcchas
Succinum
Symphytum petræũ
Terebinthus
Thus
Thuris cortex

Sarcoti-

Sarcotica.

Aloë
Butyrum
Cadmia
Hypericum
Iridis radix
Lachryma abieg.
Lapis asius
Mastiche
Myrrha
Panacis cortex
Pix arida
Pix liquida
Resina pinea
Resina Strobilin.
Resina terebinth.
Sanguis draconis
Sarcocolla
Thus
Thuris manna
Thuris cortex

Sistendi vim habentia

Acatia
Achillea
Acinus
Adiantum
Agrestis olea
Alisma
Althæa
Alumen
Astragulus
Brassica
Britannica
Bromus
Cinnabaris
Cistus
Clematis p.
Clymenum
Coagulum
Condrylla
Corallium
Cornus
Cornucerui
Coronopus
Cupressus
Cynosbatus
Fæx
Ferulæ medulla
Fagus
Fæniculum syluest.
Galla
Gallium
Glans vnguent.
Glycisis

Gramen

Gramen Harund.	Medium
Gypſum	Menta
Hordeum murinum	Meſpila
Hyacinthus	Milium
Hypociſtis	Mora immatura
Intybum	Muſcus marinus
Iſatis ſatiua	Myrtus
Ilex	Nardus
Labruſcæ flos	Nitri ſpuma
Lactuca ſatiua	Nymphæa
Ladanum	Olea agreſtis
Lapis Indicus	Oleum omphacinum
Lens	Oleum Myrteum
Lentiſcus	Oleum lentiſcinum
Leporinus pes	Oliuæ ſalſæ
Limonium	Oloſtium
Lotus arbor	Omphacium
Lycium	Paliurus
Lyncurium	Palma
Lyſimachia	Palma elate
Malum punicum acidum	Panicum
	Pæonia
Mali punici flores	Perſea
Mali punici putamē	Phyllitis
Mali pun. ſylue. flos	Phœnix
Malum Cydonium	Phu
Mala orbiculata	Picea
Mala ſylueſtria	Pirus
Mala perſica	Plantago
Manna thuris	Plumbarius lapis
Marum	Plumbum elotum

Plum

Plumbum crematum
Poma Cydonia
Portulaca
Potamogetum
Pruna
Punica mala
Quercus
Radix Idea
Recrementum plūbi
Recrementum argēti
Rhus
Rosæ
Rubrica sinopica
Rubrica fabrilis
Rubus
Rubus Ideus
Sanguinalis mas.
Sanguinalis fœm.
Sarcocolla
Sentis canina
Solanum
Sorba
Spina alba
Spina Arabica
Stibium
Stæbe
Stomoma
Stratiotes millefoliū
Succinum
Sympitum petræum
Testiculus alter
Tilia
Tomentum
Tragium alterum
Tragus
Tribulus
Trichomanes
Thuris cortex
Thuris fuligo
Verbascum
Verbenaca
Vua acerba

Soporifica.

Amygdalæ ama.
Baccharis
Cicuta
Dorychnium
Halicacabum
Hyosciamus
Hypecoum
Iris
Iunci Aethiop. sem.
Lactuca
Lapis Memphites
Ladanum
Lolium
Mandragoras

Mandragoræ poma	Papauer erraticum
Mandragoræ liquor	Persicorum nulcei
Muscus arb. recens	Solanum somnificum
Opium	Vitex
Papauer satiuum	Vinum recens

Venerea.

Allium coctum	Garyophylli
Amigdalæ dulc.	Lac omne
Anisum	Mala insana
Auellanæ	Menta
Asphodeli radix	Muschus
Belzuinum	Nasturcium
Bulbus esculentus	Nux Indica
Ceparum semen.	Nux myristica
Cerui genitale.	Nux Pontica
Cicer	Orchis
Cinaræ fructus	Orminum
Costus	Oua
Crocus	Palmæ cerebrum
Cynosorchis	Palmæ flos
Dracunculi ma. ra.	Passerum cerebrum
Encephalos	Pastinaca
Erucæ sem.	Personatæ radix
Faba	Phaseli
Ferulæ corculum	Pineæ nuces
Fraxini semen.	Piper longum
Galanga	Pistacia
Gallÿ radix	Porri semen.
Gladiolus	Rapum

Satyrium primum
Satyrium alterum
Scyncus
Semen lini
Sepia cum allio
Testiculus herba ra.
Testiculus alter
Testiculi gallorum
Testiculi aprugni
Tubera
Vrticæ semen.
Xyli semen.
Xyphij radix
Zibetum

Spermatica.

Amygdalæ
Anisum
Asparagus
Cicera
Cynosorchis
Encephalos
Lac omne
apus
Nuclei pinei
Nux Indica
Oriza in lacte cocta
Oua recentia
Passerum cerebrum
Pastinaca
Phaseli
Pistacia
Rapum
Satyrium utrunque
Semen lini
Siser
Testiculi gallorum

Vretica.

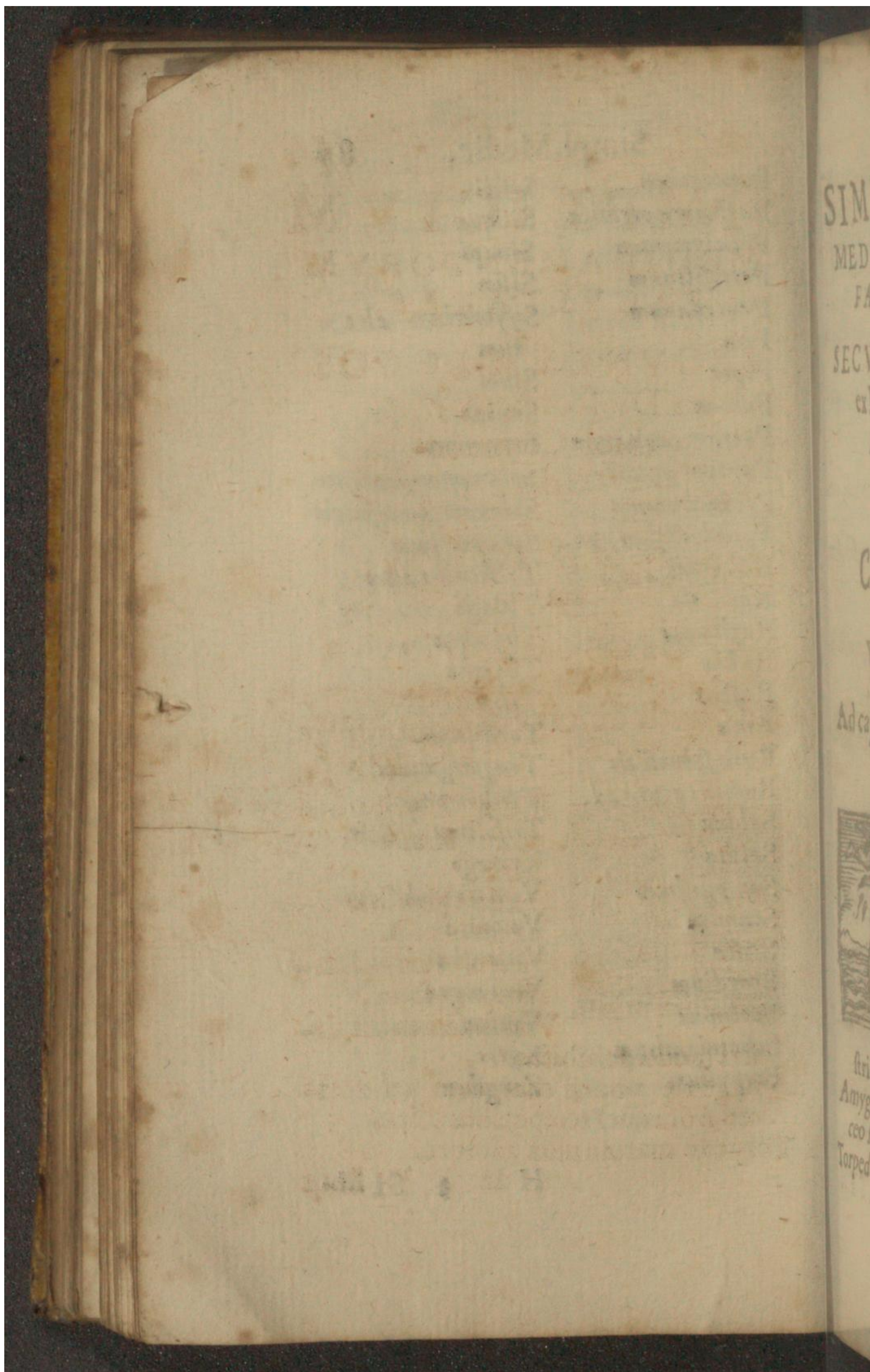
Ammi
Amydalæ
Androsaces
Anisum
Apium satiuum
Apium palustre
Apium montanum
Apium grande
Asphodelus
Baccharis
Balsamum
Bdellium

Bitumen	Irio
Calamus odoratus	Iuniperus
Cantharides	Iuniperi baccæ
Capnos	Lactuca syluest.
Capparis	Lanaria herba
Carduus	Laurus Alex.
Carpesium	Leontopetalum
Cari semen.	Libanotis
Casia	Ligusticum
Caucalis	Lithospermum
Chamæpitys	Lonchitis
Cinnamomum	Malum cydonium
Cytisus	Mala orbiculata
Daucus	Malabatrum
Dictamnus Cret.	Mel
Dictamnus	Menta satiua
Dracunculus ma.	Meum
Dracunculus mi.	Milium
Epithymum	Moly
Eruum	Napum
Eruca	Nardus
Fumaria	Nardus Gallica
Fœniculum sat.	Nardus Montana
Fœniculum sylu.	Nepeta
Folium	Nigella
Gingidium	Ocimum
Gramen harund.	Oleæ sylue. lachry.
Gutta ammonica	Ononis
Iasme	Origanum
Inula	Paliurus
Iris	Panax

Pan

Pancratium
Pastinaca erratica
Periclymenum
Petrosilinum
Peucedanum
Phu
Piper
Polium
Porrum capitatum
Porrum agreste
Pseudobunium
Pseudodictamnus.
Pulegium
Radicula
Raphanus
Rubia
Ruscus
Ruta
Ruta sylvestris
Rumicis acut. rad.
Sabina
Saluia
Sampsuchum
Scandix
Scilla
Scordium
Scolimus
Schoenianthum
Serpyllum

Seseli
Siliquæ
Sinapi
Sison
Sisymbrium alterum
Sium
Smilax
Smyrnium
Solanum uesicarium
Solanum somnificum
Sphondylium
Testiculus alter
Thlaspi
Thymbra
Thymus
Tilia
Tordilum
Tragoriganum
Trichomanes
Trifolium asphalt.
Trixago
Veneris umbilicus
Vetonica
Vitis alba
Vitis nigra
Vrtica
Xyris
Zingiber

SIMPLICIVM MEDICAMENTORVM FACVLTATES,

SECVNDVM LOCOS ex Dioſcoride, & Matthioli Commentarijs.

CAPITIS.

DIOSCORIDIS.

Ad capitis dolores ex frigiditate.

Ris Illyrica cum aceto, & roſaceo illita.
Oleum ſylueſtris oliuæ inunctum.
Oleum Amygdalarum inunctum.
Viticis ſemen emplaſtri modo adhibitus.
Amygdalę amaræ cum aceto uel roſaceo fronti, uel temporibus illitæ.
Torpedo marina uiua admota.

Lana ſuccida cum aceto, & roſaceo impoſita.

Siſymbrium fronti, & temporibus adalligatum.

Hederacei corymbi, uel foliorũ hederaceorum ſuccus, cum aceto, & roſaceo perfuſus.

Aloe temporibus frontiq; ex aceto, roſaceoq; illita.

Menta fronti adalligata.

Serpyllum coctum roſaceo acetoq; madefactum, & adhibitum.

Melilotus cũ roſaceo, & aceto ſubactus.

Baccharis folia per ſe illita.

Ruta ex roſaceo, & aceto.

Scammonia ex aceto, & roſaceo perfuſa.

Aniſum per ſe potum.

Sphondylium cum ruta illitum.

Aquæ marinæ uapor operto capite perceptus.

Peucedanum ex roſaceo, & aceto.

Melanthium fronti adalligatum.

Coniza minor adalligata.

Anagyris tenera folia drachmę pondere ex vino pota.

Rhodia radix recens cum roſacei momento impoſita.

Hippogloſſum coronamenti modo adhibitum.

Chamedaphnes folia trita, & illita.

Elaterium ex lacte naribus infuſum.

Ruſci folia, & baccę in uino potę.

MATTH-

Galanga naribus indita.
Nardum Italicum.
Lauendula.
Phu virens cum radicibus contuſum & illitum.
Cinnamomi ſtillatitia aqua pota.
Cubebe deuoratę.
Balſamum factitium, & eius aqua illita.

Moſchus. Zibetum. Ambarum Laurium oleum	linimenti modo adhibita.

Mumia ex amaraci aqua naribus infuſa, aut ex caſtoreo, Caphura, & oleo balanino.
Maſtiche manſa cum odorata cera.
Dictamni albi florentis aqua naribus infuſa.
Perſicorum nucleorum cremor ex aqua uerbenacæ paratus fronti, temporibuſq; illitus.
Amygdalarum amararũ lacteus cremor eodem modo paratus.
Muſtellarum combuſtarum cinis aqua ſubactus, & illitus.
Cæpæ ſquama feruenti cinere toſta, & calida in dolentis lateris aurem intro ducta additis roſaceo, laurino, & ſuccida lana.

Flores Caryophylli uocati ſaccharo aſſeruati,& deuorati.

Ciclamini ſuccus in errhinis additus.

Hederæ folia ſeptem, totidemq; oſſium perſicorum nuclei a cortice delibrati ex oleo & aceto cocta, & temporibus, & fronti illita.

Agaricum in potu ſumptum.

Graminis genus ſeptem internodiis diſtinctum capiti accommodatum.

Rhodia radix recens contuſa ex amaraci aqua fronti & temporibus illita.

Verbenacę aqua,aut oleum capiti adhibitum.

Verbaſci ſtillatitia aqua fronti illita.

Fungi qui ad imã ſambuci ſedem oriuntur in aqua roſaceo macerati, & illiti.

Colocynthis in catapotiis addita.

Quinta eſſentia noſtra libr.5.capite de uino deſcripta tum pota, tum exterius fronti illita.

MATTHIOLI.

Ad diuturnum capitis dolorem.

Ligni Guaiaci.
Chinę radicis
Zarze parillę.
] decoctũ diebus cõtinuis 40. potum.

Punicę arboris folia, aut eorum ſuccus illitus.

Hederæ

Hederæ folia ſeptem, totidemq́; oſsium perſicorum nuclei a cortice delibrati ex oleo, & aceto cocta, & fronti, & tẽporibus illita.

Agaricum in potionibus aut catapotiis additum.

Colocynthis in catapotiis aut potione vſurpata.

DIOSCORIDIS.

Ad capitis dolores a calida cauſa genitos.

Oleum ſylueſtris oliuæ inunctum.

Vnguentum roſaceum illitum.

Liguſtri flores ex roſaceo illiti fronti.

Roſarum aridarum ex uino dilutum adhibitum.

Viticis ſemen appoſitum.

Portulaca per ſe impoſita.

Melilotus cum aceto, aut roſaceo aſperſa & adhibita.

Nymphææ radix pota, & naribus indita.

Rhodia radix cum roſaceo, & fronti, & temporibus adalligata.

Papaueris liquor frõti cũ roſaceo illitus.

Pſyllium ex roſaceo acetoq́;, aut aqua impoſitum.

Hippogloſsi ſertum capite geſtatum.

Sedum maius cum roſaceo illitum.

Solani hortulani folia adalligata.
Viniferæ uitis folia, & capreoli adhibita.
Ophites lapis adalligatus.

MATTHIOLI.

Arboreus, lapideusve muſcus recens roſaceo, imbutus, & impoſitus.
Populneum unguentum toti capiti inunctum.
Betulę aqua quæ per ſe è perforato caudice fluxit illita.
Liguſtrinum oleum illitum.
Roſę, & præſertim purpureę auſtero uino incoctæ & illitæ.
Pomorum acidorum ſuccus cum ſantalis adhibitum.
Cochlearum uiuentium mucus fronti ex roſaceo illitus.
Punicorum acidorum uinum potum & impoſitum.
Anguium ſenecta aceto decocta, & fronti adhibita.
Oui recentis uitellus, albumq; ex roſaceo & roſacea aqua.
Mica tritici panis amygdalino, papauerinoq; oleo imbuta, & fronti adalligata.
Portulaca contuſa, & fronti impoſita.
Plantaginis ſuccus ex roſacco illitus
Cucurbitæ, & cucumeris recentis ramenta fronti adalligata

Lactucę ſuccus cum roſaceo,& aceto impoſitus.
Fabaria contuſa & aceto.
Nymphææ recentiá folia capiti ſuperpoſita.
Polygoni maioris ſuccus illitus
Hyoſcyami recentia folia fronti adalligata.
Pſyllii ſeminis mucago fronti ex roſaceo adhibita.
Solani hortulani ſuccus frõti impoſitus.
Mandragorę recentia folia capiti ſuperpoſita.
Alſine contuſa,& adhibita.
Sedi cuiuſcunq; ſuccus, aut herba ipſa contuſa,& admota.
Cotiledonis vtriuſq; ſuccus impoſitus.
Cimbalaria vulgaris contuſa,& illita.
Momordicę fructus amygdalino oleo inſolatus contuſus,& illitus.
Santalũ albũ cũ aqua roſacea adhibitũ.
Ca hura,& roſacea aqua impoſita.
Roſaceum oleum tepidum.
Syluestris oliuæ oleum inunctum.
Punicę folia contrita, aut eorum ſuccus cum roſaceo illitus.
Amygdalæ dulces ex aqua roſacea contritæ,& illitę.
Oleum in quo cucurbitę flores inſolati fuerint illitum.
Muſtelarum exuſtarum cinis aqua ſubactus,& illitus.

Senæ

Senę decoctum, uel dilutum potum.
Eiuſdem folia in lotionibus addita.

MATTHIOLI.

Ad emicraneam.

Thuris & Myrrhę puluis oui albo exceptus & fronti, & temporibus illitus.
Mumia ex amaraci aqua naribus immiſſa.
Sagapenum ex Betonicę decocto potū.
Cucumeris ſyluestris radix in aqua elixa tuſa, & oleo ſubacta, & cum abſinthio applicata.

DIOSCORIDIS.

Ad expurgandum caput.

Braſſiciæ ſuccus.
Anemonis ſuccus.
Betę ſuccus
Chelidonii ma. ſu.
Cyclamini ſuccus.
} naribus infuſus.

Cepæ ſuccus.
Pyrethrum.
Staphiſagria.
} diu manſa.

Colocynthis in catapotiis deuorata.
Vua paſſa cum pipere manducata.
Atramentum ſutorium lanis naribus inditum.

MATTH-

MATTHIOLI.

Iridis radicis ſuccus naribus infuſus.
Cubebæ cum maſtichæ manſe.
Maſtiche unà cum cera odorata commanſa.
Gattariæ ſuccus naribus infuſus.
Ammaraci ſuccus naribus inditus.
Imperatoriæ radix commanſa.
Senæ decoctum uel dilutum potum.
Sagapenum in catapotiis deuoratum.
Sinapi,& naſturtii ſemen commanſum.
Cyclamini ſuccus naribus infuſus.

DIOSCORIDIS.

Ad capitis dolores faciunt.

Stiracinum oleum olfactum.
Oliuæ flauæ.
Glandes.
Palmulę Phęnicię. } in cibis acceptæ.
Iuglandes nuces.
Arbuti fructus.
Ferulæ caules. } deuorati.
Mei radices largius ſumptę.
Abſinthii liquamentum hauſtum.

MATTHIOLI.

Vinum generoſum largius ſumptum.
Sinapis in cibis uſurpata.

Ponticę nuces largius deuoratæ.
Lac abunde potum.

DIOSCORIDIS.

Ad veternoſos.

Viticis ſemen cum roſaceo,& aceto perfuſum.
Caſtoreum ex aceto, & roſaceo naribus infuſum.
Cępa decocta,& in cibum ſumpta.
Sinapi deraſo capiti appoſitum.
Sphondilium ſuffitum, & ex eleo capiti illitum
Peucedanum cum aceto, & roſaceo inunctum.

MATTHIOLI.

Nardus Italica } cum pota, tũ illita.
Lauendula }
Cinnamomi uulgaris ſtillatitia aqua pota.
Balſami factitii aqua, ſecũdarius liquor, & oleum inunctum.
Siſymbrii ſuccus ex aceto illitus.
Caryophylli flores ſaccharo conditi & deuorati.
Agaricum potum cum purganti medicamento.
Oleum è floribus, & foliis hyſſopi paratum,

tum,& illitum.
Stęchas addita ſcilla aut eius aceto pota
Dictãnus albus quomodolibet adhibitus
Saluia tam in potionibus quàm in fomentis uſurpata.
Saccharum è floribus ſaluiæ paratum.
Gattaria & bibita & fotu adhibita.
Amaracus introrſum,& extrorſum accepta.
Imperatorię radix quoquo modo uſurpata.
Roſmarinum,uel ſaccharum ex eius floribus paratum.
Euphorbium occipiti affrictum.
Chamedrys in potionibus addita.
Quinta eſſentia noſtra libr.5.comment. de uino deſcripta tum pota,tum naribus iniecta.

DIOSCORIDIS.

Ad ſomnum conciliandum.

Iris Illyrica pota.
Ammonium fronti illitum.
Amygdalæ amaræ deuoratæ.
Viticis ſemen potum.
Lactuca in cibum ſumpta.
Aloe illita per ſeſe,uel ex roſaceo.
Baccharis odorata.
Iunci Aethiopici ſemen potum.
Papaueris erratici quinq;, ſexve capita

in uini cyathis tribus ad dimidiũ decocta,& potui data.
Hyoſcyami ſemen potum,ac appoſitum.
Solani ſomnifici radicum cortex drachmæ pondere in uino potus.
Mandragoræ radicis ex uino decoctum cyathi unius menſura potum.
Mandragoræ poma olfacta naribus.
Mandragorę liquor ſedi pro balano ſubditus.

MATTHIOLI.

Arborei, lapideive muſci dilutũ ex uino paratum potum.
Salicis recentia folia in lotionibus addita.
Perſicorum nucleorum cremor fronti, & temporibus adhibitus.
Amygdalæ dulces cum roſacea aqua illitę.
Lactucæ ſuccus ex roſaceo fronti,& temporibus illitus.
Corallium potum.

DIOSCORIDIS.

Somnia terribilia faciunt.

Fabæ. } in cibũ acceptę.
Lentes. }
Picnocomi ſemen comæ drachmę pondere

dere potum.

Smilacis læuis ſemen cum dorycnio potum ternis ſingulorum obolis.

MATTHIOLI.

Phaſioli in cibum ſumpti.

DIOSCORIDIS.

Sternu tamenta cient.

Sinapi ſemen tritum, & naribus admotum.

Ptarmicę flores admoti.

Struthii radix trita, admota.

Ranunculi radix ſicca, & in puluerem trita, naribus indita.

Daphnoides naribus indita.

Veratri albi radix trita & impoſita.

MATTHIOLI.

Piper tritum naribus inditum.

Cyclamini radix indita.

DIOSCORIDIS.

Ad vertiginoſos.

Balſami ſemen per ſe potum.

Peucedanum ex aceto, & roſaceo illitū.

Galbanum

Galbanum olfactum.
Brioniæ radix pota per cõtinuum annũ quotidie drachmæ pondere.
Vitis nigræ uiticulæ primæ recentes decoctæ & in cibis acceptę.
Vinum } Scillinũ potum.
Acetum }

MATTHIOLI.

Cinnamomi uulgaris ſtillatitia aqua pota.
Balſami factitii primus, ſecundus, & tertius liquor inunctus.
Mumia ex amaraci aqua naribus immiſſa
Cochleæ cum ſuis teſtis tritę & aceto potæ.
Scorzoneræ radix, aut ſuccus potus.
Caryophyllorum flores ſaccharo aſſeruati, & frequenter deuorati.
Cubebarum grana quinq; quotidie ſumpta.
Agaricum potioni infrictum, & pro ſapone uſurpatum.
Saluia tã in potu, q̃ in fomentis ſumpta.
Saccharum Saluiæ floribus paratũm.
Gattaria potui data, & forniſecus illita.
Amaracus tùm pota, tùm illita.
Imperatorię radix in potiones, & localia medicamenta adhibita.
Senæ decoctum, uel dilutum potum.
Roſmarinum quocunq; modo uſurpatũ,
Saccharũ è floribus Roris marini paratũ

Sagapenum

Sagapenum in potu ſumptum,& exterius inditum.

Chamedrya quoquo modo uſurpata.

DIOSCORIDIS.

Ad comitiales.

Cardamomum ex aqua potum.

Cancamum per ſe potum.

Balſami ſemen hauſtum.

Bitumen Naphtha ſuffitum comitiales deprehendit.

Populi nigri ſemen ex aceto.

Ficus ſiccę in cibum acceptę.

Conculę Indicæ ſuffitæ excitant.

Coagulum Leporinum potum.

Muſtelę uentriculus coriandro infarctus inueteratuſq;, deuoratus.

Muſtelæ eiuſdem ſanguis potus.

Aſininum Iecur toſtum in ieiuno ſumptum.

Vngula aſini combuſta pota.

Equorum lichenes triti,& ex aceto hauſti.

Lapis in hyrundinum pullorum primę fęturę uentriculo inuentus pro amuleto in cerui aluta ſuſpenſus.

Semen lactis potum quouſq; aluũ citet.

Phocę coagulum bibitum.

Vrſinum fel ad mlingendũ datum.

Teſtudinis fel naribus inditum.

Teſtudinis

Teſtudinis terreſtris ſanguis potus.
Ciconię fimum ex aqua potum.
Plantago cum lenticula decocta in cibis ſumpta.
Sinapi tritum naribus inditum.
Piper diu manſum.
Scilla hauſta.
Agaricus drachmæ pondere cum oximelite hauſtus.
Eryngii radix ex dulci aqua ebibita.
Rutę ſylueſtris ſemen potum.
Seſelis Maſſilienſis radix, & ſemen potum.
Peucedanum ex aceto, & roſaceo capiti inunctum.
Sagapenum potum.
Laſerpitii liquor cum aceto mulſo bibitus.
Ladanum olfactum.
Ammoniacum in eclegmate cum melle datum.
Trifolii ſemen, & folia data.
Coniza cum aceto bibita.
Anthyllis altera ex oximente pota.
Betonicę folia hauſta.
Quinquefolium triginta diebus hauſtũ.
Papaueris ſpumei ſemen cum mulſa aqua potum.
Veratrum nigrum potum.
Hippopheſti ſuccus trium obolorũ pondere hauſtus.
Vitis alba drachmę pondere anno toto

quotidie

quotidie hausta.
Vitis nigrę uiticulę primæ uirentes coctæ,& in cibis sumptæ.
Acetum mulsum potum.
Vinum,& acetum scillinum potum.
Selenites lapis tritus ebibitus.
Aetites lapis cum Cyprino unguēto aut gleucino,uel alio excalfaciente illitus.
Cotes naxia pota.

MATTHIOLI.

Nardus Italica.
Lauendula.
Asarina,& eius decoctum potum.
Cinnamomi uulgaris stillatitia aqua pota
Balsami factitii liquor omnis illitus.
Mumia ex amaraci aqua naribus immissa
Cranium humanum potum.
Leporis coagulum cum aceto bibitum.
Lapis in felle bubulo inuentus tritus lentis quantitate, & in errhimis additus.
Aqua stillatitia humani stercoris pota.
Scorzoneræ radix,aut eius succus potus.
Caryophyllorum flores ex betonicę,aut amaraci decocto poti.
Iidē saccharo asseruati frequenter deuorati.
Cyclaminus ī potione,uel clysmate infusus,aut eius succus in errhimis additus
Agaricum potioni ingestum.
Aristolochia rotunda.

Hyssopum

Hyſſopum quoquo modo ſumptum.
Stæchas cum ſcilla aut eius aceto uſurpata.
Dictamnus albus.
Saluia tam pota, quàm trita adhibita.
Amaracus quouis modo uſu ueniat.
Galegę ſuccus ſeſcuncię pondere potus.
Imperatorię radix in potionibus addita.
Senæ dilutum, uel decoctum potum.
Roſmarinum, uel ſaccharum ex eius floribus paratum.
Sagapenum deuoratum.
Quercini uiſci lignum in tenuiſſimũ puluerem redactum, & diebus quadraginta potum.
Vincetoſſici radices tritæ una cum pœonię feminę.
Cardui benedicti decoctum, aut ſtillatitia aqua pota.
Chamędris in potionibus addita.
Filipendulę radicis puluis cibi inſperſus.
Palmę Chriſti ſeminis puluis drachmę pondere ex uino potus.
Eiuſdem radicum decoctum diutius uino miſtum potum.
Pęonia Galeni collo ſuſpenſa.
Pæonię ſemina filo traiecta, & collo circumligata.
Hyperici florentis aqua ſtillatitia pota.
Chamepitys decoctũ ex rhodomelle, & oximelite diebus pluribus potum.
Ellebori nigri dilutum potum.

Colocynthis in catapotiis addita aut in potionibus.
Quinta eſſentia noſtra lib.5.comment. de uino deſcripta hauſta.
Acetum ſcillinum frequenter hauſtum.
Stibium noſtrum proprio comment. deſcriptum.
Corallium tam ſuſpenſum, quàm bibitũ.

MATTHIOLI.

Ad obliuioſos, & deperditam memoriam.

Anacardia.
Quinta eſſentia noſtra lib.5.commen.de uino deſcripta frequenter uſurpata.

DIOSCORIDIS.

Ad Apoplexiam.

Vitis albæ radix continuo anno drachmę pondere hauſta.

MATTHIOLI.

Nardi Italicę. } ſtillatitia aqua pota.
Lauendulę. }
Cinamomi uulgaris aqua ſtillatitia pota
Balſami factitii liquor primus, ſecundus, & tertius illitus.

Agaricum in potu ſumptum, aut in catapotiis deuoratum.
Qu nta eſſentia noſtra lib.5. comment. de vino deſcripta pota.

DIOSCORIDIS.

Ad Phreneſim.

Vnguentum crocinum perfuſum, aut naribus illitum.
Vitex aceto, & oleo inſtillatus.
Aſparagus in vino albo potus.
Serpyllum cũ aceto, & roſaceo impoſitũ.
Sphondilium ſuffitum, impoſitum, & capiti ex oleo inunctum.
Peucedanum ex oleo, & roſaceo inunctũ.

MATTHIOLI.

Maluæ ſuccus octo vnciarum pondere potus.
Solani hortenſis tum foliorum, tum baccharum ſuccus ſincipiti cum linteolis ſuperpoſitus.
Borraginis, aut bugloſſi ſtillatitia aqua.

DIOSCORIDIS.

Ad cerebri inflammationes quas Syriaſim uocant.

Cucurbitæ ramenta ſincipiti appoſita.
Peponis

Peponis ramenta sincipiti adhibita.
Heliotropii folia fronti admota.
Acetum fronti illitum.

MATTHIOLI.

Agaricum potui datum.
Santala omnia ex aceto, rosaceo, & caphuræ momento illita.

DIOSCORIDIS.

Ad melancholicam.

Ocimi semen } potum.
Veratrum nigrum } potum.
Betonicæ folia ebibita.
Epithymum haustum.

MATTHIOLI.

Poma dulcia.
Citria mala.
Santalum omne.
Maluæ succus vnciarũ sex põdere potus.
Scorzoneræ radix aut eius succus bibit᷒.
Agaricum sumptum.
Thymus drachmarum duarum pondere ex oximelite potus.
Senæ decoctum, uel dilutum potum.
Vincetossici radices tritæ cum ocimi semine, aut cũ citrei mali cortice aut cũ

margaritis haustæ.
Melissophyllon quocũq; modo frequenter potum.
Aspleni decoctum haustum.
Borraginis, aut buglossi decoctum ex uino, aut ex aqua paratum potum.
Ellebori nigri dilutum ebibitum.
Sirupus e polipodio, & præsertim ad hypocondriacam, uide libr. 4. comment. de polipodio.
Acetum scillinum haustum.
Quinta essentia nostra libr. 5. comm. de uino descripta, pota.
Stibium nostrum quatuor granorũ pondere haustum.
Argentum uiuum præcipitatum octo granorum pondere bibitum.
Aurum.
Corallium.
Margaritę.
Oleum e lapide gagate tum potum tum illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad crapulam, ebrietatemq; tollendam.

Crocum ex passo pręsumptum.
Punicorũ malorũ succus. } haustus.
Myrti baccharũ succus. } haustus.
Brassica summo cibo sumpta.
Absinthium præsumptum.

MATTH-

MATTHIOLI.

Acetũ testiculis cũ linteolis adhibitum.
Croci florum stillatitia aqua pota.
Amygdalæ amaræ sex ante potum deuoratæ.

DIOSCORIDIS.

Ad capitis fluxiones.

Vnguentum irinum naribus illitum.
Styrax illita suffitaq;.
Bitumen naphta suffitum.
Cinnamomum potum.
Mei radices tritę cum melle elcegmate deuoratæ, ubi fluxio pectus afficiat.
Nuces auellanę tostę, & cum exiguo piperis potę.
Dracunculi maioris radix tosta nel elixa deuorata.
Tragacãtha in eclegmate cũ melle sũpta
Hyssopum cũ fico, ruta melleq; ex aqua decoctum potum.
Helichrysii coma trium obolorum pondere in uino diluto pota.
Hyosciami semen oboli pondere, addito papaueris semine haustum.

MATTHIOLI.

Iuniperinum gũmi suffitum, & capiti inspersum.

Santalum rubrum capiti inſperſum.
Caryophylli aromatici ſuffiti fumo naribus excepto.
Agaricum in potionibus additum.
Roſmarinum.

DIOSCORIDIS.

Ad cerebrum roborandum.

Agallocum potum.

MATTHIOLI.

Cubebæ deuoratæ.
Cinnamomi vulgaris ſtillatitia aqua pota.
Balſami factitii vnuſquiſq; liquor illitus.
Moſcus.
Zibetum.
Ambarum.
Caryophillorũ puluis capiti inſperſus.
Caryophylli flores ſaccharo conditi frequenter deuorati.
Stœchas.
Menta grȩca.
Saluia.
Sena in capitis perſuſionibus addita.
Roſmarinum atque ſaccharum ex eius floribus paratum.
Caryophyllatæ radix olfacta.
Rhodia radix olfacta, uel quomodolibet uſurpata.

Quinta essentia nostra commento de vino descripta.

DIOSCORIDIS.

Ad capitis vlcera manantia.

Thus cum nitro confricatum.
Fici, & caprifici lacteus succus cum polenta appositus.
Vrina inueterata apposita.
Fœnum gręcum appositum.
Cicer adhibitum.
Malua ex vrina humana emplastrata.
Allii cinis ex melle inunctus.
Cyclamini decoctum fomēti modo adhibitum.
Bulbi cum cremato nitro adhibiti.
Melilotus ex aqua cũ creta chia, vinoq; aut galla inuncta.
Rubi folia imposita.
Lilii cremata radix ex melle adhibita.
Adianthum in lixiuio decoctum.
Acida muria inspersa.

MATTHIOLI.

Hederę heli̇cis folia in pileum consuta, & capiti imposita.
Centaurii minoris succus illitus.
Mentha illita.

Neruorum.

DIOSCORIDIS.

Ad conuulsionem.

Iris Illyrica ex aceto pota.
Acori decoctum bibitum.
Cardamomum ex aqua potum.
Iūci odorati radicis drachma unà cū pari pondere piperis per dies aliquot data.
Costus ex uino,& absinthio exhibitus.
Balsamum ex aqua haustum.
Helenium ex melle in eclegmate exhibitum.
Vnguentum sampsuchinum more cataplasmatis appositum.
Vnguentum metopium illitum.
Bdellium illitum.
Iuniperi baccæ bibitæ.
Cedrides deuoratæ.
Halimi radix drachmæ pondere in aqua mulsa hausta.
Ficulneus cinis ex oleo illitus.
Erinacei terrestris caro in cibū sumpta.
Castoreum inunctum,& potum.
Serpyllum potum.
Finum caprinum cum aceto bibitum.
Dracunculi radix tosta,& elixa deuorata cum melle.
Asphodeli radix drachmę pōdere pota.

Capparis ſemen potum.
Capparis cortex pariter hauſtus.
Argemone emplaſtrata.
Agaricus ſumptus trium obolornm pon dere cum mulſo.
Rhaponticum potum.
Galbanum deglutitum.
Gentianę radix drachmę pondere pota.
Ariſtolochia rotunda pota.
Centaurii maioris radix ex uino pota.
Spinę albæ ſemen potum.
Acanthii radices potæ.
Abrotani ſemen cum aqua potum.
Laucacanthę radicis ex uino decoctum hauſtum.
Origanum eſtum cum fico.
Eringii radix pota cum aqua mulſa.
Pulegium cum poſca potum.
Calaminthæ decoctum hauſtum.
Baccharis radix in aqua decocta, & pota.
Panaces herculeum linitum.
Libanotis radices cum loliacea farina emplaſtratæ.
Peucedanũ ex aceto, & roſaceo inunctũ.
Clinopodium bibitum.
Chamædrys decoctum epotum.
Laſer oboli pondere datum,& deuoratũ.
Sagapenum potum.
Galbanum deuoratum.
Betonicę folia denarii pondere cum hydromelite data.
Xyridis radix ex paſſo bibita.

Symphytum ex aceto mulſo bibitum.
Pſyllium illitum.
Serpyllum potum aut illitum.
Verbaſci decoctum bibitum.
Brioniæ eclegma ex melle.
Vinum ſcillinum hauſtum.
Vinum chamędrytes bibitum.
Vinum tragoriganites bibitum.
Satyrii radix ex vino nigro auſtero bi-
Coris ex vino pota. (bita.

MATTHIOLI.

Oleum irinum inunctum.
Nardus Italica.
Lauendula.
Cinnamomi vulgaris ſtillatitia aqua po
Balſami factitii liquores omnes. (ta.
Helenii radicis farina.
Oleum nucum inunctum.
Mumia tum foris, tum intus uſurpata.
Oleum ex ſemine lini illitum.
Cyclaminus in potione ſumptus uel cly-
ſtere infuſus, aut in errhynnis additus.
Agaricum potu uſurpatum.
Oleũ è floribus, & foliis hyſſopi paratũ.
Stœchas in balneis, fomentis, & laconi-
cis addita.
Pulegii decoctum tum potum, tum fotu
adhibitum.
Saluia tam pota quàm fotu uſurpata.
Gattaria.

Amaracus

Amaracus.
Imperatoriȩ radix.
Euphorbium ex Leucoii oleo illitum.
Vnguentum è uiſci in pyro naſcẽtis ſylueſtri foliis, & recenti capi pinguedine paratum, vide viſci commento.
Chamȩdrys in fomẽtis, & vnguẽtis addita.
Liliorum alborũ oleum illitum.
Cannabis radix decocta, & deinde tuſa & illita.
Colocynthis in catapotiis addita.
Stibium noſtrum quatuor granorũ pondere ſumptum.
Oleum è lapide gagate illitum.

MATTHIOLI.

Ad ſtuporem.

Cinnamomi vulgaris ſtillatitia aqua pota.
Balſami factitii liquores omnes.
Oleum ſinapinum.
Nuclei pinei frequenter deuorati.
Oleum è foliis, & floribus hyſſopi illitũ.
Stœchas in balneis, laconicis, & fomentis addita.
Pulegii decoctum.
Saluia tam intus ſumpta quam exterius admota.
Amaracus.
Imperatoriæ radix.
Roſmarinum.

Euphorbium ex leucoii oleo exterius illitum.
Chamædrys.
Chamepithys decoctum ex rhodomelle potum.
Quinta essentia nostra commento de uino descripta tam pota quam illita.

DIOSCORIDIS.

Ad Paralysim.

Peucedanũ ex aceto, & rosaceo inunctũ.
Capparis semen,& cortex potus.
Sagapenum potum.
Rubiæ radix hausta.
Colocynthis clystere perfusa.
Vitis nigrę uiticulæ primę recentes coctæ comestęq;.
Vinum scillinum haustum.

MATTHIOLI.

Iridis radices conditæ deuoratæ.
Nardus Italica.
Lauendula.
Asarina per se aut eius decoctum potũ.
Cinnamomi uulgaris stillatitia aqua pota.
Balsami factitii liquores omnes illiti.
Helenii radicis farina bibita.
Oleum sinapinum inunctum.
Nuclei pinei frequenter deuorati.

Mumia ex amaraci aqua illita.
Iuglãdium oleum illitum cũ calce lota.
Anacardia.
Castoreum cum mulsa potum.
Flores caryophylli ex betonicę, aut ama raci decocto poti.
Idem saccharo asseruati, & frequenter deuorati.
Cyclaminus in potione, uel clysteri sumptus aut eius succus in errhinis additus
Agaricũ ĩ catapotiis, aut potione sũptũ.
Oleum è floribus, & foliis hyssopi paratum inunctum.
Stęchas in balneis laconicis, & fomentis addita.
Pulegii decoctum tùm haũstũ tũ fotum.
Saluia tam potione q̃ fomẽtis usurpata.
Gattaria.
Amaracus.
Imperatoriæ radix.
Senæ decoctum, uel dilutum.
Euphorbiũ ex leucoii oleo exterius illitũ
Chamędrys.
Oleum liliorum alborum.
Bellidis genera omnia.
Hyperici florentis stillatitia aqua pota.
Chamępithys decoctũ ex rhodomelle, & oximelite potum pluribus diebus.
Conditũ, & pilulæ cõtra neruorũ resolutionẽ, vide chamæpitys cõmentariũ.
Colocynthis in catapotiis addita.
Quinta essentia nostra lib. 5. comment.

de

de vino descripta, pota & illita.

Stibium nostrum quatuor granorũ pondere sumptum.

Oleum è gagate lapide inunctum.

DIOSCORIDIS.

Ad tremorem.

Cerebrum leporinum tostum comestũ.

Castoreum potum, & inunctum.

Brassica in cibis sumpta.

Althęæ decoctum potum.

MATTHIOLI.

Cinnamomi vulgaris aqua stillatitia pota.

Balsami factitii liquor, & oleum.

Nuclei pinei frequenter deuorati.

Saluia tum pota, tum fotu vsurpata.

Amaracus.

Imperatoriæ radix.

Chamędrys.

Chamępitys decoctum cum rhodomelle haustum.

Quinta essentia nostra tam pota quàm illita. parandi rationem habes lib. 5. comment. de vino.

DIOSCORIDIS.

Ad fluxiones.

Farina tritici cũ Apollinaris herbę succo apposita.
Farina hordęi ex aceto adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad ægritudines, & dolores.

Oleum sicyonium inunctum.
Oleum laurinum illitum.
Elęomeli illitum.
Vnguentum cyprinum
Vnguentum Gleucinum
Vnguentum Metopium
Vnguentum Amaracinũ. } inunctum.
Bdellium malagmati insertum.
Lixiuium ex cinere ficus, ex oleo illitum.
Castoreum potum, & illitum.
Erinacei terrestris caro deuorata in cibis.
Viperinæ carnes decoctæ, & esui datæ.
Poterii radicis decoctum potum.
Peucedanum ex aceto, & rosaceo illitũ.
Laser oboli pondere deuoratum.
Centaurium minus ebibitum.
Lilii radix inassata melleq; excepta imposita.

Satyrii

Satyrii radix ex uino nigro austero pota.

Althææ radix per se, uel decocta in uino aut aqua mulsa emplastri modo imposita.

Coccum infectorium cum aceto illitum præcisos iuuat neruos.

Senecii folia ad eadem præstant illita.

Narcyssi radix illita ad eadem utiliter imponitur.

Hyppophesti succus trium obolorũ pondere potus.

Aqua marina perfusa.

Acetum scillinum potum.

Vinum de stęchade haustum.

Vinum de thymo potum.

Sesamum illitum crassitiem iuuat.

MATTHIOLI.

Oleum larignæ resinę, uel terebinthinę illitum.

Nuclei pinei frequenter in cibis usurpati.

Terebinthina resina, Largina resina., Abiegna resina. } deuorata cũ chamępithi.

Nucis Indicę., Nucis Myristicę. } oleũ tùm potum tum illitum.

Fabarum caulium, & siliquarum cinis cum uetere axungia illitus.

Stæchas in balienis, fomentis, laconicis addita.

Pulegium.

Pulegium.
Amaracus.
Aiuga.
Cortusæ herbæ flores in amygdalino oleo recenter presso, & rosaceo complexo pari pondere commisti diu insolati & illiti.

DIOSCORIDIS.

Ad neruorum vulnera.

Cochleę terrestres tusæ & positę.
Terreni uermes tusi,& illiti.
Butyrum illitum.
Senecionis folia emplastri modo imposita cum thuris manna.
Dracunculi minoris folia illita.
Poterii radix tusa,& illita.
Lilii radix ex melle subacta,& illita.
Coccum infectorium cum aceto illitum.
Narcissi radix illita.

MATTHIOLI.

Balsamum factitium impositum.
Terebenthinę. } resinæ oleum.
Laricee. } resinæ oleum.
Abiegnę. } resinæ oleum.
Abiegna lachryma.
Iuglandium oleum.
Cochlearum caro cum farinę polline imposita.

Oleum

Oleum è terrenis vermibus addito præsertim factitio balſamo, aut oleo è terebinthina confecto.
Hyperici oleum.
Oleum è fructu momordicæ illitum.

MATTHIOLI.

Ad contractionem & duritiem.

Muris montani pinguedo illita.
Taxi pinguedo inuncta.
Oleum ex ouorum vitellis perunctum.
Ceruina, & vitulina medulla.
Oleum ex lini ſemine.

MATTHIOLI.

Ad contuſiones.

Cochlearum terreſtrium caro cum farinæ polline impoſita.
Farina fabarum cum oximelite ſubacta.
Dracunculi radix cum melle, & caprino fimo illita.

DIOSCORIDIS.

Ad neruorum craſsitiem.

Seſamum emplaſtri modo impoſitum.
Sarmētitius cinis cum axungia uel oleo illitus.

Oculorum.

DIOSCORIDIS.

Ad palpebrarum defluuium.

Nardi Indicę decoctum fotu adhibitum.
Cochleæ terrestres acu traiiciuntur, ut effluat humor, quo postea palpebræ illinuntur.
Oesipus illitus.
Condrillæ gũmi, ac pariter lac impositũ.
Lapis armenius illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad palpebrarum, oculorumq; scabritiem.

Thuris cortex tostus, & appositus.
Picis fuligo illita.
Licium appositum.
Sepię os lęuigatum, & illitum.

Fel { Marini scorpionis, Marinæ testudinis, Perdicis, Aquilæ, Gallinæ albæ, Syluestris capræ } illitum.

Sinapi tritum ex melle inunctum.

Ompha-

Omphacium impositum.
Squama æris illita.
Rubigo ferri illita.
Chalcitis inuncta.
Hmatites lapis melle exceptus adhibitus

DIOSCORIDIS.

Ad palpebrarum fluxiones.

Amaraci folia cum polenta illita.
Alsine cum polenta imposita.
Ricini folia cum polenta trita, & emplastri modo adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad palpebrarum crassitiem.

Mitulorum cinis plumbi modo lotus, & illitus.
Conchulę Indicę cinis inunctus.

DIOSCORIDIS.

Ad palpebrarum scabiem.

Cæpę succus cũ pario spodio impositus.
Aloe illita.
Fici lac inunctum.

MATTHIOLI.

Tragacanthæ lachryma lacte macerata
&

& illita.
Sagapenum cum aceto superpositum.

MATTHIOLI.

Ad palpebrarum inflammationes.

Ouum gallinaceum crudum admisto rosaceo impositum.
Solani Halicacabi baccæ musto dilutę & impositæ.
Lentis palustris stillatitia aqua illita.
Borraginis uulgarisq; buglossi stillatitia aqua adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum albugines.

Opobalsamum illitum, instillatumq;.
Cancamum uino maceratū, & impositū.
Myrrha illita.
Bitumen naphtha impositum.
Mitulorum cinis plumbi modo lotus, & illitus.
Conchulæ Indicę cinis oculis inditus.
Cochlearum putaminum cinis melle exceptus linitus.
Marini scorpionis fel instillatum.
Néq; præstat fel testudinis, perdicis, aquilę, gallinę albæ, & syluestris capræ.
Urina humana æreo uase decocta illita.

Lactucæ

Lactucę ſylueſtris lacteus ſuccus inſtilla-
Dracunculi ſuccus immiſſus. (tus.
Cæparum ſuccus perfuſus.
Gingiber illitus.
Chamęſyces ſuccus cũ melle munitus.
Argemones folia impoſita.
Ammoniacum impoſitum.
Horminium ex melle impoſitum.
Loti domeſtici ſuccus ex melle illitus.
Sal impoſitum.
Salis flos eodem modo adhibitus.
Sapphyrus lapis appoſitus.
Aeris ſquama impoſita.

MATTHIOLI.

Moſcus impoſitus.
Radix ebeni trita, & cũ aqua inſtillata.
Muſtellarum crematarum cinis oculis iniectus.
Chamęleōtis dexter oculus viuo animali erutus, & cum caprino lacte miſtus.
Centaurii minoris ſuccus cum melle il-
Hieracii ſuccus iniectus. (litus.
Sagapenum rutæ ſucco, & auium rapacium felle diutius maceratum, & in colliriis additum.
Sarcocolla in cratere vitreo aſinino lacte quinque diebus macerata & deinde inſtillata.
Scabioſę ſuccus cum chryſocollæ, & caphuræ momento illitus.
Antirrhimum fronti ad alligatum.
Corallii cinis in collyriis additus.

Dioſcor.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorũ cicatrices delendas.

Cancamum vino maceratũ, & infuſum.
Myrrha illita.
Bitumen naphtha inſtillatum.
Cedria illita.
Cochlearum terreſtrium cinis cum mel le impoſitus.
Vrina humana ęreo vaſe decocta infuſa.
Fœnigræci oleum cum myrto impoſitũ.
Sagapenum inditum.
Chamęſices ſuccus cum melle illitus.
Aerugo immiſſa
Vini fęx aduſta impoſita.
Corallium tritum inditum.
Hematites lapis immiſſus
Sapphyrus lapis adhibitus.

MATTHIOLI.

Hieracii ſuccus inſtillatus.
Sarcocolla aſinino lacte macerata in- ſtillata.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum nubeculas.

Acori ſuccus inſtillatus.

Caſia

Caſia aliis medicamentis ocularibus ex cepta,& iniecta.
Cinnamomum impoſitum.
Ceraſi gummi inditum.
Acacalis dilutum ad collyria additur, quæ oculis claritatem faciunt.
Acacię ſuccus elotus,& infuſus.
Punicorum malorum cytini tres quantumuis minimi deuorati anno ab omni lipitudine pręſeruant.
Thus immiſſum.
Crocomagma illitum.
Ebeni tenuiſsima ramenta uino optimo macerata,& in collyria addita.
Lycium inditum.
Cedria inuncta.
Pruni arboris gummi illitum.
Viperę caro decocta, & in cibis ſumpta.
Hirundines ficedularum modo in cibis deuoratę.
Cinis hirundinum collyriis adhibitus.
Adeps piſcium inunctus.
Fœniculi ſuccus infuſus.

Fel { Marini ſcorpionis. / Marinę teſtudinis. / Perdicis. / Aquilę. / Gallinę albæ. / Syluestris capræ. } infuſum.

Vrina humana ęreo uaſe decocta inſtillata.
Lactucę ſylueſtris lacteus ſuccus illitus.

Dracunculi mai. radix ſuccus inunctus.
Cęparum ſuccus inditus.
Loti domeſtici ſuccus infuſus.
Hirundinariæ mai. ſuccus ęreo vaſe cũ melle decoctus inunctus.
Othonnę ſuccus inſtillatus.
Centaurii minoris ſuccus impoſitus.
Ruta in cibis ſumpta.
Omphacium inſtillatum.
Panaces Heracl. inunctum.
Libanotis foliorum, & radicis ſuccus cum melle infuſus.
Laſer ex melle inunctus.
Apiaſtri ſuccus cum melle inditus.
Marrubii ſuccus ex melle illitus.
Pumex indita.
Salis flos immiſſus.
Vini fęx cremata impoſita.
Pyrites lapis inditus.
Thyites lapis impoſitus.
Geodes lapis impoſitus.
Sapphyrus lapis impoſitus.

MATTHIOLI.

Viperæ totius cum thure, & ſucco fœniculi cõbuſtæ cinis per ſe inſperſus, aut collyriis additus.
Leporinum fel ſaccharo exceptum, & illitum.
Muſtellarum fel cum fœniculi ſucco inſtillatum.
Stercoris humani ſtillatitia aqua ĩdita.

Scorzonerę radicis lac instillatum.
Caryophylli in tenuissimum puluerem triti, & inditi.
Chelidonii maioris succus cum lacte muliebri instillatus.
Hieracii succus instillatus.
Sagapenum rutæ succo, & auium rapacium felle diutius maceratum, & in collyriis additum.
Sarcocolla in cratere vitreo asinino lacte diebus quinque macerata, & instillata.
Vinum è fragis instillatum.
Euphragia quouis modo intus sumpta.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum vngulas.

Sepię piscis os tritum, & impositum.
Glicyrrhyzę radicis puluis inspersus.

MATTHIOLI.

Tragacanthę lachryma lacte macerata, & illita.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum ictus, & vulnera.

Lac humanum cum thure iniectum.

Sanguĩs	Palumbi Columbę Turturis Perdicis.	illitus.

Stœbis folia emplastri modo imposita.
Hęmatites lapis cum lacte iniectus.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum vlcera.

Fuligo	Thuris Terebinthinæ Butyri	illita.

Thuris cortex impositus.
Myrrha iniecta.
Cornu ceruinum vstum, & lotum impositum.
Amylum linitum, & peculiariter cauis vlceribus.
Stimmi iniectum.

lapis	Galactites Sapphyrus Samius.	cum lacte infusus

DIOSCORIDIS.

Ad erosos oculorum angulos.

Oesypum inunctum.
Omphacium illitum.

MATTHIOLI.

Picis fuligo imposita.

DIOSCORIDIS.

Ad ægilopas, & sinus.

Iuglandium ueterũ nuclei triti, & illiti.
Myrti decoctum infusum.
Malua cruda commanducata cum exiguo sale adhibita.
Plantago emplastri modo imposita.
Auricula muris altera illita.
Baccharis folia emplastri modo in principio indita.
Anthemis illita.
Solani hortulani cõcisa folia imposita.
Eiusdem succus cum rubẽti gallinarum fimo illitus.
Aegilops adhibita.
Oenanthes.v. labruscæ flos impositus.
Cadmia illita.
Aeris squama indita.
Stimmi inditum.

DIOSCORIDIS.

Ad procidentes oculos, & vuas.

Fabarum farina cũ rosis, ouorum albo & thure emplastri modo imposita.

Rubi folia trita, & imposita.
Sapphyrus lapis admotus.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum inflammationes.

Amomum ex vua passa illitum.

Fuligo. { Thuris / Picis } illita.

Cupressi pilulæ cum polenta illitę.
Myrti baccæ cũ polline polẽtæ ĩpositæ.
Cotoneorum malorum flores empla-
stri modo.
Caseus illitus.
Saccharum infusum.
Sesame herba ex vino decocta,& impo-
Portulaca cũ polenta illita. (sita.
Intybus per se,& cum polenta adhibita.
Cucurbitæ ramenta imposita.
Anemones radix illita.
Auricula muris cum polenta emplastri
modo adhibita.
Gentianæ succus inunctus.
Abrotanum cũ cydonio malo decoctũ,
aut pane,& emplastri modo adhibitũ.
Melilotus cataplasmatis addita.
Baccharis folia illita.
Sedi maioris folia imposita.
Apium cum pane aut poléta impositũ.
Rubi Idei flos ex melle inunctus.
Elatinę folia cum polenta apposita.

Papaueris liquor cum tosto oui vitello, & croco impositus.
Hyoscyami semē & folia cum farina polentaúe imposita.
Mandragoræ folia recentia cum polenta adhibita.
Verbasci aureum florem ferētis folia imposita.
Aster atticus illitus.
Violæ purpureæ folia illita.
Ricini folia cum polenta imposita.

MATTHIOLI.

Lac muliebre vnà cum aqua rosacea in qua accensum thus trigesies extinctū fuerit oculis instillatum.
Caphura in collyriis addita.
Cochleæ in nitido mortario tusę vna cū ouo gallinaceo incocto, & ex succida lana fronti adalligatæ.
Cyami succus instillatus.
Hieracii succus cum muliebri lacte instillatus.
Betonicæ folia contrita, & fronti ad alligata.
Consolidę regalis flores triti, & ex rosacea aqua illiti.
Vinum è fragis adhibitum.
Solani hortensis tum foliorum tum baccarum succus illitis linteolis fronti superpositus.

Solani Halicacabi baccæ muſto dilutæ, & impoſitę.
Lentis paluſtris ſtillatitia aqua illita.
Borraginis, & bugloſſi vulgaris ſtillatitia aqua tam extra q̃ intus impoſita.
Lapis Achates inſpectus.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum dolores.

Oui vitellus toſtus addito roſaceo, & croco illitus.
Seſame herba in vino decocta illita.
Ocimi ſuccus infuſus.
Abſinthium ex paſſo decoctũ adhibitũ.
Ruta cum polenta emplaſtri modo impoſita.
Aconiti Pardalianches radix permiſcetur ocularíis medicamentis, quæ doloribus oculorum auxiliantur.

MATTHIOLI.

Lac muliebre & aqua roſacea in qua accenſum thus trigeſies extinctum fuerit oculis inſtillata.
Caphura in collyriis addita.
Cochleæ in nitido mortario tuſę vnà cũ ouo gallinaceo incocto ex ſuccida lana fronti adalligata.
Cyani ſuccus inſtillatus.

Consolidæ Regalis flores triti, & ex rosacea aqua illiti.

Solani hortensis cum foliorum, tùm baccarum succus illitus linteolis frõti adhibitus.

Solani Halicacabi rubentes baccę musto dilutæ, & impositæ.

Lentis palustris stillatitia aqua imposita.

Lapis Achates inspectus.

DIOSCORIDIS.

Ad lusciosos.

Iecoris { Caprini / Hircini } emanãs succus dum assatur iniectus.

Caprinum iecur tostum in cibis sumptum.

Sylueſtrium caprarum fel inunctum.

Sanguis { Palumbi / Columbę / Turtuis / Perdicis } illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad suffusiones.

Fel marini scorpionis inditum.

Viperæ adeps admixto cedrino liquore, Attico melle, & uetere oleo. Galen. uerò non probat.

Fel { Teſtudinis marinę, Perdicis, Aquilæ, Gallinæ albæ, Capræ ſylueſtris. } illitum.

Fabarum farina vino macerata & illita.
Cęparum ſuccus inſtillatus.
Cyclamini ſuccus iafuſus.
Sagapenum impoſitum.
Euphorbium impoſitũ, cum cautela tñ.

MATTHIOLI.

Hieracii ſuccus inſtillatus.
Polium fronti adalligatum.

DIOSCORIDIS.

Ad lippitudines.

Portulaca, & eius ſuccus impoſitus.
Plantaginis ſuccus impoſitus.
Sedi maioris folia illita.
Chalcitis inditus cum cautela tamen.
Spongiarum crematarum cinis illitus, & pręſertim in arida lippitudine.
Hematites lapis tritus cũ lacte iniectus.

MATTHIOLI.

Aqua roſacea in qua thus incenſum trigeſies extinctum fuerit inſtillata.

Criſpini baccarum ſuccus cum pōpholige & aqua roſacea inſtillatus.
Margaritæ in collyriis additæ.
Bubuli fellis lapis naribus inditus.
Fœnugræci decoctum fronti illitum.
Rumicis ſylueſtris radix luna decreſcente effoſſa geſtata.
Ophioglοſſi ex vino auſtero decoctum ablutione adhibitum.
Hieracii ſuccus inſtillatus
Euphragia quoquo modo uſurpata.
Vinum euphragiatum vide lib. 4. c. 38.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum caligines.

Chamędrys trita inſperſa, aut ex oleo inuncta.
Loti domeſtici ſuccus cum melle impoſitus.
Veratrum nigrum in ocularibus collyriis additum.
Flos æris inditus.

MATTHIOLI.

Phu ex vino albo decoctum, & oculis inſtillatum.
Vinum ex helenio paratum frequenter potum.
Lentiſcinum oleum in cibis additum.
Erucæ ſuccus oculis infuſus.

Ebenum

Ebenum ad cotem tritum, & cum passo inditum.

Salicis florentis succus, qui inciso cortice fluxerit instillatus.

Nux Myristica commansa.

Margaritæ in collyriis additæ.

Lapis ex felle bubulo naribus inditus.

Brassicæ succus ex melle coctus, & oculorum angulis illitus.

Asparagi in cibis sumpti.

Sium in cibis deuoratum.

Scorzoneræ radicis lac instillatum.

Caryophyllorum puluis tenuissimè tritus oculis inspersus.

Hieracii succus instillatus.

Rosmarini flores recenter decerpti & cum sale, & pane quotidie deuorati toto tempore quo planta floret.

Sagapenum rutæ succo, & felle auium rapacium diutius maceratum, & in collyriis additum.

Sclareæ seminis granũ in oculo delatũ.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum hebetudinem.

Cancamum ex vino maceratũ infusum.

Populi albæ pilulæ quæ primo foliorum exortu exiliunt ex melle illitæ.

Marini scorpionis fel inunctum.

Brassica in cibis sumpta.

Sinapi cum melle inunctum.
Anagallidis ſuccus naribus exceptus.
Abſinthium cum melle impoſitum.
Thymus in cibo uſurpatus.
Thymbra obſoniis accepta.
Rutæ ſuccus ĩ malicorio feruefactus addito fœniculi ſucco, & melle infuſus.
Rutæ ſylueſtris ſuccus cum vino, melle gallinaceo felle, & fœniculi ſucco iniectus.
Solani ſomniferi ſuccus inunctus.
Flos ſalis inditus.

DIOSCORIDIS.

Ad oculorum fluxiones.

Crocum illitum cum humano lacte.
Thus ex oui vitello impoſitum, uel eiuſdem albo.
Thuris fuligo impoſita.
Picis fuligo illita.
Platani tenerrima folia in vino decocta, & illita.
Ebeni ramenta tenuiſſime trita indita.
Oleę ſylueſtris foliorũ ſuccus iniectus.
Cornu ceruinum uſtũ, lotum & iniectũ.
Butyri fuligo illita.
Amylum impoſitum.
Pompholix lota iniecta.
Fabæ ſine cortice cõmanducatę & fronti impoſitæ.

Ocimi aquatici ſemen duarum drachmarum pondere ex quatuor mellis cyathis temperatum inunctum.
Platine folia cum polenta impoſita.
Squama æris elota iniecta.
Plumbum elotum iniectum.

Galactites
Morochthus } lapis cum lacte iniectus
Samius

Hyoſcyami ſeminis cremor expreſſus infuſus.
Sarcocolla infuſa.
Alumen impoſitum.
Corallium iniectum.
Pumex impoſitus.
Hęmatites lapis iniectus.

MATTHIOLI.

Moſchus in puluerē tritus & impoſitus.
Aqua florum liguſtri inſtillata.
Tragacanthę lachryma in collyriis addita.

Aurium.

DIOSCORIDIS.

Ad aurium dolores.

Lauri baccarum ſuccus vino uetere, & roſaceo exceptus inſtillatus.
Po pulneorum foliorum ſuccus infuſus.

Ladanum

Ladanum ex vino illitum.
Rosarum aridarum decoctum ex vino infusum.
Salicis foliorũ, & corticis succus cũ rosaceo in malicorio feruefactus illitus.
Malorum acidorum punicorum succus cum melle coctus infusus.
Opium cum amygdalino oleo, croco, myrrhaq; inunctum.
Anguium senecta in vino decocta instillata.
Millepede, siue onisci concisi, & cum rosaceo in malicorio calefacti infusi.
Vulpini pulmonis adeps instillatus.
Vermes terreni cum anserino adipe elixi inditi.

Anserinus, Gallinaceus, Vulpinus. } adeps instillatus.

Vrina [Tauri, Apri.] cum myrrha cocta instillata.

Mel cum trito fossili sale impositum.
Sesami semen ex rosaceo inunctum.
Betæ succus inditus.
Plantaginis succus immissus.
Cucurbitæ ramentorum succus cum rosaceo infusus.
Dracunculi utriusque succus impulsus.
Porri succus cum aceto, thure, & lacte iniectus.
Sinapis succus, uel eius decoctum instillatus.

Hederæ, & eius corymborum ſuccus cũ oleo inditus.
Abſinthium ſuffitum, & cum melle impoſitum.
Origani uirĕtis ſuccus cũ lacte infuſus.
Menthę ſuccus inditus.
Meliloti ſuccus inditus.
Meliloti ſuccus cum paſſo iniectus.
Rutæ ſuccus in malicorio feruefactus infuſus.
Peucedani ſuccus cum roſaceo inditus.
Aparinæ ſuccus iniectus.
Marrubii ſuccus cum roſaceo impulſus.
Cannabis domeſticæ ſuccus impoſitus.
Poligoni maris ſuccus infuſus.
Helxinę ſuccus inditus.
Ocini aquatici ſuccus cum ſulphure, & nitro iniectus.
Hyoſcyami cremor inſtillatus.
Solani hortenſis ſuccus impoſitus.
Alſinę ſuccus infuſus.
Cucumeris aſinini foliorũ ſuccus inditus.
Sal cum aceto iniectum.

MATTHIOLI.

Oleum Irinum inſtillatum.
Oleum Hyoſcyaminum cum caſtoreo, aut croco impoſitum.
Mumia ex Leucoii oleo aut hyoſcyamino infuſa.
Oleum è nucleis perſicorum inſtillatũ.
Oleum ſcorpionum immiſſum.

Caſtorium

Castorium cum meconio infusum.
Baccarum sambuci succus, cũ melle coctus, & instillatus.
Oleum ex ouorum vitellis
Oleum è colocynthide infusum.
Gliris caro melle subacta, & deuorata.
Maluę succus instillatus.
Sonchi lacteus succus è caule manans, & præsertim in malicorio cum oleo coctus, instillatus.
Ari semen tritum, vel baccarum succus ex rosaceo impositus.
Amaraci succus instillatus.

DIOSCORIDIS.

Ad internas aurium inflammationes.

Crocum iniectum.
Sesamum cum rosaceo impositum.

MATTHIOLI.

Ouum gallinaceum crudum cum rosaceo impositum.
Oleum ex ouorum vitellis inditum.
Cucurbitæ ramentorum succus ex rosaceo instillatus.

DIOSCORIDIS.

Ad parotidas.

Oesipum impositum.

Caprarum montanarum fimus vino uel aceto decoctus emplastratus.
Lini semen tritum, & emplastri modo impositum.
Fabarũ farina cũ melle, & fœnugręco illita.
Rumex decoctus adhibitus.
Plantago emplastri modo adhibita.
Irionis semẽ tusum, decoctũq; appositũ.
Hyssopũ suffitu incensum, & impositũ.
Viscum cum pari resinæ ac ceræ cõmistum adhibitum.
Althęa decocta illita.
Psyllium ex rosaceo, acetoque aut aqua adhibitum.
Solani hortutani folia cum sale illita.
Galiopsis ex aceto adhibita.
Cimolia terra imposita.

MATTHIOLI.

Iridis radices recentes decoctæ, tusęq; ex hordeacea farina illitæ.
Fœnogręci farina in hydromelite decocta, & cum axungia applicata.
Asphodeli radix decocta, & illita.
Eryngii radix decocta emplastri modo adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad tinnitum, & incertos sonos.

Cedria infusa.

Lauri

Lauri baccarum ſuccus cum vino uetere & roſaceo inſtillatus.

Ficus ſiccæ tritæ cum ſinapi, & liquore aliquo exceptæ iniectæ.

Taurinum fel infuſum.

Mel cum trito foſſili ſale inditum.

Porri ſuccus cum thure, aceto, lacteque inſtillatus.

Cæpę ſuccus impoſitus.

Sinapi tritum, & cum fico iniectum.

Acetum calidum ſuffitum per traiectorium inſtrumentum.

MATTHIOLI.

Lauri, & nardi in vino decocti vapor per infundibulum immiſſum.

Cyclamini conciſę radices in roſaceo, amygdalino, chamęmelino, & vini modico calefactæ auribus inſtillatæ oleo prius immiſſo.

Cyclamini item contuſarum radicum cum perſicorum, amararumq; amygdalarũ nucleis, & deinde triduo aqua vitæ maceratarum expreſſus ſuccus & auribus infuſus.

Oleum è colocynthide inſtillatum.

DIOSCORIDIS.

Ad purulentas aures.

Myrrha cum Męconio, Caſtoreo, & glaucio iniecta.

Thus

Thus ex vino dulci infuſum.

Reſina	Terebinthina Larigna Abiegna Picea	ex melle,& oleo ĩdita.

Lycium infuſum.
Rhois decoctum iniectum.
Myrti baccarum ſuccus inſtillatus.
Oleę ſylueſtris foliorum ſuccus ex vino impulſus.
Taurinum fel cum caprillo, humanoúe lacte inſtillatum.
Vrina infuſa.
Vmbilicus veneris cum medulla ceruina iniectus.
Aſphodeli radicum ſuccus per ſe,& additis thure, melle, vino, & myrrha inſtillatus.
Cępę ſuccus impoſitus.
Abſinthium cum melle inditum.
Aniſum cum roſaceo inſtillatum.
Sphondilii florum ſuccus immiſſus.
Poligoni ſuccus infuſus.
Stębis decoctum iniectum.
Pſyllii ſuccus inditus.
Omphacium cum melle impoſitum.
Alumen ſanguinalis herbæ ſucco exceptum infuſum.
F os ſalis iniectus.

MATTHIOLI.

Perſici foliorum ſuccus inſtillatus.

Oleum

Oleum è vitellis ouorum.
Burſæ paſtoris ſuccus infuſus.

DIOSCORIDIS.

Ad contuſas aures.

Bulbi cum polenta impoſiti.
Sulphur cum vino, & melle illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad exulceratas aures.

Oeſipum impoſitum.
Suillum fel inſtillatum.

MATTHIOLI.

Porrum non traſplantatum cum terrenis vermibus in oleo decoctum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſurditatem.

Haſtulæ regiæ radicum ex oleo decoctum iniectum.
Cępę ſuccus inſtillatus.
Veratrum nigrum immiſſum, & relictũ vſque in diem tertium.
Bryonię ſuccus cum melle inſtillatus.
Flos ęris conditus per fiſtulam flatu impulſus.
Sulphur raptim per fiſtulam ſuffitum.

MATTHIOLI.

Oleũ resinæ lariceæ, aut stillatitia eiusdem aqua infusa.
Fraxini spuma è uiridi ligno in igne posito emanans instillata.
Raphani radicis succus, vnà cum oleo dulcium, & amararum amygdalarũ vino albo, & colocynthidis momento calefactus, & infusus.
E cępa excauata, & cymini puluere repletà, & sub ferueti cinere cocta expressus cremor instillatus.
Oleum è colocynthide infusum.

DIOSCORIDIS.

Ad vermiculosas aures.

Cedria cum aceto instillata.
Vrina humana in malicorio decocta instillata.
Capparis radicis succus iniectus.
Calaminthæ succus instillatus.
Psyllii succus inditus.
Acetum infusum.

MATTHIOLI.

Oleum è laricea resina destillatum, aut eiusdem aqua infusa.
Foliorum persici succus instillatus.
Fiçulneum lac infusum.

Persicariæ

Persicariæ succus inditus.
Centaurii minoris succus infusus.
Menthastri succus instillatus.
Trissaginis succus impositus.
Cannabis decoctum aut eius succus infusus.

Narium.

DIOSCORIDIS.

Ad sanguinis profluuium.

Thus in puluerem tritum iniectum.
Cochleæ terrestres cum suo putamine tritę, & impositæ.
Porri succus cũ thuris polline instillatus.
Ruta trita indita.
Vrticæ utriusq; folia cũ succo imposita.
Cuminum ex aceto impositum.
Ferulæ medulla intromissa.
Lisimachia imposita.
Clymeni succus inditus.
Galyopsis flos impositus.
Equiseti succus infusus.
Acetum tum potum, tum iniectum.
Stratiotes adhibita.
Chalcitis succo porri instillata.

MATTHIOLI.

Thus cũ tela araneæ, oleo, & oui vnius albo mistum, & cum licinio naribus introductum.

Pannus in annosis laricum caudicibus repertus intromissus.

Mastiche cum thure, sanguine draconis, leporinis pilis combustis, oui albo excepta, frontiq; applicata.

Caphura cum vrticæ semine immissa, aut fronti ex sedi, aut plantaginis succo illita.

Sandaracę puluis ex oui albo fronti tẽporibusq; illitus.

Suberis cortex ex aqua calida potus.

Gallę combustę inditę.

Pili è ventre viui leporis euulsi, & vsti intromissi.

Plantaginis stillatitia aqua cum ęquali acerrimi aceti portione manuũ volis pedum plantis, & iocinori applicata.

Cępę succus ex aceto per quam acerrimo infusus.

Cyclamini stillatitia aqua naribus sursum attracta.

Menthę florentis stillatitia aqua balneo calentis aquæ destillata vnciarũ quatuor pondere pota.

Betonicæ folia cum salis momento con tusa naribus immissa.

Clematis recens collo, gulęq; circũducta.

Consolida minor, & media.

Sanicula.

Auricula vrsi.

Pilosella.

Pirola.

Mille

Millefolii ſicci farina naribus indita.
Exuſta ſambuci folia, & in puluerem trita impoſita.
Gypſum tritum, & oui albo exceptum, & fronti illitum.
Iaſpis lapis ſuſpenſus, & in manu geſtatus.

DIOSCORIDIS.

Ad ſanguinem è naribus eliciendum.

Crocodilii radicis decoctum bibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad polypum.

Cupreſſi pilulę cũ fico tuſę, & impoſitę.
Dracunculi maioris radix impoſita.
Laſerpitii liquor cum chalcantho aut raſili ærugine illitus, forcipe prius exciſo polypo.
Flos ęris inditus.
Sandaracha cum roſaceo immiſſa.

MATTHIOLI.

Ari radicis ſuccus.
Ari folia combuſta.

DIOSCORIDIS.

Ad nariũ vlcera & carcinomata.

Dracunculi maioris radix impoſita.

Hederæ ſuccus infuſus.
Sandaracha cum roſaceo iniecta.

DIOSCORIDIS.

Ad narium tædia.

Aurantiorum florum aqua infuſa.

DIOSCORIDIS.

Ad narium deſtillationes.

Melanthii ſemẽ tritum,& linteolo colligatum ac ſępius olfactum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſternutamenta cienda.

Fibrorum teſticuli iniecti.
Ocymi ſemen, aut ſuccus naribus infuſus.
Sinapi tritum inditum.
Ranunculi radix ſicca, tritaque, iniecta.
Ptarmicę flores olfacti.
Struthii radix impoſita.
Veratrum album tritum iniectum.

MATTHIOLI.

Betę ſuccus infuſus.

Oris & linguæ.

MATTHIOLI.

Ad fœtorem oris.

Iridis radix manſa.
Acorum deuoratum.
Galanga in ore detenta.
Cinnamomi vulgaris ſtillatitia aqua pota.
Moſchus in ore contentus.
Moſchardina ita vulgo uocata in ore ſeruata.
Caryophylli manſi.
Angelicæ radix manſa.
Aurum in ore contentum.

MATTHIOLI.

Ad puſtulas.

Bellidis folia commanſa.

DIOSCORIDIS.

Ad erodentia vlcera.

Cyperi radicis farina in os indita, etiam ſi vlcera depaſcantur vorentque.
Aſpalathi ex vino decoctum, ore collutum, ad tetra oris vlcera.

Acacia indita.
Plantaginis ſuccus in ore detentus.
Capparis in aceto decocta ī collutione.
Glicyrrhyzæ ſuccus in ore detentus.
Origani ſuccus in ore contentus.
Leucoii flores ex melle impoſiti.
Teſticulus ſerapias impoſitus.
Anthemis manſa.
Britannicæ ſuccus inſuſus..
Tribuli ſuccus ex melle delinctus.
Rubi decoctum in ore contentum.
Quinquefolii radicis decoctum ore collutum.
Verbenaca altera ex vino affuſa.
Staphiſagria cum melle indita.
Labruſcæ flos oris inſperſus.
Alumen cum melle impoſitum.
Sal cum polenta toſtum, & iniectum.

MATTHIOLI.

Aqua quæ è perforato betulæ caudice diſtillat in ore contenta.
Liguſtri folia commanſa.
Aurum in ore contentum.
Malorum punicorum vinum cum aqua plantaginis collutum.
Oleum è calcantho illitum.
Diphriges.
Corallium.
Achates lapis in ore detentus.
Fagi folia eſitata.

Pruni ſylueſtris baccarum, & radicum decoctum in ore contentum.
Mororum ſuccus in collutionibus, aut gargariſmatibus additum.
Portulaca commanſa.
Cyani maioris ſuccus in ore detentus.
Flos ſalis in vino decoctus.
Bellidis folia commanſa.
Conſolidæ mediæ minoriſq; folia, uel eorum ſuccus.
Sanicula.
Auricula vrſi.
Virgæ aureæ decoctum.
Piloſella.
Potentilla.

DIOSCORIDIS.

Ad oris halitum cõmendandum.

Reſina lentiſcina manducata.
Myrrha commanſa.
Mala medica manducata.
Aniſum manſum.
Bromus cum ſiccis roſis decocta, & in ore retenta.

MATTHIOLI.

Citri decoctum collutum.
Nux myriſtica commanducata.
Sonchi folia commanſa.
Caryophylli manſi.

Anethum commanſum.
Imperatoriæ radix commanducata.
Roſmarinum manſum.

DIOSCORIDIS.

Ad linguæ ſcabritiem.

Mentha confricata.
Rhois ſemen cum melle confricatum.

MATTHIOLI.

Mucago ſeminis cydoniorum illita.
Sebeſtena delibrata, & ſuperpoſita.
Tamarindorum pulpa confricata.
Saccharum candi in ore detentum.
Cucumeris recentis ſegmina impoſita.
Anguriæ pulpa admota.
Phyllithidis ſtillatitia aqua.
Solidaginis minoris decoctum.

MATTHIOLI.

Ad linguæ inflammationem.

Cucumeris recentis, uel Anguriæ ſegmina impoſita.
Anguriæ pulpa adhibita.
Lentiſcinum oleum.
Trinitas herba in vino auſtero decocta:

MATTHIOLI.

Ad paralyſim linguæ.

Mumia tum bibita, tum confricata.
Cinnamomi ſtillatitia aqua in ore detenta.
Pyrethri, & longi piperis decoctum addito amaraci ſucco, & in ore retentũ.
Sagapenum.
Pęoniæ ſeminis triginta grana à putamine repurgata contritaque, & ex vino pota.

MATTHIOLI.

Ad impeditam loquelam.

Nardi Italicæ aut lauendulæ ſtillatitia aqua pota.
Cinnamomi vulgaris ſtillatitia aqua tũ pota, tum in ore contenta.

MATTHIOLI.

Ad puſtulas.

Malorum punicorum vinum ex Rhodomelle, & aqua plantaginis adhibitum.
Plantaginis ſuccus illitus.

Dentium, & gingi-uarum.

DIOSCORIDIS.

Ad dentes purgandos.

Cinis
Purpuræ
Buccinæ
Mitulorum
Conchulæ
Cochlearum ter-
restrium.
Sepiæ piscis
Ceruini cornu.
dentibus affrica-
tus.

Plantaginis radicis decoctum in collu-
tionibus.
Aristolochia rotunda confricata.
Alcyonium quintum
Pumex
Arabicus lapis
Samius lapis.
dentibus affri-
cata.

MATTHIOLI.

Cãmarorum lapilli in puluerẽ affricti.
Maluæ radix sub cineribus decocta ma-
dida papyro circũuoluta, deinde sic-
cata, & pro dentifricio vsurpata.
Cyclamini succus cum melle illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad dentium dolores.

Piceæ & pini folia trita ex aceto decocta frequenti collutione.
Cedria dentium cauis indita.
Platani corticis ex aceto decoctum ore collutum.
Tamaricis foliorum ex vino decoctum in ore detentum,
Olei amurca in cupreo vase ad mellis crassitiem decocta ex aceto, aut vino, aut mulso colluta.
Mori corticis decoctum, aut pariter foliorum in collutionibus additum.
Ficulneum lac lana exceptum, & cauis dentibus inditum.
Anguium senecta ex aceto decocta in collutionibus.
Pastinacę piscis aculeus in eius cauda prominens dentibus adhibitus.
Ranarum ex aqua, & aceto decoctum in collutionibus.
Lacertæ iecur cauis dentibus impositus.
Vermes terreni oleo elixi, & in contrariam aurem instillati.
Rumicis decoctum in collutionibus.
Asparagi radicum decoctum in ore contentum.
Asphodeli radicum succus in contrariã aurem infusus.

Allii, tedę, thurisq; simul decoctum in ore contentum.

Ononis radicis ex posca decoctum in collutionibus.

Capparis seminis decoctum in collutionibus.

Idem præstant capparis cortex, Quin & radix commanducata.

Lepidii (vt aiunt) radix collo suspensa.

Ranunculi radix imposita.

Anagallidis succus in contrariam nariũ partem infusus.

Hederę corymborum acini quinque cũ rosaceo in malicorio feruefacti in cõtrariam aurem instillati.

Chamæleonis nigri decoctum in ore contentum.

Spinæ albę decoctum in collutionibus.

Leucacanthæ radix commanducata.

Absinthii decoctum suffitum.

Hyssopi ex aceto decoctum in ore retentum.

Panaces heracleum dentiũ cauis librũ.

Pyrethri decoctum ex aceto in ore acceptum.

Peucedani succus cauis dẽtium inditus.

Laserpitii liquor cauis dẽtiũ impositus.

Galbanum illitum & eorum cauis inditum.

Apiastri decoctum in collutionibus.

Althęæ decoctum ex aceto in ore detentum.

Betonicę decoctum, ex vino, uel aceto.
Clematis prima commanducata.
Polemonii radix commanducata.
Quinquefolii radicis decoctum in ore retentum.
Hyoſcyami radicis ex aceto decoctum in collutionibus.
Solani ſomnifici ex vino decoctum in ore retentum.
Ephemeri radicis decoctum in collutionibus.
Verbaſci decoctum collutum.
Arction ex vino decocta, & in ore detenta.
Cucumeris ſylueſtris decoctum in os ſumptum.
Colocynthidis decoctũ in collutionibus.
Staphiſagriæ decoctum ex aceto in ore contentum.
Tithymali caracię lac dentium cauernis inditum, dẽte prius cera munito, ne lac in fauces incidat.
Acetum calefactum in collutionibus.
Sory dentium cauis inditum.

MATTHIOLI.

Maſtiche cum cera odorata manſa.
Cupreſſi conorum decoctum ex aceto collutum.
Sandaracæ ſuffitus per infundibulum receptus.

Iuniperinum oleum calidum ore contentum.
Quinta essentia nostra lib.5.cõment. de vino descripta in ore contenta.
Betonicæ decoctum ex uetere vino paratum in ore detentum.
Iuniperinarum baccarum ex vino albo decoctum, additis cupressi pilulis, & myrti foliis, & aquæ vitę momento sępe collutum.
Myricę decoctum ore uersatum.
Castoreum ex oleo auri dolentis lateris infusum.
Calli equorum cruribus innati triti, & per aurem oleo infusi.
Plantaginis radix cõmansa, quinetiam dentium collusionibus incocta.
Sinapis semen mansum.
Nasturtii succus calidus in aurem dolentis lateris instillatus.
Cyclamini succus cum melle in ore detentus.
Iridis radix mansa, & eius decoctum collutum.
Nardi Italicæ, aut lauendulæ decoctum ore contentum.
Hyoscyaminum oleum tepidũ ore contentum.
Imperetorię radicum decoctum ex vino austero in ore detentum.
Rosmarini decoctum ex vino austero, & aceto.

Bistortę radicũ puluis,cũ aluminis,& pyrethri momento cauis dẽtiũ inditus.
Potentillæ decoctum ore collutum.
Millefolii folia commanducata.
Angelicę radix mansa, & dentium cauis imposita.
Calthę aridę puluis dẽtiũ cauis inditus.

DIOSCORIDIS.

Ad dentes cariosos frangendos.

Cedria dentium cauitatibus indita.
Amurca olei cum omphacio recocta ad mellis crassitudinem, & imposita.
Pastinacæ piscis aculeus impositus.
Ramunculi radix iniecta dentium cauitatibus indita.
Chamęleonis nigri radix cauernis dentium imposita.

MATTHIOLI.

Cyclamini succus cum melle in ore detentus.
Chelidonii maioris succus inditus.

DIOSCORIDIS.

Ad firmandos commotos dẽtes.

Lentisci decoctum in ore contentum.
Syluestris oleę oleum in ore contentũ.

ory in collutionibus.
lumen cum aceto, & melle ſolutum, & adhibitum.
olymbadũ muria in collutionibus addita.

MATTHIOLI.

rispini baccarum ſuccus ore detẽtus.
iburni foliorum ex poſca decoctum collutum.
eſpilorum decoctum ore contentum.
irgæ ſanguineæ baccę admotę.
ornorum, & ſorborum decoctum.
ammarorum lapilli contriti, & leuiter affricti.
ortulaca commanſa.
elenium à ieiunis commanducatum, ſed illud eſſe oportet, quod erutum terram non contingat.
irgę aureę decoctum.
otentilla.
ragaria & eius radicum decoctum ex vino auſtero.
orallii puluis affrictus.

MATTHIOLI.

Ad dentitionem facilitandam.

apis è capite limaciarũ ſine teſtis exiſtentium ademptus, & alligatus.

Dioſc.

DIOSCORIDIS.

Ad dentium torporem.

Portulaca commauducata.

DIOSCORIDIS.

Ad fluuidas gingiuas.

Cyperi farina impoſita.
Roſarum aridarum ex vino decoctarũ expreſſus liquor in collutionibus impoſitus.
Colymbadum muria in ore contenta.
Oleum ſylueſtris oleæ in ore detẽtum.
Gallæ quoquo modo adhibitæ.
Mali punici florentis cytini in decoctis macerati, & in collutionibus additi.
Prunorum foliorum decoctum in ore detentum.
Lac aſininum in collutionibus.
Pulegium ſiccatum, crematumq́ue & in puluerem tritum appoſitum.
Rubi decoctum in ore detentum.
Staphis agriæ decoctum in collutionibus.
Omphacium cum melle impoſitum.
Acetum in collutionibus adhibitum.
Rubigo ferri adhibita.
Alumen quocunque modo adhibitum.
Sal toſtum cum polenta impoſitum.

Alabaſtrites } lapis tritus impoſitus.
Smyris

DIOSCORIDIS.

Ad eroſas putridasq́; gingiuas.

Cancamum impoſitum.
Lycium atritum impoſitum
Plantaginis ſuccus in ore detentus.
Aloe ex vino, & melle illita.
Tribuli vtriuſque fructus ex melle impoſitus.
Labruſcę florum cõbuſtorum cinis cum melle illitus.
Acetum in collutionibus.

Chalcitis
Alumen
Pumex
Aerugo } trita & impoſita.

MATTHIOLI.

Cochlearum putaminum exuſtorum cinis infrictus.
Cicer columbinum aqua maceratum, & & deinde contuſum, & illitum.
Potentilla quouis modo uſurpata.
Fragariæ herbę & radicum decoctum.
Punicorum malorum vinum ex rhodomelle & plantaginis aqua.
Corallii puluis adhibitus.

GVTT

Gutturis, & Gulæ.

DIOSCORIDIS.

Ad Anginam.

Pix liquida peruncta.
Mori fructus succus ĩ ęreo vase deoct⁹, insolatusq; cũ mellis exiguo illitus.
Millępede, siue onisci ex melle inuncti.
Cinis crematarum hirundinum ex melle more emplastri adhibitus.
Hyrundines sale inueteratæ drach. 1. pondere cum aqua potę.
Fel taurinum cum melle inunctum.
Fel testudinum inunctum.
Acetum gargarizatum.
Mel gargarizatum.
Cępę succus inunctus.
Piper cum melle appositum.
Absinthium cum melle, & nitro illitũ.
Raphani semen ex aceto mulso gargarizatum.
Hyssopi cũ fico decoctum gargarizatũ.
Laserpitii liquor cum mulsa aqua gargarizatum.
Violæ purpureæ ex aqua coctæ potæ.
Elaterium efficacissime illinitur cũ melle, uetere oleo, aut felle taurino.
Sal ex melle, & oleo, acetoq; illitum.
Sparthii succus è ramis in aqua maceratis, & mox tusis extractus & illitus.

Matth.

MATTHIOLI.

Mumia cum oximellite gargarizata.
Mororum ſuccus illitus.
Succinum ſuffitum & eius fumus per infundibulum in os receptum.
Cochleę cum acu vulneratę ſuccus cum penna illitus.
Viperę caput in linteolo colligatus collo ſuſpenſus.
Caminum ſtercus fiſtula inſufflatum.
Virgæ aureæ decoctum gargarizatum.
Ebuli radicum ſuccus circa gulam calidus cum linteolis illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad gutturis inflammationes.

Cinis crematarum hyrundinum ex melle more emplaſtri applicitus.
Lac gargarizatum.
Ranę oleo elixę ceruicis & colli abſceſſibus illitæ.
Mel illitum.
Origani uirentis ſuccus gargarizatus.
Helxine ſuccus gargarizatus foriſq; inunctus.
Vrticæ utriuſque ſuccus gargarizatus.
Chalcitis impoſita.
Alumen illitum.
Sal toſtum cum melle inunctum

Acetum

Acetum gargarizatum.
Aloe cum vino, aut melle imposita.
Britannicę ſuccus illitus.
Tribuli fructus ex melle impoſitus.
Rubi mororum ſuccus gargarizatus.
Ficuum ſiccarũ decoctum gargarizatũ.

MATTHIOLI.

Caſſiæ ſolutiuæ pulpa inſumpta.
Creſpini baccarum ſuccus gargarizatus.
Vuæ ſpinæ ſuccus.
Ribis vulgaris ſuccus.
Lactucæ ſuccus cum punici mali ſucco gargarizatus.
Trinitas herba in vino auſtero decocta.
Virgę aureę decoctum gargarizatum.
Ebuli radicum ſuccus circa gulam calidus cum linteolis illitus.
Malorum punicorum vinum ex roſarũ aut plantaginis aqua gargarizatum.

DIOSCORIDIS.

Ad prolapſam columellam.

Laſerpitii liquor cum melle inunctus.
Pruni foliorum ex vino decoctum gargarizatum.
Omphacium impoſitum.
Flos ęris in puluerem ſubtiliſſimum impoſitus.

Matth.

MATTHIOLI.

Pix liquida calefacta vnà cum thure & mastiche deraso occipitio applicita.
Lauri baccæ cum cumino, hyssopo, origano, & euphorbio melle exceptæ & summo capiti calidę adhibitæ.
Viburni decoctum gargarizatum.
Cochleæ putamen vstum, & inspersum.
Phyllitidis stillatitia aqua gargarizata.
Virgæ auræ decoctum gargarizatum.
Consolida minor, & media.
Sanicula.
Auricula vrsi.
Pilosella.
Potentilla.
Pyrola.
Punicorum malorum vinum cum aqua plantaginis gargarizatum.

DIOSCORIDIS.

Ad gulæ destillationes.

Papaueris vasculorum decoctum ex melle in eclegmatis forma redactum, sępiusq; linctum.
Acetum gargarizatum.
Bdellium cum ieiuna saliua dilutum & illitum.
Verbenaca altera ex vino gargarizata.
Omphacium impositum.

Flos

Flos ęris puluerizatus, & inditus.
Alumen impoſitum.

MATTHIOLI.

Creſpini baccarũ ſuccus } in gargariſ-
Meſpilorum decoctum. } matibus.

Pruni ſylueſtris baccæ, & eius radices in gargariſmis additę.
Tragacanthæ lachryma delincta.
Punicorum acidorum malorum vinum gargarizatum.

DIOSCORIDIS.

Ad faucium, & tracheæ arteriæ aſperitates.

Myrrha linguæ ſubdita ibiq; liquata.
Ptiſana hordeacea gargarizata.
Amylum delinctum.
Sinapis ſuccus gargarizatus.
Glycyrrhizę ſuccus linguæ ſubditus.
Tragacantha in eclegmate cum melle ſumpta.
Laſerpitii liquor aqua dilutus in delinctu.
Symphitum petreum cõmanducatum.
Quinquefolii radicis decoctum gargarizatum.
Aethiopis cum melle in eclegmate.
Lac gargarizatum.
Licium attritum, & delinctum.

MATTHIOLI.

Cassię solutiuæ pulpa insumpta.
Oleum amydalarum dulcium.
Oleum sesaminum.
Cochleę illotæ coctę, tritæ, & ex passo potæ.
Oui album insumptum crudum.
Maluæ cum foliorum, tum radicum decoctum gargarizatum.
Atriplex coctum deuoratum.
Phyllitidis stillatitia aqua.
Solidago minor ex aceto, & aqua rosacea decocta, & in ore colluta.

Pectoris, & pulmonis.

DIOSCORIDIS.

Ad cruenta sputa, & sanguinis reiectiones.

Ouum tepidum bibitum.
Cornu ceruini cinis lotus, & ebibitus cum tragacantha.
Clymenum potum.
Serpylli succus drachmarum duarũ pondere cum aceto potus.
Fimum caprinum in vino aquaúe potum tritum.
Triticea farina glutinis modo elixa in delinctu data.

Amylum

Amylum potum.
Ferulæ uiridis medulla pota.
Portulaca ad ſummum cocta deuorata.
Plantago quoquo modo exhibita, præſertim ſuccus.
Eiuſdem ſemen potum.
Porri ſemen drachmarum duarum pondere cum paribus myrti baccis.
Agaricus trium obolorum pōdere cum aqua mulſa potus.
Rhaponticum hauſtum.
Lyſimachiæ ſuccus hauſtus, & perfuſus.
Centaurii maioris radix pota.
Spinę albę radix hauſta.
Arabicæ ſpinæ radix ebibita.
Aloe cochearium duorum pōdere cum frigida aqua uel ſero pota.
Poligoni maris ſuccus epotus.
Saluiæ ſuccus in orbiculos concretus cum melle ſumptus.
Symphitum petreum cum aqua potum.
Menthæ ſuccus cum aceto hauſtus.
Altheæ decoctum potum.
Betonicę folia trium obolorum pondere in diluta uini potione hauſta.
Symphiti alterius radix pota.
Achillea hauſta.
Tragi cacumina decem in vino bibita.
Perſonatæ radix cū pineis nucibus pota.
Iſopyri ſemen potum.
Adiantum potum.
Tricomanes pota.

Vitis

Vitis viniferę foliorum, & capreolorum succus haustus.
Labruscę flores poti.
Omphacium parcè potum.
Corallium sumptum.

Hematites lapis Morochthus lapis Samia terra.	cum mali punici succo pota.

MATTHIOLI.

Thus epotum.
Mastiches in potu.
Mumia hausta.
Iuniperi gummi bibitum.
Succinei pastilli exhibiti.
Ligustri florum aqua pota.
Crespini baccarum succus haustus.
Hypocistis potui data.
Rhodosaccharum.
Quercus foliorum stillatitia aqua pota.
Glandes, & gallæ in potionibus datæ.
Suberis corticis cinis haustus.
Castanearum tenuior tunica in puluerem hausta.
Persici lachryma ex aqua plantaginis, aut portulacæ pota.
Mespili folia in puluerem trita, & potui data.
Virgę sangnineæ baccæ.

Corna Sorba	commanducata.

Cochleę elixæ, & in cibo sumptæ.

Plan-

Plantaginis ſuccus addito Armenio bolo aut hematite lapide.

Cyclamini radicis ſtillatitia aqua ſenarum vnciarum pondere vna cum ſacchari albiſsimi vncia pota.

Ophioglosson ex aqua equiſeti potum.

Rhabarbarum drachmæ pondere cum mumiæ momento hauſtum.

Tragacanthæ lachryma inſumpta.

Saluiæ ſuccus potus.

Flos ſolis vnà cum radicibus contuſus & potus.

Hyperici ſeminis farina è polygoni ſucco hauſta.

Piloſella
Conſolida minor
Conſolida media
Sanicula
Auricula vrſi
Caryophyllatæ radix
Lagopi ſemen
Virga aurea
Potentilla
Pyrola.
} quouis modo hauſta.

Pulmonariæ ſuccus potus, & herba ipſa quocunque modo uſurpata.

Amaranthi purpurei flos potus.

Millefolii ſuccus, aut ſicci farina ex ſymphiti maioris, aut plantaginis aqua pota.

Punicorum malorum vinũ ex aqua portulacæ, aut roſarum ebibitum.

Armenia

Armenia terra insumpta.
Corallium epotum.
Iaspis lapis suspẽsus, aut iocinori admotus.

DIOSCORIDIS.

Ad phthisim.

Pistacia } per se aut ex melle
Pineę nuces } sumpta.
Terebinthina resina per se, uel ex melle more eclegmatis deuorata.
Pix liquida in eclegmate ex melle cyathi mensura deuorata.
Iuniperi baccę haustæ.
Lauri baccæ tritę cum melle, & cũ passo deuoratæ.
Ficus siccæ cum hyssopo feruefactę, & potæ.
Cancri fluuiatiles elixi cum suo iure insumpti.
Lac humanum ex vbere suctum.
Ius esculẽtum omnium adipum datum.
Plantago in potu exhibita.
Porrum cum melle decoctum.
Agaricus drachmę põdere cũ passo sumptus.
Acanthi radices potæ.
Marrubii folia siue expressus succus potus.
Betonicę folia cum melle data.
Myrrhis in sorbitione pota.
Asii lapis flos ex melle delinctus.

M Matth.

MATTHIOLI.

Larigna resina in eclegmate delincta.
Pinei nuclei cum melle, aut saccharo commesti.
Cochleæ nemorales à mucagine repurgatę, & ex lacte bubulo decoctæ vnà cum tussilagine, & cibi loco propinatæ.
Ranæ ex capi, aut gallinæ iure decoctę deuoratæ.
Gallorum iuuenum testes in cibo vsurpati.
Brassica percocta frequenter deuorata,
Melopeponum seminũ cremor haustus.
Glycyrrhizæ radix, & eius succus.
Veronica mas.
Saluiæ catapotia, vide saluiæ comment.
Geranii primi radix ex vino pota.
Pulmonariæ succus frequenter potus, aut herba ipsa quocunque modo vsurpata.
Vuę passæ in cibis deuoratæ.
Armenia terra quoquo modo sumpta.
Corallium potum.
Hematites lapis sumptus.

DIOSCORIDIS.

Ad pulmonis abscessus.

Semen cyclamini secundæ speciei quadraginta diebus potum.

Tragoriganum cum melle in eclegmate exhibitum.
Tussilaginis siccæ incensęq́; fumus ore haustus apostemata interna pectoris rumpit.

MATTHIOLI.

Mustellarum pulmo deuoratus.
Vulpinus item pulmo in puluerem tritus & assumptus.
Fœnugręci decoctum potum.
Pulmonaria frequenter sumpta.

DIOSCORIDIS.

Ad suspiriosos.

Lauri baccæ tritæ cum melle, vel passo & exhibitæ.
Ficus siccę cum hyssopo decoctæ, potę.
Vulpinus pulmo exiccatus bibitus.
Ius senum gallorum potum.
Vinum hyssopites bibitum.
Plantago cũ lenticula decocta comesta.
Rhaponticum bibitum.
Aqua mulsa pota.
Aristolochia rotunda bibita.
Centaurii maioris radix pota.
Hyssopum decoctum cum fico, aqua, melle, Rutaq́; potum.
Stęchas ex aqua decocta pota.
Pulegium cum melle, & aloe potum.

Scylla ex melle trium obolorum pondere delincta.
Thymi cum melle decoctum potum.
Satureia eodem modo pota.
Baccharis radicis decoctum hauſtum.
Ruta ebibita.
Peucedani ſuccus in ouo ſumptus
Nigella in vino pota.
Galbanum deglutitum.
Marrubii decoctum, ſiue expreſſus ſuccus epotus.
Parthenium ex oximelite ſumptum.
Anagyris folia cum paſſo bibita.
Peryclimeni ſemen potum cum vino.
Adianti potum decoctum.
Fidicula, ſiue trichomanes hauſta.
Elateriũ optima ſuſpirioſis eſt purgatio
Tapſiæ ſuccus exhibitus.
Brionia cũ melle in eclegmate ſumpta.
Sãdaracha nõ reſina in catapotiis data.
Sulphur in ouo ſumptum, uel ſuffitum.
Agaricum drachmæ vnius põdere datũ.
Cãcamum hauſtum ex aqua uel mulſo.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum potum.
Iridis radices ſaccharo cõditę comeſtę.
Phu, ſiue valeriana, præſertim cum dulci radice, vuis paſſis, & aniſi ſemine cocta.
Cochleæ deuoratæ.

Cinnam. vulgaris ſtillatitia aqua pota.
Caſſiæ ſolutiuę pulpa cum decocto hyſſopi epota.
Balſami factitii liquores & oleum.
Helenium conditum ſæpe deuoratum.
Oleum amygdalinum.
Oleum cnicinum.
Pinei nuclei melle aut ſaccharo excepti & deuorati.
Larigna, aut terebinthina reſina epota.
Pix ex melle lincta.
Perſici lachryma ex mulſo aut becchii decocto pota addito croci momẽto.
Amygdalæ.
Nuclei pinei.
Oleum de nucibus Indicis.
Cochleæ magnæ ſemicoctæ deuoratæ prima die vna, ſequenti duæ, tertio tres, quarto duæ, quinto vna.
Braſſicæ caulium medulla ex cremore amygdalino decocta, & cum melle in eclegmate parata.
Sonchi lacteus ſuccus in potu ſumptus.
Traſorum cremor è carnium iure paratus potus.
Porrum coctum, & ex melle delinctum.
Cępa elixa, aut ſub prunis toſta, & cum ſaccharo deuorata, & butyri recentis momento.
Sinapis ſemen in cibo uel potione exhibitũ.
Ari radix decocta, melleq; excepta deuorata.

Eadem cineribus tosta, & ex amygdalino oleo exhibita.
Agaricum in potionibus additum.
Gentiana, & eius aqua stillatitia.
Aristolochia rotunda.
Glycyrrhizæ radix, & eius succus.
Veronica mas.
Saluia.
Gattaria.
Hyssopum.
Menthastrum.
Calamintha.
Amaraci decoctum.
Imperatoriæ radix.
Senæ decoctum uel dilutum potum.
Sagapenum ex Helenii aut hyssopi decoctum haustum.
Botrys decoctum aut ipsa herba, ex dulcis radicis decocto pota.
Armenia terra delincta.
Vtriusque securidacę semen ex melle, aut defruto delinctum.
Stibium nostrum potum.
Scabiosa quoquo modo usurpata.
Cnici seminis medulla sacchara eclegmatis modo assumpta.
Quinta essentia nostra cum iulapio violaceo frequenter epota.

DIOSCORIDIS.

Ad tussim.

Iris Illyrica assumpta.

Cardamomum ex aqua potum.
Cinnamomum deuoratum uel bibitũ.
Calamus odoratus ſuffitus per ſe, uel ex reſina terebinthina.
Helenii eclegma ex melle deglutitum.
Myrrha ad quantitatem fabæ deuorata.
Stirax
Bdellium] data in eclegmate.
Terebinthinę reſinæ ex ſe, vel ex melle eclegma delinctum.
Maſtix pota.
Iuniperi baccę potę.
Cedri fructus deuorati.
Paliuri ſemen potum.
Ladanum in medicamentis, & malagmatibus inſertum.
Ceraſi gummi cum uino diluto hauſtũ.
Amygdalę amaræ cum melle, & lacte in illinctu datæ.
Gummi amygdalarum amararum cum vino diluto potum.
Nuces auellanæ cum aqua mulſa potæ.
Ficus ſiccæ deuoratæ.
Chamędri decoctum potum.
Scordium ebibitum.
Tuſsilago ſicca ſumpta, ſiue incenſa accepto fumo per os.
Propolis ſuffita.
Mel deglutitum.
Farina tritici glutinis modo elixa, & ad lingendum cum mentha & butyro data.

Farinæ auenæ cremor in sorbitione receptus.
Semen lini cum melle, & pipere sumptum.
Fabæ in cibis acceptæ.
Raphanus elixus manducatus, præsertim in uetere tussi.
Dracunculi maioris radix tosta, & elixa deuorata.
Asphodeli radix trium drachmarũ pondere pota.
Allium crudum, & coctum assumptum in ueteri tussi.
Irionis semen cum melle linctum.
Piper delinctu acceptum.
Scilla cum melle in eclegmate in diuturnis tussibus. (qua.
Centaurii maioris radix huasta in anti
Tragacantha in eclegmate cum melle.
Hyssopum cum melle, fico, rutaque ex aqua decoctum bibitum.
Sthœchas eodem modo parata.
Origanũ in eclegmate cũ melle linctũ.
Tragoriganum eodem modo paratum.
Baccharis radicum decoctum potum in diutina tussi.
Panaces cum vino dulci potum.
Seselis massiliẽsis radix, & semẽ haustũ.
Smyrnii radix comesta.
Dauci semen potum in diutina.
Peucedani succus in ouo sumptus.
Laserpitii liquor ĩ sorbili ouo exhibit[9].

Marrubii decoctum, siue expressus succus bibitus.
Galbanum deglutitum in uetere.
Helsinę succus cyathi pondere bibitus in diutina.
Equiseti radix, & herba pota.
Iunci decoctum bibitum.
Papaueris vascula aqua ad dimidiũ decocta, decoctoque addito melle, ut eclegma fiat ad lingendum.
Hyoscyami semen potum.
Verbasci decoctum epotũ in antiqua.
Cacalię radix vino madefacta, comesta.
Bryonia cum melle in eclegmate delincta.
Vuę passę albę caro exiccata deuorata.
Aqua mulsa pota.
Thapsia illita.
Vinum hyssopites bibitum.
Sandaracha suffita cum resina, accepto vapore per fistulam, uel traiectorium in os.
Sulphur in ouo sumptum, uel suffitum.

MATTHIOLI.

Acori decocti uapor hiãti ore exceptus.
Phu radix cum dulci radice, vuis passis & semine anisi cocta.
Cassiæ solutiuę pulpa cũ decocto hyssopi sumpta.
Helenium conditum deuoratum.

Eiusdem ſicci farina ſumpta.
Oleum dulcium amygdalarum potum.
Capotia decem ex thuris drachma, & agarici ſcrupulis quaternis cum hyſſopi ſucco formata, & ex iis vnum ad introitum lecti ſumptum.
Larigna reſina in eclegmate delincta.
Nuclei pinei melle, & ſaccharo excepti, & deuorati.
Mumia ex zizypharum hordei, & myxorum decocto epota, uel pectorali decocto.
Cupreſſini coni impari numero minutiſſime triti, & ex vino uetere hauſti.
Siliquarum decoctum potum.
Perſici lachryma ex mulſa, aut hordei decocto pota.
Sebeſtena.
Zizyphę.
Saccharum candi uocatum.
Fœnugręci decoctum potum.
Melopeponum ſeminum cremor.
Eruca cocta, & cum ſaccharo ſumpta.
Traſorum cremor hauſtus.
Porrum coctum ex melle delinctum.
Cępa elixa, aut cineribus toſta ex ſaccharo, & butyro deuorata.
Ari radix cocta ex amygdalino oleo ſumpta.
Lac potum in quo Ari radix fuerit incocta.
Agaricum in potionibus additum.

Glycyr-

Glycyrrhizæ radix, & eius succus.
Veronica mas in sua ipsius stillatitia aqua hausta.
Saluia.
Botrys herba ex dulcis radicis decocto pota, aut eius decoctum.
Consolidæ regalis flores poti.
Vuæ passæ quoquo modo usurpatę.

DIOSCORIDIS.

Ad pectoris asperitates.

Glycyrrhizę succus in ore retẽtus quousque colliquescat.
Radix cacaliæ in vino madefacta, & delincta.

MATTHIOLI.

Cassiæ solutiuæ pulpa hausta, & deuorata.
Amygdalinum oleum.
Sesaminum oleum.
Persici arboris lachryma ex mulsa aut becchii aqua hausta.
Porrum coctum ex melle delinctum.
Tragacanthæ lachryma.

DIOSCORIDIS.

Ad vocem expediendam.

Myrrha linguę subdita quosque tota liquescat.

Tragacantha ex melle in delinctu ad hibita.
Laſer aqua dilutum, & in ſorbitione ſumptum.
Stirax delincta.
Braſſica commanducata.
Vinum hyſſopites.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum potum.
Iridis radices conditę deuoratę.
Amygdalinum oleum }
Seſaminum oleum } potum.
Cnicinum oleum }
Stirax hauſta.
Perſici arboris lachryma ex mulſa pota.
Oleum è nucibus Indicis.
Malua cocta, & in cibis appoſita.
Porrum coctum cum melle ſumptum.
Glycyrrhizę radix, & eius ſuccus.
Vuæ paſſæ in cibis deuoratę.

DIOSCORIDIS.

Ad pleuritim.

Suillus adeps ex vino lotus, & cum cinere, & calce coctus impoſitus.
Paſtinacæ erraticę ſemen potum.
Sagapenum emplaſtri modo illitum.

Matth.

MATTHIOLI.

Terebinthina resina hausta.
Pomum dulce cineribus incoctum, & glycyrrhizæ succo, amylo, & saccharo consperſum deuoratum.
Amygdalę, & earum lacteus cremor cum ſaccharo.
Cochleæ teſtis exutę ex ptiſana hordeacea abſortæ.
Eędem contuſę, & loco dolenti adalligatæ.
Seminis lini oleum recens potum ſelibrę pondere.
Glycyrrhizę radix, & eius ſuccus.
Cardui benedicti ſtillatitia aqua pota vnà cum ſeminis ſemidrachma.
Antemidis decoctum potum, uel eiuſdem florum ſtillatitia aqua.
Syrupus deiectorius ex violarum diluto paratus.

DIOSCORIDIS.

Ad lateris dolores.

Fimum caprillum cũ cera, & oleo ſubactum impoſitum.
Hordeacea farina vnà cũ meliloto & papauerũ vaſculis ex mulſo elixa illita.
Braſſicę caules uirides cremati, & ſuillo adipe excepti, & impoſiti.
Leucacãthę radicis ex vino decoctũ potũ.

Aſphodeli

Aſphodeli radix drachmæ pondere ex vino hauſta.
Gentianæ radicis ſuccus drachmæ pondere ſumptus.
Ariſtolochia rotunda ex aqua bibita.
Centaurii maioris radix pota.
Laſer in ſorbitionibus datum.
Galbanum illitum.
Marrubii folia ex melle adhibita.
Trifolii bituminoſi folia, ſemẽue potũ.
Aethiopis pota.
Acori decoctum potum.
Coſtus cum abſinthio, & vino potus.
Agallocum ex aqua potum.
Myrrha fabę pondere deuorata.
Bdellium hauſtum.
Reſina terebinthina illita appoſitaúe.
Bryonia ex melleo eclegmate delincta.

DIOSCORIDIS.

Ad purulentas excreationes.

Ocimum cum polenta illitum.
Vrticæ utriuſque ſemen cum melle delinctum.
Tragoriganum ex melle in eclegmate ſumptum.
Chryſocome pota.
Aqua mulſa hauſta.
Pulmonaria.
Lentis paluſtris ſtillatitia aqua pota.

Dioſc.

DIOSCORIDIS.

Ad pulmonis inflammationes.

Irionis ſemen cum melle delinctum.
Betonicæ folia drachmarum duarum pondere in aquæ mulſę cyathis quatuor pota.
Perſonatæ radix cũ pineis nucibus ſumpta.
Athiopis hauſta.
Vinum hyſſopites.
Sandaracha ex mulſo data (hoc medicamentum ego nunquã probauerim.)
Sulphur in ouo potum, uel ſuffitum.

MATTHIOLI.

Larigna reſina, & terebinthina in eclegmate delincta.
Pinei nuclei melle, aut ſaccharo excepti & deuorati.
Terebinthina reſina deuorata.
Pix liquida cum melle mixta, & deuorata.
Vlmi folia quæ orientem ſpectant impari numero decerpta, & cum totidem piperis granis contrita ex vino cretico hauſta.
Amygdalæ & earum lacteus cremor.
Nuclei pinei.
Tragacanthæ lachryma delincta.
Glycyrrhizæ ſuccus.

Veronica

Veronica mas in sua ipsius aqua propinata.

Botrys decoctum diebus pluribus potum, aut herba ex glycyrrhizę decocto hausta.

Scabiosæ farina pota, aut recentis herbę succus cum melle delinctus, & totius plantę decoctum pluribus diebus ebibitum.

Pulmonaria quomodolibet usurpata.

DIOSCORIDIS.

Ad asthmaticos.

Lauri baccę ex melle uel passo sumptæ.

Ficus siccę cum hyssopo feruefactę, & bibitę.

Vrina impubis pota.

Ruta epota.

Cyclamini alterius semen potum.

Dracunculi maioris radis tosta, & elixa cum melle in eclegmate sumpta.

Aqua mulsa pota.

Sphondilii semen, & herba ipsa in sorbitione.

Equiseti radix, & folia insumpta.

Cnici seminis medulla ex saccharo eclegmatis modo sumpta.

Scabiosa, & eius succus, atque decoctũ quomodolibet usurpatum.

Abrotani utriusque semen tritum, & cum aqua potum.

Hyssopum

Hyssopum cum fico, melle, rutaque ex aqua decoctum potum.
Calamynthæ decoctum potum.
Vinum hyssopites haustum.
Thymi cum melle decoctum potum.
Satureia cum melle hausta.
Seseli massiliense potum.
Fidiculę siue trichomanis decoctum bibitum.
Cuminum cum posca sumptum.
Smyrnii radix comesta.
Thapsia illita.
Ammoniacum bibitum.
Mellyssophylli folia in eclegmate delincta.
Tussilago sicca, & suffita adeo vt fumus in os ingrediatur.
Hippophesti succus trium obolorũ pondere haustus.
Botrys pota uel in eclegmate data.
Periclymeni semen potum.
Adianti decoctum bibitum.

MATTHIOLI.

Iridis radices conditæ deuoratæ.
Phu radix cum dulci radice, & semine anisi decocta.
Cubebæ assumptæ.
Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua pota.
Cassię solutiuę pulpa cum hyssopi decocto epota.
Balsami factitii liquores, & oleum haustũ.

Amygda-

Amygdalarum amararum oleum potũ.
Cnicinum oleum bibitum.
Myrrha hausta.
Stirax deuorata.
Terebinthina, siue larigna resina insumpta.
Pix liquida ex melle pota.
Caricæ duę, aut tres in aqua uitę maceratę deuoratę.
Erui farina melle excepta delincta.
Sonchi lacteus succus potui datus.
Porrum coctum ex melle delinctum.
Cæpa elixa, aut cineribus tosta addito melle, & butyro deuorata.
Sinapis, aut nasturtii semen in cibo, aut potione exhibitum.
Ari radix cocta, & ex melle delincta, aut ex amygdalino oleo.
Agaricum in potionibus additum.
Gentiana, & eius aqua stillatitia.
Aristolochia rotunda hausta.
Centaurii magni radix.
Veronica mas.
Hyssopum.
Saluia.
Menthastrum.
Gattaria.
Amaracus.
Senę decoctum uel dilutum.
Sagapenum ex helenii uel hyssopi decocto potum.
Botrys herbę decoctum, addito uiolaceo

ceo melle, aut herba ipſa è glycyrrhizę decocto.
Securidacæ utriuſque ſemen ex melle, aut defruto delinctum.
Quinta eſſentia noſtra lib.5. commẽto de vino deſcripta ebibita.
Stibium noſtrum quatuor granorum pondere hauſtum.

DIOSCORIDIS.

Ad renitentes excreationes.

Iris Illyrica pota.
Coagulum fere omne potum.
Raphanus elixus deuoratus.
Porrum cum ptiſana coctum eſui datũ.
Naſturtium coctum in ſorbitione acceptum.
Bulbi breui coctura elixi, & comeſti.
Ammoniacum in eclegmate linctum.
Scordium potum.
Thapſia linita.
Lini ſemen in eclegmate delinctum.
Scillę ſiccę oboli tres ex melle in eclegmate ſumpti.
Marrubium ſiccum potum cum iridis farina.
Vinum hyſſopites hauſtum.

MATTHIOLI.

Iridis Illiricæ radicis decoctum potum.
Oleum

Oleum amygdalarum.
Pinei nuclei melle, aut ſaccharo excepti, & deuorati.
Terebinthina reſina in eclegmate delincta.
Erui farina melle excepta, & delincta.
Agaricum.
Veronica mas.
Hyſſopum.
Pulmonaria quoquo modo ſumpta.
Saluia.
Scabioſæ puluis, quinetiam ſuccus, atq; decoctum, hauſta.

MATTHIOLI.

Ad purgandum pectus.

Terebinthina reſina deuorata.
Agaricum in potionibus additum.
Hyſſopum.
Saluia.
Senæ decoctum uel dilutum.
Scabioſa in puluerem trita, tum eius ſuccus cum melle delinctus, aut herbę decoctum pluribus diebus hauſtũ.

DIOSCORIDIS.

Ad pectoris deſtillationes.

Irionis ſemen cum melle delinctum.

Matth.

MATTHIOLI.

Agaricum.
Veronica mas.
Saluia.
Armenia terra ex rhodoſaccharo delincta.

DIOSCORIDIS.

Ad omnia pectoris incommoda.

Porrum cum melle decoctum comeſtũ.
Glycyrrhizæ ſuccus bibitus.
Thymus melli miſtus indelinctu ſumptus.
Thymbra eodem modo parata.
Tordilii radix in eclegmate cum melle ſumpta.
Libanotis radices potę.
Symphitum petreum! in mulſo decoctũ bibitum.
Quinquefolii radicis ſuccus potus.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum potum.
Iridis radices conditæ, eſitatæ.
Terebinthina reſina deuorata.
Veronica mas.
Glycyrrhiza.
Vuę paſſæ quomodolibet uſurpatæ.

Matth.

MATTHIOLI.

Ad empiematicos.

Pulmonaria; & eius succus ex melle deuorata.
Scabiosæ puluis, succus atque etiam decoctum potum.

MATTHIOLI.

Ad pectoris vulnera.

Caryophyllata
Potentilla
Alchimilla
Bistortę, Tormentillę } radices
Solidagines omnes
Sanicula
Auricula ursi
Pilosella
} in vino decoctę, & deinde decoctum ipsum potui datum.

Amaranti purpureus flos potus.
Pirola in potionibus addita, potionem eius vulnerariam admirabilis operationis reperies lib.4. cap.16. comment. de Limonio.
Vuæ passæ deuoratę.

Cordis.

DIOSCORIDIS.

Ad deliquium animi.

Cucumis olfactus.
Pulegium ex aceto naribus admotum:
Buglossum potum.

MATTHIOLI.

Nardi Italicæ, aut lauendulę aqua pota & arteriis illita.
Cinnamomi stillatitia aqua pota.
Santalum omne potum, & olfactum.
Moschus potus, & illitus.
Confectio è moscho deuorata.
Zibetum illitum.
Ambarum potum, & impositum, aut olfactum.
Ocimum ex aceto naribus admotum.
Scorzonerę radix aut eius succus potus.
Caryophylli commansi, uel naribus admoti.
Caryophylli flores quocũq; modo sumpti.
Zedoaria commansa.
Mentha olfacta.
Melissophyllon, & eius stillatitia aqua.
Phyllitidis stillatitia aqua.
Caryophyllatę radices olfactę.
Angelicę radix pota.

Borraginis

Borraginis atq; etiam vulgaris buglossi decoctum potum, aut vino admistũ & haustum.

Vinum odoratum, generosumq́; in faciem proiectum, ac etiam potum.

Quinta essentia nostra lib. 5. comment. de vino descripta, tã pota q̃ arteriis & naribus illita, & in faciem proiecta.

DIOSCORIDIS.

Ad cardiacam.

Intybus per se, & cum polenta illita.

Absinthium in passo decoctum & appositũ.

Rubi folia illita.

MATTHIOLI.

Nardi Italicę aut lauendulæ stillatitia aqua pota.

Cinnamomi stillatitia aqua hausta.

Santalum omne potum, & epithematibus additum.

Moschus potus, & illitus.

Ambarum potum.

Agallochum.

Mumia ex aqua menthæ pota granorũ quatuor pondere.

Rosarum succus, & dilutum potum.

Caryophyllata olfacta.

Vinum in quo gagates lapis ignitus extinctus fuerit ebibitum.

Cardiaca

Cardiaca herba pota.
Angelicæ radix hauſta.
Borrago aut uulgare bugloſſum quouis modo ſumptum.
Rhodoſaccharum deuoratum.
Myrti baccę quoquo modo hauſtæ.
Aurantii, limonumq; florum ſtillatitia aqua epota.
Citria mala.
Aurantia mala.
Limonia mala.
Poma Adami.
Pyra cocta deuorata.
Sericum in antidotis additum.
Margaritæ potæ.
Ceruini cordis os epotum
Scorzoneræ radix, aut ſuccus ebibitus.
Caryophylli in cibis vſurpati.
Caryophyllorum flores ex meliſophylli decocto poti.
Zedoaria commanſa, aut in potionibus addita.
Eryngii radix ex bugloſsi, meliſſophyllive decocto pota.
Saccharum è rorismarini floribus paratum.
Vincetoxici radix cum citrei mali ſemine & bugloſsi aqua hauſta.
Phyllitidis ſtillatitia aqua.
Trifolium acetoſum.
Meliſophyllon quocunque modo hauſtum.

MATTHIOLI.

Ad tremorem cordis.

Galanga è ſucco plantaginis pota.
Cinnamomi aqua ſtillatitia.
Myrti baccę quoquo modo ſumptæ aut deuoratæ. (tus.
Scorzoneræ radix, aut eius ſuccus po-
Vincetoxici radix cum citrei mali ſemine ex aqua oxalidis pota.
Meliſſophyllum.
Phylitidis ſtillatitia aqua.
Caryophyllata olfacta.
Quinta eſſentia noſtra lib.5.comment. de vino deſcripta vnciæ pődere pota.
Aurum hauſtum.
Corallium ebibitum.
Margaritæ deuoratæ.

MATTHIOLI.

Ad pulſum cordis.

Scorzonerę radix aut eius ſuccus pot⁹.
Vincetexici radix cum citrei mali ſemine ex bugloſſi aqua hauſta.
Meliſſophyllum.
Phylitidis ſtillatitia aqua.
Quinta eſſentia noſtra lib.5. comment. de vino deſcripta vncię pődere pota.
Aurum hauſtum.

Corallium in potu ſumptum.
Margaritæ in potionibus additæ.

MATTHIOLI.

Ad cordis dolorem.

Viridis pinus aciculæ contritę, & ex vino meraco potæ.
Scorzonerę radix, aut eius ſuccus pot⁹.
Meliſſophyllum.
Phyllitidis ſtillatitia aqua.
Quinta eſſentia noſtra deſcripta lib. 5. comment. de vino hauſta.
Aurum tritum & ebullitum cum corallio & margaritis.

DIOSCORIDIS.

Ad præcordiorum duritiem.

Rhaponticum potum.
Vinum abſinthites potum.

MATTHIOLI.

Ad uetuſtas præcordiorum inflammationes.

Scordium cum cera coactum impoſitum.

Mammarum.

DIOSCORIDIS.

Ad mammarum inflammationes

Thus cum cimolia, & roſaceo inunctum
Cydonia mala cataplaſmatis adiecta & appoſita.
Nuces iuglandes cum ruta,& exiguo melle impoſitæ.
Fabarum lomentum per ſe,& cum polenta illitum.
Aſphodeli radices & folia ex vino exhibita.
Irionis ſemen illitum.
Hemerocallis radix emplaſtri modo im poſita.
Althęa decocta,& ſuperpoſita.
Vuarum uinanei cum ſale illiti.
Oſtracites lapis cum melle impoſitus.
Geodes lapis cum aqua illitus.
Terra ſamia ex roſaceo,& aqua īpoſita.

MATTHIOLI.

Hyoſcyaminum oleum illitum.
Ouum gallinaceum crudum ex roſaceo impoſitum.
Oryzæ farina decocta,& emplaſtri modo adhibita.
Portulaca contuſa,& illita.

Triſo-

Trifolium acetoſum impoſitum.
Lenticulæ paluſtris aqua tum pota tum illita.
Oleum è fructu momordicæ illitum.
Vnguentum ex oleo in mortario plumbeo,& piſtillo paratum.

DIOSCORIDIS.

Ad rigentes à partu mammas.

Triticei furfureis, ex rutæ decocto elixi & appoſiti.
Baccharis folia emplaſtri modo adhibita.
Epimedii folia conciſa ex oleo cataplaſmatis addita.
Hyoſcyami ſemen tritum ex vino illitū.
Ricini folia impoſita.
Vuarum vinacei cum ſale illiti.

MATTHIOLI.

Cancri crudi triti,& illiti.
Marrubium cum vetere axungia tritum & illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad induratas mammas.

Erui farina emplaſtri modo impoſita.
Chamæpytis prima ex melle illita.
Vuarum vinacei cum ſale triti,impoſiti.

DIOSCORIDIS.

Ad mammas exulceratas.

Conchulę Indicę cinis illitus.
Asclepiadis herbę radices impositæ.

MATTHIOLI.

Aparinę farina inspersa.
Vnguentum ex oleo cum mortario, & pistillo plumbeo paratum.

MATTHIOLI.

Ad papillarum rimas.

Oleum è luteis ouorum illitum.
Pomata illita.
Aparinæ succus illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad lac in mammis concretum.

Cerę grumi decem granorũ milli magnitudine sumpti.
Fabarum lomentum per se, & cum polenta impositum.
Lentium farina illita.
Apium, & eius succus illitus.

MATTHIOLI.

Mentha recens mammis illita.

DIOSCORIDIS.

Ad extinguendum lac.

Cicuta mammis impoſita.

MATTHIOLI.

Cucurbitæ recentia folia impoſita.

DIOSCORIDIS.

Ad lactis ubertatem præſtãdam.

Halimi folia in cibis ſumpta.
Viticis ſemen potum.
Ptiſana hordeacea cum fœniculi ſemine cocta, & in cibum ſumpta.
Maluæ decoctum potum.
Sonchi ſuccus hauſtus.
Lactuca in cibis recepta.
Ocimum deuoratum.
Eruca comeſta.
Anemone, & eius caules cum ptiſana hordeacea deuorati.
Aniſum potum.
Anethi aridi ſeminis, & comæ decoctum potum.
Fœniculum in cibo ſumptum.
Nigella pluribus diebus pota.
Circeæ ſemen in ſorbitionibus potum.
Clematis prima in cibis accepta.
Echii radix in ſorbitione, uel cum vino hauſta.
Glaux cũ hordeacea farina, ſale, & oleo cocta, & deuorata in ſorbitione.

Polygala pota.

Bryoniæ ſuccus cum tritico coctus in cibũ ſumptus, ſed hic prudẽtia opus eſt.

MATTHIOLI.

Vngularum aſini, aut vaccarum cinis potus ex ptiſana.

Cicerum decoctum potum.

Braſsica cocta, & longo pipere aſperſa una cum iure deuorata.

Cardui benedicti radicis puluis addito fœniculi ſemine, & longi piperis momento ex ptiſana hauſtus.

Cryſtallum in tenuiſsimum puluerem tritum potum.

DIOSCORIDIS.

Ne lac in mammis concreſcat.

Mentha cum polenta impoſita.

Vini fex cum aceto peruncta.

MATTHIOLI.

Fabarum farina illita.

DIOSCORIDIS.

Ad mammas cohibendas ne nimis creſcant.

Cicuta contrita, & impoſita.

Cotes naxia illita.

MATTHIOLI.

Aqua è nucibus pineis immaturis destillata, & cum linteolis imposita.
Alchimillæ, seu stellariç stillatitia aqua aut succus, aut decoctum cum linteolis adhibita admistis hypocistide, equiseto, rosis, & alumine.

Ventriculi.

DIOSCORIDIS.

Ad vomitiones & nauseam.

Cotoneorum malorum maceratorum liquor haustus.
Nardus { Indica / Celtica } ex aqua pota.
Palmulæ in cibo sumptæ.
Palmularum inuolucrum cataplasmatis conferentibus adiectum.
Gallinaceorum vẽtriculi interior folliculus siccus tritusq́;, cum uino potus.
Succinum haustum.
Faba in posca decocta, & in cibum sumpta.
Lentis xx. grana sine cortice deuorata.
Phaselus in cibo acceptus.
Sisymbrium haustum.
Rubi folia exterius illita.

Lactuca illota deuorata.
Lens ſylueſtris eſui data.
Scilla ſicca pota.
Agaricus trium drachmarum pondere per ſe abſque liquore ſumptus.
Gentianæ radicis ſuccus cũ aqua potus.
Albę ſpinę radix hauſta.
Menthę duo, tresúe rami cum acidæ punicę ſucco poti.
Pęonię ſemen ex vino nigro potum.
Betonica commanducata moxq́ue vino aqua mixto ſuperbibito.
Vitis viniferę foliorum capreolorumq́; ſuccus potus.
Myrtites vinum potum.
Vini fęx illita.
Scillinum vinum hauſtum.

MATTHIOLI.

Cinnamomi ſtillatitia aqua pota.
Muſci arborei dilutum ex vino paratũ ebibitum.
Pſeudoberberi baccæ.
Ribes vulgaris.
Vua ſpina.
Poma auſtera cineribus incocta deuorata.
Cydoniorum pomorum vinum, oleum, caro, confectio, Miua.
Eorundem ſuccus in quo conferbuerint corallium, roſarum ſemen, rhabarbarum, hypociſtis acacia.

Meſpilorum ſiccorũ puluis, roſarum rubearum ſucco exceptus additis corallio, caryophyllis, & nunc myriſtica.
Maluę ſemen ex rubro vino potum.
Caryophylli ex vino auſtero, aut malorum cydoniorum ſucco epoti.
Iidem cum maſtiche, rhoe, coralliis, & balauſtiis uentriculo illiti.
Punicorum malorum vinum hauſtum.
Iaſpis viridis lapis ſuper os ventriculi geſtatus.
Mētha ſicca è mali punici vino ſumpta.
Menthæ gręcę ſuccus tam potus quã illitus.
Roſmarinum in puluerem contritum cum pane deuoratum, aut meraco potum.
Lagopi folia, paniculę, ac ſemen ex vino auſtero, aut punci mali epota.
Sanguiſorba, ſiue ſorbaſtrella hauſta.
Pulmonaria altera.

DIOSCORIDIS.

Ad cęliacos.

Lycium potum, & inditum.
Cotonea mala cruda comeſta.
Mora immatura ſiccata, tuſaq; obſoniis aſperſa.
Ficulnei cineris lixiuium pondere cyathi exhibitum.

Myrica in potu data.
Gallæ cum aqua, aut vino tritæ, & illitæ.
Rhois ſemen obſoniis inſperſum.
Myrti folia trita, & ex aqua illita.
Oleæ ſylueſtris folia cum polenta illita.
Coagulum leporinum, & equinum triũ obolorum pondere ex vino epotum.
Faba in poſca decocta, & deuorata.
Aegyptiæ fabæ farina, & corticis ipſius decoctum, ex mulſo datum.
Oxilapathi, aut oxalidis ſemen in aqua aut vino potum.
Plantago elixa in aceto, & cum ſale ſumpta.
Hyacinthi ſemen potum.
Coronopus.
Rhaponticum ebibitum.
Spinæ albæ radix epota.
Ferulæ viridis medulla bibita.
Laſerpitii liquor in vuę acino ſumptus.
Nympheæ radix ſiccata, & in vino hauſta.
Clymeni ſuccus potus.
Limonii ſemen herbæ acetabuli pondere ex uino ſumptum.
Tragi herbæ acini decem ex vino poti.
Papauerum vaſculorum decoctum ex melle in eclegmate redactum in delinctu; Si uero efficacius reddere velis adiungito hypociſtidis, & acaciæ ſuccum.

Vuarum vinaceorum decoctum potum.
Vinaceorum nuclei in farina polentæ modo inspersi.
Aqua vel uinum in quo ferrum extinctum fuerit potum.
Morochthus lapis potus.
Vinum myrtites epotum.
Adiantum ex uino ebibitum.
Trichomanes ex uino hausta.

MATTHIOLI.

Galanga ex succo plantaginis sumpta.
Cinnamomi stillatitia aqua epota.
Musci arborei dilutum in vino austero paratum haustum.
Thus tam potum quàm illitum.
Mali punicæ e floribus paratum saccharum ex vino austeriusculo potum.
Myrteum condimentum.
Cydoniorum vinum, miua, & oleum.
Cydoniorum confectio.
Mespila.
Sorba.
Pyra syluestria.
Pruna syluestria.
Nux myristica.
Mora immatura.
Cochleæ duæ vnà cum testis tritæ & ouis gallinaceis totidem exceptæ ex vino passo, & aqua prius calefactæ potæ.

Anguium ſenecta roſaceo incocta, & impoſita.

Oryxa prius torrefacta, & in lacte in quo calculi fuerint extincti decocta in cibum ſumpta.

Sonchi decoctum ex vino potum.

Caryophylli ex vino aut malorum cydoniorum ſucco hauſti.

Mentha ſicca cũ amylo, & aqua pota.

Anethum toſtum cum mentha exhibitum.

Coriandri ſemen ex aqua.

Roſmarini puluis cum pane deuoratus, aut ex mero hauſtus.

Amaranthi purpurei flos potus.

Malorum, punicorum vinum epotum.

DIOSCÒRIDIS.

Ad vomitiones ciendas.

Lauri folia pota.

Cochleæ vepribus inhærẽtes deuoratę.

Peponis radix ſicca drachmę pondere ex hydromelite pota.

Bulbus uomitorius deuoratus.

Origanum cum rhois ſemine, & cępis in cupreo uaſe diebus quadraginta, dum caniculæ ſydus flagrat inſolatum epotum.

Lemnia terra inſumpta.

DIOSCORIDIS.

Ad ventriculi dolores.

Iuncus odoratus potus.
Bulbi comesti.
Rhaponticum ebibitum.
Absinthium in passo decoctũ epotũ.
Melilotum ex vino decoctum haustum.
Artemisię tenuia folia ex oleo contusa emplastri modo imposita.
Nymphææ radix illita.
Senecionis caulis in passo decoctus deuoratus uel potus.
Alabastrites lapis cũ cerato impositus.

MATTHIOLI.

Cassiæ solutiuæ pulpa insumpta.
Ricinum oleũ illitum, potũ, & infusum.
Amygdalinum oleum potum.
Laurinum oleum illitum.
Mastiches grumi tres deuorati ab euntibus cubitum.
Myristicę nucis decoctum ex rhodomelle, & aqua uitæ potum.
Sysimbrium calefactum, & vino cretico aspersum impositum.
Aloe deuorata, aut pota.
Quinta essentia nostra lib. 5. comment. de vino descripta pota, ubi à frigiditate prouenit dolor.

DIOSCORIDIS.

Ad ventriculi erosiones.

Nardus { Indica / Celtica } ex aqua pota.
Iuncus odoratus potus.
Sycomori ſuccus potus.
Pineę nuces deuoratę
Lac humanum potum.
Sonchi ſuccus bibitus
Pulegium cum poſca ſumptus.
Hieracii vtriuſque ſuccus hauſtus.
Scordium duarum drachmarum ponde re cum mulſa epotum.
Pœoniæ ſemen ex uino nigro potum.

MATTHIOLI.

Amygdalarum dulcium potum oleum.
Seſaminum oleum potum.
Pinei nuclei melle, aut ſaccharo exce-pti,& cum ſucco portulacæ hauſti.

DIOSCORIDIS.

Ad ventriculi ardores.

Portulaca cum polenta illita.
Sonchus emplaſtri modo impoſitus.
Vmbilici veneris ſuccus illitus.
Intybus vtraque ex aceto deuorata.
Glycyrrhizæ ſuccus potus.

Api-

Fœniculum cum frigida aqua potum.
Polygonum illitum.
Solani hortulani folia apposita.
Chamędaphnes folia hausta.
Vitis viniferæ folia,& capreoli emplastri modo adhibita.
Labruscę flos illitus.

MATTHIOLI.

Casiæ solutiuę pulpa insumpta.
Santala pota,uel aqua rosacea foris illita.
Vuæ spinæ. } baccæ deuoratæ.
Crespini } baccæ deuoratæ.
Ribis vulgaris } baccæ deuoratæ.
Rhodosaccharum assumptum.
Quercus recentia folia in ore contenta
Citria } mala esitata.
Aurantia } mala esitata.
Limonia } mala esitata.
Melopeponum seminum lacteus cremor haustus.
Glycyrrhizę radix,& eius succus.
Phyllitidis puluis sua ipsius aqua exceptus,& illitus.
Trifolium acetosum deuoratum.
Consolidę Regalis flores epoti.
Fragæ deuoratę.
Lenticulę palustris stillatitia aqua pota.

DIOSCORIDIS.

Ad ventriculi flatus.

Mei radices ex aqua feruefactæ, uel citra coctionem tritæ potę.
Nardi Indicę & celticę ex aqua potę.
Castoreum haustum.
Gallinaceorum senescentium ius potũ.
Absinthium cum seseli, aut Gallica nardo potum.
Ligustici semen, & radix pota.
Smyrnii semen haustum.

MATTHIOLI.

Cubebæ deuoratæ.
Cinnamomi stillatitia aqua epota.
Calamus odoratus vulgaris haustus.
Oleum ricinum illitum, potum, & infusum.
Balsami factitii aqua cum carnium iure sumpta.
Cnicinum oleum potum.
Laurinum oleum illitum.
Mumia ex cumini, amni, & cari decocto sumpta.
Oleum nostrum de scorpionibus illitũ.
Castoreum ex oxycrato potum.
Milium torrefactum, cum sale mistum & anthenide in sacculo impositum.
Mentha tam illita quam pota.
Menthastrum.

Mentha græca.
Saluia.
Gattaria.
Imperatoria.
Tanacetum.
Quinta essentia nostra lib. 5. cap. de vino descripta, epota.

DIOSCORIDIS.

Ad singultum.

Sysimbrii semen in vino potum.
Rhaponticum haustum.
Aristolochia rotunda ebibita.
Menthę duo, tresúe rami cum acidæ punicæ succo poti.
Anethi comę & seminis decoctũ haustũ.
Cuminum erraticum cũ aceto potum.
Alysson potum, siue manibus gestatum vel naribus infusum.
Aspleni decoctum epotum.
Perychmeni semen bibitum.
Saxifraga hausta.

MATTHIOLI.

Cinnamomi stillatitia aqua pota.
Mumia hausta ex cumini, aut apii decocto.
Castoreum cum mulsa potum.
Rhabarbarum ex vino haustum.
Anethum cum haustum, tum olfactum.

Phylli-

Phyllitidis ſtillatitia aqua epota.
Quinta eſſentia noſtra lib.5. cap. de uino deſcripta vnciæ pondere hauſta ubi ex repletione fuerit ſingultus.

DIOSCORIDIS.

Ad acidos ructus.

Agaricus drachmæ pondere potus.
Tragoriganum potum.
Betonicę folia fabę pondere ex deſpumato melle ſumpta.

MATTHIOLI.

Coriandrum cochleari menſura exhibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſanguinem, & lac in ventriculo concreta.

Ficulnei cineris lixiuium epotum.

Coagulum.	Equinum. Leporinum. Agninum. Aedinum. Hinnulinum. Vitulinum. Bubalinum.	trium obolorũ pondere ex vino potum.

Helichryſi coma cum mulſo hauſta.
Laſer epotum.

Matth-

MATTHIOLI.

yclamini radicis ſtillatitia aqua ſenis unciis pota cum ſacchari vncia vna.
onſolidæ mediæ ſuccus epotus.
uricula vrſi.

DIOSCORIDIS.

Ad ventriculi inflammationes.

ieracium maius, & minus emplaſtri modo impoſitum.
itis viniferæ folia, & capreoli cum polenta impoſiti.
iola purpurea ex polenta illita.

MATTHIOLI.

aſsiæ ſolutiuæ pulpa aſſumpta.
ntala omnia tam ſumpta quàm illita.
oſæ illitę.
onſolidæ Regalis flores illiti.
ntis paluſtris ſtillatitia aqua pōta.

MATTHIOLI.

Ad famem caninam.

irium pinguium caro aſſa deuorata.

Dioſco-

DIOSCORIDIS.

Ad appetentiam ciendam.

Piper comeſtum.
Acetum in obſoniis additum.
Abſinthium potum.

MATTHIOLI.

Creſpini baccæ.
Vua ſpina.
Ribes vulgaris.
Sinapiſmum.

DIOSCORIDIS.

Ad concoctionem iuuandam.

Eruca in cibo comeſta.
Piper omne comeſtum.
Gingiberis vſus.
Scilla cum melle cocta, & deuorata.
Abſinthium hauſtum, uel uétriculo adhibitum.
Tragoriganum epotum.
Pulegium ſumptum.
Liguſtici ſemen & radix bibita.
Seſelis Maſſilienſis ſemen cū vino hauſtum.
Garum potum.
Betonicæ folia poſt cęnā ſumpta, addito melle deſpumato fabæ magnitudine.
Vinum abſinthite.

MATTHIOLI.

Acori radicis, & cinnamomi drachma ex vino abſinthite.
Galanga.
Nardus Italica.
Lauendula.
Cubebæ.
Cinnamomi ſtillatitia aqua hauſta.
Caryophylli hauſti.
Crocum.
Ladanum drachmæ pondere duabus horis à cœna deuoratum.
Pyrum uel cydonium cineribus toſta, & deuorata.
Piſtacia.
Citria condita.
Iuglandes conditę.
Nux myriſtica.

DIOSCORIDIS.

Ad ventriculi fluxiones.

Adiantum cum vino hauſtum.
Perſici mali ſicci decoctum, & ebibitũ.
Cotonei mali macerati liquor potus.

MATTHIOLI.

Myrteum condimentum.

Matth.

MATTHIOLI.

Ad restringendam sitim.

Crespini baccæ.
Vua spina.
Ribes vulgaris.
Citria } mala.
Limonia } mala.
Aurantia } mala.
Pyra.
Portulacæ folia linguę subdita.
Melopeponum seminum lacteus cremor.
Anguriæ pulpa.
Glycyrrhizæ radix,& eius succus.
Trifolium acetosum.
Fraga matura deuorata.
Punicorum malorum vinum ex intybi stillatitia aqua,aut hordei decocto ebibitum.

Iecinoris.

DIOSCORIDIS.

Ad iecinoris obstructiones.

Nardus { Indica / Celtica } ex aqua frigida hausta.

Lauri

Lauri cortex tribus obolis in vino odo
rato potus.
Piceæ folia drachmæ pondere in aqua
aut mulſa pota.
Amygdalę amarę cum melle, & lacte in
illinctu datę nucis auellanę magni-
tudine.
Gentianę radicis ſuccus cũ aqua potus.
Agaricum epotum.
Rhaponticum exhauſtum.
Eryngium ex uino inſumptum.
Anthemidis decoctum potum.
Betonica in aceto mulſo drachmæ pon
dere epota.
Eupatorii herba, aut ſemẽ in uino potũ.
Papaueris corniculati radix bibita.
Rubrica ſinopica hauſta.
Glycyrrhizę ſuccus delinctus.

MATTHIOLI.

Nardus Italica, & lauendula in deco-
ctis addita.
Aſari decoctum.
Carpeſium.
Cinnamomi aqua ſtillatitia epota.
Caſsia ſolutiua aſſumpta.
Acorum quocunque modo ſumptum.
Amygdalarum amararum oleũ hauſtũ.
Cnicinum oleum potum.
Roſarum ſuccus, & dilutum.
Tamarindorum pulpa.

Amygdalæ.
Piſtacia.
Cicer nigrum, & rubrum decoctum & potum.
Ciceris farina ex intybi ſtillatitia aqua decocta,& illita.
Lupini cocti,& cum ruta, & pipere deuorati.
Napi ſemen drachmę pondere ex marrubii decocto frequenter potum.
Braſsicæ decoctæ ius.
Beta cum ſinapi,aut aceto deuorata.
Cichorium ex vino albo tenui potum.
Cyclamini ſuccus duarum drachmarũ pondere potus cum oxymelite.
Rhabarbarum quocũque modo potũ.
Gentianæ ſtillatitia aqua pota
Centaurii magni radix tum pota, tum in vino macerata.
Centaurii minoris decoctum,& ſuccus.
Cardui radicum decoctum hauſtum.
Eryngii radicum decoctum epotum.
Aloe quocunque modo ſumpta.
Veronica mas.
Mentha gręca.
Amaracus.
Imperatoriæ radix.
Senæ decoctum aut dilutum hauſtum.
Roſmarinum frequenter vſurpatum.
Marrubium
Eupatorii vulgaris decoctum aut ſuccus epotus

Lupuli

Lupuli flores in potionibus ſumpti.
Frangulæ corticum decoctum potum. parandi rationem inuenies lib. 4. cap. de Sambuco.
Cuſcutæ decoctum potum.
Quinta eſſentia ferri deſcripta. lib. 5. in commento de ferri ſcoria ſiue ſtercore drachmæ pondere quotidie pota.

DIOSCORIDIS.

Ad morbum Regium.

Nardus { Indica / Celtica } hauſta.
Ceruinum cornu vſtum, ac lotum, potumque.
Millepedæ ſiue Oniſci ex vino poti.
Cicer cum roremarino decoctum comeſtum.
Rumicis radices in vino decoctæ & bibitæ
Atriplicis ſemen cũ mulſa aqua epotũ
Aſparagi radicum decoctum cum ficis, & ciceribus, hauſtum.
Crithmi, & eius radicum, ſeminumq́; decoctum ebibitum.
Irio cum melle in eclegmate pondere trium obolorum ſumpta.
Hyrundinariæ radix cum aniſo, & vino hauſta.

Sphondilii ſemen epotum.
Agaricus drachmæ pondere ſumptus.
Rhaponticum hauſtum.
Abſinthii decoctum, dilutum ve trium cyathorum pondere quotidie hauſtum.
Aloe drachmę pondere pota.
Origani decoctum corpori perſuſum.
Calamintha cum uino pota.
Fœniculum erraticum potum.
Libanotis radices potę cum uino, & pipere.
Roriſmarini decoctum potum.
Nigella trita cum irino vnguento naribus appoſita.
Chelidonii radix cum aniſo ex uino albo ebibita.
Laſer cum caricis exhibitum
Marrubii ſuccus naribus infuſus.
Polii vtriuſque decoctum hauſtum.
Conyzę folia,& flores epoti.
Aſpleni decoctum potum.
Lichen ex melle inunctus.
Adianti decoctum epotum.
Trichomanes decoctum hauſtum.
Anthemidis decoctum ebibitum.
Buphthalmum epotũ ſtatim a balneo.
Pœoniæ radix hauſta.
Hyacinthi ſemen cum vino potum.
Rubiæ radix cum mulſa aqua bibita.
Chamæpityos folia ſeptem diebus in vino pota.

Beto-

Betonicæ folia cum dulci aqua pota.
Elaterium epotum.
Anchuſę radicis decoctum hauſtum.
Quinquefolii ſuccus cũ trium cyathorum pondere aliquot diebus potus.
Oſyris decoctum epotum.
Chryſanthemi decoctum balnei more adhibitum.
Vinum ſcillinum potum.
Verbenacæ ſupinæ folia drachmæ pondere cum thuris obolis tribus & uini ueteris hemina vna ieiuno quadraginta diebus pota.
Lycii herba in aceto decocta & bibita.
Myricę decoctum potum.
Halycacabi fructus hauſti.
Chamæciſsi folia trium obolorum põdere ſenis diebus in aqua pota.
Ruſci folia,& baccæ in vino ebibita.
Ceruini cornu cinis potus binis ligulis.
Sulphur ſorbili ouo hauſtum.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum epotum.
Nardi Italicę Lauenduleuè decoctum additis cinnamomo,aſparagi,& fœniculi radicibus.
Aſari dilutum ex vino paratum.
Aſarnia aut eius decoctum.
Caſsię ſolutiuę pulpa.
Roſarum ſuccus, & dilutum.

Tamarindorum pulpa.
Caſtoris anteriores dentes in poculo contenti, e quo vinũ biberit affectus.
Terrenorum vermiũ cinis ex abſinthii decocto potus.
Bubuli fellis lapis & vino hauſtus.
Napi ſemen ex marrubii decocto potũ.
Oxylapati ex vino decoctum bibitum.
Cicorii radices ſaccharo conditæ.
Melopeponũ ſeminum lacteus cremor hauſtus.
Erucæ ſylueſtris tria folia læua manu decerpta illicoq; deuorata.
Cyclamini ſuccus cum ſaccharo hauſtus addita maſtiche, aut myriſtica nuce, aut rhabarbari ſcrupulo.
Aſphodeli radix ex vino ſumpta.
Chelidonium maius in calceis ſubnudis pedibus geſtatum.
Aquilegiæ ſemen ex cretico vino, & croci momento epotum.
Rhabarbarum in potionibus additum.
Agaricum in potionibus adiunctum.
Centauri magni radix quoquo modo vſurpata.
Centaureum minus.
Carduorum radicum decoctum.
Eryngii radicum decoctum.
Aloe quouis modo vſurpata.

Pulegii, Menthaſtri, Marrubii } decoctum hauſtum.

Cumi-

Cuminum illico a balneo exhibitum.
Senæ decoctum, vel dilutum.
Radicum vincetoxici decoctum in potu propinatum.
Chamędryos ſemen drachmæ pondere ex meraco.
Eupatorii vulgaris decoctum potum.
Lupulorum florum decoctum ex vino albo hauſtum.
Frangulæ corticum decoctum, Parandi rationem habes lib.4. commento de ſambuco,& ebulo.
Cuſcutæ decoctum epotum.

MATTHIOLI.

Ad hepaticum fluxum.

Quernorum foliorum tenellorum ſtillatitia aqua pota.
Lupinum iecur ſiccum in puluerem ſumptum.
Rhabarbarum tritum & propinatum.

DIOSCORIDIS.

Ad iecinoris dolores.

Acori decoctum potum.
Abſinthii decoctũ ex paſſo appoſitum.
Peryclimeni ſemen potum cum vino.

MATTHIOLI.

Irinum oleũ è floribus paratũ illitum.
Amygdalinum oleum.
Laurinum oleum.
Eupatorii vulgaris decoctum aut eius succus, epotus.

DIOSCORIDIS.

Ad Iecinoris duritiem.

Ammoniacum illitum, & ebibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad refrigeratum iecur.

Nardus { Indica / Celtica } ebibita.
Amomi decoctum potum.
Pinorũ & piceæ folia ex aqua, uel mulso epota.

MATTHIOLI.

Acori oxymel potum.
Cinnamomi aqua stillatitia hausta.
Acorum quocunque modo sumptum.
Balsamum factitium cum potum, tum illitum.
Caryophylli in potu aut in cibo sũpti.

Rha-

Rhabarbarum tritum, & cum vuis pas-
sis deuoratum.
Mentha græca.
Imperatoriæ radix.
Eupatorii vulgaris succus, aut eius deco
ctum epotum.

MATTHIOLI.

Ad Iecinoris scyrrhum.

Asarum.
Amygdalinum oleum.
Sesaminum oleum.
Mastiche cũ imposita, tũ intus sumpta.
Centaurii minoris decoctum haustum.
Frangulæ radicum decoctũ potum, Pa-
randi modũ inuenies lib. 4. commen
to de sambuco.
Scillinum acetum epotum.

MATTHIOLI.

Ad cachesiam. i. malum habi-tum.

Cinnamomi aqua stillatitia pota.
Acorus quem calamum odoratum uul-
go uocat sumptum.
Balsami factitii liquores omnes.
Nux myristica intro sumpta.

Iecur leporinum arefactum, & potioni infrictum.
Sium in cibis ſumptum.
Cichorium quoquomodo acceptum.
Rhabarbarum quauis ratione hauſtum, & cum paſsis vuis comeſtum.
Agaricum.
Abſinthii pontici comæ ſaccharo aſſeruatæ,& deuoratæ. parandi rationem habes commentario de abſinthio.
Pulegii decoctum potum.
Mentha grȩca.
Imperatoriæ radix.
Sagapenum exhibitum flauis myrobalanis duplicato pondere additis.
Marrubii decoctum epotum.
Eupatorii vulgaris ſuccus, aut decoctũ hauſtum.
Frangulȩ radicum decoctum hauſtum, parandi rationem habes lib.4. comment.de ſambuco.

DIOSCORIDIS.

Ad hydropem.

Aſarum epotum.
Cinnamomum ebibitum.
Calami odorati decoctum cum ſemine apii epotum.
Erinacei terreſtris caro.
Cochlearum terreſtrium operimentũ,

& caro ſimul contrita tumoribus hy
dropicorum impoſita.
Amurca in villoſa pelle perunᶜta, & im
poſita.
Vrina humana ſui ipſius rebibita.
Vrina capręquotidie cum ſpica pota.
Cicer cum roremarino decoctum epo-
tum.
Raphanus emplaſtri modo impoſitus.
Plantago cum lenticula decocta.
Ebuli radix in uino decocta epota.
Allium decoctum deuoratum.
Bulbi cum melle,& trito pipere empla
ſtri modo impoſiti
Scilla pręparata ſumpta.
Anagallidis ſuccus vino potus.
Chamęleonis albæ radix cũ vino pota.
Abſinthium bibitum cum ficubus,nitro
& loliacea farina.
Adianti decoctum hauſtum.
Trichomanes decoctum ebibitum.
Hyſſopum cum fico, nitroq; emplaſtri
modo impoſitum.
Fidiculæ decoctum potum.
Origanum cum fico decoctum hauſtũ.
Sampſuchi decoctum ebibitum.
Ruta cum fico emplaſtrata,& eius deco
ctum ex uino tum potum, tum corpo
ri perfuſum.
Paſtinacæ erraticæ ſemen epotum.
Aniſum potum.
Smyrnii ſemen hauſtum.

Laſerpitii liquor cum caricis datus.
Chamædryi decoctum epotum.
Polii utriuſque decoctum bibitum.
Androſaces in uino pota duarũ drachmarum pondere.
Betonicæ folia cum aqua dulci epota.
Cucumeris aſinini radicis ſuccus ſeſquioboli pondere, & cortex eius acetabuli quarta parte.
Aquæ marinæ balneum.
Vitis ſyluestris radix in aqua ferueſacta, & in vini cyathis duobus marina aqua diluti epota.
Vinum ſcillinum ebibitum.
Viticis ſemen epotum.
Ficus ſiccę in uino cum polenta, & abſinthio decoctæ, & illitæ.
Sal.
Alcyonium tertium.
Arena è littoribus ſole ferueſacta capite tenus hydropici obruta.

MATTHIOLI.

Electuarium de ſucco iridis in cap. proprio de iride.
Iridis radices conditę.
Ciperi radicum, & baccarum lauri puluis pari pondere ex impubis pueri urina exceptis, & uentri adhibitis.
Aſari dilutum ex uino paratũ potum.
Aſarina, & eius decoctum.

Cinna-

Cinnamomi ſtillatitia aqua epota.
Balſami factitii liquores omnes.
Cnicinum oleum potum
Lixiuium ex vino albo,& iuniperino ci
nere epotum.
Fraxini ſemen cum vino aſſumptum.
Oſsicula acinorum ſylueſtris mali pu-
nici trita & epota.
Humani ſtercoris ſtillatitia aqua pota.
Bubulum caprillumve ſtercus emplaſtri
modo impoſitum.
Napi ſemen drachmæ pondere ex mar
rubii decocto in dieb⁹ pluribus potũ.
Braſsicæ marinæ decoctum potum, &
præſertim addita rhabarbaro.
Baſsicæ marinæ puluis additis rhabar-
baro,& cubebis pluries ex vino pot⁹.
Sinapis ex impubis pueri vrina illitus.
Caryophylli in cibo uel potione vſur-
pati.
Cyclamini ſuccus cum ſaccharo potus
addita maſtiche,aut myriſtica nuce,
aut rhabarbari ſcrupulo.
Aſphodeli radix ex vino pota.
Rhabarbarum frequenter vſurpatum.
Agaricum in potionibus additum.
Gentiana.
Centaurii magni radix tum vino mace
rata,tum pota.
Cardui radicum decoctum }
Cardui benedicti decoctũ } hauſtum.
Eryngii radicum decoctum }

Zuccharum ex pontici abſinthii coma paratum.modum parandi habes cō-mento de abſinthio.
Pulegii decoctum ebibitum.
Menthæ græca.
Imperatoriæ radix.
Sagapenum cum duplicato pōdere my-robalanorum flauorum potum.
Euphorbium hauſtum.
Vincetoxici radicum ex uino albo de-coctum bibitum.
Marrubii decoctum epotum.
Eupatorii uulgaris decoctum hauſtum.
Ricini ſemen ex caprino lacte macera-tum,& hauſtum.
Sambuci, aut ebuli radicum ſtillatitia aqua pota, hæc binis, illa quaternis unciis ſimul miſta, & diebus xxx. po-ta.
Frangulæ corticum decoctum potum, parandi rationem inuenies lib.4.cō-ment. de ſambuco.
Colocynthis cum pota, tum clyſmate infuſa.
Stibium noſtrum granorum quatuor pondere hauſtum.

Lienis.

MATTHIOLI.

Ad inflammationem.

Caſsię ſolutiuę pulpa deuorata.
Caphura illita.
Creſpini baccarum ſuccus potus.
Roſę,& earum ſuccus,ſeu dilutum.
Cichorii radices conditę.
Cichorii flores ſaccharo aſſeruati, & ſę pe deuorati.
Melopeponum ſeminum lacteus cremor potus.
Phyllithidis farina ſuaipſius aqua ſubacta,& illita.
Trifolium acetoſum deuoratum.
Conſolidę regalis flores ebibiti.
Fragarię,& radicum decoctum epotum

DIOSCORIDIS.

Ad induratos lienes.

Cotonea mala cruda cataplaſmatis addi a,& impoſita.
Sycomori liquor hauſtus,& illitus.
Raphanus emplaſtri modo impoſitus.
Braſsicæ folia cum aceto deuorata.
Chamędrys decoctum potum.

Lupinorum farina illita.

MATTHIOLI.

Helenii radicis farina denarii pondere diebus aliquot ex uino epota.
Amygdalinum oleum.
Terebinthina deuorata.
Sesaminum oleum.
Myrica ex vino decocta.
Cochlearum maiorum cinis cum lini & urticæ semine & melle potus.
Stercus caprillum illitum.
Dracunculi radix contusa, & illita.
Cyclamini succus vnguentis additus.
Centaurii minoris decoctum,& succus tam interius, q̃ exterius usurpatus.
Mentha græca ex oleo irino illita.
Oleum liliorum alborum inunctum.
Phyllitis quocunque modo sumpta.
Oxymel ex floribus genistę paratum.
Saccharum è genistę floribus paratum frequenter insumptum.
Frangulæ corticum decoctum potum. parandi rationem habes lib. 4. comment. de sambuco.
Scillinum acetum epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad lienis obstructiones.

Nardus Celtica ex vino epota.

Adiantum bibitum.
Trichomanes hausta.

MATTHIOLI.

Nardus Italica, Lauendulaq;.
Asari decoctum haustum.
Cubebæ.
Carpesium.
Helenii radicis farina frequenter ex vino uetere sumpta.
Amygdalarum amararum oleum.
Cnicinum oleum.
Laurinum oleum.
Mumia ex cari decocto epota.
Tamarindorum pulpa.
Amygdalæ.
Ciceris rubri decoctum ebibitum.
Lupini cocti, & cum ruta, & pipere deuorati.
Brasicæ decoctę ius epotum.
Beta cum sinapi, aut aceto comesta.
Sium in cibis sumptum.
Cyclamini succus binis drachmis ex oxymellite sumptus.
Rhabarbarum potioni infrictum.
Agaricum in potionibus haustum.
Gentiana, & eius aqua stillatitia.
Cētaurii minoris decoctum, & succus.
Eryngii radicum decoctum potum.
Veronica mas.
Mentha græca ex oleo irino illita.

Ama-

Amaracus.
Imperatoriæ radix.
Senę decoctum, uel dilutum haustum.
Rosmarinum cum pane deuoratum.
Phyllitis quoquo modo sumpta.
Eupatorii uulgaris decoctum epotum.
Lupuli flores in potionibus additi.
Fragarię tum folia, tum radices.
Frangulę corticum decoctum epotum. Parandi rationem habes lib. 4. comment. de sambuco.
Cuscuta, & eius decoctum.
Quinta essentia ferri descripta in 5. lib. cap. de scoria, seu stercore ferri diebus pluribus continuis drachmæ pondere pota ex adianti, aut aspleni, aut myricæ decocto.

DIOSCORIDIS.

Ad lienis inflammationes.

Iris illyrica ex aceto epota.
Acorum potum.
Nardus celtica ex vino hausta.
Nardus montana ex vino bibita.
Sarmentitius cinis ex aceto, rosaceo, & ruta illitus.
Myricę ex vino decoctum potum.
Viticis semen haustum.

DIOSCORIDIS.

Ad lienis dolores.

Dictamnum potum,& illitum.

MATTHIOLI.

Irinum oleum è floribus paratum, & illitum.
Laurinum oleum inunctum.
Oleum liliorum alborum inunctum.
Phyllitis quouis modo sumpta.

MATTHIOLI.

Ad refrigeratos lienes.

Acori oxymel sumptum.
Cubebę.
Cinnamomi stillatitia aqua epota.
Balsami factitii liquores omnes.
Amygdalarum amararum oleum cum potu tum illitum.
Laurinum oleum.
Rhabarbarum intro sumptum.
Agaricum potum.
Mentha græca ex irino oleo inuncta.
Imperatoriæ radix deuorata.
Rosmarinum cum pane ingestum.
Phyllitis.

DIOSCORIDIS.

Ad minuendos extuberantes lienes.

Iris illyrica ex aceto epota.
Acorum epotum.
Nardus { Celtica / Montana } ex vino bibita.
Myricę ex vino decoctum exhaustum.
Viticis semen ebibitum.
Cyclamini secundæ semen quadraginta diebus haustum.
Sagapenum epotum.
Ammoniacum drachmæ pondere ex aceto sumptum.
Chamędrys ex aceto pota.
Nasturtium haustum.
Piperis radix illita.
Polii utriusq; decoctũ cum aceto potũ.
Cyclamini succus inunctus.
Capparis semen drachmarum duarum pondere quadraginta diebus ex vino bibitum.
Eiusdem radix ex vino bibita eodem pondere.
Lepidium cum helenii radice impositũ
Hederę tenella folia ex vino decocta. uel arida ex pane cocta imposita.
Isatis sylvestris tum pota tum illita.
Agaricum drachmę pondere cum aceto mulso datum.

Rhaponticum epotum.
Smyrnii radix comesta.
Gentianæ radix duarum drachmarum pondere hausta.
Aristolochia rotunda epota.
Crocodilii radicis decoctũ potum pręsentaneo remedio prodest.
Hyssopum cum ficis, nitroq; illitum.
Trigoriganum cum aceto potum.
Pulegium cum sale illitum.
Sison epotum.
Pacedani succus haustus.
Viscum cum calce, gagateve lapide decoctum, & impositum.
Teuchrium cum posca potum, uel cum ficis appositum.
Leucoii radices cum aceto illitæ.
Nymphęæ radix ex vino bibita.
Aspleni folia pota, uel eius decoctum cum aceto quadraginta diebus haustum, uel folia ipsa ex aceto illita.
Bunii semen epotum.
Hæmionitis cum aceto pota.
Rubiæ semen ex aceto mulso haustum.
Lonchitis alterius folia cũ aceto epota.
Betonicæ folia ex oxymelite ebibita.
Polemonii radix ex aqua sumpta.
Periclymeni semen quadraginta diebus in uino haustum.
Xyridis semen ex aceto sumptum.
Anchusę radix cum mulsa aqua pota.
Vrtica vtraque cum cerato imposita.

Tricho-

Trichomanes epota.
Vini ſcillini vſus.
Glans vnguentaria cum erui farina pota ex mulſa aqua.
Bryonia trium obolorum pondere triginta diebus ex aceto hauſta, aut cũ ficis illita.
Vitis nigræ viticulę primę recentes coctæ, ac comeſtę.
Filicis maris radix hauſta.
Aqua vel vinum in quibus calybs, aut ferrum reſtinctum fuerit in potu.
Alcyonium tertium bibitum.
Corallium ex aqua bibitum.
Aſius lapis ex aceto, & uiua calce illitus
Cotis naxię delimata à ferro ſcobes ex aceto ebibita.

MATTHIOLI.

Helenii radicis farina è vino vetere frequenter denarii pondere pota.
Terebinthina, lariceaq; reſina ſępe deuorata.
Fraxini corticis decoctum epotum.
Myricę rami ex aceto illiti.
Nux myriſtica.
Eruum a ieiunis deuoratum.
Erucæ ſemen potum.
Hederæ helicis foliorum ſuccus ex vino auſtero epotus.
Rhabarbarũ quoquo modo ſumptum.

Mentha grȩca ex oleo irino illita.
Phyllitis quouis modo ſumpta.
Eupatorii vulgaris decoctum epotum.
Lupuli flores in potionibus decocti.
Frangulȩ corticum decoctum hauſtum, parandi rationem habes lib.4.comment.de Sambuco.
Cuſcuta,& eius decoctum.
Corallium frequenter epotum.

Inteſtinorum.

DIOSCORIDIS.

Ad colicos affectus.

Amygdalæ amarȩ illinctu adhibitæ.
Cochleȩ terreſtres cum ſuo putamine tuſæ addita pauca myrrha ex vino bibitȩ.
Alauda auis toſta in cib.ſumpta.
Suillus talus crematus ad albedinem vſque potus vbi flatus excruciet.
Butyrum infuſum, vbi colon exulceratũ fuerit.
Gallinȩ fimum cum aceto vel vino hauſtum.
Rutȩ decoctum ex oleo infuſum.
Petroſelinum potum.
Colocynthis infuſa clyſmatibus.
Cnici decoctum infuſum.

Matthioli

MATTHIOLI.

Galanga pota.
Cubebæ.
Cinnamomi ſtillatitia aqua.
Balſami factitii liquores omnes poti, & illiti.
Oleum cum pari portione cretici vini ſumptum,aut clyſtere infuſum.
Ricinũ oleum potũ illitum, & infuſum.
Amygdalinum oleum utrunq;.
Cnicinum oleum.
Laurinum oleum.
Succinum ex tepenti aqua epotum.
Perſicorum nucleorum oleum tam potum,quam infuſum.
Amygdalinum oleum potum.
Nucum iuglandium oleum hauſtum.
Oleum è ſcorpionibus noſtrũ illitum.
Aqua in qua ceruinum genitale elotum fuerit epota.
Ceruorum tenerrima cornua in taleolis conciſa,ſiccaq; & in puluerem trita,& cum pipere, & myrrha hauſta.
Lupinum fimum quod terram non attigerit ex uino albo, uel aqua potum, & forinſecus ventri adalligatum.
Braſsicæ ſemen craſsiuſcule contuſum & in carnium iure feruefactum, potumq; vna cum ipſo iure.
Ius decoctæ braſsicæ cum vetere gallo epotum.

Cyclamini ſuccus trium drachmarum pondere in clyſteribus additus.
Imperatoria ex calido meraco epota.
Sagapenum bibitum aut clyſteribus inditum.
Verbaſci flores in puluerẽ triti, & poti.
Trinitatis herba in puluerem trita, & epota.
Ricini ſemen ex iure ueteris galli decoctum, & hauſtum.
Colocynthis clyſteribus infuſa.
Momordicæ puluis hauſtus.
Quinta eſſentia noſtra pota, & in clyſteribus addita.
Stibium noſtrum commentario proprio deſcriptum ſumptum quinque granorum pondere.
Gagates lapis in puluerẽ tritus drachmæ pondere diebus ſeptem epotus.

DIOSCORIDIS.

Ad Inteſtinorum dolores.

Iris Illyrica pota.
Acori decoctum ebibitum.
Mei radices tritæ cum melle in eclegmate ſumptæ.
Cardamomum ex aqua potum.
Agallocum ex aqua hauſtum.
Nuces iuglãdes cum ſuo putamine per vſtæ & umbilico admotæ.

Ficuum cum ruta decoctum clyſmate infuſum.
Halimi folia drachmę pondere in aqua mulſa epota.
Crocum in potionibus bibitum.
Dauci ſemen epotum.
Libanotidis radices hauſtæ.
Ferulæ ſemen in potu ſumptum.
Peucedani ſuccus in ouo hauſtus.
Meliſſophylli decoctum clyſtere infuſum.
Caſtoreum epotum.
Butyrum clyſmatibus infuſum.
Serpyllum ebibitum.
Calaminthæ decoctum hauſtum.
Eryngium ad potandum datum.
Cera in ſorbitionibus data.
Ammi ex uino ſumptum.
Triticei furſures ex decocto rutæ elixi, & illiti.
Milium calefactum in ſacculis adhibitũ.
Orobi farina aceto macerata impoſita.
Siſymbrii ſemen in uino potum.
Piper cum lauri tenellis foliis hauſtum.
Scilla in eclegmate cum melle.
Rhaponticum epotum.
Sampſuchi decoctum ebibitum.
Centaurii maioris radix epota.
Ruta vnà cum ſiccato anetho elixa in potu ſumpta.
Panaces cum vino hauſtum.
Anethi comę,& ſeminis decoctũ potũ.

Ligu-

Liguſtici ſemen,& radix pota.
Cumini decoctum cum oleo clyſtere infuſum.
Phalangii folia,flores,ac ſemen hauſtũ.
Centunculum auſtero vino epotum.
Conyzę folia, & flores poti.
Pœonię radix in vino pota.
Pſeudo bunium ebibitum.
Aqua marina fotu adhibita.
Chamępitys hauſta.
Graminis decoctum ebibitum.
Chamædaphnes folia in potu data.
Sal calefactum in ſacculis appoſitum.
Nitrum cum cumino ex hydromelite hauſtum.
Seſelis Maſsilienſis ſemen ex vino epotum.
Aſclepiades radices ex vino potę.
Aliſma per ſe,aut cum pari pondere ſeminis dauci hauſtum.
Suillus talus combuſtus ad albedinem vſque,& ebibitus.
Lini ſeminis decoctum per ſedẽ infusũ.
Agaricum duorum obolorum pondere ſumptum.

MATTHIOLI.

Oleum { Oliuarum cum vino cretico potum,& infuſum. / Amygdalarum dulciũ potũ. / Laurinum inunctum. }

Ericæ florum decoctum potum.
Perſici nuclei deuorati,
Cochlearum elixarum ius epotum.
Milium cum ſale, & anthemidis floribus miſtum, & calidum cum ſacculis adhibitum.
Braſſicæ ius cum uetere gallo paratum epotum.
Cyclamini ſuccus in clyſterib⁹ additus.
Chelidonium maius vna cum radice tuſum, & oleo chamæmelino ferueſactum,& umbilico adhibitum.
Dictamnum album ex meraco potum.
Menthaſtrum.
Imperatoria.
Vincetoxici radix ex meraco.
Verbaſci flores in puluerem triti, & epoti.
Herba trinitatis, aut ſtillatitia eius aqua bibita.
Momordicę farina potui data.

MATTHIOLI.

Ad dyſentericos.

Aſpalathi decoctum clyſtere infuſum.
Myrrha fabę magnitudine deuorata.
Lentiſcus ebibita.
Piceæ cortex potus.
Maceris cortex in potu ſumptus.
Paliuri folia,& radix hauſta.

Acutæ ſpinæ fructus deuorati, vel poti.
Rubi camini fructus deuoratus.
Ciſti folia,& cytini in potu data.
Hypociſtis hauſta.
Ladanum cum vino vetere epotum.
Roſarum fructus in potu ſumptus.
Lycium potui datum.
Acaciæ ſuccus hauſtus.
Glandium interior, tenuiorq; tunica decocta epota.
Caſtanearum interior pariter tunica ebibita.
Galla omphacitis ex vino aut aqua trita illita,hauſtauè.
Rhois foliorum decoctum clyſtere infuſum,vel potu acceptum.
Eiuſdem ſemina pro ſale cibis, obſoniisq; aſperſa.
Palmę inuolucri decoctum tum infuſum,tum bibitum.
Punicorum acidorum nuclei ſiccati, & ebibiti,vel in deſeſsionibus additi.
Myrti ſemen,& folia pota.
Cotonea mala comeſa cruda,vel cocta vel eorum ſuccus potus.
Pyra tam domeſtica, quàm ſylueſtria deuorata.
Meſpila in cibum accepta.
Loti arboris baccæ comeſtæ,vel hauſtę.
Corni arboris baccæ ſiue in eduliis, ſiue in defruto aſſumpta.
Sorba ſicca quoquo modo ſumpta.

Prunorum ſylueſtriũ baccę deuoratę.
Siliquę ſiccatę deuoratæ.
Cochleæ terreſtres ſuis cum putamini bus vſtæ(vt Gal.inquit)eſui datæ.
Siluri piſcis ſalſamentum fomento adhibitum.
Leporinus ſanguis frixus deuoratus.
Garum piſcium clyſmate infuſum.
Ceruinum cornu potum duorum cochlearium menſura.
Cera in ſorbitionibus ſumpta.
Lac ignitis iniectis calculis decoctum clyſtere infuſum.
Leporinum } coagulum triũ oblorũ
Equinum } pondere ex vino potum.
Aſparagus altilis elixus, vel aſſus in cibo ſumptus mitigat.
Idea radix bibita.
Althęæ decoctæ ſuccus ex vino potus.
Alceæ radices cũ vino aut aqua potæ.
Phyllitis ebibita.
Portulaca ad ſummum cocta in cibis ſumpta.
Plantago per ſedem infuſa.
Equiſeti ſuccus potus.
Caprillus adeps cum polenta, & rhoe datus, vel clyſtere infuſus.
Meliſſophyllum ebibitum.
Tragium ſcolopendræ ſimile elixum, & in cibo ſumptum.
Faba in poſca decocta, & comeſa.
Aliſmatis radix cum pari pondere ſeminis

minis ſylueſtris paſtinacæ epota.
Oxylapathi, aut oxalidis ſemẽ in aqua, aut in uino hauſtum.
Lyſimachia potui data.
Tragi cacumina decem in uino pota.
Clematis folia cum vino hauſta.
Stœbis decoctum clyſtere infuſum.
Limonii ſemen in vino potum.
Elatine elixa ebibita.
Polemonii radix ex uino ſumpta.
Eupatorii ſemẽ, & folia in uino hauſta.
Nymphęæ ſiccata radix ex vino pota.
Sedum maius cum vino potum.

Sanguis	Hirci Capræ Leporis Cerui	in ſartagine ſrixus, & cibo ſumptus.

Vitis viniferæ foliorũ, & capreolorum ſuccus epotus.
Vinaceorum decoctum ebibitum.
Vinaceorum nuclei in farinam polentæ modo illiti.
Vua paſſa alba comeſa per ſe cum ſuis nucleis.
Omphacium clyſtere infuſum.

Vinum	Oenanthinum Cydonites Rhoites	epotum.

Terra lemnia hauſta.
Muria clyſmatibus infuſa ubi diutina dyſenteria inteſtina exulcerata extiterint.

Scordium duarum drachmarum pondere cum aqua dulci hauſtum.
Hederæ flores trium digitorum carptæ bis in die ex vino hauſti.

MATTHIOLI.

Lentiſcinum oleum infuſum.
Roſaceum oleum potum.
Thus potum & clyſtere infuſum.
Armeniũ lutum vnà cum corallio, maſtiche, cornu ceruino, & hematite lapide epotum.
Pinorum nucum cotices ex aceto acerrimo decocti, & ſuffiti.
Maſtiches epota.
Millefolii ſuccus clyſteribus infuſus, quin etiam ſicci farina cum epota, tũ infuſa.
Potentilla pota aut viridis in calceis impoſita ſub nudis pedibus.
Succinei paſtilli hauſti.
Creſpini vuarũ ſuccus in potu ſumpt⁹.
Vua ſpina.
Ribes vulgaris.
Liguſtrinorum florum aqua.
Ciſti flores.
Roſaceum ſaccharum.
Roſarum vngues.
Roſarum calix.
Roſarum ſemen & lanugo circunſtãs.
Lycium infuſum.

Quernorũ foliorũ ſtillatitia aqua epota
Querna folia, glandes, & gallę.
Fagineæ glandes.
Punicum malum in furno toſtum, tritumq́ue potui datum.
Punicę mali florum ſaccharum roſacei modo paratum deuoratum.
Myrteum condimentum.
Ceraſia auſtera ſaccharo condita.
Poma acerba ſub calidis cinerib⁹ aſſa.
Cydonia mala toſta a ieiunis deuorata
Cydoniorum vinum, miua, oleum, hoc illitum, & illa hauſta.
Diacydonites confectio.
Cydoniorum pomorum ſuccus in quo conferbuerint rubrum corallium, rubearum roſarum ſemẽ, rhabarbarũ, hypociſtis, & acacia.
Corna cum cruda, tum ſaccharo cõdita
Mora immatura arida.
Cochleæ cum teſtis vſtæ admiſtis galla omphacitide, & pipere albo, & cibis inſperſæ, aut ex vino auſtero potę.
Leporina caro aſſa deuorata.
Leporinus ſanguis adhuc calens cum hordeacea farina decoctus, & deuoratus.
Leporinus fimus potus.
Cerui genitale ex vino auſtero ſumptũ
Ouum gallinaceum in aceto coctũ, durum deuoratum.
Ceruinus ſanguis clyſteribus infuſus.

Caninum ſtercus album ex lacte potum in quo igniti calculi extincti ſint.
Oryzę decoctum potum,aut infuſum.
Oryza in lacte cocta in quo igniti calculi extincti fuerint deuorata.
Milii Indici panicularum flores intro ſumpti.
Milii granorum putamē oui vitello exceptum,& probe decoctum ſumptū.
Amylum in cibo vſurpatum.
Biſtortæ, Tormentillę, Caryophyllatæ } radices in potionibus additæ.
Lagopi paniculæ pro ſedis abſterſorio vſurpatæ.
Virga aurea epota.
Plantaginis vtriuſque ſemen ouo exceptū teguliſq; inaſſatum deuoratum.
Traſorū lacteus cremor ex aqua in qua candens ferrum extinctum fuerit paratus,& epotus.
Burſa paſtoris cum plantagine,luto armeno ex pluuiali aqua cocta,& epota.
Rhabarbarum igne torrefactum ex uino auſtero,& plantaginis ſucco hauſtum.
Tragacanthæ lachryma toſta, & ex uino cydoniorum pota,tum clyſmate infuſa.
Flos ſolis vna cum radicibus ex uino auſtero epotus.
Aparinæ ſtillatitia aqua ebibita.
Gna-

Gnaphalium ex uino auſtero.

Conyzæ mediæ puluis drachmę pondere quotidie ſumptus ex uino auſtero.

Palmæ chriſti florũ puluis ex aqua plantaginis, aut in qua ferrum ignitum extinctum fuerit, epotus.

Lunaria minor quoquo modo ſumpta.

Cãnabis foliorum puluis oui uitello exceptus deuoratus.

Hyperici oleum uentri illitum.

Pyrola
Piloſella
Fragaria } ex vino auſtero pota.

Amaranti purpureus flos epotus.

Punicorum malorum uinum ex aqua plantaginis hauſtum.

Armenia terra pota, aut in clyſteribus addita.

Corallium rubeum in pollinem tritum ebibitum.

Criſtallum tenuiſsime læuigatum potui datum.

MATTHIOLI.

Ad tormina.

Oleum { Oliuarum cum vino Cretico potum, & infuſum.
Amygdalinum hauſtum,
Laurinum illitum.

Ericę florum decoctum epotum.
Perſici nuclei deuorati.
Cochlearum ius hauſtum.
Milium cum ſale miſtum,& in ſacculis calidum appoſitum ventri.
Braſsicę ius cum vetere gallo decoctū hauſtum.
Cyclaminis ſuccus clyſteribus additus
Chelidonium maius vna cum radice tuſum, & oleo chamęmelino feruefactum,& vmbilico illitum.
Dictamnus albus ex meraco epotus.
Menthaſtrum.
Imperatoria.
Vincetoxici radices ex meraco.
Verbaſci flores in puluerem triti, & potionibus inſperſi.
Herba trinitatis, aut ſtillatitia eius aqua epota.
Momordicę farina hauſta.

DIOSCORIDIS.

Ad cohibendam aluum & diarrhœam.

Coagulum leporinum epotum.
Lac omne in quo igniti calculi marini extincti fuerint,
Caſeus elixus, & ab elixatione ſtatim ſépoſitus, moxque inaſſatus in cibo ſumptus.

Fimus

Fimus caninus ardente ſyrio acceptus, & in aqua ebibitus.

Panis triticeus ſiccus inueteratus comeſtus.

Hordeacea farina cum myrti baccis, aut ſylueſtribus pyris, aut malicorio ex vino illita.

Puls ex { Zea / Auena / Milio } in cibum ſumpta.

Oryza in cibum accepta.

Lentes cum ſuo cortice decoctę, deuoratę, præſertim ſi decoquantur ex aceto cum adſtringentibus aliis.

Oxylapathi, aut oxalidis ſemen in uino aut aqua potum.

Braſsicæ percoctæ cibus

Beta nigra cum ſua radice, & lente decocta eſui data.

Plãtago ex aceto elixa cum ſale comeſa; quin & eius ſemen ex vino potũ, Præterea clyſteribus infuſa.

Intybus tàm hortenſis, quàm erratica in cibum accepta.

Condryllæ ſuccus coactus, potus.

Lens ſylueſtris quoquo modo ſumpta.

Acinos pota.

Aniſum ebibitum.

Anethum quinetiam eius coma & ſemeo hauſtum.

Apium in cibo ſumptum.

Phyllitis potui data.

Acan

Acanthi radices bibitæ.
Fœniculum erraticum epotum.
Ruta in cibo, uel potu ſumpta.
Orchis ſerapias ex uino potus.
Pœoniæ radix ex vino decocta hauſta.
Althęæ decoctum bibitum.
Aliſmatis radix pota.
Polygoni ſuccus epotus.
Clematis prima in uino ebibita.
Lagopus ex vino, uel ex aqua ſumpta ubi febris ſit.
Xyridis radix in mulſo epota.
Anchuſę folia ex uino ſumpta.
Rubi ramorum decoctũ potui datum.
Quinquefolii radicis decoctum epotũ,
Phęnix in uino auſtero hauſta.
Idea radix bibita.
Iunci præſertim marini ſemen frixum, & in diluto vino potum.
Aſtragali radix ex uino hauſta.
Hyacynthi radix ebibita.
Papaueris nigri ſemen ex uino potum.
Verbaſci radix, & flores potui dati.
Labruſcę flores epoti.
Punicorum acidorum vinum hauſtum.
Rubrica ſinopica in ouo epota, aut clyſtere infuſa.
Vini fęx illita.
Sedum maius ex vino epotum.
Adianti decoctum hauſtum.
Trichomanes decoctum bibitum.
Acetum cibis incoctum.

Matth-

MATTHIOLI.

Arborei muſci dilutum ex uino paratum hauſtum.
Thus epotum,& clyſtere infuſum.

Meſpila
Sorba
Corna
Pyra ſylueſtria
} deuorata.

Nux myriſtica,& præſertim toſta.
Auellanarum putamina trita, & ex uino auſtero pota.
Oryza torrefacta, & in lacte decocta in quo igniti calculi extincti ſint, aſſumpta.
Milii putamen oui vitello exceptum de inde inaſſatum,& deuoratum.
Caryophylli prius igni toſti,& in potu aut cibo ſumpti.
Coriandri ſemen ex aqua potum.
Lagopi folia,paniculę, & ſemen ex uino auſtero,aut punici mali hauſta.
Virga aurea pota,& in clyſteribus addita.
Potentilla pota, aut viridis in calceis nudis pedibus ſuppoſita.
Fragarię folia,atque radices.
Solbaſtrella, ſiue ſanguiſorba quouis modo vſurpata.
Pulmonaria altera ebibita.
Punicorum malorum acidorum vinum epotum.

Arme-

Armenia terra tam pota, quàm clyſma te inſuſa.

MATTHIOLI.

Ad lienteriam.

Arborei muſci dilutum ex uino paratũ.
Lycium.
Saccharum è punicorum floribus paratum ex auſtero vino ſumptum.
Myrteum condimentum.
Siliquę ſiccę deuoratę.
Nux myriſtica pręſertim calido cinere inaſſata commanducata.
Milii Indici panicularum flores hauſti.
Milii putamen oui vitello exceptum deinde inaſſatum, & deuoratum.
Oxylapathi ſemen potum.
Caryophylli toſti in potione, uel cibo ſumpti.
Rhabarbarum toſtum, & uino auſtero, aut plantaginis ſucco hauſtum.
Coriandri ſemen ex aqua.

DIOSCORIDIS.

Ad diuturnas alui fluxiones.

Sanguis { Hircinus, Caprillus, Leporinus, Ceruinus } in ſartagine frixus & comeſt⁹.

Mat-

MATTHIOLI.

Maſtiches pota.
Nux myriſtica deuorata.
Myricę ramorum cortex.
Oxylapathi ſemen epotum.
Milii Indici flores intro ſumpti.
Milii putamen vitello oui exceptum, & deinde inaſſatum deuoratum.
Caryophylli toſti ĩ potu, aut cibo sũpti
Lagopi folia, ſemen, & paniculę ex vino auſtero, aut punici mali pota.
Virga aurea tum pota tum infuſa.
Pyrola } quomodolibet vſurpatæ.
Piloſella }
Potentilla pota uel uiridis in calceis nudis pedibus ſuppoſita.
Fragariæ folia & radices.

DIOSCORIDIS.

Ad emolliendam aluum.

Ceraſa dulcia deuorata.
Melimela eſui data.
Perſica in cibum ſumpta.
Mora matura comeſta.
Ficus maturę deuoratę.
Marinus Echinus in cibis.
Tellinarum, chamarumq; ius cum ſale hauſtum.
Sepia in cibo ſumpta.

Silu-

Silurus piſcis in cibis.
Gobii ius ebibitum.
Piſcium in vniuerſum ius per ſe, aut ex vino bibitum.
Gallinaceorum veterum ius epotum.
Lac hauſtum.
Serum lactis epotum.
Caſeus recens in cibo ſumptus.
Butyrum comeſtum vel ebibitum.
Medulla oſsium deuorata.
Cicer in cibo ſumptum.
Rumex
Blitum
Malua
Atriplex
Beta candida
Aſparagus
Lactuca.
} decocta & in cibis ſumpta.
Braſsica leuiter feruefacta deuorata.
Tragoriganum potum.

DIOSCORIDIS.

Ad inteſtinorum inflationes.

Farina tritici cum hyoſcyami ſucco illita.
Farina hordei cum lini,& fęnogręci ſemine impoſita.
Ociimi ſemen potum.
Rhaponticum bibitum.
Anethi comæ,& ſeminis decoctũ potũ.

Cumini

Cumini decoctum cum oleo clyſtere infuſum, vel eius ſemen cum polenta, & hydræleo maceratum & illitum.
Peucedani liquor in ouo ebibitus.
Anthemidis decoctum epotum.

MATTHIOLI.

Cubebæ quocunque modo ſumptæ.
Cinnanomi aqua ſtillatitia pota.
Acorum quod falſo calamum odoratũ vocant vſui acceptum.
Balſami factitii liquores omnes.
Ricinum oleum.
Mumia ex ammi, & cari decocto ebibita.
Milium torrefactum cum ſale miſtum & calidum in ſacculis impoſitum.
Siſymbrium quocunque modo ſumptũ.
Quinta eſſentia noſtra lib.5. cap. de vino deſcripta, epota.

DIOSCORIDIS.

Ad latas inteſtinorum tineas.

Cardamomum potum.
Mali punicæ radicum decoctum epotũ.
Nuces iuglandes largius eſitatæ.
Mori radicis corticum decoctum hauſtum.
Allium potui datum, uel comeſtum.

Chamę-

Chamęleonis albi radix acetabuli pondere ex caſtorei, & origani decocto epota.
Filicis fœminę radix trium drachmarum pondere ex melle hauſta.
Melanthii ſemẽ potum, uel ex aqua umbilico illitum.
Atramentũ ſutoriũ drachmę pondere ſumptum, uel cum melle delinctum.
Heliotropii maioris tum folia, tum ſemina cum hyſſopo, nitro, & naſturtio epota.

DIOSCORIDIS.

Ad teretes inteſtinorum tineas.

Lupinorum farina cum melle lincta, uel cum aceto, pipere, & ruta hauſta.
Braſsicę ſemen potum.
Portulacæ ſuccus potui datus, præſtat idem & ſemen.
Naſturtium bibitum.
Abſinthium marinum per ſe, uel cũ oryza decoctum cum melle ſumptum.
Abſinthium ſantonicum aut marinum hauſtum.
Hyſſopum cum melle linctum.
Mentha bibita.
Calaminthę decoctum cum ſale, & melle ſumptum.
Thymum hauſtum.

Thymbra potui data.
Rutæ decoctum ex oleo epotum.
Coriandrum cum paſſo ſumptum.
Anchuſa tertia cum hyſſopo, & naſturtio pota.
Vinum abſinthites potui datum.
Sedum maius ex vino hauſtum.
Filicis fęminę radix drachmarum triũ pondere cum vino pota, ſed qui ſumunt prægustare allia debent.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum epotum.
Aſarina quoquo modo hauſta.
Helenii radicum ſuccus, aut decoctum potum.
Amygdalarum amararũ oleum potum.
Myrrha hauſta.
Iuniperi gummi hauſtum.
Lauri cimæ cum calamintha, & ſale tritæ, & ex tepida aqua potæ.
Creſpini acinorum ſuccus cũ aqua graminis, aut portulacæ potus.
Perſici folia contuſa, & ventri ex aceto illita.
Aqua ſtillatitia è limoniorum ſucco ebibita.
Limonii immaturi ſuccus hauſtus.
Pruni ſylueſtris aqua a floribus .ſ. diſtillata epota.
Sebeſtena deuorata.

Braſsicę ſemen hauſtum.
Beta candida cum allio deuorata.
Siſymbrium epotum.
Erucę ſemen ſumptum.
Nucum Indicarum oleum.
Mori arboris radix pota.
Oleum ſcorpionum noſtrum cum potum tum illitum.
Cornu ceruinum ex melle hauſtum .
Apri urina oleo in ſua ipſius ueſica com miſta, diuque in fumo ſuſpenſa , naribus , & arteriis manuum & temporum illita.
Secalæ uulgaris decoctum cum coriandro epotum.
Lupinus tum illitus, tum potus.
Napi ſemen ex limoniorum, aut aurantiorum ſucco hauſtum.
Caryophylli flores ita vocati ſaccharo aſſeruati deuorati.
Succiſæ radicis puluis potioni iniectus.
Gentianę ſtillatitia aqua epota .
Cruciatæ radix tuſa, & uentri impoſita.
Agaricum
Rhabarbarum] inſumptum.
Centaurium minus drachmę pondere ex melle deuoratum.
Aloe ex lacte, uel melle ſumpta, aut bubulo felle, & aceto excepta, & umbilico tenus illita.
Abrotanum.
Abſinthium.

Hyssopum ex melle,& nitri momento.
Dictamnus albus drachmę pōdere haustus.
Menthastrum ex aceto ebibitum.
Menthę gręcę succus potui datus.
Galegę succus haustus, siue herba ipsa recens ex oleo amygdalarum amararum calefacta,& uentri adalligata.
Pseudomelanthii semen tam potum, quàm ex bubulo felle,& aceto illitū.
Vincetoxici radices cum albo dictamno haustæ.
Cardui benedicti decoctum,aut stillatitia aqua pota.
Chamędryos succus,uel uinum in quo florescens planta fuerit macerata ebibitus.
Marrubii puluis insumptus.
Securidacę utriusque semen ex dulci lixiuio potum.
Tanacetum.
Cannabis decoctum ebibitum.
Hyperici florum oleū cochlearis mensura epotum.
Tormentillę,Bistortęve radicum decoctum haustum.
Eupatorii uulgaris succus in catapotiis deuoratus.
Muscus marinus drachmę pondere haustus,& electuariū ex ipsomet musco, vide lib.4.eius comment.
Lupuli semen tritum,& potui datum.
Oleum

Oleum è colocynthide cum felle bubulo vmbilico inunctum.

Argentum viuum semiscrupuli pondere haustum.

Oleum è calcantho sex granorum pondere, ex vino ebibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad fluxum ex epoto medicamento.

Gallorum gallinaceorum senum ventriculus sale inueteratus, & in vmbra siccatus epotus.

MATTHIOLI.

Ad iliacam pasionem.

Iridis Illyricæ puluis drachmæ pondere ex passo hausta.

Oleum senarum vnciarum pondere ex vino cretico potum aut infusum.

DIOSCORIDIS.

Ad intestinorum vulnera.

Equiseti radix,& folia cum aqua pota.

Mat-

MATTHIOLI.

Leporinus fimus, atq; pili, qui ſub vẽtre habentur ex melle decocti, & fabæ quantitate frequenter deuorati.

Terrenorum vermium oleum addito factitio balſamo illitum.

Cyclamini radicum ſtillatitia aqua ſex vnciarum pondere hauſta, addito ſelectiſſimi ſacchari puluere.

Ophyogloſſum ex equiſeti aqua potum

Terreſtris hederæ decoctum; vide eius commentarium.

Solidago maior, & media
Sanicula
Auricula vrſi
Piloſella
} in potionibus hauſta.

Pyrola, de qua vulnerariam potionem habes lib. 4. commento de limonio.

Virga aurea
Potentilla
Alchimilla ſiue ſtellaria
} in potionibus addita.

Momordicæ ſiccæ puluis cochlearis mẽſura ex plantaginis, aut equiſeti decocto epotus.

DIOSCORIDIS.

Ad inteſtinorum ulcera.

Lac omne ignitis calculis calefactum, infuſum.

Sapphyrus lapis ebibitus.

MATTHIOLI.

Solidago minor,& media Potentilla Sanicula Auricula vrſi Piloſella Pyrola	tum pota tũ inſuſa per clyſteres.

Sedis.

DIOSCORIDIS.

Ad ſedis rimas.

Pix liquida illita.
Amurca in cupreo vaſe ad mellis ſpiſſitudinem decocta illita.
Viticis ſemen cum aqua illitum.
Cancri fluuiatiles combuſti,cum melle cocto illiti.
Labri veneris radix in vino decocta. & ſubinde tuſa impoſita.
Leucoii flores cera excepti, & emplaſtri modo adhibiti.
Labruſcę flores illiti.
Plumbum elotum impoſitum.

Mat-

MATTHIOLI.

Iuniperinum gummi cum roſaceo, aut myrteo illitum.
Cancri fluuiatiles triti & inſperſi.
Oleum ex luteis ouorum inunctum.
Plantaginis recētia folia trita, & illita.
Verbaſci genera omnia.
Vnguentum ex mortario,& piſtillo plū beo atque óleo paratum, illitum.
Diphryges in vnguentis additum, aut inſperſum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſedis vlcera.

Thus tritum cum lacte, & linamento exceptum impoſitum.
Punicorum acidorum ſuc cus cum melle decoctus illitus.
Oeſypus impoſitus explet & emollit.
Plumbum elotum illitum.

MATTHIOLI.

Aloe inſperſa.
Solidago minor,& media.
Sanicula.
Auricula vrſi.
Piloſella
Pyrola.

Verbaſci genera omnia.
Vnguentum ex oleo mortario, & piſtil lo plumbeo paratum.
Diphryges.

DIOSCORIDIS.

Ad condylomata.

Cydonia mala cruda cataplaſmatis adiecta.
Oui vitellus aſſatus,& ex roſaceo & croceo illitus.
Aloe cum paſſo adhibita.
Auethi cremati ſeminis cinis illitus.
Libanotis emplaſtri modo impoſita.
Ballotes folia in feruenti cinere cocta, impoſita.
Rubi folia adhibita.
Helſine impoſita.
Quinque folii radix illita.
Sarmentitius cinis,quin & vinaceorum ex aceto illitus.
Rubigo ferri illita.
Plumbum elotum impoſitum.
Sandaracha cum roſaceo inuncta.
Suillus adeps illitus.
Crocum cataplaſmatis inditum.

MATTHIOLI.

Lini ſeminis oleum illitum.

Plantaginis recentia folia trita & illita.
Verbaſci genera omnia.

DIOSCORIDIS.

Ad Sedis inflammationes.

Lens cum ſertula campana, ſiccis roſis, cydonio malo, malicorio, & roſaceo appoſita.
Sonchi ſuccus illitus.
Melilotus cum fœnogręci farina, & lini ſemine ex paſſo impoſitus.
Libanotis adhibita.
Althęæ radix decocta illita.
Symphyti maioris radix cum foliis ſenecionis cataplaſmatis modo.
Senecionis flores, & folia ex modico vino illita.

MATTHIOLI.

Plantaginis recētia folia trita, & illita.
Verbaſci genera omnia.

DIOSCORIDIS.

Ad induratos Sedis tumores.

Pix liquida illita.

DIOSCORIDIS.

Ad procidentem ſedem.

Lentiſci ſuccus,& folia illita.
Malorum cydoniorum decoctum in de ſeſsionibus.
Torpedo marina appoſita.
Cyclamini ſuccus ad mellis ſpiſsitudi nem decoctus illitus.
Cerulei anagalidis flores appoſiti.
Aſter atticus illitus.
Acetum illitum,& fotu adhibitum.
Acida muria in deſeſsionibus.

MATTHIOLI.

Maſtiche aſperſum.
Cochleę putamen vſtum, & aſperſum.
Plantaginis recentia folia trita, & impoſita.
Verbaſci florum,& ſeminum puluis larigna reſina exceptus,& ſuffitus addita anthemidis florum farina.
Ebuli radicum ſuccus illitus.

MATTHIOLI.

Ad hœmorrhoidarũ dolorem.

Nucum indicarum oleum illitum.
Perſicorum nucleorum oleum.

Lini ſeminis oleum.
Plantaginis recentia folia trita, & illita.
Porri folia decocta, & impoſita.
Dracunculi radix cineribus calidis toſta, & appoſita.
Ari radix oleo ſubacta, & adhibita.
Scrophularię vnguentum, eius parandi rationem habes lib. 4. cap. 90.
Verbaſci genera omnia.
Oleum de momordica ex amygdalino, aut lini ſemine paratum, vide lib. 4. commento vitis nigrę.

DIOSCORIDIS.

Ad hęmorrhoidas ciendas.

Cępa confricata.

MATTHIOLI.

Ficulnea folia affricta.
Cępa cruda impoſita, aut ex aceto illita.
Cyclamini radix recens affricta, aut eius ſuccus ex lana impoſitus.

DIOSCORIDIS.

Ad hęmorrhoidarũ defluxiones.

Aloe cum paſſo illita.

Libanotis emplastri modo imposita.
Rubi folia adhibita.
Palmulæ illitæ.

MATTHIOLI.

Iuniperinum gummi ex oleo rosaceo, aut myrteo illitum.
Plantaginis recentia folia trita, & illita.
Lagopi panicularum cinis inspersus.
Verbasci flores vna cum oui vitello & clematide prima, & porri foliis illiti.
Eiusdem verbasci folia suffita ex molari lapide accenso.

DIOSCORIDIS.

Ad hœmorrhoidas sanandas.

Rhois semen illitum.
Palmulæ adhibitæ.
Ononis decoctum (vt quidam aiunt) epotum.
Plumbum elotum impositum.
Arabicus lapis illitus.
Portulaca ad summum cocta imposita.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum fotum.

Dio-

DIOSCORIDIS.

Ad tenaſmos.

Lac { Ouillum, Caprillũ, Bubulum } ignitis calculis calefactũ clyſtere ĩfusũ

Fœnigræci ſeminis decoctum infuſum.
Lini ſemen quoquo modo appoſitum.
Erui farina vino macerata illita.

MATTHIOLI.

Thus ſuffitum addita præſertim colophonia reſina.
Verbaſci florum,& ſeminum puluis vnà cum anthemidis florum farina reſina larigna receptus & ſuffitus.

DIOSCORIDIS.

Ad penſiles thymos.

Capræ ſylueſtris fel illitum.
Fimum ouillum ex aceto impoſitum.
Laſer in malicorio cum aceto ſeruefactum.
Acetum adhibitum.

MATTHIOLI.

Plantaginis recentia folia trita, & illita.

MATTHIOLI.

Ad inflammationes.

Caphura.
Oleum è cucurbitarum vulgarium floribus paratum illitum.
Lentis paluſtris ſtillatitia aqua tum pota, tum illita.

Renum.

DIOSCORIDIS.

Ad renum dolores.

Cardamomum ex vino epotum.
Nardum celticum potum ac impoſitũ.
Amomi decoctum hauſtum.
Harundinis radix lumborum doloribus proficit cum aceto illita.
Tragacantha drachmę pondere in paſſo diſſoluta cum aduſto elotoq; cornu cerui, & ſciſsilis aluminis tantillo potum.
Peucedani ſuccus potus.

Vua paſſa alba in cibis ſumpta.
Alcyonium tertium hauſtum.
Fęniculi comę decoctum ſubditum.
Anagallis epota.
Agarici drachma ebibita.
Glycyrrhizę ſuccus cum paſſo potus.
Tordilium bibitum.
Anthyllis pota.
Pœoniæ radix ex vino hauſta.
Symphytum petreum ex aqua epotum.
Anchuſę decoctum ex aqua bibitum.
Vinum mellitites hauſtum.

MATTHIOLI.

Caſſię ſolutiuæ pulpa cum glycyrrhizæ puluere hauſta.
Oleum laurinum illitum.
Amygdalinum oleum epotum.
Filipendulæ radix pota.
Althææ alterius ſemen ebibitum.

MATTHIOLI.

Ad lumborum dolorem.

Helenii folia ex vino illita.
Agaricum in potionibus additum.

DIOSCORIDIS.

Ad renum calculos, & arenulas.

Nardus	Indica Celtica Montana	potui data, verũ celtica cęteris præſtat.

Lauri folia pota, quin & radicis cortex qui longe potentior eſt, potus.
Ceraſi gummi ex vino hauſtum.
Amygdalę amarę gũmi ex paſſo sũptũ
Anonis radicis cortex cum vino potu datus.
Aniſum hauſtum.
Cumini alterius ſylueſtris ſemẽ epotũ.
Arthemiſiæ decoctum in deſeſsionibus adhibitum.
Chamæmeli decoctum potum vel fotu adhibitum.
Parthenii folia hauſta.
Althęę decoctum ebibitum.
Aliſmatis decoctum potui datum.
Tribuli vtriuſque fructuũ ſuccus epot⁹.
Rubi radix hauſta.
Papaueris corniculati radicis decoctũ ebibitum.
Vmbilici veneris folia cũ radice pota.
Vinum abſinthites epotum.
Adiantum potui datum.
Thrichomanes potui data.
Vua paſſa alba deuorata.
Melitites vinum aſs idue potum.
Alcyonium tertium ebibitum.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum potum.

Iridis

Iridis radices cōditę freq̄nter deuoratę
Phu radices ex iure sumptę.
Carpesium.
Cinnamomi stillatitia aqua pota.
Cassię solutiuæ pulpa ex glycyrrhizę decocto aut puluere sumpta.
Balsami factitii liquores omnes epoti.
Terrestris musci ex vino decoctū potū.
Oleum cum pari portione vini cretici calidum potum, aut infusum.
Amygdalinum oleum, & pręsertim ex amaris nucibus.
Bdellium in potu datum.

Resina	Larigna Terebinthina Abiegna	deuorata vnciæ pondere.

Os humani capitis haustum.
Fraxini semen ex vetere vino epotum.
Aqua defluens ex perforato betulę caudice bibita.
Quernorū foliorū stillatitia aqua pota
Glandis fagineę cinis ex posca illitus.
Persici lachryma cū succo raphani, aut limonum sumpta.
Persicorum nucleorum oleum potum, quin etiam nuclei ipsi hausti.
Persicorum nucleorum, & aliorū nonnullorum stillatitia aqua, vide in cōmentario persici libro primo.
Limoniorū succus ex vino cretico propinatus.
Mespilorum ossicula cochlearis mēsura

ra ex vino albo hausta.

Cochleæ putamen casu inuentum tritũ potui datum.

Cammarorum lapilli ex vini albi potione sumpti.

Cancri fluuiatilis putamen ex vino sub dulci potum.

Scorpionum cinis ex vino datus.

Scorpionum oleum pubi illitum.

Leporis integri combusti cinis in potu sumptus.

Leporini renes tum crudi, tum cocti deuorati.

Calli qui equorum interna crurũ parte innascuntur triti ex vino hausti.

Humani stercoris stillatitia aqua pota.

Ciceris cum nigri, tum quoque rubri ius haustum.

Brassicæ ius epotum.

Hyppolapathi radix trita ex vino sumpta, item eiusdem stillatitia aqua, cuius parandi rationẽ habes in eius commento.

Veronica mas.

Dictamnus albus ex uino meraco ebibitus duarum drachmarum pondere.

Filipendulę radices haustæ.

Tanacetum quouis modo usurpatum.

Hyperici semen ex uino.

Polygoni minoris puluis ex uino potus.

Oleum è flammula illitum. Parandi rationem

tionem habes lib. 4. commento de clematide altera.

Consolidæ regalis flores poti.

Saxifragiæ albæ decoctum potum vel alba radicum circunstantia grana cõtusa, & deuorata.

Saxifragia magna drachmæ põdere ex vino hausta.

Pimpinellæ saxifragiæ radices potæ.

Vinum è calcatis halicacabi solani baccis potum vnciarũ quatuor põdere.

Primulæ veris radicum decoctũ epotũ.

Genistæ semen aut iuncei eius rami cũ foliis, in potionibus.

Genistæ florum stillatitia acqua bibita libræ pondere, & eorundem conserua ex saccharo parata, & deuorata.

Oleum è chalcanto scrupuli pondere ex vino potum.

DIOSCORIDIS.

Ad renum vlcera.

Lac omne potum.

Plantaginis radices, & folia ex passo sumpta.

Vua passa alba comesa.

Melitites vinum asidue potum.

MATTHIOLI.

Pinei nuclei ex melle, aut saccharo deuorati.

Tra-

Tragacanthæ lachryma intus ſumpta.
Equiſeti cuiuſque decoctum, aut aqua ſtillatitia pota.

DIOSCORIDIS.

Ad renum obſtructiones.

Rhaponticum hauſtum.

Vinum { Abſinthites / Melitites } epotum.

MATTHIOLI.

Iridis radicis decoctum ebibitum.
Cinnamomi ſtillatitia aqua epota.
Caſſiæ ſolutiuæ pulpa deuorata.
Terebinthina, lariceavè reſina vnciæ pondere ſumpta.
Zizypha.
Agaricum.
Anonis, & eius aqua ſtillatitia.
Ciceris decoctum potum.
Nuclei pinei deuorati.
Hippolapathi radix contrita ex mero.
Dracũculi radicis farina ex vuarũ paſſarum cremore, & maſtiches momẽto ſumpta.
Cardui benedicti radicum decoctum hauſtum.
Eryngii radix.
Veronica mas.

Fra-

Fragarię radicum,& foliorum decoctũ epotum.
Vinum è calcatis ſolani halicacabi baccis quatuor vnciarum pondere hauſtum.
Oleum è chalcantho ex vino potum.

Veſicæ.

DIOSCORIDIS.

Ad ciendam remorantẽ vrinã.

Acori decoctum potum.
Mei radices ex aqua decoctæ,vel tritę citra coctionem & epotę.
Nardus { Indica, Celtica, Montana } potui data.
Cardamomum ex vino hauſtum.
Aſarum bibitum.
Phu ſicca, Malabatrhum, Caſia, Cinnamomum, Coſtus, Iuncus adoratus } in potionibus ſumpta.
Calamus odoratus cum graminis,aut apii ſemine ſumptus.
Aſpalathi decoctum hauſtum.
Crocum ebibitum.

Helenii radicum decoctum potui datũ.
Crocomagma epotum.
Pineæ nuces repurgatæ deuoratæ, aut cũ paſſo, vel cucumeris ſemine potę.
Lentiſci decoctum hauſtum.
Terebinthi fructus comeſtus.
Reſina omnis præſertim terebinthina intro ſumpta.
Cupreſſi folia ex paſſo, & exiguo myrrhæ, epota.
Cedrides deuoratæ, vel potæ.
Lauri foliorum decoctum in deſeſſionibus.
Albæ populi cortex vnciæ pondere hauſtus.
Paliuri foliorum, & radicum decoctum in potu ſumptum.
Phillyreæ folia ebibita.
Ladanum ex vetere vino hauſtum.
Oleæ Aethyopicæ, ac noſtratis lachryma potui data.
Glandes in potu ſumptę.
Palmæ inuolucri decoctum bibitum.
Punicæ acidæ ſuccus epotus.
Ceraſi gummi hauſtum.
Amygdalę amarę lachrima pota.
Erinaceus marinus deuoratus.
Erinacei terreſtris caro inueterata ex aceto mulſo pota.
Vermes terreni triti, & cũ paſſo hauſti.
Mel ſumptum.
Ptiſana hordeacea deuorata.

Zythum ex hordeo paratum potum.
Cicerum decoctum potui datum.
Erui decoctum hauſtum.
Lupinorum radicum decoctum bibitũ.
Raporum cauliculus elixus deuoratus.
Raphanus comeſtus, quin & eiuſdem ſemen potum.
Siſeris radix in cibum accepta.
Aſparagi breui coctura elixi, & in cibũ accepti.
Sion quoquo modo vſurpatum.
Cucumeris ſemen epotum.
Erucæ vtriuſque ſemen bibitum.
Dracunculus minor hauſtus.
Hortenſis ſmilacis ſiliquæ cum ſemine elixæ, & comeſtæ.
Aſphodeli radix epota.
Bulbus vomitorius in cibum ſumptus, vel eius decoctum potum.
Porrum domeſticum, & ſylueſtre comeſtum.
Cępa decocta in cibum ſumpta.
Allium deuoratum.
Capparis fructus quadraginta diebus potus.
Anagallidis ſuccus bibitus.
Calaminthę decoctum epotum.
Saluiæ decoctum hauſtum.
Crocodilii ſemen bibitum.
Thimi decoctum potui datum.
Thymbræ decoctum hauſtum.
Serpyllum in potu ſumptum.

Ruta quoquo modo ſumpta.
Spinę albæ radix pota.
Acanthi radices ebibitæ.
Ononidis radicis cortex ex vino pot⁹.
Eryngii radix hauſta.
Abſinthium potui datum, vel eiuſdem decoctum bibitum.
Hyſſopi decoctum in potu ſumptum.
Origanum hauſtum.
Tragorigani decoctum ebibitum.
Ruta ſylueſtris pubi illita.
Liguſtici ſemen,& radix pota.
Paſtinacæ erraticæ ſemen hauſtum.
Cari ſemen epotum.
Anethi comę & ſeminis decoctũ ebibitum.
Apiũ crudũ, coctũue in cibum ſumptũ.
Petroſelinum quoquomodo vſurpatũ.
Fęniculi decoctum potum.
Nigella pluribus diebus epota.
Polii montani decoctum potui datum.
Arthemiſię decoctum in deſeſsionibus adhibitum.
Anthemidis decoctum hauſtum,vel in deſeſsionibus additum.
Lithoſpermi ſemen ex vino albo potũ.
Rubię radix hauſta.
Lonchitis radix ex vino ſumpta.
Hypericum bibitum.
Betonicæ folia pota.
Periclymeni ſemen hauſtum,eſt.n. valentiſsimum medicamentum.
Saxi-

Saxifragia potui data.
Kyridis radix trium oboloru͂ pondere bibita, sed femini vis longe maior.
Iunci marini semen frixum.
Ageratum suffitum.
Vesicariæ siue Halicacabi rubentes acini folliculis inclusi deuorati.
Solani somniferi semen epotum.
Rusci folia, baccæ asparagi radicesve in vino ebibitæ.
Spartii semen deuoratum.
Vitis albæ cauliculi tenelli decocti & in cibum sumpti.
Cytisi decoctum epotum.
Dauci semen haustum.
Coris semen in potu sumptum.
Equiseti succus epotus.
Vmbilici veneris folia cum radicibus manducata.
Bunii & pseudobunii semen potum.
Astragali radix ex vino sumpta.
Hyacinthi radix bibita.
Vitis nigræ viticulæ primæ coctæ comestæq;.
Chamędaphnes foliorum succus ex vino sumptus.

Vinum { Cydonites, Hyssopites, Scillinum, Absinthites } potum.

Aqua mulsa in potum accepta.

MATTHIOLI.

Nardi Italicæ aut Lauendulę flores ex vino feruefacti, & pubi impositi.
Asarinę decoctum potum.
Carpesium haustum.
Cinnamomi stillatitia aqua pota.
Calamus odoratus vulgaris in potu sũptus.
Bdellium haustum.
Iuniperinus cinis ex lixiuio,& vino albo potus.
Sabina quocunque modo usurpata.
Fraxini semen epotum.
Arundinis radix.
Cochleæ putamen casu repertum tritũ & ex albo vino potum.
Scorpionum exustorum cinis haustus.
Sepię oua in cibis sumpta.
Cimices viui in penis foramen immissi
Aqua in qua ceruinum genitale elotũ fuerit hausta.
Sisymbrium aquaticum cum raphano omni,& petroselini radicibus, ex albo meraco,butyroq; calefactum potui datum.
Melopeponum seminum lacteus cremor ebibitus.
Pectinis Veneris planta tota albo meraco,& butyro calefacta,& pubi imposita.
Porri semen ex passo potum.

Sinapi

Sinapi hauſtum.
Gentiana.
Anonidis radicum ſtillatitia aqua Parandi modum habes commento de Anonide lib.3.
Cardui benedicti radicum decoctum epotum.
Veronica mas ebibita.
Hyſſopum } potum.
Pulegium }
Mentha græca ex vino ferueſacta, & pubi appoſita.
Imperatoria hauſta.
Vincetoxicum ſumptum.
Filipendulæ radices ex uino epotę.
Tanacetum ferueſactum,& impoſitum.
Polygoni minoris puluis ex uino pot⁹.
Oleum flammulæ inunctum pubi, aut clyſtere infuſum.
Conſolidæ Regalis flores, aut eorum decoctum hauſtum.
Saxifragia alba ex uino decocta, & pota, uel granula quæ in radice ſunt cõtuſa,& inſumpta.
Saxifragia magna.
Fragariæ folia,& radices, ſiue earũdem decoctum ex uino.
Pimpinella ſaxifragia.
Trichomanes in puluerẽ trita, & drachmæ pondere ex albo meraco pota.
Lupuli ſemen tritum, & potui datum.
Geniſta quoquo modo ſumpta.

Geniſtæ

Genistæ florum ex vino decoctum, aut stillatitia aqua, quinetiam conserua ex iisdem, & saccharo parata.
Oleum è calcantho ex uino potum scrupuli pondere.

DIOSCORIDIS.

Ad vrinæ angustias.

Cimices lectularii triti, & vrinariæ fistulæ impositi.
Millepedæ ex vino potę.
Cicadæ inassatę mansæ.
Locustæ suffitæ.
Ceruini cornu cinis elotus binis ligulis epotus.
Maluæ decoctum in sessione adhibitum
Portulaca in cibum sumpta.
Asparagi radicum decoctum haustum.
Crithami radix, semen, & folia ex vino decocta, epota.
Sandicis decoctum ebibitum.
Caucalis olerum modo in cibo sumpta
Amaraci decoctum epotum.
Baccharis radicum decoctum haustum.
Ocini semen bibitum.
Smyrnii radix pota.
Agaricum drachmæ pondere datum.
Peucedani succus epotus.
Rhaponticum potum.
Phalaridis succus ex aqua, aut vino haustus.

Lotus

Lotus sylvestris trita per se, aut cum malue semine ex vino, aut ex passo ebibita.
Chamæpitys potui data.
Chamęleōis albi radicis decoctū potū.
Abrotani semen tritum, & ex aqua calefactum, & haustum.
Pastinacæ sylvestris semen potum, vel pubi illitum.
Tordilii semen in potu sumptum.
Polemonii radix ex aqua pota.
Sisonis semen haustum.
Ammi cum vino ebibitum.
Petroselini semen epotum.
Galbanum haustum.
Chamedryos decoctum potui datum.
Trifolii bituminosi semen, & folia in aqua pota.
Scordii decoctum ex vino, vel ex aqua paratum epotum.
Anthyllis altera drachmarum duarum pondere sumpta.
Pœonia potui data.
Althęę decoctæ succus ex vino potus
Graminis radicum decoctum ebibitū
Arctii radix cum semine decocta potui data.
Adiantum potum.
Trichomanes hausta.
Alcyonium tertium epotum.

Lapis { Hæmatites ex vino / Morochth9 ex aqua } potus

Lapis { Iudaicus ciceris magnitudine ex aqua calida potus.
Spongiæ ex vino hauſtus.

MATTHIOLI.

Caſsiæ ſolutiuæ pulpa deuorata aut cum diureticis hauſta.

Amygdalarum oleum potum, aut per penis meatum infuſum.

Terebinthina reſina deuorata.

Lauri baccæ cum triticeo ſurſure, iuniperi baccis & allio contritæ, & vino ſuper calenti tegula aſperſæ & pubi ſuperpoſitæ.

Napi ſemen cochlearis menſura addita lini ſeminis drachma ex vino potum.

Raphani ruſticani radix minutim concisa vnà cum petroſelini vulgaris radicibus ex oleo, vel butyro, & vino calefacta & pubi adalligata.

Raphani hortenſis radix eodem modo vſurpata.

Raphani vtriuſque dilutum ex vino paratum hauſtum, vel eorũ ſuccus vnciarum duarum pondere ex cretico vino ſumptum.

Anonidis radicum ſtillatitia aqua pota. parandi modũ habes lib. 3. cap. 8.

Dio-

DIOSCORIDIS.

Ad vrinæ ſtillicidium.

Acori decoctum potum.
Siſymbrii ſemen in vino bibitum.
Panaces heracleum ex vino hauſtum.
Seſeli Maſsilienſe potui datum.
Cumini ſylueſtris alterius ſemen in potu ſumptum.
Oluſatri radix cum ſemine ex mulſo pota.
Polycnemum ex vino ebibitum.
Clynopodium hauſtum.
Oenanthes radix cum vino epota.
Conyzę folia, & flores in potu.
Aſpleni decoctum potui datum.
Cępę cum aſparagi radicibus decoctũ, in potu ſumptum.
Onobrychis bibita.
Poligoni ſuccus hauſtus.
Saxifraga in vino decocta potui data.
Xyridis radix ex mulſo pota.
Tragii liquor, ſemen, & folia in potu ſumpta.
Ruſci folia, radices, & baccæ ebibitę.
Lauri Alexãdrinæ radix ſex drachmarum pondere potui data.
Elichryſii coma ex vino hauſta.

MATTHIOLI.

Phu decoctum epotum.

Casiæ solutiuę pulpa cum dulci radice sumpta.
Nuclei pinei saccharo aut melle excepti.
Sebestena.
Zizypha.
Cochleæ cũ suo putamine contritę ex passoq; diebus septẽ cõtinuis haustę
Leporini testiculi in cibo sumpti.
Cicerum rubeorum decoctum, paratũ vt in ciceris commento.
Sonchi lacteus succus è caule manans cyathi mensura.
Amarago siue dens leonis ex aceto decoctum & potum.
Melopeponum seminum lacteus cremor additis halicacabi pastillis, aut glycyrrhizæ succo, muniçq; momento, & gummi arabici, & tragacanthæ nonnihil.
Lactucæ semen è papauerini seminis cremore haustum.
Trasorũ lacteus cremor è carnium iure absque sale paratum.
Glycyrrhiza.
Cuminum ex dulci vino potum.
Eryngii radix.
Filipendulę radices, aut earum decoctum epotum.
Veronica mas.
Lagopi decoctum cum maluę foliis, & dulci vino paratum.

Agrimoniæ ex vino albo decoctũ cũ saccharo haustum.
Solani halicacabi baccarum succus ex papaueris albi cremore, aut melope ponum, aut cucurbitæ, aut cucumeris seminum, haustus.
Lupulorũ flores in desessiõibus additi.

DIOSCORIDIS.

Ad vesicæ vlcera.

Myrti folia & semen pota.
Lac omne bibitum.
Cucumeris semen ex lacte, & passo haustum.
Glycyrrhizæ succus ex passo sumptus.
Vua passa alba comesa.

MATTHIOLI.

Nuclei pinei ex melle aut saccharo deuorati.
Mumia ex caprillo lacte pota.
Amyli semuncia cũ ouo & vuis passis subferuefacta, & a balneo sumpta.
Equiseti cuiusq; decoctũ, aut aqua stillatitia cum herbæ puluere pota.

DIOSCORIDIS.

Ad vesicæ vulnera.

Butyrum infusum.
Equiseti folia ex aqua pota.

DIOSCORIDIS.

Ad eiiciendos vesicæ calculos.

Ossifragi auis ventriculus paulatim in potu haustus.
Muris, qui muserta dicitur, fimus cum mulso, & thure potus.
Vrina apri potui data.
Rumicis radicum ex vino decoctum bibitum.
Sion crudum, coctumve haustum, vel comestum.
Sisymbrii semen potum.
Baccharis decoctum haustum.
Apii semen vel radix vino bibita.
Fœniculum erraticum potum.
Sagapenum potui datum.
Adianti decoctum ebibitum.
Trichomanes decoctũ in potu sumptũ.
Vitis uiniferæ lachryma in caud ice cõcreta ex vino hausta.

DIOSCORIDIS.

Ad vesicæ calculos frangendos educendosq;.

Cardamomum cũ corticis radicis lauri drachma potum.
Bdellium potu sumptum.

Ceraſi arboris gummi bibitum.
Aſpleni decoctum hauſtum.
Lithoſpermum ex vino albo potui datum.
Saxifraga ebibita.
Graminis decoctum hauſtum.
Tragii ſemina pota.
Ruſci radices, ac baccæ in potu ſumptę
Iudaicus lapis coti delimatus, ex aqua calida potus.
Lapis ſpongię potui exhibitus.

MATTHIOLI.

Balſami factitii liquores omnes poti.
Betulæ aqua quę è perforato caudice deſtillauit epota.
Ericę decoctum tum potum, tum balneum ex eo paratum.
Scorpionum exuſtorum cinis potioni inſperſus.
Scorpionum oleum pubi illitum.
Leporis integri cinis in potione sũpt⁹
Murium ſtercus potum.
Bubuli fellis lapis in potu ſumptus.
Humani ſtercoris ſtillatitia aqua epota.
Polygoni minoris puluis ex vino pot⁹.
Saxifragiæ albæ ex vino decoctũ bibitũ, ſiue albicãtia grana radicibus inhęrentia contuſa, & deuorata.
Saxifragia magna drachmæ ponde-

re ex vino.
Primulæ veris radicum decoctum haustum.
Genistæ florum decoctum epotum.
Corallium vstum bibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad vrinæ incontinentiam.

Rutæ syluestris semen frixum, & in cibis sumptum,
Phęnix in vino austero bibita.

MATTHIOLI.

Mumia ex caprillo lacte hausta.
Echini terrestris combusti cinis cum agrimonio,& interna mēbrana ventriculi gallinę sumptus.
Tormentillę } radices ex plantaginis
Bistortæ } aqua potę.

MATTHIOLI.

Ad vesicæ scabiem.

Casfiæ solutiuę pulpa cū puluere dulcis radicis deuorata.
Nuclei pinei deuorati ex melle,aut saccharo.
Amygdalinum oleum epotum.

Sesaminum oleum haustum.
Glycyrrhizæ radix,& eius succus.

DIOSCORIDIS.

Ad cruentos mictus.

Cumini syluestris alterius semen haustum.
Elichrysii coma in mulso pota.
Acida muria infusa.

MATTHIOLI.

Dactylorũ ossa cum crudo serico combusta intus sumpta.
Plantaginis & millefolii succus potus, addita philonii persici drachma.
Millefolii farina vnciæ pondere, vna cum boli armenii drachma ex lacte bubulo propinata.
Millefolii succus vncię pondere cum sirupo myrtino haustus.

Viriliũ, & pudendorũ.

DIOSCORIDIS.

Ad venerẽ ciendã stimulandãq;

Costus ex mulso bibitus.
Crocum potum.

Semen lini cum melle, & pipere deuoratum.
Rapum decoctum in cibum sumptum.
Eruca largius in cibis comesa.
Erucę semen haustum.
Dracunculi maioris radix tosta, vel elixa in vino bibita.
Asphodeli radix assumpta.
Nasturtium potum vel comestum.
Porri semen potui datum.
Bulbus decoctus manducatus.
Allium cũ coriandro tritum in cibis.
Vrticę semen ex passo potum.
Gallii radix assumpta.
Menthę succus epotus.
Pastinacæ erraticę radix deuorata.
Anisum ebibitum.
Testiculi canis radix quæ vegetior est bibita, vel manducata.
Satyrii radix esitata.
Horminium in vino potum.
Gladioli superior radix ex vino sũpta.
Scincorum renes drachmæ pondere ex vino hausti.
Lac omne ebibitum.

MATTHIOLI.

Galanga pota, aut in cibis addita.
Moscus ex cicino oleo peni illitus.
Zibetum eodem modo inunctum.
Pistaceorum oleum vna cum oleo sinapino

napino,benzuino, & moſco genitalibus illitum.

Fraxini ſemen cum piſtaceis, & nucibus pineis deuoratum addito ſaccharo.

Nux Indica.

Myriſticę nucis oleum genitalibus illitum.

Sepiæ piſcis cum nucibus,& allio paratę,& deuoratę.

Genitale cerui in puluerem tritũ & ex ouo ſumptum.

Caryophylli quatuor drachmarum põdere ex lacte epoti.

Phaſioli in lacte bubulo decocti,& pipere longo,& galanga aſperſi.

Dauci ſemen.

Malainſana elixa, & deinde in butyro frixa,& cum lõgo pipere deuorata.

Vitis nigræ radix ſub feruentibus cineribus decocta, & cum pipere & ſale deuorata.

DIOSCORIDIS.

Ad augendam genituram.

Coriandrum ebibitum.

Omnia medicamenta quę venerem excitant,præter ea quę in calore & ſiccitate excellunt.

MATTHIOLI.

Seſaminum oleum potum aut in cibis additum.
Cephiliones cum pipere,& ſale.
Nuclei pinei.
Piſtacia.
Nux Indica.
Gallinaceorũ teſtes freq̃nter deuorati.
Oryza in bubulo lacte decocta addito croco,& cinnamomo.
Cicera cibo data.
Phaſioli lacte bubulo decocti lõgoq; pipere,galanga,& ſaccharo aſperſi.
Rapum in lacte decoctum.
Napi ex pinguium carnium iure decocti,& addito pipere deuorati.
Siſer coctum,& cũ pipere deuoratum.
Aſparagi in cibo ſumpti.
Traſorum cremor ex carnium iure paratus & hauſtus.
Caryophylli quatuor drachmarum põdere ex lacte epoti.
Cinaræ echinus ex pipere deuoratus.
Ferulę corculum ſub cineribus decoctũ cum ſale,& pipere deuoratum.
Malainſana cocta,& in butyro frixa, & cum pipere deuorata.
Vitis nigrę radix ſub cineribus feruentibus probe decocta, & cum pipere deuorata.

DIOSCORIDIS.

Ad venerem inhibendam, & nocturnas pollutiones.

Viticis ſemen potum, & folia teſtibus adhibita.
Portulaca manducata, pudendisq́; applicita.
Lactucæ ſemen potum nocturnas veneris imaginationes arcet.
Anethi ſeminis, & comæ decoctum aſſidue potum.
Ruta in cibo, potuq́; ſumpta.
Canini teſticuli herba languida, flaccidaq́; radix potui data.
Cãnabis ſatiuæ ſemen in cibum largius ſumptum.
Gladioli inferior radix epota.
Cicuta cum ſua coma trita, & genitalibus illita, & eſt potentiſsimum medicamentum.

MATTHIOLI.

Caphura renibus, & teſtibus illita.
Vinum in quo mullus piſcis fuerit immerſus, epotum.
Lactucę ſuccus cum caphuræ momento teſtibus illitus.

Lactucæ

Lactucę ſemen ex papauerini ſeminis cremore hauſtum.
Siſymbrii ſuccus teſtibus adhibitus.
Cannabis ſatiuæ ſemẽ largius ſumptũ.

DIOSCORIDIS.

Ad ſeminis profluuium.

Nympheæ radix bibita.
Iridis Illyricæ radix ex aceto pota.

MATTHIOLI.

Hyoſcyaminum oleum renibus, & teſtibus illitum.
Thus drachmæ põdere cum aqua nympheæ ebibitum.
Larigna aut terebinthina reſina ex aqua plantaginis lota additis ſuccino, vel aſpleno, & caphurę mométo
Caphura cũ ſuccino ex aqua nympheę hauſta exteriuſque illita.
Roſarum baccarum ſemen & lanugo in vino auſtero epota.
Roſarum crocei floſculi capilli ve poti.
Saccharum è punicę floribus paratum ex vino auſtero ſumptum.
Cichorii ſuccus ebibitus.
Menthaſtri ſuccus potus, & teſtibus illitus.
Aſpleni aurigo drachmæ põdere cum albi

albi ſuccini ſemidrachma ex portula cæ aut plantaginis ſucco epota.

Lithoſpermi utriuſq; ſemẽ ſeſquidrach mæ pondere addita pari quantitate aſpleni, & ſuccini ſcrupulis duobus ex ſucco portulacæ pluribus diebus hauſtum.

Milleſolium cui candida ineſt umbella vnà cum floribus tuſum, & cum ſua ipſius aqua ſtillatitia, aut caprino la cte potum, uel cum corallio, ſuccino, & eboris ſcobe propinatum.

Vnguentũ ex roſacco in mortario plum beo paratum.

Diphryges illitũ ex roſaceo unguento.

Corallium epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad pudendorum ulcera.

Oeſypus illitus.

Aloe illita, & in puluerem impoſita.

Polygoni ſuccus in uino decoctus cum melle adhibitus.

Alumen quocunque modo adhibitum.

Flos ſalis inſperſus.

MATTHIOLI.

Mumia ex caprillo lacte epota.

Malicorium cum marina ſpongia exic- catum,

catum, additis aloe, & alumine.
Cucurbitæ exustę cinis.
Cammarorum lapilli cum tartaro triti, & aspersi.
Abrotanum vstum in puluerē admotū.
Floris solis decoctum fotum.
Anethum vstum & aspersum.
Solidaginis mediæ folia, aut eorum succus adhibitus.

Sanicula Auricula vrsi Pilosella Potentilla Pulmonaria altera	tum in puluerem inspersa tū in lotionibus decocta & fota.

DIOSCORIDIS.

Ad testium inflammationes, & tumores.

Cicer cum eruo decoctum appositum.
Faba in vido decocta cataplasmatis adhibita.
Senecionis folia cum floribus emplastri modo imposita.
Asphodeli radix & folia illita.
Cimolia illita.
Melilotum emplastri modo adhibitū.
Geodes lapis illitus.
Ruta illita cum lauri foliis.
Sal cum origano, & fermento illitum.
Cuminum cum vua passa, fabæq; lomēto,

to,aut cera impoſitum.

Coriandrum cum vua paſſa,& melle illitum.

Lilii conciſa radix cum apollinari herba & triticea farina cataplaſmatis modo adhibita.

Samia terra ex roſaceo,& aqua illita.

Hyoſcyami ſemen tritum ex vino impoſitum.

MATTHIOLI.

Iridis Illyricæ farina cum aliis quibuſdam medicamentis,vt in commento de Iride diximus.

Hyoſcyaminum oleum illitum.

Fęnugræci farina ex hydromelite decocta,& addita axungia impoſita.

Cicerum farina,aut fabarum, aut erui ex aqua decocta & illita.

Bellidis folia tuſa & illita.

Lentis paluſtris ſtillatitia aqua illita.

Vnguentũ ex mortario,& piſtillo plumbeo cum roſaceo paratum & illitum

DIOSCORIDIS.

Ad genitalium pruritum.

Saluiæ decoctum ex vino fotum.

Reſinæ omnes,præſertim terebinthina illitę.

Dio

DIOSCORIDIS.

Ad induratos teſtes.

Irionis ſemen impoſitum.

MATTHIOLI.

Irinum oleum illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad eos qui natura præputio carent.

Thapſiæ ſuccus circumlinitus tumorem enim excitat qui deinde pinguium fotu emollitus præputii iacturam reſarcit.
Mel triginta diebus a balueo illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad genitalium phagædenas exulcerationes.

Taurinum fel ex melle illitum.
Labruſcæ flos tritus cum melle, croco, myrrha, & roſaceo impoſitus.

MATTHIOLI.

Pilosella Potentilla Solidago minor, & media Sanicula Pyrola Auricula vrsi	quouis modo usurpata in topicis auxiliis.

DIOSCORIDIS.

Ad genitalium thymos.

Smaridis salsæ crematum caput illitum.
Fel syluestris capræ inunctum.
Fimum ouillum ex aceto impositum.
Thymus emplastri modo adhibitus.
Thymbra apposita.
Ruta cum pipere, nitroq; confricata.
Tithymali caraciæ lac inunctum.
Chamęsices rami triti, & impositi.
Mercurialis succus illitus.
Heliotropii semen illitum.
Oleum è calcantho illitum.
Oleum nostrum de antimonio, cũ cautela adhibitum.

Vteri

Vteri.

DIOSCORIDIS.

Ad vteri ſtrangulatus.

Mei radices tritæ & cum melle in ecleg mate deuoratæ.
Iuniperi baccæ potę.
Vngues odorati ſuffiti.
Cimices lectularii naribus appoſiti.
Bitumē olfactum, ſuffitum, & admotū.
Phocę coagulum potum.
Vrina cum liguſtrino oleo feruefacta infuſa.
Plantaginis ſuccus hauſtus.
Sinapi tritum naribus illitum.
Agaricum drachmę pondere ſumptum
Ruta trita melle excepta pudendis & ſe di illita.
Panacis herculei ſemen cum vino bibi tum.
Seſelis Maſsilienſis radix & ſemen epo tum.
Peucedanum olfactum.
Sagapenum naribus adhibitum.
Trifolii bituminoſi ſemē,& folia hauſta
Pœoniæ nigri ſeminis grana xv. epota.
Aliſmatis radix pota.
Betonicę folia drachmę pondere in a-qua dulci ebibita.

Gaga-

Gagates lapis ſuffitus.

MATTHIOLI.

Zibetum cauernulis ymbilici illitum.
Iuglandium iuli in puluerem contriti, & ex vino albo epoti.
Caſtoreum incenſum naribus admotũ.
Caſtoreum ſemioboli pondere cum pari aſſa fętida in catapotiis deuoratũ.
Imperatoriæ radix ex vino.
Sagapenum cum olfactum, tum catapotiis inſumptum.
Alliarię ſemen ſuppoſitum.
Tuſsilaginis maioris radix duarum drachmarum pondere ex mero pota.
Hippogloſsi radicum aut foliorum puluis cochlearis menſura ex uino uel iure hauſtus.
Antirrhini flores, folia, & ſemen cũ roſaceo, & melle umbilico adhibita.
Vitis albæ radix ex uino hauſta.
Quinta eſſentia noſtra in comméto de vino deſcripta hauſta, & in faciem proiecta.

DIOSCORIDIS.

Ad menſes ducendos.

Iris illirica ex uino ſumpta, & fotu adhibita.

Mei

Mei radicum decoctum desessionibus adhibitum.
Acori decoctum in sessionibus.
Cyperi radicum decoctum fotu adhibitum.
Asari radices senis drachmis ex aqua ebibitæ.
Phu decoctum potui datum.
Cassia odorata in potu sumpta
Cinnamomum haustum, vel myrrha suppositum.
Amomum pessis aut sessionibus additum.
Costus ebibitus.
Odoratus iuncus potui datus.
Calamus odoratus haustus,& fotu suppositus.
Cancamum ex aqua mulsa potum.
Helenii radicum decoctum haustum.
Myrrha cum absinthio,lupinorum cremore,uel rutæ succo admota.
Styrax pota,& apposita.
Bitumen ex vino,& castoreo bibitum.
Cedrides ex polline piperis haustæ.
Lauri foliorum decoctum fotu admotum.
Phyllireæ folia potui data.
Viticis semen drachmæ pondere ex ui no haustum.
Oleę Aethyopicæ,ac nostratis lachryma epota.
Amygdalæ amarę deuoratę.

Ficulneum lac cum detrita nuce græca ebibitum.
Cochleę terrestres cum suo operimento tusæ & fęmineis locis admotę.
Castoreum drachmarum duarum pondere haustum.
Cępę succus pudendis illitus.
Oesypum in lana suppositum.
Anserinus, & gallinaceus adeps illitus.
Caprarum montanarum fimus ex odoramento aliquo potum.
Scandulaceum bibitum.
Seminis lini decoctum fotu admotum.
Lupinorum decoctum cum myrrha & melle suppositum.
Raphanus in cibum sumptus uel eius succus haustus.
Asphodeli radix potui data.
Eryngii decoctum haustum.
Brassicę succus ex loliacea farina suppositus, uel eiusdem decoctū ebibitū.
Sium pro olere sumptum.
Crithmum uel eius decoctum in potu sumptum.
Cētaurii maioris radix bibita, uel eiusdem succus suppositus.
Condryllę gummi ex myrrha subditū.
Lactucę syluestris lacteus succus epot⁹.
Porrum domesticum, & syluestre deuoratum.
Alii comarum decoctum in desessionibus additum.

Cycla-

Cyclaminus tum pota tum ſuppoſita.
Abrotani ſemen ex aqua hauſtum.
Capparis cortex,& ſemẽ potui datum.
Anemones radix ex vellere appoſita.
Hederę corymbi triti ſubditi.
Pulegium ebibitum.
Agaricum cum oximelle drachmę pondere hauſtum.
Origanum epotum.
Abſinthium hauſtum,uel ex melle ſubditum.
Tragoriganum potui datum.
Saluiæ decoctum ebibitum.
Ammi ex vino hauſtum.
Thymi, Tymbræq; decoctum in potu ſumptum.
Serpyllum potui datum.
Smyrnii ſemen ebibitum.
Amaraci decoctum hauſtum uel pudendis illitum.
Baccharis radicis decoctum epotum.
Ruta vtraque tum pota,tum ſubdita.
Panaces herculeum ex vino hauſtum.
Liguſtici radix & ſemen potum, & illitum.
Paſtinacæ erraticæ ſemen epotum.
Seſelis Maſsilienſis radix,& ſemen hauſtum.
Tordilium potui datum.
Fœniculum ex uino ſumptum.
Siſon bibitum.
Libanotis radices epotæ.

Peucedani ſuccus hauſtus.
Petroſelinum potui datum.
Daucum hauſtum.
Hammoniacum in potu ſumptum.
Nigella pluribus diebus hauſta.
Sagapenum potum.
Laſerpitii liquor cum pipere,& myrrha bibitus.
Galbanum ſuppoſitum,& ſuffitum.
Clinopodium hauſtum.
Chamędryos decoctum potui datum.
Lilii cremata radix ex roſaceo ſubdita.
Meliſſophylli decoctũ in deſeſsionib⁹.
Trifolii ſemen,& folia pota.
Polii utriuſq; decoctum hauſtum.
Scordii ſuccus bibitus vel herba ipſa ſubdita.
Arthemiſię decoctũ ſeſsionibus additũ
Myrrhis bibita.
Conyzæ folia,& flores epoti.
Hemerocallis radix cũ vellere ſubdita.
Ruſci folia & baccæ ex uino ſumpta.
Leucoii decoctum fotum,& ſeſsionibus adhibitum.
Eiuſdem ſemen duarum drachmarum pondere ex uino ſumptum.
Anthemidis decoctum, tũ potum tum fotu admotum.
Pœoniæ radix amygdalę quãtitate hauſta.
Rubiæ radix ſuppoſita.
Adianti decoctum ebibitum.
Trichomanes potui data.

S Ana-

Anagyris tria folia ex paſſo ſumpta.
Hypericum tam ſumptum, quàm ſubditum.
Coris ſemen potui datum.
Vrticæ utriuſq; folia trita,& cum myrrha ſubdita.
Betonicę folia drachmæ pondere cum vino epota.
Medii ſemen hauſtum.
Chamædaphnes foliorum ſuccus ex uino bibitus.
Gladioli ſuperior radix ſuppoſita.
Tragii liquor bibitus, quinetiam ſemẽ & folia pota drachmæ pondere.
Chryſocome ex mellicrato ſumpta.
Elaterium in peſſo ſubditum.
Helichryſi coma ex mulſo potui data.
Mandragorę liquor ſemioboli pondere ſubditus.
Eiuſdem ſemen ebibitum.
Daphnoides hauſta.

Veratrum { Nigrum / Album } ſuppoſitum.

Vitis nigrę tenellę viticulę in cibum ſumptę decoctæ olerum uel aſparagorum more.

Vinum { Scillinum / Abſinthites / Hyſſopites } hauſtum.

MATTHIOLI.

Nardus Italica,& Lauẽdula cum in potioni-

tionibus, tum in fomentis.

Aſarinæ decoctum potum.

Phu quoquomodo ſumptum.

Cinnamomi ſtillatitia aqua epota.

Calamus odoratus vulgaris.

Crocum ex iure ſumptum.

Iuniperinarũ baccarũ decoctum bibitũ.

Sabinæ decoctum hauſtum.

Arundinis radix.

Cicerũ rubrorũ nigrorumve ius potum

Lupini decoctum cum myrrha, & melle impoſitum.

Sinapi in potione ſumptum.

Dracunculi radix ſuppoſita.

Ari ſemen drachmarum duarum pondere hauſtum.

Gentiana quouis modo ſumpta.

Ariſtolochia longa fotu adhibita.

Centaurii magni radix ebibita.

Centaurii minoris ſuccus ſuppoſitus.

Cardui benedicti decoctum tam hauſtum, quàm fotu adhibitum.

Hyſſopum, Pulegium } quoquomodo vſurpatũ.

Dictamnus albus tum ſuppoſitus, tum cum pulegio ſuffitus, tũ ex mero potus duarum drachmarum pondere.

Gattaria tam pota, quàm in deſeſſionibus addita.

Calamintha tum pota, tum ſuppoſita.

Imperatoria quouiſmodo vſurpata.

Vincetoxici radi. in deſeſſionib⁹ additæ

Arthemisię recentia folia cum myrrha & oleo irino trita, & apposita.
Botrys suffitu vsurpata.
Matricaria quoquomodo adhibita.
Lupuli semen tritum, & potui datum.
Quinta essentia nostra frequenter pota sescunciæ pondere.

MATTHIOLI.

Ad alba uteri profluuia.

Hyoscyaminum oleum pubi & lumbis illitum, & suppositum cum lana.
Caphura cũ succino, & aqua nympheę hausta, aut pubi, aut imo uétri illita.
Flosculi medii rosarum cum suis capillis accepti.
Quernorum foliorum tenellorum stillatitia aqua hausta.
Castanearum interior membrana rubens cum eboris scobe, & nymphæ albæ stillatitia aqua epota.
Saccharũ è floribus punicę arboris paratum, deuoratum.
Dactylorum ossa in puluerem contrita & cum sanguinis draconis lachryma & aqua portulacę ebibita.
Ossicula mali punici acidi cum thuris polline ex stillatitia rosarum aqua.
Auellanarum putamina ex uino austero hausta.

Ebur in tenuiſsimum puluerem tritum & ex cremore ſeminis lactucę potũ. quod prius in aqua, in qua ferrũ candens extinctũ fuerit, ſit maceratum.

Milii Indici panicularum flores ex uino auſtero epoti.

Ophiogloſſum ex quernorum foliorũ aqua potum.

Saluiæ aridæ folia ſuffita.

Roſmarinũ quotidie, idq; diutius ſumptum.

Lunaria minor ebibita.

Alchimillę ſtellarię appellatę ſtillatitia aqua pota, aut in vterũ infuſa, aut ei⁹ decoctum deſeſsionibus uſurpatum.

Caryophyllatę radices hauſtæ.

Potētillę ſiccæ farina ex ſua ipſius aqua ſtillatitia additis corallio & eboris ſcobe, epota.

Solbaſtrella, & eius ſemen.

Pulmonaria altera.

Amaranti purpureus flos.

Millefolium recens contuſum, & ſuppoſitum, pubiq; illitum, uel cum corallio, ſuccino, & eboris ramentis ex ſui ipſius aqua ſtillatitia epotum.

Malorũ punicorũ acidorũ uinũ potum.

Cymbalaria herba ĩ acetariis deuorata

DIOSCORIDIS.

Ad menſes cohibendos.

Nardus Indica.

Muſcus arboribus innaſcens in ſeſsioni bus additus.

Thuris cortex in peſſo ſubditus.

Oxyacanthæ baccę in potu uel in cibo ſumptę.

Hypociſtis tum pota, tum indita.

Oleę ſylueſtris ſuccus pudẽdis admot⁹.

Rhois ſemen potũ alba profluuia ſiſtit.

Palmulę immaturę manducatæ.

Palmularum inuolucrum potui datum.

Punicorum acinorum nuclei ſiccati in ſole, & obſoniis inſperſi, concoctive ſumpti.

Gallę in decoctis additę ad inſeſsiones paratę.

Glandium tenuior cortex tum bibitus, tum in paſſo ſuppoſitus.

Myrti ſemen fotu ſubditum, uel deſeſſionibus additum.

Cotoneorum malorum decoctum fotu adhibitum.

Acacia tum pota, tum indita.

Lycium ſubditum.

Loti lignum decoctum hauſtum, aut fotu admotum.

Lentiſci folia tam epota, quàm ſubdita.

Coagulũ	Leporinum Hędinum Agninum Ceruinum Hinnulinum Vitulinum	potum, ac ét ſubditũ.

Ceruinum cornu vſtum lotũ ex adſtrin ſtringenti liquore aliquo hauſtum.
Caprarum montanarum fimum ſiccatũ, tritumve cũ thure in lana ſuppoſitũ.
Rumicis radices ſubditæ.
Plantago tum bibita, tũ fotu adhibita.
Barbæ hircinæ ſuccus ex uino ſumptus. vel ſuppoſitus.
Porri comæ decoctum ex aqua marina & aceto in deſeſsionibus.
Rubi ramorum decoctum epotum.
Arabicę ſpinæ radix manducata.
Phęnix ex vino auſtero ebibita.
Papaueris nigri ſemen hauſtum.
Achillea ſubdita.
Idea radix epota.
Equiſeti ſolia bibita.
Mentha fotu ſubdita.
Iunci marini ſemen frixum, & ex uino diluto epotum.
Ocimaſtrum potum ex uino.
Aniſum hauſtum præſertim ad alba pro fluuia.
Cuminum ex aceto impoſitum.
Nympheę flore luteo radix, & ſemen ex vino nigro pota.
Pœonię ſeminis grana xii. ex uino auſte ro ſumpta.
Lyſimachię ſuccus ſubditus.
Moly herba cum loliacea farina indita.
Polygoni ſuccus ſuppoſitus.
Symphyti petrei ex vino decoctũ potũ.

Clymeni ſuccus hauſtus.
Limonii ſemen acetabuli pondere ex
vino bibitum.
Medii radix elixa & ex melle in eclegmate ſumpta.
Tragi ricini numero x. ex vino hauſti.
Hyoſcyami ſemen oboli pōdere in mulſa aqua potum.
Solani hortēſis ſuccus in lana inditus.
Mandragoræ ſemen cum ſulphure & vino ſumptum.
Semperuiuum maius in vellere ſubditū
Vuarum vinaceorum decoctum hauſtū, & fotu appoſitum.
Labruſcę flos peſſulo inditus.
Omphacium inditum.
Rubigo ferri ſubdita.
Chalcitis cum ſucco porri indita.
Vini fex imo ventris ac pudendis illita
Hęmatites lapis ex vino hauſtus.
Morochthus lapis in vellere inditus.
Oſtracites lapis drachmę pondere ex vino ſumptus.
Samia terra cum ſylueſtris punicę floribus hauſta.

MATTHIOLI.

Hyoſcyaminum oleum pubi, & lumbis illitum, aut ſuppoſitum.
Roſaceum vnguentum.
Maſtiches.
Iuniperinum gummi.

Crespini baccarum vinum.
Hypocistis sępe ex vino austero pota.
Rosacearum baccharum semen,& lanugo ex vino austero epotum.
Querna folia,glandes , & gallæ.
Suberis cortex tritus,& ex aqua calida potus.
Saccharum ex mali punicæ floribus paratum,& ex vino austero potum.
Myrteum condimentum pro intinctu vsurpatum.
Cydoniorum vinũ,miua,oleũ cõfectio.
Mespilorum decoctum, & mespila ipsa deuorata.
Corna saccharo condita sępe esitata.
Virgæ sanguineæ baccę .
Pruni syluestris decoctũ in desessionib⁹
Leporinum stercus suppositum.
Milii indici panicularum flores ex vino rubro.
Portulaca quoquo modo sumpta.
Bursa pastoris tum deuorata,tum in desessionibus addita.
Persicaria maculosa in desessionibus ac etiam intus sumpta.
Chelidonium maius mammis adhibitũ
Saluia arida suffita.
Flos solis cum radicibus contritus,& ex aqua plantaginis sumptus.
Lunaria minor ex vino punicorũ pota
Clematis prima femoribus adalligata.
Bistortę,& tormentillæ radicũ decoctũ

in deſeſsionibus vſurpatum.
Piloſella tam in corpus ſumpta, quàm exterius uſurpata.
Caryophyllatę radices potę.
Pyrola
Potentilla
Sanicula
Auricula vrſi } quomodolibet uſurpata.
Fragarię folia, & radices.
Solbaſtrella, ſeu ſanguiſorba.
Pulmonaria altera.
Amaranti purpurei flos potus.
Millefolium recens tuſum, & ſuppoſitũ pubiq; illitum.
Punicorũ malorũ acidorũ vinũ ebibitũ.
Corallium tam potũ quàm ſuſpenſum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſecundas pellendas.

Caſtoreum drachmarum duarum pondere cum pulegio bibitum.
Cyclamini alterius ſemen hauſtum.
Allii comæ decoctum fotu impoſitum.
Ariſtolochia cũ myrrha & pipere ſumpta, uel peſſulo indita.
Pulegium bibitum.
Thymi decoctum potui datum.
Thymbræ decoctum hauſtum.
Apii ſemen in potu ſumptum.
Marrubii decoctum ebibitum.
Stachios decoctum potui datum.

Arthemisię decoctum in desessionibus adhibitum.

Circeæ radix quatuor librarum pondere contusa, & in septem dulcis vini hominis macerata per noctē diemq; tribus diebus epota.

Oenāthes semen, caulis, & folia ex mulso bibita.

Leucoii semen drachmarum duarū pondere ex vino haustum.

Rubię radix supposita.

Anagyris trita folia ex passo pota.

Chamępytios ex melle subdita.

Chrysocome ex aqua mulsa hausta.

Trichomanes epota.

Bryonia supposita.

Myrrha ebibita.

Peucedani succus haustus.

Bunii semen epotum.

Smyrnii semen potui datum.

Adianti decoctum ebibitum.

MATTHIOLI.

Nardus Italica, aut Lauendula pota.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua ebibita.

Balsamum factitium haustum.

Ari semen duabus drachmis potum.

Dictamni albi radices cum pulegio fotu adhibitę, aut ex meraco potę duarum drachmarum pondere.

Liliorum alborum stillatitia aqua pota

Arthemiſia recens cum myrrha, & irino oleo trita,& ſuppoſita.

DIOSCORIDIS.

Ad expellendum fœtum.

Caſtoreum duarum drachmarum pondere cum pulegio ſumptum.
Caniculę lac primę fęturæ hauſtũ,mortuum pellit.
Oeſypus in lana ſuppoſitus.
Caprarum montanarum fimum cũ aliquo odoramento potum.
Vulturis fimum ſuffitum.
Ciceris decoctum bibitum.
Lupinorum decoctum cum myrrha & melle fotu adhibitum.
Sium pro olere in cibo ſumptum.
Dracunculi maioris decoctum infuſum
Piper hauſtum.
Cyclamini radix femori adalligata.
Hederæ foliorum pediculi melle illiti, ſubditi.
Gentianæ radix ſubdita.
Centaurii maioris radix indita.
Centaurii minoris ſuccus infuſus.
Pulegium epotum.
Dictamnum bibitum,inditum,incẽſũq;
Thimi decoctum hauſtum.
Thymbrę decoctum potui datum.
Baccharis recẽtiſsima radix ſuppoſita.
Panacis Herculei acunimata radix ĩdita

Paſti-

Pastinacę erraticę radix subdita.
Seselis Massiliēsis radix pota, quinetiā & semen.
Galbanum cum myrrha & vino potum suffitumq;.
Clinopodium potum.
Chamedryos decoctum haustum.
Scordii succus drachmę pōdere sũptus
Arthemisię decoctũ in sessiōib' additũ
Conyzę folia, & flores bibita.
Leucoii semen duarum drachmarum pondere ex vino potum.
Onosmatis folia ex vino hausta.
Rubiæ radix supposita.
Anagyris trita folia cũ passo pota quin & adalligata, sed statim post partum auferantur.
Anchusę radix apposita.
Mandragorę liquor infusus.
Myrrhis epota.
Heliotropoii folia indita.
Sulphuris fumus in vterum permeans.
Dauci semen haustum.
Ammoniacum insumptum.
Peryclymeni semen drachmę pondere in vino potum.
Lauri alexandrinæ radix sex drachmarum pondere ex dulci vino hausta.
Alumen subditum.
Iaspis lapis femori adalligatus.
Aetites lapis ꝓ amuleto femori suspēs'
Samius lapis adalligatus.

Mat-

MATTHIOLI.

Balſami factitii liquores omnes hauſti.
Sabina epota.
Dictamni albi radices cum pulegio fotu adhibitæ, aut ex meraco drachmarum duarum pondere hauſtæ.
Calamintha ſeu pota, ſiue admota.
Arthemiſię radix pota.
Botryos ſuffitus per muliebria except⁹
Chamepytys altera recens in aceto decocta, & epota.
Chryſocolla mineralis ex ſabinæ ſucco drachmæ pondere pota.

MATTHIOLI.

Ad alleuiationem partus.

Iuniperinę, & laurinę baccę cum cinnamomo in turturis ventre aſſatę, & alternis diebus deuoratę.
Lauri baccę ſeptem deuoratę.
Cochleæ ante tempus pariendi diebus aliquot comeſtæ.
Malua cum radice ad lentorem vſque decocta, & potui data.
Eiuſdem ſuccus epotus.
Cardiacæ herbæ ſiccæ farina cochlearis menſura ex vino albo pota.

MATTHIOLI.

Ad instantem pariendi diffi-cultatem.

Suffitus ex cancris aridis in vuluam receptus.
Lingua chamæleonis adalligata.
Raphani cortex cum aliis nõnullis suppositus. lege raphani commentariũ.
Dictamnum cretense in potu propinatum cum suo ipsius decocto.
Dictamni albi radices cũ pulegio suffitus, aut ex merato potus duarũ drachmarum pondere.
Liliorum alborum stillatitia aqua additis croco, & casia odorata.
Lithospermi minoris seminis drachmę duæ lacte muliebri haustæ.
Cardiaca herba ĩ puluerẽ trita pota ex vino albo calido cochlearis mẽsura.
Chrysocolla fossitia drachmæ pondere pota. Atqui dari non debet nisi in magno discrimine vitæ.
Argentum viuum semiscrupuli pondere deuoratum.

DIOSCORIDIS.

Ad conceptionem inhibendam.

Salicis folia per se, & cum aqua sũpta.
Leporinum coagulum post triduum a purga-

purgatione menstrua sumptum.
Sanguis menstruus illitus.
Brassicę flores a puerpereo in pessulo subditi.
Asparagi radix suspensa.
Piper a coitu illico subditum.
Hederæ corymbi drachmæ pondere a purgatione hausti.
Hedysarum ante coitum feminis, subditum.
Cedria virili membro illita.
Ostracites lapis sicilici pondere.4.diebus a purgatione potus.
Asplenũ(vt quidã credunt)silente luna nocturno tempore decerptum cũ muli liene ventri adalligatum.
Periclymeni semina, & folia diebus trigintasex pota.
Epimedii folia trita illico a purgatione quinque diebus continuis bibita.
Gladioli inferior radix hausta.
Filicis fęminę radix potui data.
Heliotropium adalligatum.
Rubigo ferri epota.
Mentha ante coitum vuluæ admota.

MATTHIOLI.

Leporinum stercus suspensum.
Vinum in quo viuus mullus piscis immersus fuerit epotum.
Mulæ vngularum cinis haustus.

DIOSCOIDIS.

Ad conceptionem iuuandam.

Leporinum coagulum cum butyro ſub ditum ſtatim a mēſium purgatione.
Loliacea farina cum myrrha, thure, bi tumine, & croco ſuffita.
Paſtinacæ erraticæ ſemen hauſtum.

MATTHIOLI.

Saluiæ ſuccus heminæ menſura addito ſalis modico quaternis diebus pot⁹.
Cuminum ſuppoſitum.
Imperatoriꝫ radix ex vino epota.
Alchimillæ ſeu ſtellariæ puluis ex vino aut iure quindecim, aut viginti dieb⁹ continuis potus cochlearis mēſura.
Oleum e momordica vteri oſculo inũ ctum ante veneris congreſſum.
Oleum è lapide gagate illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad fętum mortuum educendũ.

Dictamnum tũ potum tum ſubditum.
Saluię decoctum bibitum.
Galbanum cum myrrha ex vino potum
Marrubii decoctum hauſtum.
Tuſsilaginis decoctum potui datum.

Mat-

MATTHIOLI.

Balſami factitii liquores omnes hauſti.
Centaurii magni radix.
Centaurii minoris ſuccus ſuppoſitus.
Pulegii decoctum epotum.
Calamintha tam pota, quàm ſuppoſita.
Botrys cocta ac ſuffita.
Chamæpytis ex aceto decoctum potũ.
Chryſocolla foſsitia drachmæ pondere ex ſucco ſabinę pota, ſed vbi tantũ vitę periculum adſit.

DIOSCORIDIS.

Ad prohibendum abortum.

Aetites lapis ſiniſtro bracchio adalligatus.
Samius lapis pro amuleto ſuſpenſus.

MATTHIOLI.

Dactyli recentes cum infectorii cocci puluere deuorati.
Cydonia mala frequenter eſitata.
Saluia ſępe deuorata, vel ſaccharum ex eius floribus paratum.
Biſtortæ vel Tormentillæ radices epotæ & uentri, lumbiſq́; ex aceto illitę.
Cocrum infectorium quotidie in ouo ſorbili propinatũ thure modico addito,

dito,aut maſtiche. puluerem præſtantiſsimum ad hoc habes lib.4.cap.43

Iaſpis lapis geſtatus.

DIOSCORIDIS.

Ad puerperia iuuanda.

Dictamni radix bibita.

Baccharis radicis decoctum ſotu adhibitum.

Fœniculum erraticum potum.

Peucedani ſuccus hauſtus.

Pęoniæ ſiccata radix potui data.

Althęę decoctum inſuſum.

MATTHIOLI.

Balſami factitii liquores omnes epoti.

Dictamni albi radices ſuppoſitæ,aut cũ pulegio ſuffitæ,quin etiam ex meraco potę duarum drachmarũ põdere.

Menthaſtrum hauſtum.

DIOSCORIDIS.

Ad prægnantium malacias.

Vitis vniferę foliorum,capreolorumq; ſuccus epotus.

DIOSCORIDIS.

Ad vteri inflammationes.

Nardi Indicæ decoctum ſotu adhibitũ.

Iunci

Iunci odorati decoctum in deſeſsionibus adhibitum.

Viticis foliorum, & ſeminum decoctũ fotu appoſitum.

Butyrum recens illitum.

Sonchi ſuccus inunctus.

Agaricum drachmæ pondere cum oxy melite epotum.

Pulegii decoctum fotu ſubditum.

Melilotus cum paſſo emplaſtri modo impoſitus.

Panacis Herculei lachryma ex melle indita.

Arthemiſię decoctum in deſeſsionibus additum.

Leucoii decoctum fotu admotum.

Anthyllidis radix ex roſaceo, lacteque indita.

Parthenii decoctum in deſeſsionibus adhibitum.

Althęa decocta ſubinde anſerino, ſuillove adipe, aut reſina terebinthinæ ſubacta ſubdita.

MATTHIOLI.

Hyoſcyaminum oleum illitum.

Conſolidę Regalis flores epoti.

Oleum de momordica illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad exulceratos locos.

Aſpalathi ex vino decoctum infuſum.

Lac in quo igniti calculi extincti fuerint infusum.
Oesypum inditum,explet.n.& emollit.
Fęnogræci folia ex aceto illita.
Asclepiadis folia adhibita.

MATTHIOLI.

Malicorium cum marina spongia exiccatum additis aloe,& alumine.
Solidaginis mediæ, & minoris farina ĩspersa,aut succus illitus,aut infusus.
Sanicula
Auricula vrsi
Pilosella adhibita.
Pyrola
Potentilla
Oleum è momordica syphone iniectũ.

DIOSCORIDIS.

Ad induratos locos.

Myrrha cum abscinthio lupinorum cremore vel ruta admota.
Styrax illita.
Anserinus, & gallinaceus adeps illitus
Bdellium inunctum.
Maluæ decoctum inditum.
Ladanum pessis immissum.
Panaces Herculeum ex melle inditum.
Ebuli,sambuciq; decoctũ fotu admotũ.
Par-

Parthenii decoctum in desessionibus.
Fęnigręci ex aqua expressus succus cum anserino adipe in pessulo subditus.
Lilii radix admota.
Ageratum suffitum.

MATTHIOLI.

Amygdalinum oleum.
Sesaminum oleum.
Oleum ex ouorum vitellis.
Ceruina,& vitulina medulla.
Lini seminis oleum.
Oleum liliorum alborum.
Lupuli florum decoctum in desessioni bus vsurpatum.

DIOSCORIDIS.

Ad vteri inflationes.

Rutę ex oleo decoctũ clystere perfusũ.
Geranium, & eius radix drachmę pondere pota.

MATTHIOLI.

Galanga.
Cubebę.
Cinnamomi stillatitia aqua.
Balsami factitii liquores, & oleum in potionibus.
Cnicinum oleum.

Lau-

Laurinum oleum.
Scorpionum oleum in potu datum, aut exterius illitum.
Castoreum cũ pipere albo, & mellicrato epotum.
Milium cum sale impositum.
Sisymbrium in calenti tegula calefactũ & odorato meraco aspersum ventrique applicatum.
Dictamni albi radices duarum drachmarum pondere ex meraco haustę.
Mentha gręca in placentis addita aut eius folia tenui pulticula illita, & deinde in oleo aut butyro frixa, & deuorata.
Carum quouis modo vsurpatum.
Imperatorię radix hausta ex meraco.
Matricaria quoquo modo adhibita.

MATTHIOLI.

Ad molam expellendam.

Balsamum factitium epotum.
Dictamni albi radices suppositæ aut cũ pulegio suffitæ, aut ex meraco duarũ drachmarum pondere bibitæ.

MATTHIOLI.

Ad vteri frigiditates.

Nardus Italica.
Lauendula.

Cubebæ

Cubebæ.
Cinnamomi ſtillatitia aqua.
Balſamum factitium, & eius liquores omnes.
Nux myriſtica.
Scorpionum oleum in vini potione sũptum & forinſecus applicatum.
Dictamni albi radices, aut cum pulegio ſuffitæ, aut ex vino meraco potæ duarum drachmarum pondere.
Mẽtha græca tam fotu, quàm potu vſurpata.
Carum quouis modo ſumptum.
Imperatoriæ radix ex vino epota.
Matricaria quomodolibet, vſurpata.

MATTHIOLI.

Ad vuluam cohibendam.

Nucum ſiue viridium conorũ pinei ſtillatitia aqua cum linteolis in ea madefactis admota.

MATTHIOLI.

Ad delectãdas fœminas in coitu.

Fel { Auratæ / Lucii / Perdicis / Gallinacei } coli virili inũctus

Zibetum peni illitum.

Dio-

DIOSCOIDIS.

Ad procidentem vterum.

Caſia fotu, vel ſuffitu adhibita.
Myrti baccarum ſuccus in deſeſsionibus
Cotoneorum malorum decoctum fotu adhibitum.
Gallarum decoctum in ſeſsionibus adhibitum.
Acacia ſubdita.
Hypociſtis ſubdita.
Vrticæ vtriuſque folia impoſita.
Acetum fotu admotum.

MATTHIOLI.

Maſtiche aſperſa.

DIOSCORIDIS.

Ad vteri dolores & eroſiones.

Adeps { Anſerinus / Gallinaceus } illitus.
Vrina cum liguſtrino oleo feruefacta impoſita.
Lini ſeminis decoctum infuſum.
Malue decoctum fotu adhibitum.
Portulacæ decoctum clyſmate inditum, proprie facit ad eroſiones.
Rhaponticum potum.
Centaurii maioris radix hauſta.
Anethi decoctum in deſeſsionibus.
Verbenacę rectę folia ex recenti ſu-

illo adipe,uel ex rosaceo subdita.
Hyoscyami seminis cremor impulsus.
Mandragoræ liquor pessulis impositus.

MATTHIOLI.

Irinum oleum illitum.
Cinnamomi stillatitia aqua epota.
Amygdalinum oleum haustum.
Laurinum oleum inunctum.
Balsami factitii liquores omnes.
Nucis myristicæ decoctum ex rhodome lite,& aqua uitæ potum.
Nuces myristicę cum matricarię radici bus ex vino albo coctę,& potui datę.
Scorpionum oleũ in potione sumptũ, aut foris admotum.
Castoreũ cũ pipere albo ex mellicrato.
Sisymbrium cum parthenio in calenti tegula calefactum,& odorato mera- co aspersum,& impositum uentri.
Succisæ radicum decoctum ex uino pa- ratum.
Chelidonium maius cum radice tusum & oleo chamęmelino feruefactum & imo ventri admotum.
Dictamni albi radices ex meraco vino haustæ.
Mentha gręca in placentis addita.
Imperatoria quouis modo insumpta.
Vincetoxici radices in desessionibus additæ.
Oleum liliorum alborum,& è lini semi

ne

ne calidum cum ſuccida lana ventri adhibitum.
Botrys recẽs in tegula calefacta, & cretico vino aſperſa, & applicata.
Aliud ſimile medicamentum, ſed præſtantius vide lib.3. cap. 113.
Matricaria quoquomodo adhibita.

Extremorũ membrorũ.

DIOSCORIDIS.

Ad podagram.

Amomum illitum.
Mei radices impoſitæ.
Populi nigræ folia ex aceto illita.
Amurca cruda, ac recens fotu adhibita.
Salicis foliorum, & corticis decoctum fotu impoſitum.
Ficulneum lac cum farina fœnugræci & aceto cataplaſmatis additum.
Cochleę terreſtres ſuo cum operimento tuſę impoſitę.
Muſtellę crematę cinis ex aceto inũct⁹.
Marinus pulmo recẽs conciſus impoſit⁹
Lac humanũ cum opio, & cera illitum.
Adeps ouillus, caprill⁹, hircinus ve ex eiuſdẽ animalis fimo coactus inũctus.
Sanguis menſtruus illitus.
Caprarum montanarum fimum ex earum adipe emplaſtri modo adhibitũ.
Hordei farina cũ cotoneis malis ĩpoſita

Lens cum polenta decocta, & emplastri modo apposita.
Raporum decoctum fomentis additum
Brassica cum fœnogręco & aceto in cataplasmate.
Intybus per se, & cum polenta illitus.
Cucurbitę ramenta imposita.
Ari radix fimo bubulo emplastri modo excepta.
Asphodeli radix drachmę pondere ex vino pota.
Cyclamini decoctum fotu adhibitum.
Bulbi per se,& cum melle impositi.
Panaces Herculeum cum passa vua appositum.
Libanotis cum loliacea farina, & aceto cataplasmatis addita.
Scordium ex aceto,aut aqua impositũ.
Leucoium ex aceto illitum.
Androsaces imposita.
Helxynes succus cera & hircino adipe exceptus.
Hyoscyami semen,& folia cum polenta cataplasmatis adhibita.
Semperuiuum inũctũ vbi calor exupat.
Vrtica emplastri modo imposita.
Muscus marinus applicatus.
Cucumeris asinini radix ex aceto addita.
Thapsiæ succus illitus.
Glans vnguentaria illita.
Sambuci, & ebuli folia cum seuo taurino,aut hircino imposita.

Brio-

Brionia cum caprino ſtercore cataplaſ matis addita.
Helio tropii folia illita.
Vua paſſa a nucleis repurgata, & cũ panacis ſucco inuncta.
Acetum calido fotu cum ſulphure adhibitum.
Rubigo ferri illita.
Sulphur cum aqua,& nitro inunctum.
Sal cum aceto impoſitum.
Aſius lapis cum fabarum lomento illitus.
Gagates lapis impoſitus.
Fornaceæ teſtę exuſtæ appoſitæ.

MATTHIOLI.

Oleum irinum è floribus paratum.
Aſarina aut eius decoctum potum.
Santalum rubrum e ſedi ſucco aut ſolani,aut portulacæ illitum.
Muſcus terreſtris ex aqua decoctus & admotus.
Terebinthina reſina , aut larigna cum chamępithi deuorata.
Iuniperini ligni decoctum pro balneo vſurpatum, vide Iuniperi commentarium.
Oleum è luteis ouorum illitum.
Oleum è terrenis vermibus.
Faba freſa cocta,& cum adipe ſuillo ſub acta,& impoſita.
Plantago trita,& illita .

Dracunculi radix cum melle, & caprino fimo illita.

Ari folia calenti fimo bubulo illita & imposita.

Aristolochia rotunda.

Thymi aridi semuncia cum oxymelle hausta.

Cannabis satiuæ radix in aqua decocta & adhibita.

Chamepytis decoctum cum rhodemelle, & oxymelite pluribus diebus haustum.

Cortusę florum oleum illitum. Parandi rationem lib. 4. comment. de lagopo.

Primulaueris illita, ac deuorata.

Verbasci minoris folia in aqua decocta & admota.

Eiusdem florum oleum inunctum.

Genistæ florum conserua ex saccharo parata, frequenter deuorata.

Ricini semen ex iure ueteris galli decoctum, & epotum.

Sambuci tenerrima folia primo germinatu prodeuntia, cum pari pondere radicum plantaginis, suilleq; axungiæ veteris contrita, & adhibita emplastri modo.

Colocynthis in catapotiis deuorata & clysteribus addita.

DIOSCORIDIS.

Ad coxendicos affectus.

Mei radices impositę.
Helenii folia ex uino cocta adhibita.
Iridis Illyricę decoctum clysmate infusum.
Cardamomum ex aqua epotum.
Asarum potum, vel clystere infusum.
Populi albę cortex vncię pondere haustus.
Iberis cõtusa, & emplastri mõ imposita.
Siluri piscis salsamentum clysteribus infusum.
Piscium garum clysteribus iniectum.
Smyrnii semen potum.
Bubulum fimum ex bobus in pascuis degentibus appositum.
Lolii farina ex aqua mulsa decocta imposita.
Lupinorum farina ex aceto illita.
Ammoniacum ebibitum.
Ascyri semen ex aqua potum.
Asparagi radicum decoctum haustum.
Althęę decoctum potui datum.
Sinapi cum fico tritum impositum, donec ruborem excitat.
Nasturtium clysmatæ infusum.
Irionis semen clystere iniectum.
Bulbi per se, & cum melle impositi.
Capparis semen epotum.

Lepidii ſolia,& radices cum helenii radice trita,& impoſita.
Agaricum trium obolorum pondere in aceto mulſo epotum.
Rhaponticum hauſtum.
Androſęmi ſeben bibitum, ſed a purgatione aquam exſorbere oportet.
Centaurii maioris decoctum clyſtere infuſum.
Leucacanthæ radicis ex vino decoctum ebibitum.
Abrotani ſemen cum aqua potum.
Rubiæ radix epota.
Pulegium illitum quouſque rubeſcat cutis.
Calamintha impoſita recens, tritaque donec exuratur locus.
Thymus ex fimo cum polenta impoſitus; Idem præſtat & Thymbra.
Rutæ ſylueſtris ſemen quadraginta diebus potum.
Panaces Herculeũ ex melle inunctum.
Laſer cera,liguſtrino, & irino oleo ſubactum,illitum.
Ephorbium in odorata potione ſumptũ
Leontopetalum clyſteribus infuſum.
Hyperici ſemen quadraginta diebus hauſtum.
Chamæpithyos folia quadraginta diebus ex aqua dulci ebibita.
Betonicæ folia ex aqua hauſta.
Polemoniæ radix ex aqua ſumpta.
Xyri-

Xyridis radix ex mulſo pota.
Ocimaſtri ſemen cum vino, myrrha, & pipere ſumptum.
Quinque folii radicis decoctum epotũ.
Helichryſi coma ex vino hauſta.
Papaueris corniculati radicis decoctũ epotum.
Aethiopis decoctum bibitum.
Arction ex vino bibitum, & illitum.
Chamęciſsi folia trium obolorum pondere in aquæ cyathis tribus tricenis quadrageniſve diebus epota.
Colocynthis clyſtere infuſa, & recens loco confricata.
Cucumeris ſylueſtris radix clyſmate impulſa.
Scammonia ex aceto decocta, & cũ hordeacea farina impoſita.
Acetum mulſum hauſtum.
Sory ex vino clyſtere infuſum.
Muria clyſtere indita.
Adarces illitus.

MATTHIOLI.

Aſari decoctum, ſiue dilutum ex caprino ſero paratum hauſtum.
Balſami factitii liquor ſecundus, tũ hauſtus, tum illitus.
Abiegna lachryma deuorata.
Nuclei pinei frequenter ſumpti.
Terebinthina, aut larigna reſina ſumpta vnciæ pondere addito chamæ-

pithys,aut ſtęchadis puluere.
Caſtoreum drachmę pondere potum cum tribus opoponacis obolis.
Ibicis ſtercoris admirabile medicamentum; vide lib.2.commēt. de ſtercore.
Fabalium caulium, & ſiliquarum cinis cum vetere axungia illitus.
Lupinorum farina cocta, & cataplaſmatis modo illita.
Siliquaſtri recentia cornicula tuſa & adhibita.
Agaricum in potionibus additum.
Thymi aridi ſemuncia cum oxymelite hauſta.
Sagapenum quoquo modo adhibitum.
Euphorbium ex leucoii oleo illitum.
Arthemiſię aridę puluis trium drachmarum pondere ex vino hauſtus.
Bellidis genera omnia quouis modo vſurpata.
Chamæpithys in puluerem cum radicibus trita & cum terebinthi lachrymæ drachmis quatuor excepta, & quotidie diebus quadraginta deuorata.
Oleum flammulę calidum inunctū aut clyſteribus infuſum.
Conſolidæ regalis flores epoti.
Daphnoidis recentia folia contuſa, & illita donec rubeſcat locus.
Saccharum è geniſtæ floribus paratum
Ricini ſemen ex iure veteris galli decoctum

ctum epotum.
Colocynthis in catapotiis deuorata, & in clysteribus adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad articulorum dolores.

Gallorum ſeneſcentium ius potum.
Braſsica cum fęnogręco, & aceto illita
Ruta tum hauſta, tum cataplaſmatis adhibita.
Agaricum drachmę pondere ex aceto mulſo ſumptum.
Meliſſophyllum ex ſale impoſitum.
Quinquefolii radicis decoctum bibitũ.
Pſyllium ex roſaceo, & aceto, aut aqua illitum.
Mandragoræ radix cum polenta impoſita.
Vrtica cataplaſmatis modo adhibita.
Veratrum nigrum hauſtum.
Fucus marinus recens impoſitus.
Thapſię ſuccus inunctus.
Narciſsi radix trita, & ex melle ĩpoſita.
Acetum mulſum potum.
Vinum mellitites frequenter hauſtum.

MATTHIOLI.

Irinum oleum inunctum.
Balſamum factitium illitum.
Oleum flammulæ inunctum, & clyſteribus

ribus additum.

Cortusę herbe oleum, vide lib. 4. cōmē to de lagopo, primulaueris herba.

Abiegna, lentiſcina, terebinthina larignaq́; lachrima vnaquęque per ſe deuorata.

Maſtiche cum cumino, pulegio, ſaluia lauri baccis, & ſabina omnia melle excepta, & impoſita.

Cochleæ cum teſtis tritæ, & impoſitæ.

Oleum è terrenis vermibus.

Sagapenum quomodolibet adhibitum.

Oleum liliorum alborum illitum.

Cannabis radix in aqua decocta & adhibita.

Chamæpitys decoctum cũ Rhodomelle & oxymelite plurib⁹ diebus epotũ

MATTHIOLI.

Ad diuturnos articulorum dolores.

Ligni Guaiaci Chinæ Zarzæ aprillæ	decoctum diebus xl. potum.

MATTHIOLI.

Ad genuum dolores.

Oleum è nucibus Indicis.

DIOSCORIDIS.

Ad articulorum collisiones.

Sarmentitius cinis cũ axungia vel oleo illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad articulorum tophos.

Cannabis syluestris radix decocta, & illita.
Ochra inuncta.

MATTHIOLI.

Oleum Indicæ nucis illitum.
Taxi pinguedo.
Muris montani pinguedo.
Sagapenum emplastri modo impositũ addito aceto, & capparum succo.
Oleum liliorum alborum.

DIOSCORIDIS.

Ad perniones.

Thus cum suillo adipe, aut anserino impositum.
Pix liquida inuncta.
Acacia illita.
Myrti seminis decoctum fotu adhibitũ
Ficus crematæ cum cerato impositæ.

Cancro-

Cancrorum ouuiatilium cinis cum decocto melle illitus.

Pulmo marinus recens concisus,& impositus.

Asininę vngulę cinis oleo maceratus illitus.

Vrsinus adeps inunctus.

Vmbilici veneris succus impositus.

Lentes cum meliloto,siccis rosis,malicorio,cydonio malo, & rosaceo adhibitæ.

Orobi decoctum fotu impositum.

Raporum decoctum fomenti modo.

Betæ decoctum appositum.

Dracunculi maioris folia ex vino decocta & imposita.

Oleum ex incauata asphodeli radice decoctum illitum.

Cyclamini decoctum fotu adhibitum, quin etiam oleum cum pauca cera in eius excauata radice feruefactum illitum.

Scilla cremata imposita.

Ranunculi decoctum adhibitum.

Arction ex vino additum.

Alumen aqua aspersum.

MATTHIOLI.

Malicoriũ ex vino decoctum impositũ.

Cancrorum exustorum cinis oleo subactus,& impositus.

MATTHIOLI.

Ad pedum tumores.

Tiliæ folia ex aqua aſperſa.

DIOSCORIDIS.

Ad pedum inflammationes ex calceorum attritu.

Agninus, Vrſinus, Suillus } impoſitus.

Calceamentorum veterum ſoleæ combuſtæ, & admotę.

Cæpę ſuccus cum adipe gallinaceo impoſitus.

MATTHIOLI.

Leporinus pulmo impoſitus.

Vnguentum ex roſaceo in mortario plumbeo cum ſimili piſtillo paratum inunctum.

DIOSCORIDIS.

Ad pedum rimas.

Cancrorum fluuiatilium cinis cum decocto illitus.

Scilla oleo feruefacta, & cum reſina impoſita.

MATTHIOLI.

Oleum ex ouorum vitellis.
Oleum ex tritico.
Vnguentũ è rosaceo in mortario plumbeo & simili pistillo diu circunductũ vt habes lib.5. cõmento de Plumbo.

DIOSCORIDIS.

Ad digitorum reduuias.

Punicorum malorum succus illitus.
Myrti folia trita,& inspersa.
Oleæ syluestris folia trita & imposita.
Eboris ramenta in puluerem adhibita.
Aloe cum passo imposita.
Paronychia concisa,& illita.
Bryonia oleo decocta quousque liquescat inuncta.
Labruscæ cremati flores ex melle impositi.
Rubigo ferri illita.
Acacia admota.
Rhois folia ex aceto,aut melle illita.
Marrubii folia ex melle imposita.
Quinque folii radix illita.
Tithymali characiæ lac illitum.
Acetum appositum.
Alumen ex aqua inspersum.
Sal impositum.

MATTHIOLI.

Plantaginis folia recentia trita, & adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad paronychia.

Thus cum melle illitum.
Eboris ſcobes inſperſus.
Paronychiæ folia illita.

DIOSCORIDIS.

Ad ſcabros vngues auferendos.

Pix liquida illita.
Lini ſemẽ cum pari naſturtio, & melle.
Cupreſſi pilulæ impoſitę.
Lapathi cuiuſque radix in aceto decocta, & applicata.
Ranunculi folia, & radices admotæ.
Chelidonium minus illitum.
Viſcum cum trito auripigmento appoſitum.
Alumen cum aqua aſperſum.
Sulphur cum reſina terebinthina adhibitum.
Sandaracha cum pice impoſita.
Fęx vini cremata ex reſina.

Mat-

MATTHIOLI.

Ranunculus tritus,& impositus.
Chelidonium minus tritum,& illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad mobiles vngues extrahēdos.

Vua paſſa illita.

DIOSCORIDIS.

Ad contuſos vngues.

Bulbi cum polenta impoſiti.

DIOSCORIDIS.

Ad clauos,& callos.

Fermentum triticeum illitum.

MATTHIOLI.

Saligni corticis cinis ex aceto maceratus impoſitus.
Blitum illitum.
Lilii radix axungiā excepta & illita.

MATTHIOLI.

Ad verrucas.

Cicorium verrucarium in acetario deuoratum.

Eiuſdem herbæ ſemen drachmę pondere tribus diebus potum ante nocturnum decubitum.

DIOSCORIDIS.

Ad varices.

Cirſii radix dolenti loco adalligata.

DIOSCORIDIS.

Ad lumborum dolores.

Echii radix pota.
Chamęleucę illita.

DIOSCORIDIS.

Ad inguinum inflammationes.

Leporinus pes herba impoſita.
Aſter atticus recens impoſitus.

MATTHIOLI.

Cochleæ minores tritę & illitę.

DIOSCORIDIS.

Ad enterocelas.

Cupreſsi pilulæ illitæ.
Punicorum cytini cataplaſmatis additi.
Symphytum petreum emplaſtri mo-

do impoſitum.
Quinquefolium hauſtum.
Equiſeti radix, & folia adhibita.
Aloe emplaſtri modo illita.

MATTHIOLI.

Bdellium ſaliua matutina ſubactũ emplaſtri modo impoſitum.
Cupreſsini coni virides ex vino vetere decocti, & epoti, interim tamen cupreſsinis foliis affecto loco adalligatis.
Vlmi folliculorum liquor impoſitus.
Cupreſsi item folia contuſa, & affecto loco admota.
Leporinus fimus, & pili, qui ſub ventre habentur cum melle decocti, & fabę quantitate frequenter deuorati.
Ophiogloſſum in potione ſumptum, & extrinſecus impoſitum.
Trinitatis herbæ puluis dimidii cochlearis menſura ex vino auſtero pluribus diebus epotus.
Polygonũ minus in potionibus ſũptũ.
Sanicula quouis modo vſurpata.
Auricula vrſi ebibita.
Piloſellæ farina hauſta.
Caryophyllatæ radices epotæ.
Potentilla tam in cibis quàm in potionibus vſurpata.
Perſonata in vino decocta, aut trita, & ebibita.

Alchimillæ

Alchimillæ aridæ puluis ex ſua ipſius aqua ſtillatitia ſumptus.

Hippogloſſi radicum, aut foliorum puluis ſeſquidrachmæ pondere ex maioris ſymphyti decocto hauſtus.

DIOSCORIDIS.

Ad ſarcocelas.

Cinis ſarmentitius illitus.

MATTHIOLI.

Anonidis radix trita, & menſibus pluribus hauſta.

SIMPLICIVM MEDICAMENTORVM FACVLTATES, SECVNDVM GENERA ex Dioſcoride.

Febrium.

DIOSCORIDIS.

Ad tertianas.

ARANEVS plagellæ cõfricatus linteo love illitus, mox frõti, & temporibus impoſitus.

Vermes terreni cum anſerimo adipe decocti & illiti.

Plantaginis radices integræ tres cum vini cyathis tribus, & pari aqua potę.

Trifolii bituminoſi tria folia trita totidemq; ſemina epota.

Hypericum ex vino bibitum.

Verbenacę ſupinæ tertius a terra geniculus cũ adiacentibus foliis hauſtus.

Helio

Heliotropii ſeminis grana quatuor pota ante febris acceſsionem.
Portulacę ſuccus hauſtus.

MATTHIOLI.

Aſari ex vino decoctum potum addito melle, maci, & cinnamomo.
Roſarum ſuccus, & dilutum epotum.
Tamarindi hauſti.
Sebeſtena.
Lapis inuentus in capite nudæ limacis ſuſpenſus.
Canimum ſtercus album in acceſsione cochlearis menſuræ ex vino potum.
Agaricum in potione ſumptum.
Rhabarbarum potui datum.
Gentianæ ſtillatitia aqua epota.
Centaurii minoris decoctum bibitum.
Chamædryos decoctũ aliquot diebus ebibitum.
Iaſpis lapis geſtatus.

DIOSCORIDIS.

Ad quartanas.

Cinices lectularii ſeptem cauis fabarũ incluſi, & deuorati.
Plantaginis radices integrę quatuor cum vini cyathis quatuor, & pari aqua ebibitæ.

Vermi-

Vermiculi qui in dipſaci echino internis partibus concluſi reperiuntur in aluta collo bracchio adalligati.

Ruta ſylueſtris cum vino pota.

Hypericum ex vino hauſtum.

Quinquefolii rami quatuor ſumpti.

Verbenacę ſupinę quartus a terra geniculus vna cum adiacentibus foliis hauſtus.

Heliotropii ſem.gra.quatuor hora vna ante acceſsionem pota.

MATTHIOLI.

Aſari ex vino albo decoctum addito melle,maci,& cinnamomo.

Aſarinum oleum pedum plantis, & ſpinæ dorſi illitum.

Myrrhæ drachma ex vino cretico calido pota hora vna ante acceſsionem, ſed ęgros ſubinde in lecto ſudare oportet, & potionē tribus in acceſſionibus replicare.

Eadem in catapotiis cum theriaca conformatis.

Gentianæ ſtillatitia aqua epota.

Eryngii tenellorū foliorum ſtillatitia aqua.

Imperatoriæ radicis drachma ex męro calido hora vna ante acceſsionem epota.

Cardui benedicti decoctum, aut herba

ipsa in puluerem sumpta. (ptæ.
Palmæ Christi radices per potiones sũ-
Flammula, & eius aqua pota.
Verbasci fęminæ radicis succus duarũ drachmarũ pondere ex cretico vino haustus ipsa hora accessionis.
Ellebori nigri dilutum haustum.
Stibium nostrum quatuor granorum pondere sumptum.

DIOSCORIDIS.

Ad diuturnas febres.

Galli senis ius Dioscoridis modo paratum haustum.
Agaricum intus sumptum.
Vinum melitites haustum, vbi ventriculus magna imbecillitate laboret.

MATTHIOLI.

Asari decoctum potum.
Agaricum in potionibus additum.
Rhabarbarum frequẽter potum, & eius dilutum.
Gentianæ stillatitia aqua epota.
Anthemidis florum pastilli, & suo ipsius oleo dissoluti, & febrientibus à vertice capitis vsq; ad pedes illiti. Parandi modum habes lib. 3. cap. de anthemide.
Eupatorii decoctum potum.
Foliorum, & folliculorũ lupuli decoctũ.

Ellebori nigri decoctum, siue dilutum.
Stibium nostrum quatuor granorũ pondere sumptum.

MATTHIOLI.

Ad continuas.

Cassiæ solutiuæ pulpa deuorata.
Santala omnia pota, vel ex aqua rosacea ventriculo illita.
Melopeponum seminum cremor ex hordeacea ptisana potus.
Trifolii acetosi stillatitia aqua.
Anguriæ pulpa deuorata.

DIOSCORIDIS.

Ad hepielas.

Hyoscyami tria, vel quatuor folia pota.

MATTHIOLI.

Acori
Fœniculi
Asparagi
Agarici
} decoctum epotum.

Eupatorium quocunq; modo vsurpatũ.

MATTHIOLI.

Ad quotidianas.

Agaricum in potionibus additum.

Rhabar-

Rhabarbarum, & eius dilutum frequenter Epotum.
Gentianæ ſtillatitia aqua potui data.
Eryngii ſtillatitia aqua pota, quæ è tenellis paratur foliis;

MATTHIOLI.

Ad compoſitas febres.

Gentianæ ſtillatitia aqua Ebibita.
Agaricum } Et eorum dilutũ epotũ.
Rhabarbarũ }

MATTHIOLI.

Ad cauſum.

Creſpini baccarum ſuccus cum violaceo iulapio propinatus.
Vuæ ſpinæ iuſculis incoctæ.
Ribes vulgaris quoquo modo vſurpatus.
Salicum & arundinum folia circa lectulum proſtrata.
Ceraſia acetoſa ſaccharo condita.
Melopeponum, cucumerum, cucurbitarumq; ſeminum lacteus cremor hauctus.
Anguriæ pulpa deuorata.
Potentilla pedum plantis, manuumq; volis admota.

DIOSCORIDIS.

Ad hecticam.

Portulaca tum vẽtriculi osculo tum hypocundriis illita.

MATTHIOLI.

Amygdalinum oleum.
Pistacia quoquo modo vsurpata.
Nuclei pinei.
Stibium nostrum quatuor granorũ pondere haustum.

DIOSCORIDIS.

Ad febrium circuitus

Sinapi cibis inspersum.
Smyrnii semen haustum.
Piper bibitum.
Ruta epota.
Sagapenum haustum.
Anthemis clysmate infusa.
Polygoni succus hora ante accessionem sumptus.
Quinquefolii folia, ex dulci aqua, aut diluto vino cum exiguo pipere pota.

DIOSCORIDIS.

Ad febrium algores.

per haustum.
garicum drachmæ pondere sumptum
ristolochia rotunda ante accessionem ebibita.
brotonum ex oleo inunctum
halaminthæ decoctum potum.
anaces Herculeum illitum.
myrnii semen, & radix ex mulso pota
yrethrum inunctum.
aser cum pipere, & thure ex vino haustum
rossi coctæ & illitæ
iperinæ carnes coctę, & in cibũ sũptę.
ustellæ sanguis inunctus.
sinini vnguis cinis ex oleo maceratus illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad pestilentes febres.

Myrrhis bis, vel ter qualibet die ex uino ebibita.

MATTHIOLI.

Phu decoctum potum, & ipsa quoq; radix hausta.

Myrrha.
Caphura.
Dictamnus albus.
Crespini baccarum succus.
Vuæspinæ succus.
Ribis vulgaris succus.
Quernorum foliorum stillatitia aqua
Citrii mali succus
Limonii, & aurantii florum stillatitia
 aqua
Aurantia acida.
E' limoniorum succo stillatitia aquæ
Cyanus herba, & eius flores.
Galega quoquo modo vsurpata.

Tormentillæ / Bistortæ — radices omnibus modis pppinatæ. præsertim addito boloarmeno.

Cardui benedicti decoctum, & ipsa herba Epota.
Scordium quouis modo vsurpatum.
Scabiosa quouis modo sumpta.
Sanguisorbæ decoctum haustum.
Lentis palustris stillatitia aqua.
Punicorum malorum vinum ex oxalidis, aut intybi, aut borraginis aqua ebibitum.
Armenia terra ex oxalidis aqua pota
Antidotum nostrum magnum descriptum in præfatione sexti libri.

MAT-

MATTHIOLI.

Ad peſtem, & peſtilens contagium.

Citrii pomi ſemen.
Scorpionum oleum noſtrum cordi, & arteriis temporum, manuum, pedũq; frigidum quotidie illitum.
Ceruini cordis os.
Scorzoneræ radix aut eius ſuccus.
Cæpæ excauatæ theriaca, & citrii ſucco repletæ, & calentibus cineribus coctæ expreſſus cremor epotus.
Caryophylli tã deuorati, quàm ſuffiti.
Saccharum è caryophyllorum floribus paratum deuoratum.
Caryophyllorum florum ſuccus ex tota planta expreſſus, & hauſtus.
E' caryophyllis floribus paratum inſolatumq; acetum manibus & arteriis illitum.
Zeduaria commanſa, vel in potione ſumpta.
Succiſæ radix viridis recensq; carbunculis impoſita.
Eiuſdem ex vino dilutum epotum.
Cruciatæ vtriuſq; radices quoquo modo vſurpatæ.
Ariſtolochia longa hauſta.
Veronica mas drach. duabus vna cum theriacæ drachma ex vino meraco po

ta ad ciendum ſudorem.
Dictamni albi radices.
Galega ſiue ruta capraria quouis modo vſurpata quotidie
Eiuſdem ſuccus addita theriaca trium vnciarum pondere potus.
Agaricum in potionibus
Gentiana.
Abrotonum.
Calamintha intus ſumpta,& foris cum oleo feruefacta illita.
Imperatoriæ radix pota.
Saccharum è roriſmarini floribus paratum deuoratum.
Vincetoxici radices ex vino epotæ.
Carduus benedictus.
Chamædrys à ieiunis quotidie in acetariis ſumpta.
Scordium quomodolibet ſumptum.
Tuſſilaginis maioris radix duarũ drachmarum pondere ex vino calido pota ad ſudandum.
Scabioſæ ſuccus quatuor vnciarum pondere cum theriacæ drachma potus ad ciendum ſudorem.
Pimpinellæ radices quoquo modo vſurpatæ.
Sanguiſorba , & eius aqua ſtillatitia
Angelicæ radicis ſemidrachma cum theriacæ drachma & ſua ipſius aqua pota ad ciendum ſudorem.
Stibium

Stibium noſtrum quinq; granorum põdere ſumptum cum electuario liberãtis in principio morbi.

Armenia terra in antidotis addita.

Argentum viuum præcipitatum ex rhodoſaccharo ſumptum.

Oleũ è calcantho ſcrupuli pondere ſumptum citato ſubinde ſudore.

Antidotum noſtrum magnum in præfatione. 6. libri deſcriptum tam ad infectos curandos quàm ad ſanos præſeruandos.

Tumorũ præter naturã.

MATTHIOLI.

Ad exanthemata, & morbillos.

Napi rapiùe ſemen ex adianti decocto epotum.

Cancamum ex caricarum decocto hauſtum.

DIOSCORIDIS.

Ad inflammationes.

Harundinum virentia folia tuſa, & illita.

Glandes intritæ, & illitæ appoſitæ.

Rhois ſemen ex aqua illitum.
Lupinorum farina cum polenta,& aqua impoſita
Vmbilici veneris ſuccus circumlitus.
Plantago emplaſtri modo impoſita.
Aſphodeli radix cum polenta admota.
Acetum cum ſuccidis lanis aut ſpongiis impoſitum.
Rhaponticum cum aceto illitum vbi diutius perſeuerauerit inflammatio.
Pulegium cum polenta adhibitum.
Tuſſilaginis folia contrita, & ex melle impoſita.
Parthenium emplaſtri modo impoſitum.
Lonchitis altera impoſita.
Cãnabis Sylueſtris radix emplaſtri modo adhibita.
Polygonum illitum.
Tribuli fructus cataplasmatis additus
Xiridis radix ex aceto impoſita.
Achillea illita.
Elxine cataplaſmatis addita.
Lichen herba adhibita.
Verbenacæ ſupinę folia illita vbi inflãmatio diuturna fuerit.
Papaueris folia vna cum calycibus illita,vel calyces tantum cum polenta adhibiti
Hyoſcyami ſemen, & folia impoſita.
Mandragoræ recentia folia cum polenta illita.

Bryoniæ

Bryoniæ radix ex vino decocta adhibita.
Sambuci, ebuliq; præterea folia cum polenta illita.
Indicum illitum rumpit.
Tritici furfures acerrimo aceto elixi impositi.
Tritici pollen ex hydræleo vel aqua mulsa illitus.
Triticeus panis ex aqua mulsa decoctus,& herbis ad idem conferentibus additus,& impositus.
Sesamum illitum:

MATTHIOLI.

Caphura
Alni recentia folia
Ligustri foliorum decoctum
Glandes omnes recentes illitæ
Myrti foliorum, & baccarum decoctũ.
Cydoniorum seminis mucago.
Cochleæ tam crudę, quàm coctæ cum testis, aut sine contritæ & locis affectis agglutinatæ.
Oui Album
Tritici farina oleo rosaceo, aut chamæmalino subacta
Indici frumenti farina.
Secale farina.
Fœnogræci farina.
Lini seminis, farina

Lini ſeminis oleum.
Maluæ folia cum ſalicis frondibus.
Braſsica.
Portulaca.
Cucumis recens ſectus,& impoſitus.
Anguriæ pulpa adhibita.
Burſa paſtoris admota.
Caſsiæ ſolutiuæ pulpa illita.
Santalum rubrum ex frigidis plantarũ ſuccis illitum.
Muſcus terreſtris ex aqua decoctus,& admotus.
Hyoſcyaminum oleum.
Roſaceum vnguentum.
Lilia diu in oleo macerata,& illita.
Trifolii acetoſi ſuccus.

DIOSCORIDIS.

Ad carbunculos.

Liguſtri folia impoſita
Pix liquida ex melle & vua paſſa illita emarginat, diſrumpitq́;.
Cupreſsi folia trita,& impoſita.
Sabinæ folia ex vino illita carbunculos circunſcribunt.
Oliuæ maturæ areſactæ illitæ emarginant.
Nucum iuglandium veterum nuclei per uncti.
Columbinum fimum cum melle, & lini

ſemine ſubactum.
Erui farina emplaſtri modo impoſita.
Lupinorum farina ex aceto adhibita.
Braſsica cum ſale illita rumpit.
Naſturtium impoſitum.
Porrum cum ſale appoſitum.
Panaces Herculeum illitum.
Coriandrum cum paſſa vua ex melle adhibitum.
Laſerpitii liquor inunctus.
Tithymali caraciæ lac inunctus.
Vua paſſa à nucleis repurgata & cum ruta applicata.

MATTHIOLI.

Liguſtri foliorum decoctum.
Iuglandium oleum.
Burſa paſtoris trita impoſita.
Scabioſæ folia applicata.
Galega illita.

DIOSCORIDIS.

Ad furunculos.

Fermentum triticeum impoſitum.
Helxyne illita.
Sal cum vua paſſa, aut ſuillo adipe, aut melle impoſitum.
Haſtulæ regiæ radix in fęce uini decocta illita.

Ephemeri folia ex vino cocta, admota.
Vtriusq; vrticæ illita folia.
Leontopodii radix suspensa.
Cucumeris Syluestris radix cum terebinthina resina imposita.
Scammoniæ succus cum melle, aut oleo illitus.
Mori radicis liquor inunctus.
Thapsiæ succus ex melle illitus.
Pycnocomi folia applicata.
Sandaracha cum adipe adhibita
Asius lapis liquida pice, aut resina terebinthina exceptus illitus.
Cimolia terra ex aceto imposita.

MATTHIOLI.

Triticum commansum impositum.
Lilii radix elixa, & cum adipe, & oleo adhibita.
Sclareæ folia ex aceto imposita, aut ex melle.
Triticea farina ex hydreleo subacta, & calidè imposita.

DIOSCORIDIS.

Ad gangrænas, & sphacelum.

Rhois folia ex aceto, & melle illita.
Punicorum succus inunctus.
Nucũ inglandiũ veterũ nuclei perũcti.

Ficulnei cineris lixiuium ſpongiis exceptum,& adhibitum.

Loliacea farina cum ſale,̓ & raphano cataplaſmatis addita.

Cicerum farina cum hordeo, & melle adhibita.

Lentes cum ſertula campana, roſaceo, ſiccis roſis, malicorio,& ſalſa aqua illitæ.

Erui farina illita.

Braſſica elixa cum melle cataplaſmatis addita.

Bulbi per ſe, & cum melle impoſiti.

Laſerpitii liquor illitus loco prius ſcalpello exciſo.

Galiopſis folia, ſemen, ſuccus, & caulis ex aceto impoſita.

Verbaſci florem aureum ferentis folia admota.

Tithymali caraciæ lac impoſitum

Bryoniæ radix, fructus, & folia cum ſale illita.

Vua paſſa à nucleis repurgata, & cum ſale impoſita.

MATTHIOLI.

Iuglandium nucum oleum inunctum.

Lupinorum farina ex vino,& oleo incocta addito croco, & emplaſtri modo adhibita.

Aerugo cum melle, alumine, & aceto, in-

co incocta,& illita.

DIOSCORIDIS.

Ad eryſipelas,& ſacros ignes.

Crocum illitum cum refrigerantibus.
Cupreſsi folia per ſe,& cum polenta im poſita.
Rhamni folia illita.
Liguſtri folia adhibita.
Roſæ admotæ.
Acaciæ ſuccus inunctus.
Oleæ Syluestris folia contrita, & impo ſita.
Myrti folia cum omphacino oleo, aut exiguo roſaceo,& uino illita.
Menſtruus mulierum ſanguis circũlitus
Caprarum montanarum ſtercus ex vino, uel aceto decoctum impoſitum.
Vrinæ humanæ ſedimen inunctum.
Lentes cum meliloto, ſiccis roſis, roſaceo,& malicorio adhibitæ.
Malua ex oleo decocta, & illita.
Braſsica utraq; inciſa, & cum polenta emplaſtri modo impoſita.
Portulaca cum polenta cataplaſmatis addita.
Plantago illita cum cimolia, & ceruſſa.
Intybi radix,& folia cũ polẽta impoſita
Iſatidis folia illita.
Acinos cataplaſmatis addita.

Rutæ

Rutæ ſuccus cum aceto, ceruſſa, & roſaceo inunctus.
Coriandrum cũ pane, polentave illitũ.
Lilii folia ex aceto adhibita.
Tuſſilaginis folia trita,& impoſita.
Parthenium cum floribus emplaſtri modo admotum.
Polygonum,adhibitum.
Anchuſæ radix cum polenta impoſita
Lycopſis radix cum polenta applicata.
Rubi Idei flos illitus.
Helxine impoſita.
Quinquefolii radix decocta cataplaſmatis indita.
Verbenaca recta ex aceto inuncta
Papaueris uaſcula conciſa cum polenta impoſita.
Solani hortenſis folia cum polline polentæ illita, Quin & eiuſdem ſuccus inunctus.
Mandragoræ radix ex aceto illita.
Cicutæ ſuccus inunctus.
Vmbilici veneris ſuccus circumlitus.
Psyllium,& eius ſpiſſamentum inunctũ.
Lens paluſtris illita.
Ricini folia ex aceto adhibita.
Semperuiuum maius impoſitum.
Stratiotes admota.
Acetum circumaſperſum.
Rubigo ferri illita.
Chalcitis impoſita.
Sal cum aceto,& hyſſopo illitum.

MAT-

MATTHIOLI.

Caphura
Portulacæ ſuccus illitus.
Plantaginis ſuccus.
Solanum hortenſe,& eius ſuccus.
Caſſiæ ſolutiuæ pulpa exterius illita.
Anguriæ pulpa recens admota.
Cucumeris recentis ramenta adhibita.
Burſa paſtoris.
Trifolii acetoſi ſuccus.
Solani maioris ſuccus illitus.
Verbaſci florum ſtillatitia aqua impoſita.

DIOSCORIDIS.

Ad herpetas.

Acaciæ ſuccus inunctus.
Myrti folia cum omphacino oleo, aut exiguo roſaceo ex vino impoſita.
Oleæ Sylueſtris folia contrita, & impoſita.
Caprarum montanarum fimus ex vino vel aceto decoctus illitus.
Lentes cum ſertula campana, roſaceo, ſiccis roſis, & malicorio cataplaſmatis inditæ.
Helxinæ ſuccus cum ceruſſa inunctus.
Plantago impoſita.
Chelidonium maius ex vino illitum.

Rubi folia illita.
Solani hortulani ſuccus cum ceruſſa roſaceo,& argenti ſpuma illitus.

MATTHIOLI.

Pompholix, Diphriges, Ceruſſa, Cadmia } in vnguentis addita.
Liguſtri folia contuſa,& impoſita.
Rhois recentia folia, & vuæ contuſa & impoſita.

DIOSCORIDIS.

Ad epinictidas.

Ouillum caprillumue ſtercus ex aceto illitum.
Braſſica conciſa cum aceto impoſita.
Plantago quoquo modo adhibita.
Cucumeris folia cum melle inuncta.
Porri folia cum rhoe obſoniorum cataplaſmatis indita.
Abſinthium cum aqua illitum.
Coriandrum cum paſſa vua,& melle impoſitum.
Viſcum in ſplenio adhibitum
Heliotropii ſemen inunctum
Vua paſſa à nucleis repurgata, cum ruta impoſita.

MAT-

MATTHIOLI.

Lac caprillum bubulumve cum linteolis adhibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad strumas.

Iridis Illyricæ radix cocta, & illita.
Pix liquida cũ hordeacea farina & pueri impubis vrina decocta, illita.
Ficus siccæ coctæ, & impositæ.
Viperinæ carnes coctæ & deuoratę.
Mustellę sanguis inunctus.
Asinini vnguis cinis ex oleo maceratus illitus.
Bubulus fimus è bubis herbas pascentibus electus, & illitus.
Hordei farina cum pice, & impubis pueri vrina excepta imposita.
Loliacea farina cum fimo columbino ex vino decocta adhibita.
Fabarum farina cum melle, & fœnograeco illita.
Lẽs in aceto cũ meliloto decocta illita.
Lupinorum farina ex aceto adhibita.
Rumex decoctus circumlitus.
Plantago cum sale imposita, vel radix collo suspensa.
Sinapi cum sulphure illitum.
Nasturtium ex muria inunctum.

iper cum pice impositum
oriandrum cũ fabę lomento adhibitũ.
albanum illitum.
parine cum axungia inuncta.
Ielissophylli folia cum sale cataplasmatis addita.
Althęa ex vino, vel acqua mulsa decocta imposita. (lita
Quinquefolii radix decocta incisa, & il
Laserpitii liquor ex cera illitus.
Vmbilici Veneris succus circumlitus.
Mandragoræ recentia folia cum polenta imposita.
Semperuiuum tertium impositum.
Galiopsis folia, caulis, semen, & succus cataplasmatis indita.
Pseudobunii rami quaterni ex aqua poti, illitiq;.
Adiantum impositum.
Fornaceæ testæ tostę ex cerato illitę.
Capparis radix, & folia trita imposita.

MATTHIOLI.

Cochleę quę salinis inhęrent cum putamine tusę, & illitę
Cancri fluuiatiles combusti tritiq; ex melle illiti.
Mustellarum fimus melle exceptus addita lupinorum aut fœnogręci farina, & illitus.
Milii indici arundinum medulla cum
aliis

aliis nonnullis, vide panici commentarium.

Cyclamini radices contusæ, & illitæ.

Dracunculi radix contusa, & imposita.

Cruciatæ minoris radix recens contusa & emplastri modo adhibita.

Eryngii radix decocta, & illita.

Menthastrum illitum.

Lilii radix cocta ex adipe, & aloe adhibita.

Artemisiæ radix ex axungia.

Bellidis genera omnia.

Scrophularia ex butyro illita.

Verbasci folia ex aceto imposita.

Personata emplastri modo adhibita.

Genistę flores contriti, & ex rhodomelle, aut sorbili ouo hausti.

Vitis nigræ radicis succus cum vini, aut mellis ęquali portione epotus.

Eiusdem radix tusa, melleq; excepta & imposita.

MATTHIOLI.

Ad ganglium.

Plũbea lamina tenuis probe adalligata

DIOSCORIDIS.

Ad panos.

Oleæ syluestris folia cum melle illita

Ficus

Ficus ſiccæ decoctæ, & illitæ.
Bubulum ſtercus ex paſcuis ſumptũ, impoſitum.
Lupinorum farina ex aceto adhibita.
Atriplex tam crudum, quam coctum illitum.
Plantago cum ſale impoſita.
Bulbi elixi cum polenta, & ſuillo adipe illiti.
Iſatidis folia impoſitã
Eryngium adalligatum.
Abrotonum cum farina hordeacea, & hydreleo ſubacta illitum.
Acinos herba impoſita.
Panaces aſclepii flores, & ſemen cataplaſmatis indita.
Coriandum cum fabæ lomento appoſitum.
Ammoniacum in unctum.
Onobrychis conciſa, & emplaſtri modo impoſita.
Gladioli ſuperior radix cum loliacea farina, & dulci aqua illita.
Pſyllium ex roſaceo, acetoùe, aut aqua impoſitum.
Mandragorę folia recentia adhibita
Galiopſis folia, caulis, ſuccus, & ſemen illita.
Perſonatæ radix cum axungia ſuo ſuper folio impoſita.
Pycnocomum adhibitum.
Conyza emplaſtri modo impoſita.

Vini

Vini fęx illita.

MATTHIOLI.

Eryngii radix decocta, & emplastri mo do imposita.
Sclarea ex aceto, aut melle subacta adhi bita.
Folia Verbasci tusa cineribusq; calefa-cta & admota.
Malua decocta, tusaq; & ex hordeacea farina mixta, & illita.
Lilii radix cocta, & ex lini seminis fari na adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad tumores discutiendos.

Cancri fluuiatiles impositi.
Lini semen illitum.
Fœno gręci farina cataplasmatis ad-dita.
Capparis radix, & cõtusa folia imposita
Smyrnii radix illita.
Ammoniacum inunctum.
Buphtalmi folia, & flores cera excepta, & imposita.
Mandragorę recentia folia cum polen-ta illita.
Galiopsis folia, caulis, succus, & semen adhibita.

Apilegos

Aegilops impoſita.
Diphryges cũ reſina terebinthina aut cerato appoſitum.
Pyrites lapis illitus.
Alabaſtrites lapis crematus reſina, aut pice exceptus & adhibitus.
Cimolia terra illita.

MATTHIOLI.

Iuglandium oleum.
Caricæ pingues cum lilii, iridis, & althæę radicibus decoctę & emplaſtri modo adhibitæ.

MATT IOLI.

Ad cheradas ideſt ſcrophulas.

Muſtellarum fimus melle exceptus addita lupinorum, aut fœnogręci farina,& illitus.
Cruciatę radix recens contuſa, & emplaſtri modo impoſita.
Cyclamini radices contuſæ,& illitæ.
Cruciatę minoris radix in puluerem trita,& impoſita.
Socrophularia contuſa & illita.
Verbaſci folia ex aceto impoſita.
Perſonata contuſa,& adhibita.
Geniſtæ flores ex rhodomelle aut ſorbili ouo deuorati.

Vitis nigræ radicis succus ex uino, & melle haustus.
Eiusdem radix tusa, & ex melle illita.

DIOSCORIDIS.

Ad scirrhum.

Taurinus sanguis cum polenta illitus
Bubulus fimus ex pascuis assumptus ex aceto illitus.
Loliacea farina cum fimo columbino in vino decocta adhibita.
Lini semen cum nitro, & lixiuio ficulnei cineris decoctum.
Hydropiper appositum.
Cannabis syluestris radix imposita.

MATTHIOLI.

Amygdalinum oleum.
Sesamiuum oleum.
Pix liquida.
Bubulum } stercus ex aceto impositum.
Caprillum }
Cyclamini radices contusæ illitæ.
Dracunculi radix tusa, & imposita
Oleum liliorum alborum.

DIOSCORIDIS.

Ad carcinomata.

Cancrorum fluuiatilium cinis cum melle

le decoctus & illitus.
Irionis ſemen tritum & impoſitum.
Vtraque urtica adhibita.
Galiopſis folia, caulis ſuccus, & ſemen impoſita.

MATTHIOLI.

Humani ſtercoris ſtillatitia aqua illita.
Fœnogræci farina ex uino ſubacta & impoſita.
Sanguiſorba, & eius ſuccus illitus.
Vnguentum ex roſaceo cum mortario, & piſtillo plumbeo cōfectum illitū.
Plumbum uſtum, & lotum.
Oleū de antimonio noſtrū inunctum.

DIOSCORIDIS.

Ad tumores in uniuerſum.

Suillus adeps illitus.
Braſsica utraq; conciſa cum polenta impoſita.
Cucurbita impoſita.
Xanthii ſemen illitum.
Bulbi elixi cum polenta, & adipe ſuillo illiti.
Lini ſemen cataplaſmatis inditum.
Fœnigræci ſemen illitum.
Cępa decocta, & cum paſſa vua & ficu adhibita.
Narciſsi radix illita.

Brionię radix ex vino decocta & impo
sita.
Isatidis folia applicata.
Smyrnii radix illita.
Tragoriganum cum polēta admotum.
Mentha cum polenta cataplatasmatis
addita.
Amaraci folia cum cera cocta & illita.
Daucum illitum.
Libanotis radices emplastri modo im-
positæ.
Nigella ex aceto illita.
Horminum ex aqua appositum.
Buphthalmai flores cera subacti.
Althęa decocta adhibita.
Cannabis syluestris radix emplastri mo
do imposita.
Anagyris folia illita.
Polygonon cataplasmatis inditum.
Xyridis radix ex aceto inuncta.
Helxine imposita.
Quinquefolii radix decocta applicata.
Verbenacę supinę folia imposita.
Psyllium ex rosaceo, acetove, aut aqua
illitum.
Ephemeri folia ex uino decocta & ad-
mota.
Cytisi folia cum pane inter initia appo
sita.
Cucumeris agrestis radix cum polenta
imposita.
Chamæsyces rami triti,& impositi.

Pycnocomi semen cum polēta illitum.
Indicum inunctum.
Vini fæx cruda per se, uel cū myrto illita

DIOSCORIDIS.

Ad steatomata.

Chrysantemi flores cum cerato triti, & impositi.

DIOSCORIDIS.

Ad meliceridas.

Rumex cum rosaceo, & croco illitus.
Melilotus ex aqua inuncta.
Vua passa a nucleis repurgata, trita cum ruta imposita.

DIOSCORIDIS.

Ad tumores ex ictu.

Brassica concisa cum polenta imposita.
Cucurbita emplastri modo adhibita.
Hydropiper admotum.
Thymus, Thymbraq; illita.

MATTHIOLI.

Absinthium in tegula calefactum & ui

no aſperſum adalligatum.

Cari ſeminis farina ex melle, aut ſapa decocta, & impoſita.

Fabarum farina vna cum anthemide & betonica ex defruto decocta & emplaſtri modo adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad ſugillata.

Caſeus recens illitus.

Succida lana oleo, acetove perfuſa.

Fabarum farina ex melle & fœnogreco.

Lupinorum farina adhibita.

Raphanus ex melle.

Allii cinis ex melle.

Sinapi illitum.

Hydropiper impoſitum.

Ptarmica cum floribus illita.

Bulbi per ſe, aut ex oui uitello.

Rhaponticum ex aceto.

Aloe ex melle.

Laſerpitii liquor illitus.

Abſinthium ex melle.

Aqua maris calida fotu adhibita.

Hyſſopum ex feruenti aqua.

Calamintha ex uino.

Amaraci ſiccata folia ex melle.

Cuminum erraticum commanſum ex melle, & paſſa uua illitum.

Ammi ex melle.
Thapſię ſuccus, & radix cum thuris & cere æquali portione duabus tantum horis impoſita, & ſubinde marina aqua fotu adhibita.
Bryonia ex oleo decocta quouſque liqueſcat.
Sal ex melle illitum.

MATTHIOLI.

Triticum cum radicula commanſum & impoſitum.
Lupini ex aceto decocti, & impoſiti.
Ari radix cum fabacea farina ex defruto, ſubacta.
Succiſa trita, & illita.

Vulnerum.

DIOSCORIDIS.

Ad vulnera conglutinanda.

Cupreſsi folia trita.
Vlmi folia, ſed multo magis corticis tilia ſi faſciæ loco intorqueatur.
Sycomori liquor illitus.
Amurca in cupreo uaſe decocta illita.
Palmulæ immaturæ adhibitæ.

Viticis folia,& ſemen impoſita.
Punicorum cytini impoſiti.
Thus inſperſum.
Lanæ cinis impoſitus.
Syluestris braſsicæ folia impoſita.
Argemone illita.
Glycyrrhizę ſuccus illitus.
Centaurii maioris recens radix impoſita.
Centaurii minoris folia tuſa,& illita.
Achillea impoſita.
Poterii radix conciſa,illita.
Smyrnii radix impoſita.
Aloe in puluerem inſperſa.
Sarcocolla adhibita.
Polycnemon ex aqua impoſitum.
Polium emplaſtri modo inditum.
Scordium appoſitum.
Equiſeti folia inſperſa.
Lonchitis folia applicata.
Althęa in vino, aut mulſa aqua decocta impoſita.
Sideritis folia admota.
Chamæpitys ex melle adihibta.
Sideritis altera impoſita.
Polygonum emplaſtri modo impoſitum.
Polygonatū emplaſtri modo admotū.
Symphytum petreum inditum.
Symphytum alterū emplaſtri modo ad hibitum.
Clymeni ſuccus impoſitus.

Sideritis quælibet illita.
Lycopſis radix cataplaſmatis indita.
Ocimi ſemen illitum.
Graminis radix conciſa,& adhibita.
Conyza illita.
Quinquefolium adhibitum.
Coccum infectorium tritum, & inſperſum.
Verbenaca illita.
Erigeri folia,& flores cum thuris manna adhibita.
Verbaſci folia ex aceto.
Spongiæ recentes ſine pinguedine ex aqua,uel poſca.
Succida lana vino , aceto , oleove inſuſa.
Dracunculi folia ex vino decocta.
Iſatidis folia illita.
Stratiotes millefolium impoſitum.
Morochthus lapis inſperſus.

MATTHIOLI.

Oleum ſtillatitium e larigna reſina, aut abiegna.
Abiegna lachryma.
Terebinthina reſina.
Pix arida.
Cupreſsi folia,germina , coni recentes, & molles.
Vlmi folliculorum concluſus liquor illitus.

Papyrus oxycrato, vinove macerata.
Tiliæ cortex cõmansus, & deinde illitus.
Cisti folia imposita.
Hypocistis.
Ilicis rubentes pilulæ cum aceto tritæ & impositæ.
Querna folia adalligata.
Mespili folia sicca, & in puluerem aspersa.
Corni folia eodem modo adhibita.
Oleum e terrenis uermibus addito balsamo factitio, aut oleo terebinthino.
Cyani maioris folia, & succus.
Tragopogoni succus, aut stillatitia aqua.
Bursæ pastoris succus.
Ophyoglossum impositum, aut eius oleum illitum.
Omphacinum oleũ in quo ophyoglossum diu fuerit insolatum, addita lachryma abiegna.
Chelidonii maioris puluis inspersus.
Centaurii magni radix
Veronica mas.
Gratiola trita, & illita.
Flos solis.
Rosmarini succi farina inspersa post ablutionem e suo ipsius decocto.
Aparinæ succus, aut siccæ puluis.
Trinitas herba tam hausta, quàm exterius usurpata.
Lunaria minor.

Hyperici flores, & ſemen, uel oleum.
Conſolida maior, minor, & media.
Sanicula.
Auricula vrſi.
Piloſella.
Pyrola de qua pręſtantiſsimam potionem uulnerariam habes lib. 4. cap. 16.
Virga aurea.
Potentilla.
Eupatorii uulgaris flores illiti.
Fragariæ folia, & radix.
Sanguiſorba.
Pulmonaria.
Alchimilla
Ophris.
Biſtortæ, & tormentillæ radices cum vulneribus illitæ, tum etiam in potionibus hauſtæ.
Oleum balſaminæ, ſiue momordicæ.

DIOSCORIDIS.

Ad fluxum ſanguinis.

Sylueſtris oleæ foliorum ſuccus admotus.
Gallæ crematæ uino, aceto, aut muria extinctæ, inſperſæ.
Punicorum cytini impoſiti.
Perſeę arida folia illita.

Cupressus pilulę cum arboris coma tritæ & admotę.

Thus inspersum.

Ranarum crematarum cinis illitus.

Araneorum tela adhibita.

Caprarum montanarũ fimus ex aceto.

Asininum stercus tum crudum, tum crematum ex aceto.

Stœbis folia imposita.

Portulaca illita.

Plantago admota.

Idea radix adhibita.

Isatis folia inuncta.

Saluia apposita.

Galii flos inditus.

Androsęmi folia applicata.

Quinquefolium admotum.

Phœnix herba cum punicea lana corpori adalligata.

Lichen herba adhibita.

Astragali radix indita.

Hyoscyami semen oboli pondere in mulsa aqua epotum.

Stratiotes millefolium admotum.

Cinnabaris & sanguis draconis inditus.

Alumen admotum.

Sulphur impositum.

Gypsum inspersum.

Spongiæ siccæ recentes, & uacuæ impositæ.

Spongiarum crematarum cinis ex pice.

Eretria terra inſperſa.
Stibium inſperſum.

MATTHIOLI.

Pannus in annoſis laricum caudicibus prope medullam repertus admotus.
Suberis corteex tritus, & ex calida aqua bibitus.
Meſpili ſicca folia in puluerem aſperſa.
Pili leporini e uiui uentre euulſi uſti, & adhibiti.
Burſa paſtotis tenui pulticula circumlita, & in oleo frixa.
Centaurii magni radix.
Flos ſolis.
Lanugo xyli combuſta, & illita.
Biſtortæ, uel tormentillæ puluis uulneribus inſperſus.
Conſolida minor, & media impoſita.
Sanicula quoquomodo adhibita.
Auricula urſi.
Piloſella.
Pyrola de qua præſtantiſſimam potionem habes vulnerariam. lib. 4. cap. 16.
Potentilla quoquo modo vſurpata.
Gypſum inſperſum.
Iaſpis lapis nuda manu comprehenſus.

DIO-

DIOSCORIDIS.

Ad ſanguinem ex cerebro erumpentem.

Gallinaceorum cerebrũ ex vino hauſtũ.
Stibium tritum inſperſum.

MATTHIOLI.

Vrticæ communis ſemen tritum & inſperſum.
Xylum combuſtum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſangninis grumos.

Thymus impoſitus.
Thymbra illita.

DIOSCORIDIS.

Ad uulnera telis uenenatis illata.

Dictamni ſuccus tum potus, tum inſtillatus

MATTHIOLI.

Ceruimus ſanguis ex vino ſumptus.
Cydonia mala deuorata.
Scorzoneræ ſuccus potus vulneriq; inſuſus.

DIOSCORIDIS.

Ad oſſa nuda carne ueſtienda.

Iris Illyrica inſperſa.
Panacis Herculei radix impoſita.
Myrrha cum cochleæ carnibus peruncta.

MATTHIOLI.

Thuris cortex inſperſus.
Myrrha cum thure, aloe, & ſarcocolla.
Peucedani radix in puluerem trita, & aſperſa.

DIOSCORIDIS.

Ad unlnera membranarum cerebri.

Butyrum admotum.

MATTHIOLI.

Oleum roſaceum
Abiegna lachryma.
Oleum ex ouorum vitellis
Bellidis genera omnia.
Betonica tuſa, & illita, & in unguentis addita
Matriſylua eodem modo adhibita.

San-

Sanguiſorbæ ſuccus in unguentis additus.

Gumi elemi
Piloſella
Quinq; folium
Alchimilla
} in unguentis addita

MATTHIOLI.

Ad uulnera carne replenda.

Iridis radicis farina
Thus
Myrrha
Aloe
Sanguis draconis
Sarcocolla,
Panacis radicum cortex
} Rhodomellæ & laricea reſina excepta, aut per ſe inſperſa.

DIOSCORIDIS.

Ad nulnerum inflammationes.

Bubulus recens fimus ex paſcuis ſumptus, ac ſubinde in foliis inuolutus & in feruenti cinere calefactus impoſitus.

Pinorum,& picearum folia trita,& illita

Fabarum farina cataplaſmatis indita.

Lupinorum farina admota.

Stratiotes impoſita.

Millefolium ex aceto illitum.

Labruscæ flores cataplaſmatis inditi.
Aerugo illita.

MATTHIOLI.

Roſaceum unguentum.
Caphura illita.
Liguſtrinum oleum.
Maluæ folia cum ſalignis frondibus trita,& illita.
Ophiogloſſum recens, ſiccumve ex gallinaceo adipe illitum.
Cynogloſſę uulgaris recentia folia circum ligata,& quotidie bis repetita.

DIOSCORIDIS.

Ad infixa uulneribus extrahēd

Cochleæ terreſtres cum ſuo operimeto tuſæ ,& appoſitæ.
Siluri ſalſi caro admota.
Lacertæ conciſum caput impoſitum
Bulbi cataplaſmatis inditi.
Horminum ex aqua illitum.
Anagallis adhibita.
Narciſsi radix cum lolii farina admota
Ariſtolochia rotunda impoſita.
Dictamnum admotum.
Gladioli radix ſuperior ex uino , & thure illita.
Xyridis radix applicata.

Tragii

Tragii folia, ſemen, & liquor illita.
Pycnocomi ſemen cum polenta impoſitum.
Acutæ ſpinæ radix admota.
Arundinis radix adhibita.
Sinapi impoſitum.

MATTHIOLI.

Calami phragmitis radix cũ bulbis apposita.
Pectinis veneris radix cum malua tuſa, & adalligata.
Ariſtolochia rotunda illita.
Eryngii radix ex melle.
Verbaſci ſemen, & folia in vino decocta & impoſita.

DIOSCORIDIS.

Ad carnis excreſentias.

Gallæ tritæ & inſperſæ.
Palmarum nuclei exuſti, loti q;, illiti.
Erinacei marini operimenti cinis admotus.
Crematæ purpuræ cinis inditus.
Conculæ Indicæ cinis illitus.
Smaridis piſcis exuſtum caput impoſitum.
Lanæ crematæ cinis inunctus.
Scordium ſiccatum inſperſum.

Aes vstum impositum, Quin etiam æris flos admotus.

Plumbum elotum.
Stibium.
Argenti spuma
Cerussa
Chrysocolla
Ochra
Diphryges
Auripigmentum
Pumex
Corallium
Asii lapis flos siccat⁹

} trita, inspersa, il lita vel quoquo modo admota.

Pyrites lapis cum resina admotus.

MATTHIOLI.

Alumen combustum.
Chalcanthum.
Mercurius præcipitatus.
Mercurius sublimatus.
Ellebori nigri farina.

DIOSCORIDIS.

Ad uulnera cicatrice obducenda.

Cadmia elota inspersa uel illita.
Plumbum elotum impositum.
Argenti spuma.

MAT-

MATTHIOLI.

Alumen vſtum.
Corallium.
Pompholyx.
Sandix ex plumbo parata.
Aerugo exuſta.
Charta combuſta.
Linteorum combuſtorum cinis.
Cucurbita ſicca, & combuſta.
Vini fæx combuſta una cum ſiccis plantaginis radicibus.

MATTHIOLI.

Ad uulnera interna.

Phu in potionibus vulnerariis additũ.
Flos ſolis potus.
Trinitas,& eius decoctum hauſtum.
Lunaria minor potionibus addita.
Bellidis genera omnia

Equiſetum Solidago omnis Sanicula Pyrola Alchimilla Piloſella Virga aurea	in uino decocta & epota.
Biſtortæ Tormentillæ Dictamni albi Fragariæ Caryophyllatæ.	radices ĩ potionibus additæ.

Potio

potio noſtra de Pyrola in limonii commentario deſcripta.

Vlcerum.

DIOSCORIDIS.

Ad depaſcentia ulcera quæ Græci φαγέδαινα uocant.

Pini,piceæq; cortex cum calcantho tritus,& illitus.
Lentiſci decoctum fotu adhibitum.
Cupreſſi folia trita inuncta
Sabinæ utriuſq; folia trita,& admota.
Rhamni cuiuſq; folia impoſita.
Ciſti flores per ſe illiti.
Oleæ ſylueſtris folia trita , & adhibita.
Lignorum Marcor illitus.
Oliuæ maturæ exuſtæ , tritæ , & inſperſæ.
Palmæ cortex ſiue inuolucrum admotum
Myrti folia trita cum omphacino. oleo,aut exiguo roſaceo ex uino impoſita.
Amygdalæ amarę ex uino inunctæ
Smaridis piſcis crematum caput , tritum, & illitum.
Garum piſcium admotum.
Teſtudinis fel inunctum.

Loliacea farina cum ſale, & raphano illita.
Lini ſemen ex vino decoctum.
Erui farina admota.
Raphanus tritus inunctus.
Betæ folia impoſita.
Plantago quoquo modo indita.
Dracunculi maioris radix conciſa ex melle, bryonia addita.
Aſphodeli radix, & folia ex vino.
Anagallis trita adhibita.
Hederæ decocta folia, ex uino.
Chelidonii maioris radix & vino.
Iſatidis folia ſuperpoſita.
Ariſtolochia rotunda adhibita.
Chamæleonis nigri radix cataplaſmatis addita.
Pulegium virens appoſitum
Marum admotum.
Panacis aſclepii flores, & ſemē illitum.
Paſtinacæ erraticæ folia contuſa ex melle.
Coriandrum cum pane, polentave illitum.
Marrubii folia ex melle.
Tithymali characiæ lac inunctum.
Omphacium ex aceto illitum.
Cicutæ ſuccus admotus.
Sedum maius adhibitum.
Sphondilium cum ruta appoſitum.
Polygonum ſuperpoſitum.
Verbenaca ex aceto applicata.

Solani hortulani folia cum polétæ pol line illita.
Acetum fotu adhibitum.
Acida muri a fotu impoſita.
Petaſites admota.
Aeris ſquamma inſperſa
Aerugo illita.
Sal toſtum cum polenta adhibitum.
Salis flos inſperſus.
Chalcitis illita.
Diphryges inunctum.
Aſius lapis tritus ex aceto.
Alumen cum gallę crematę pari ponde re ex aceti fęce.

MATTHIOLI.

Cochleæ contritę, & illitæ.
Humani ſtercoris aqua ſtillatitia & oleum.
Lupini decoctum adhibitum.
Caninum ſtercus inſperſum.
Plantaginis ſuccus illitus.
Ari radicum ſuccus.
Oleum è calcantho.

DIOSCORIDIS.

Ad ulcera diuturna.

Ciſti flores per ſe illiti.
Centaurium minus illitum.

Panacis

Panacis Herculei acuminata radix imposita.
Viſcum cum thure inunctum.
Chamædrys ex melle.
Lilii foliorum ſuccus in æreo vaſe decoctus ex aceto, & melle.
Scordium tritum ex melle.
Anchuſæ radix oleo in cocta ex cera.
Verbenaca trita ex melle
Aſtragali radix illita.
Thalictri radix inuncta
Perſonatę folia impoſita.
Omphacium ex aceto.
Spógię recẽtes ſiccæ,& uacuę impoſitę.
Aſii lapidis flos ſiccatus illitus.

MATTHIOLI.

Terebinthina.
Carioſorum lignorum uermes.
Plantaginis ſuccus.
Creſpini Baccarum ſuccus.
Burſa paſtoris trita
Hypociſtis.
Ladanum emplaſtri modo impoſitnm.
Sylueſtris oliuæ oleum.
Aqua in marceſcentibus quercuum cauitatibus reperta.
Oleum è tritico.
Braſsica impoſita.
Chelidonii maioris puluis.
Ariſtolochia rotunda.

Aloe

Aloe cũ ſanguine draconis & myrrha.
Veronica mas.
Flos ſolis.
Abrotonum vſtum.
Aparinæ ſiccæ farina.
Vtriuſq; ſecuridacæ farina.
Conſolidę mediæ vel minoris folia, aut eorum ſuccus.
Sanicula
Auricula urſi
Piloſella
Pyrola
Caryophyllatæ ſuccus admiſta ærugine
Potentilla.
Eupatorii vulgaris flores illiti.
Fragariæ folia.
Sanguiſorba.
Filicis farina inſperſa.
Oleum è calcantho.
Oleum noſtrum de antimonio.
Mercurius præcipitatus.
Mercurius ſublimatus.

DIOSCORIDIS.

Ad malefica, doloſaq; ulcera.

Plantago quoquo modo impoſita.
Dracunculi conciſa radix cum bryonia ex melle.
Petaſites illita.
Psyllium tritum ex melle.

Bryoniæ folia, fructus, radix cum sale im posita.
Filicis fœminæ radix trita, & illita
Cadmiæ puluis inspersus.
Salis flos illitus.
Asii lapidis flos ex melle.
Ostracites lapis ex melle.

MATTHIOLI.

Quernæ suberinæq; glandes cum salsa axungia illitæ.
Humani stercoris stillatitia aqua, & oleum stillatitium.
Caninum stercus inspersum.
Lupini cum suo decocto admoti.
Bursa pastoris
Ari radicis succus.
Carduus benedictus tã potus, quàm ad motus.
Vnguentum ex mortario, & pistillo plũ beo ex rosaceo paratum.
Plumbum ustum, & elotum,
Chrysocolla factitia inspersa.
Oleum de chalcantho
Oleum de antimonio.
Mercurius præcipitatus.

DIOSCORIDIS.

Ad simus, & fistulas.

Iris Illyricæ radicis decoctũ infusum.
Suil-

Suillus adeps infusus.
Mel infusum.
Plantaginis succus impulsus.
Dracunculi maioris radicis succus ex melle.
Aristolochia rotūda cū itidē ex melle.
Spondilii ramenta circumligata sinuū callos erodunt.
Quinquefolium cum sale ex melle
Stratiotes millefolium infusum.
Tithymali Caracię lacteus succus indiths.
Omphacium cum aceto.
Chalcitis collyrii modo infusa
Cadmia illita.
Spongia recens sine pinguitudine ex decocto melle imposita.
Gentiana quoquomodo adhibita.

MATTHIOLI.

Aqua stillatitia lariceę lachrymę siue abiegnę infusa.
Oleum è tritico.
Plantaginis succus.
Bursa pastoris, & eius succus.
Hederę terrestris succus cum ęrugine infusus.
Caryophyllatę succus admista ęrugine.
Alchimilla
Oleum de calcantho.
Oleum de Antimonio.

Mercurius præcipitatus
Mercurius ſublimatus.
Calcanthi ſtillatitia aqua infuſa.

DIOSCORIDIS.

Ad ulcera in callum indurata.

Capparis radix exiccata impoſita.
Aerugo cum ammoniaco collyrii modo adhibita.
Spongiæ aridæ lino ligatæ, & in penicilli modo impoſita.

MATTHIOLI.

Anonidis radix trita, & impoſita.
Mercurius ſublimatus in unguentis additus.

DIOSCORIDIS.

Ad ulcera ab erodentibus facta.

Lac omne, & præſertim bubulum illitū.

MATTHIOLI.

Oleum è luteis ouorum.
Ceruſſa elota
Argenti ſpuma
Calx pluries lota } in unguentis addita.

DIOSCORIDIS.

Ad phthyriaſim.

Staphiſagria trita, & ex oleo illita.

MATTHIOLI.

Argentum uiuum illitum
Piper ex ſaliua inunctum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſordida ulcera.

Oleæ ſylueſtris folia tuſa ex melle.
Iris Illyrica ex melle.
Colymbades tritæ & impoſitæ.
Reſina terebinthina illita.
Pix liquida cum melle indita.
Erinacei marini operimentum exuſtum impoſitum
Purpuræ crematæ cinis illitus.
Conchulę Indicę cinis inſperſus.
Orobi farina admota.
Br:ſsica cum fœnogræco,& aceto illita
Aſphodeli folia,& radices impoſita.
Capparis cortex ſiccatus, & adhibitus.
Anemones radix illita.
Hederæ decocta folia ex vino.
Chelidoniũ maius cũ axungia admotũ.
Ariſtolochia rotunda impoſita.

Libanotidis radices ſiccatæ ex melle.
Ballote ex melle.
Marrubii folia ex melle.
Verbenacæ ſupinæ folia illita.
Narciſſi radix cum erui farina ex melle.
Brioniæ radix, fructusq; cum ſale admota.
Aerugo ex melle cocta, & impoſita.
Aes vſtum inſperſum.
Vrtica utraq; illita.
Peucedani radix trita inſperſa
Cadmia indita.
Mel illitum.
Pompholyx admota.
Muria indita
Alumen quoquo modo adhibitum.
Aſii lapidis flos exiccatus, & illitus.

MATTHIOLI.

Terebinthina reſina.

DIOSCORIDIS.

Ad Ambuſta.

Platani pilulæ adipe exceptæ, & illitæ.
Liguſtri foliorum decoctum fotu adhibitum.
Ciſti flores cum cerato impoſiti.
Acaciæ gummi ex ouo illitum puſtulas prohibet.

Myrti folia cruda ſeu cremata cerato ex-
cepta.
Mori folia trita ex aceto illita.
Thus ex ſuillo adipe, uel anſerino exce-
ptum.
Buccinæ cinis illitus.
Mitulorũ combuſtorum cinis admotus.
Conculæ Indicæ cinis inunctus.
Calceamẽtorum ueterũ cinis impoſitus.
Suillus adeps inunctus.

fimus { ouillus cera, & roſaceo ſuba-
ctus
Columbinus } cum lini ſemi-
Gallinaceus } ne ex oleo.

Seſamum ex roſaceo.
Malua decocta ex oleo.
Betæ uirentia folia illita.
Braſſicæ cinis ex oui Albo.
Lactucæ Syluestris lacteus ſuccus ex hu
mano lacte.
Hederæ flores ex cera, Quin & decocta
folia ex vino.
Acanthi radix illita.
Rutæ ſylueſtris ſemen, & folia admota.
Glutinum calida aqua maceratum illi-
tum puſtulas prohibet.
Typhæ flos vetere ſuillo adipe eloto ex
ceptus.
Hemerocallis radix illita.
Altheæ folia ex exiguo oleo admota.
Hyperici ſemen, & folia impoſita.
Aſcyri ſemen, & folia adhibita.

Androſæmi folia admota.
Anchuſę radix in oleo decocta ex cera.
Helxine admota
Papaueris corniculati folia ex oleo.
Verbaſci Syluestris folia cataplaſmatis addita.
Stimmi ex recenti adipe illitum puſtulas prohibet.

Alumen ex aqua	puſtulas prohibent.
Sal ex oleo	
Cimolia terra illita	

Prygius lapis cerato exceptus.
Atramentum ſcriptorium ex aqua.
Cinnabaris & ſanguis draconis illitus.
Gallii flos inunctus.
Lilii radix cremata ex roſaceo, Quin & folia illita.
Cynogloſſæ folia ex uetere ſuillo adipe.
Sambuci prætenera folia inuncta.
Narciſsi radix ex exiguo melle.
Oleum ex cauatis aſphodeli radicibus decoctum illitum.

MATTHIOLI.

Liguſtri foliorum decoctum
Oui album per ſe aut cum uitello, impoſitum addito roſaceo.
Oleum ex ouorum uitellis.
Hordei combuſti cinis inſperſus.
Lini ſeminis oleum ex aqua roſarum elotum,

elotum,& illitum.
Cucurbitę cinis.
Sambuci ſecundarius cortex.
Cãnabis radix ĩ aqua decocta impoſita.
Eadem recens cum recenti butyro trita, & illita.
Verbaſci florum ſtillatitia aqua illita
Vnguentum è ſambuci cortice inunctũ cuius parandi rationem habes lib.4, capite de ſambuco.
Oleum è fructu momordicæ, illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad fauos.

Peponis radix ex melle.
Naſturtium illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad ficos.

Bulbi in cinere toſti,& cum capitum me narum cinere impoſiti.

DIOSCORIDIS.

Ad intertrigines.

Calciamentorum crematorum ſoleę il litę

MATTHIOLI.

Lithargyrium illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad ulcerum inflammationes.

Aranei tela imposita.

MATTHIOLI.

Cynoglossi uulgaris succus una cum ce
russa, & caphura illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad ulcera cicatrice obducenda.

Purpurarum crematarum cinis illitus
Mitulorum } cinis illitus.
Conculę indicę } cinis illitus.
Aloe inuncta.
Eupatorii folia concisa ex suillo adipe.
Filicis fœminę radix sicca in puluerem aspersa.
Cadmia admota.
Aes vstum impositum.
Squama ęris inspersa.
Aerugo ex oleo, & cera.

Stimmi
Molybdena.
Argenti ſpuma.
Ceruſſa.
Chalcitis
Pumex
Fex uini cremata
Calx lota.
Corallium.
Aſii lapidis flos.
Fornaceę teſtę toſtę

} quoquo modo adhibita.

MATTHIOLI.

Plumbum uſtum elotum.
Corallii cinis impoſitus.
Diphryges illitum.
Alumen uſtum.
Aerugo uſta.
Calx pluries lota.

MATTHIOLI.

Ad ulcera morbi gallici.

Argentum uiuum in unguentis additum.
Argentum uiuũ pręcipitatũ inſperſum.
Argentum uiuum ſublimatum.
Oleum noſtrum de antimonio.
Calx lota.
Cinnabaris uulgaris.

DIOSCORIDIS.

Ad ulcera caua explenda.

Thus inditum.
Pix liquida cum melle.
Pix arida impoſita.
Medulla oſsium quadrupedum quęlibet inuncta
Mel infuſum
Cadmia inſperſa
Corallium inditum.
Aſii lapidis flos ex melle.
Eretria terra illita
Pumex inſperſus.

MATTHIOLI.

Plumbum uſtum elotum.
Corallii cinis impoſitus.
Thus
Myrra
Aloe
Iridis radix
Thuris cortex.

Luxationum & fractu rarum.

DIOSCORIDIS.

Ad artuum luxationes.

Harundinis radix cum aceto adhibita.

Perſonatæ

Personatę radix trita illita, dolores articulorum e contusionibus sedat.
Acaciæ decoctum fotu adhibitum.
Viticis semen cum foliis cataplasmatis additum.
Stercus caprillum cum cera, & rosaceo inunctum.
Asparagi radix ex aceto uel uino adhibita.
Cyclamini decoctum fomenti modo.
Bulbi cataplasmatis more adhibiti.
Acanthi radices impositę.
Sampsuchi folia cum cera cocta, imposita.
Anchusæ folia cum melle & farina apposita.
Vrtica utraque imposita.
Narcissi radix cum melle trita.
Vitis nigræ folia cum uino admota.
Filicula imposita.
Heliotropii folia linita.
Sarmentorum uitis, & uinaceorum cinis ex aceto linitus.
Sal cum farina & melle.

MATTHIOLI.

Fœnogręci farina cum hydromelite decocta addita axungia.
Plantaginis folia ex sale modico illita.
Primulæ ueris succus tum potus, tum illitus.

Thus

Thus cum Armenia terra, & sanguine draconis, oui albo subactum & emplastri more illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad ossa fracta.

Myrti foliorum decoctum fotu admotum.

Succida lana oleo, vino, acetoq; perfusa & adhibita.

Verbasci decoctum epotum.

Fuligo pictoria cum rosaceo cerato imposita.

Vlmi foliorum, aut corticis radicum decoctum perfrictum.

MATTHIOLI.

Primulæ veris succus tam potus, quàm illitus.

Lapis ad osium fracturas descriptus, lib. quinto commento de lapide morochtho.

Symphyti maioris radix contusa, & circumligata.

Geranii florem ceruleum gerentis radix contusa cũ axungia & applicata.

Oua recentia rude agitata additis thure, aloe, sanguine draconis, & Armenio bolo.

Diosco-

DIOSCORIDIS.

Ad oſſa fracta euellenda.

Ariſtolochia rotunda cataplaſmatis more impoſita.
Peucedani radix in puluerem impoſita.
Euphorbium impoſitum.
Xyridis radix addito flore æris.
Bryonia trita & impoſita.
Vitis nigræ radix.

MATTHIOLI.

Iridis radix trita, & impoſita.
Dictamnum tum potum, tum illitum.
Mercurius præcipitatus impoſitus.

DIOSCORIDIS.

Ad eos qui ab alto deuoluntur.

Gentianæ radicis ſuccus drachmæ pondere hauſtus.
Baccharis radicis decoctum potum.
Millefolium cum aqua, & ſale potum.
Lixiuium ex cinere ſarmentitio factum cum aceto, ſale, & melle.

MATTHIOLI.

Mumia cũ caſsiæ ſolutiuæ, pulpa lemnia ſphragide, & rubeæ radice deuorata.

Cammarorum lapilli cum tiliæ carbonibus ſumpti.

Plantaginis folia non ſolum illita, ſed, & deuorata.

Cyani maioris puluis ex aqua plantaginis aut ſymphyti abſorptus.

Cyclaminis ſtillatitia aqua cum ſaccharo epota.

Rhabarbarum cum mumia, & erithrodani radice hauſtum.

Ariſtolochia rotunda.

Vincetoxici radices ex uino aut ſymphyti maioris decocto ebibitæ.

Lunaria minor potu ſumpta.

Biſtortę, uel tormentillæ ſuccus, aut puluis ex ſymphyti maioris aqua hauſtus.

Conſolida minor,& media in potionibus uulnerariis addita.

Sanicula
Auricula vrſi.
Piloſella
Virga aurea.
Potentilla.
Alchimilla.
Ophris.
} quoquo modo ſumpta.

DIOSCORIDIS.

Ad ruptos.

Acori decoctum potum.

Cardamo-

Cardamomum ex aqua epotum.
Calami odorati decoctum cum graminis aut apii ſemine bibitum.
Helenii radices in eclegmate cum melle deuoratę.
Bdellium hauſtum.
Iuniperi baccę bibitę.
Cedrides deuoratę.
Halimi radix drachmæ pōdere in aqua mulſa pota.
Dracunculi maioris radix toſta, & elixa cum melle ſumpta.
Aſphodeli radix drachmæ pondere in uino pota.
Bulbi elixi in aceto & in cibo ſumpti.
Agaricum trium obolorum pondere cum mulſo deuoratum.
Gentianæ radicis ſuccus drachmæ pondere hauſtus.
Ariſtolochia rotunda bibita.
Serpillum potum.
Cētaurii maioris radix cũ uino epota.
Acanthi radices ebibitę.
Smyrnii radix comeſta, uel pota.
Leucacanthæ radices ex uino decoctũ epotum.
Abrotoni ſemen ex aqua potum.
Origanum cum ficu deuoratum.
Equiſeti radix, & folia pota.
Calaminthæ decoctum hauſtum.
Baccharis radicis decoctum bibitum.
Libanotis radices potę.

Sagapenum

Sagapenum bibitum.
Laſerpitii liquor cum lixiuio potus.
Galbanum deglutitum.
Polycnemon cum uino bibitum.
Scordium additis naſturtio, melle, reſinaq; deuoratum.
Altheæ decoctum potum.
Alceæ radix in uino, uel aqua pota.
Betonicæ folia drachmæ pondere in aqua dulci bibita.
Symphytum petreum cum aceto mulſo potum.
Symphyti radix pota.
Xyridis radix ex mulſo epota.
Helichryſii coma in uino ebibita.
Verbaſci decoctum potu ſumptum.
Bryonia cum melle in eclegmate deuorata.
Schiſtus lapis hauſtus.

MATTHIOLI.

Ophiogloſſum ex equiſeti aqua potum.
Rhabarbarum cum munia, & rubiæ radice hauſtum.
Vincetoxici radices ex uino aut maioris ſymphyti decocto epotę.
Lunaria minor ebibita.
Biſtortæ, & tormentillæ radicum puluis ex ſymphyti maioris aqua potus.

Sanicula.
Auricula vrsi.
Pilosella.
Virga aurea.
Potentilla.
Alchimilla.
Ophris.

} quomodolibet sumpta.

Perfoliata in uino decocta, aut in puluerem trita, & epota.

MATTHIOLI

Ad caluariæ fracturam.

Gummi elemi.
Pilosella & eius succus in unguentis additus.
Ophris quoquo modo illita.

Venenorum.

DIOSCORIDIS.

Ad omnium uenenorum morsum aut ictum.

Iridis Illyricę radix ex aceto pota.
Cardamomum ex uino epotum.
Nardus celtica cum absinthii decocto hausta.
Phu antidotis inseritur, quæ uenenatis

tis resistunt morsibus.
Cinnamomum bibitum.
Casia potui data.
Helenii radicis decoctum potum.
Bdellium potui datum.
Platani pilulæ ex vino haustæ.
Ericæ flores poti, quin etiam coma.
Viticis semen in potu sumptum.
Glandes esitatæ.
Nuces comesæ.
Sycomori lachryma illita.
Ficulneum lac plagis inditum.
Pix liquida cum trito sale illita.
Paliuri foliorum, & radices decoctum haustum.
Gallinaceorum cerebrum cum uino potui datum.
Erucæ, quæ in oleribus reperiuntur ex oleo illitæ.

Coagulum	Leporinum. Agninum. Hinnulinum. Aprinum. Ceruinum. Vitulinum. Bubalinum. Hœdinum. Capreæ laticornis.	potũ ex uino trium obolorũ põdere.

Marinę testudinis sanguis cum leporino coagulo, & cumino potus.
Mel ex calido rosaceo bibitum.

Triticea

Triticea farina ex aceto & uino imposita.
Porri ſuccus ex melle ſumptus, quinetiã & coma illita.
Porrum ſylueſtre eſitatum.
Piper quoquo modo ſumptum.
Eryngium ex uino hauſtum.
Teucrium ex aceto inunctum.
Argemone ex uino epota.
Agaricum trium obolorum pondere ex uino hauſtum.
Rhaponticum potui datum.
Chamędrys ex uino bibita.
Gentianæ radix drachmę pondere cum pipere, & ruta ex uino pota.
Ariſtolochia longa drachmę pondere potui data, & etiam plagæ admota.
Origani decoctum hauſtum.
Leucas ex uino ſumpta, uel cataplaſmatis addita.
Pulegium ex vino potui datum.
Dictamni ſuccus ex uino propinatus.
Baccharis radix ex uino hauſta.
Panacis herculei ſemen cum ariſtolochia ſumptum.
Liguſtici tum radix tum ſemen hauſtum.
Paſtinacæ erraticæ ſemen potui datum.
Aniſum epotum.
Aſclepiadis radices ex uino ſumptæ.
Cuminum ex uino hauſtum.
Ammi cum uino potui datum.

Delphinium morſui admotum.
Laſerpitii liquor tum inunctus, tum epotus.
Galbanum inunctum homines tutos reddit.
Clinopodium hauſtum.
Trifolii bituminoſi folia ex oximelite ſumpta.
Polii decoctum ebibitum.
Betonicæ folia trium drachmarũ pondere ex uini ſextariis hauſta uel admota.
Poligoni ſuccus potus.
Clematis prima illita.
Sparganii radix ex uino pota.
Acida muria plagæ indita.
Terra lemnia hauſta.
Sal cum origano, melle, & hyſſopo illitum.

MATTHIOLI.

Phu radix non modo hauſta, ſed & olfacta.
Cinnamomi ſtillatitia aqua pota.
Myrrha ex uino hauſta.
Caphura epota.
Dictamni albi radices ſumptę.
Oleum noſtrum e ſcorpionibus cordi & arteriis illitum.
Humani ſtercoris ſtillatitia aqua bibita.

Scorzoneræ

Scorzoneræ foliorum, & radicum succus ebibitus.
Porri folia melle subacta, & imposita.
Caryophyllorum flores saccharo conditi, & deuorati.
Zedoaria cum pota, tum exterius illita.
Boni henrici succus haustus.
Agaricum tum foris illitum, tum haustum drachmæ pōdere cū uino diluto.
Cruciatæ radices.
Dictamnus albus.
Mentastri folia tam pota, quàm illita.
Galega contusa, & uulneri adalligata, seu eius succus epotus.
Imperatoriæ radix.
Vincetoxicum.
Carduus benedictus tam intro sumptus, quàm icto loco adhibitus.
Securidacæ utriusque semen potum.
Hypericum cum intus sumptum, tum exterius demorso loco illitum.
Bistorta.
Tormentilla.
Angelica.
Boraginis. } succus epotus.
Vulgaris buglossi. }
Quinta essentia nostra in præfatione lib. 6. descripta semiunciæ pondere.
Galli, uel gallinæ podex deplumatus & uulneris superpositus repetitis tot gallis quousque sat sint ad reuocandum uenenum.

Theriaca.
Mithridatis antidotum.
Calx uino oleo, & melle subacta illita.
Ellebori nigri radix uulneri infixa.

Cæpa
Allium.
Asphodeli radix
Dracunculi radix.
} Elixa, & contusa morsibus adhibita.

Radices {
Iridis
Ari
Phu
Chamæleonis.
Lilii.
Hemerocallis.
Helenii.
Fœniculi.
Smyrnii.
Gladioli.
Scillæ.
Sparganii.
Cyclamini.
Brioniẹ.
Raphani.
Bulbaceorũ oĩum
} concisæ ac decoctæ & uulneribus illitæ.

Citria mala deuorata.
Serpentinẹ siue syluestris coronopi radix epota.
Theriaca Andromachi.
Superstitiosum remedium eremitẹ cuiusdam, uide lib. 6. cõmento communis curationis in omnes uirulentos ictus.

Lapis

Lapis bezahar duodecim granorum pondere hauſtus,& uulneri illitus.
Sordes in ceruorum oculorum angulis reperta pota,& illita.
Melitea terra pota ex uino.
Antidotum noſtrum lib. 6. in præfatione diſcriptum ex uino.
Potio ex antidoto noſtro, & aqua uitæ eodem in loco deſcripta.

DIOSCORIDIS.

Ad uiperarum morſum.

Coſtus ſemunciæ pondere potus.
Caſsia potui data.
Pix liquida illita.
Iuniperi folia,& foliorum ſuccus potui datus.
Fraxini folia,uel eorum ſuccus hauſtus.
Lauri folia admota.
Abrotanum illitum.
Galbanum ſpleníi loco ſuper ictum locum adhibitum.
Origanum uirens inditum.
Pulli gallinarum diſcerpti,& confeſtim admoti.
Anthemis detrita cum hordeacea farina, & mulſo aceto cataplaſmatis modo admota,ſed locus antea aceto mulſo calido foueatur.
Rubi folia ex uino illita.

Porri succus ex meri hæmina haustus.
Apiastri succus ex uino epotus.
Leporis coagulum potui datum.
Omotarichi piscis salitæ carnes in cibum sumptæ, hausto deinde copiosiore uino, quinetiam admotæ.
Cerui genitale tritũ, & ex vino sumptũ
Vrina ipsiusmet demorsi bibita.
Fursures triticei in decocto rutæ elixi admoti.
Erui farina ex uino macerata illita.
Raphanus inunctus.
Brassicæ succus cũ nitro & iride potus.
Chondrylla manducata.
Allium ex uino sumptum..
Scilla decocta in aceto, & imposita.
Anagallidis succus ex uino haustus.
Ferulæ medulla in vini potione sumpta
Aparinæ succus ex vino potui datus.
Rubię radicis succus cum foliis potus.
Tribuli terrestris succus drachmæ pondere potus, plagęq; admotus.
Anchusæ Alcibiadis nomine folia radicesq; tum comesta, tum bibita, tum adalligata.
Ocimastri semen ex uino haustum.
Sambuci, Ebuliq; radix ex uino cocta potui data.
Bryonię radix duarum drachmarum pondere hausta.
Vitium sarmentorum cinis ex aceto illitus.

MATTH-

MATTHIOLI.

Lapis Bezahar tam potus quàm illitus.
Sordes in angulis oculorũ cerui reperta tum pota, tum etiam illita.
Antidotum noſtrum in lib.6. præfatione deſcriptum potum.
Potio ex antidoto noſtro, & aqua uitæ ibidem deſcripta.
Viperei paſtilli poti.
Oleum noſtrum de ſcorpionibus cordi, & arteriis illitum.
Theriaca Andromachi uino epota.
Allium plurimũ deuoratum ante cruentam urinam.
Vinum meracum copioſe bibitum excitatis uomitibus.
Vipera ipſa excoriata reſciſsis capite, & cauda, interioribusq; exemptis, & anguillarũ more cocta, & deuorata.
Viperæ uiuæ caput amputatum mollicula pre henſum, & morſui ad alligatum ea parte adhuc calente quę a reliquo corpore abſciſſa eſt.
Gallina uiua diſſecta, & calens morſui impoſita.
Cucurbitula loco demorſo appoſita.
Fraxini foliorum ſuccus potus poſt appoſitam cucurbitulam, & expræſſa a ſucco folia uulneri illita.
Meliſſophylli folia, & ſuccus tum ex uino potus tum exterius illitus.

Melanthii drachmæ quatuor haustæ.
Cancri fluuiatiles cum lactæ triti, & epoti, ac uulneri quoq; illiti.
Ranę coctæ, & in cibum sumptæ, epoto deinde earum iure.
Testudinis sanguis exiccatus cum syluestri cumino potus.
Anchusæ radix in potionibus addita.
Hematites lapis haustus.
Heliotropium cum uino ebibitum.
Raphani in cibo accepti, & deinde vomitione reiecti exhibita statim Andromonachi theriaca.
Trifolii bituminosi decoctum fotu adhibitum.
Allium cum aceto, aut suo ipsius, aut fraxini cinere cum pane illitum.
Hastulæ regiæ radices tusæ, & illitæ.
Sicomori folia cum pane imposita.
Lauri tenella folia cocta, & oleo subacta & applicata.
Vipera tota contusa, & uulneri adalligata.
Echii epotus succus, & herba ipsa imposita.

DIOSCORIDIS.

Ad serpentiũ, & aspitũ morsum.

Cancri fluuiatiles crudi, tritiq; cũ asini

no lacte potui dati.
Equi fluuiatilis testiculus potus.
Castorium bibitum.
Mustellę salitę, & in umbra exiccatę pul
uis drachmarum duarum pondere ex
uino sumptus.
Ranę cum sale in oleo decoctę comesę.
Gobius piscis deuoratus.
Cinices lectularii septem quoquo mo-
do hausti.
Aprinum iecur, & recens, & siccum ex
uino sumptum.
Gallinaceorum carnes dissectæ, ita ut te
pebunt appositæ, crebroq; mutatæ.
Butyrum illitum.
Caprarum montanarum fimus in uino
uel aceto decoctus illitus.
Mel ex calido rosaceo bibitum.
Asphodeli radix trium drachmarum
pondere sumpta. Quin etiam & folia
flores, & radices in cataplasmatis ad-
dita.
Nasturtium haustum.
Spinæ albæ semen potum.
Abrotanum sumptum ex uino.
Hyssopum tritum cum melle, sale, & cu
mino impositum.
Nepeta pota, uel cataplasmatis indita.
Panacis Asclepii semen cum floribus
haustum, & inunctum.
Panaces chyronium bibitum, & illitũ.
Hieracii succus ex uino potus.

Elaphobosci sem en in uini potione sumptus.
Euphorbium incisa capitis cute ad os usque in uulnus impositum statimq; consutum.
Lentopetalum bibitum illico dolorem aufert.
Lilii folia illita.
Melissophyllum ex uino haustum, & plagæ admotum.
Marrubii folia hausta.
Serpylum tum potum, tum impositum.
Ruta cum nucibus iuglandibus, & caricis sumpta.
Phyllitis ex vino bibita.
Smyrnii radix illita.
Fœniculum ex uino sumptum.
Sagapenum in uino potui datum.
Libanotis radices cum uino epotę.
Scordium siccatum ex uino potum.
Conyza illita.
Clematis in aceto bibita.
Echii radix ex uino pota. Præpota uerò demorderi prohibet, ad quod præstant semen,& folia.
Ocimastri semen potum.
Eupatorii semen, & folia in uino sumpta.
Helichrysii coma ex uino bibita.
Verbenacæ supinę radix, & folia ex uino hausta, tum etiam admota.
Mandra-

Mandragoræ radix ex melle, aut oleo illita.
Nerii radix ex uino pota.
Acetum calidum fotu adhibitum ubi illatum venenum frigidum ſit. frigidum uero, ubi calidum.
Adianti decoctum ebibitum.
Aqua maris fotu adhibita.
Sal cum origano, melle, & hyſſopo inunctum.
Sarmentitius cinis ex aceto illitus.
Samia terra ex aqua pota.
Ophites lapis pro amuleto geſtatus.

MATTHIOLI.

Myricæ fructus potus.
Oleum noſtrum de ſcorpionibus cordi & arteriis inunctum.
Gallinaceorum depulmatus podex plagę appoſitus.
Sordes ex angulis oculorum ceruorũ exemptæ, hauſtę, & illitæ.
Cicerum farina cum hyperico decocta & impoſita.
Maluę folia cum porris, & cępis illità.
Betæ nigræ ſuccus cum potus tũ illitus.
Serpetinę radix ex vino ſumpta.
Scorzoneræ foliorum, & radicum ſuccus hauſtus.
Porri folia melle ſubacta, & illita.
Sinapis farina ex aceto impoſita.

Caryophyllorum ſyluestrium radices ex meraco ſumptæ.

Centaurii magni radicis ſuccus unciæ pondere hauſtus, ac etiam uulneri illitus.

Hyſſopum cum ſale, & cumino tritum & ex melle uulneri illitum.

Mentha græca.

Hieracii ſuccus ex uino potus.

Eiuſdem folia toſta thyrſiq; triti & ex aceto hauſti.

Pęoniæ radix uel ſemen tam potum quàm admotum.

Biſtortæ, & tormentillæ radices potæ, & exterius illitę.

Scabioſa tuſa, recensq; illita.

Angelicæ radix cum ruta impoſita.

Staphidis agriæ flores, & folia tum pota, tum illita.

Melitea terra ex uino epota.

Antidotum noſtrum in præfatione lib. 6. deſcriptum.

Potio ex antidoto noſtro ex aqua uitę ibidem deſcripta.

Oleum noſtrum de ſcorpionibus cordi & arteriis illitum.

Allium cum zito tritum ad nauſeam uſque potum, & uomitione reiectum.

Opoponax potum cum uino, & uomitione redditum.

Origanum cum uino hauſtum.

Centaurium minus cum myrrha, & opii

opii momento plagæ impoſitum.
Rumex contrita, & cataplaſmatis modo adhibita.
Theriaca tum pota, tum illita.
Quinta eſſentia noſtra in prȩfatione ſexti lib. deſcripta, & pota.

MATTHIOLI.

Ad dipſadis morſum.

Antidota omnia quæ uipereis morſibus ſuccurrunt.
Oleum potum, & uomitione redditum
Emplaſtra attractoria plagæ impoſita.

DIOSCORIDIS.

Ad hemorrhoi morſum.

Allium bibitum, & illitum.
Merum copioſius hauſtum.
Vitium uiniferarũ folia decocta, & ex melle ſubacta, impoſita.

MATTHIOLI.

Alliũ copioſe deuoratũ
Vinum dilutum liberalius potum.
Theriaca ſumpta.
} anteq̃ cruẽta ſit urina & deinde uomitiõe reddita.

Piſces copioſi allio, & oleo perfuſi in cibis ſumpti.

DIOSCORIDIS.

Ad ceraſtæ morſum.

Seſamum cum roſaceo inunctum.
Raphani ſemen ex uino bibitum.
Sal cum cedria, aut pice aut melle illi-
tum.

MATTHIOLI.

Antidota omnia, quæ viperes mor ſibus
conueniunt.

MATTHIOLI

Ad tarantulæ morſum.

Antidota omnia, quæ phalangiorum
ictibus reſiſtunt.
Muſica inſtrumenta, & continua tripu-
dia, & ſaltationes ad laſsitudinem uſ
que.

DIOSCORIDIS.

Ad ſcolopendræ morſum.

Aſpodeli radix, & ſemen, ex vino pota.
Sal ex melle, & aceto illitum.
Ruta ſylueſtris admota quin & ex vi-
no ebibita.

Muria acida fotu adhibita.
Ariſtolochia ex vino pota.
Serpyllum potui datum ex vino.
Calamintha ex mero hauſta.

MATTHOILI.

Cinis ex aceto ſubactus, & uulneri impoſitus.
Scilla impoſita.
Pulegium, } ex vino pota.
Ruta. }
Mentha. }

DIOSCORIDIS.

Ad dryini morſum.

Ariſtolochia cum vino hauſta.
Trifolii bituminoſi folia in potu ſumpta.
Aſphodeli radix potui data.
Glandes quæcunq; bibitæ.
Ilicis radices tuſæ, & icto loco illitę.

MATTHIOLI.

Antidota omnia quæ viperes morſibus conueniunt.
Quercus foliorum ſuccus potus, aut ſtillatitia eorum aqua.

DIOSCORIDIS.

Ad natricis morſum.

Origanum tritum, & aqua ſubactum ex lixiuio,& oleo inditum.
Ariſtolochię cortex minutim contritus cum querna radice, & hordei farina ex melle illitus.
Ariſtolochiæ binæ drachmæ in potione poſcę potę.
Marrubii ſuccus ex uino hauſtus.
Fauus recens ex aceto ſumptus.

MATTHIOLI.

Cupreſsi pilulę drachmæ pondere una cum baccarum myrthi tantundem ex rhodomelle aut uino mulſo potæ.
Calx uiua ex oleo illita.
Oleum noſtrum de ſcorpionibus cordi arteriis,& uulneri illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad cencri morſum.

Lactucæ ſemen cum lini ſemine illitum.
Satureia cum ſylueſtri ruta, & ſerpyllo, & aſphodeli radice ex uino ſumpta.

Gentiana potui data
Cardamomum deuoratum.

DIOSCORIDIS.

Ad muris aranei morſum.

Mus araneus ipſe diſcerptus, & impoſitus.
Allium cum ficulneis foliis, & cumino appoſitum.
Abſinthium ex uino hauſtum.
Chryſogoni radix conciſa, & ex aceto impoſita.
Galbanum in ſplenio admotum.
Hordeacea farina ex aceto mulſo illita.
Punicæ dulcis acini decocti & adhibiti.
Porrum contritum, & impoſitum.
Abrotani decoctnm ex uino hauſtum.
Serpyllum ex uino potum.
Eruca ex uino ſumpta.
Cupreſſi recentes pilulę ex aceto potui datæ
Cyclaminus ex aceto mulſo ſumptus
Pyrethrum ex uino epotum.
Chamæleonis radix ebibita.

MATTHIOLI.

Erucæ ſemen tritum & impoſitum
Cuminum cum allio ſimul cum putamine.

tamine tuſo adhibitum.

Mus ipſe araneus laceratus & impoſitus

Radix { Gentianæ / Panacis } ex uino pota & illita

Capparis cortex tam potus quàm illitus.

Verbenacæ rectæ ſuccus potus.

Theriaca deuorata.

Mithridatis antidotum inſumptum,

DIOSCORIDIS.

Ad paſtinacæ, & draconis marini ictum.

Saluię decoctum potum.

Simplicia o mnia, quæ viperinis morſibus co nue niunt.

Abſinthii, aut ſulphuris ex aceto decocti potio.

Animalia ipſa diſſecta ſuo cuiq; ictui admota.

Mullus piſſis diſſectus, & impoſitus.

Oc imum cum polenta, & aceto impoſitum.

Plumbum confricatum.

Sulphur admotum.

MATTHIOLI.

Furfures aceto incocti, & impoſiti.

Acetum

Acetum calido fotu adhibitum.
Fermentum acidum ex liquida pice impositum.
Lauri foliorum decoctum haustum
Marrubium cum lauri foliis, & chio potum.
Panacis radix cum saluia deuorata.
Fici lactis guttæ quinq; cũ tribus serpylli granis epotæ.
Saluiæ decoctum potũ pluribus diebus.
Scordium ex suo ipsius decocto potum.
Theriaca deuorata.
Mithridatis antidotum insumptum.
Quinta essentia nostra cũ antidoto nostro parata.

Anchusæ folia
Quinquefolium
Rubi flores
Arctium
Oxalis
Lycopsis
Tordilium
Chamæpitys
Fagi cortex
Pastinacæ agrest is semẽ
Terebinthi fructus
Phycus marinus
Smyrnium
Eryngium
Libanotis

} plagis illita & intus sumpta.

DIOS-

DIOSCORIDIS.

Ad mustelæ morsum.

Eruca comesta,& desuper uinum odoriferum hanstum.

MATTHIOLI.

Vincetoxici radices epotæ.

DIOSCORIDIS.

Ad basilisci morsum.

Castoreum drachmæ pondere ex uino ebibitum.
Papaueris succus haustus.

DIOSCORIDIS.

Ad calcidicę lacertæ morsum .

Portulaca percocta deuorata, & illita.

MATTHIOLI.

Antidota omnia,quę uipereis morsibus succurrunt.
Portulaca plurima in cibo deuorata.
Vinum myrtite meracius bibitum.

Acetum calidum cum spongia fotum.

MATTHIOLI.

Ad ammoditæ morsum.

Mentha ex aqua mulsa pota.
Cassia odorata } ex frigida pota.
Castoreum }
Artemisiæ succus cum aqua epotus.
Theriaca Andromachi tum deuorata, tum illita.
Medicamenta quæ trahendi uim possident imposita.

DIOSCORIDIS.

Ad canis rabidi morsum.

Lycium in catapotio datũ aut ex aqua bibitum.
Cancrorum fluuiatilium cinis cochlearium duorum pondere ex gentianæ radicis momento per triduum cum uino potus.
Smaridis piscis salsa caro.
Omotarichi piscis salitę carnes illitę.
Garum omnium piscium fomento adhibitum.
Canis rabidi epar tostum, & in cibo sũptum à metu aquę prę seruat.
Caninus sanguis ebibitus.

Canina

Canina urina bibita.
Mel bibitum cum rosaceo calidum .
Triticum cõmanducatum & appositum.
Cæpæ cum ruta, sale, & melle mixta ad mota.
Allium cum uino potum, & cataplasmatis inditum.
Panaces Herculeum pici mistum, & cataplasmatis additum.
Fęniculi radices concisæ, & ex melle; impositæ.
Laser impositum
Ballote cataplasmatis modo cum sale illita.
Melyssophyllum cum uino bibitum , & cataplasmatis inditum .
Alyssum in edulio contusum.
Allium syluestre in cibo sumptum, & illitum.
Salsamentum inditum.
Succus cyrenaicus.

MATTHIOLI.

Cancrorum fluuiatilium cinis quadraginta diebus cum gentiana & thure potus.
Pix brutia cum opoponace, & aceto imposita.
Humani stercoris stillatitia aqua pota.
Oxylapathi decoctum fotu adhibitum, herbaq; ipsa illita, atq; una cum radi

cibus

cibus hauſta.

Scorzoneræ tadix deuorata, aut eius ſuccus hauſtus.

Hyppolapathi radix quadraginta diebus pota,atq; etiam illita.

Vincetoxici radices quotidie ſeſquidrachmæ pondere potę ex cardui benedicti decocto continuis quadraginta diebus.

Angelicæ radix exterius cum ruta impoſita, & intro in corpus ſumpta.

Bitumen aſphaltite drachmæ pondere diebus pluribus continuis ex aqua epotum.

Hippocampus marinus ex aceto nigro & melle ſubactus tam potus quàm illitus.

Rumex fotu adhibita.

Theriaca Andromachi deuorata, & uulneri illita.

Potamogetum cum ſale exterius illitũ.

Artemiſia
Abſinthium
Allium.
Cẽtauriũ min⁹
Ariſtolochia
Scordium.
Chamedrys
Bryonia
Pulegium.

} tam intus ſumpta, quàm exterius illita.

Caprifici cortex contuſus, & ex aqua potus.

Ca-

Cauterium actuale inustum.
Mercuri⁹ pręcipitat⁹ uulneri inspersus.

MATTHIOLI.

Ad hydrophobiam, idest aquæ timorem.

Veratri albi, aut nigri potiones.

Epithymum Fumaria Sena Myrobalana Elaterium Agaricum Rhabarbarum Centauriũ minus Genistæ semen Thapsia Armenius lapis	in potionibus purgãtibus propinata.

Bitumen iudaicum frequenter ex aqua sumptum.

Coagulũ	Leporis Vulpis Capreoli	haustum.

Catuli coagulum semel epotum.
Ciceris nigri decoctum copiose haustum.
Mithridatis antidotum
Theriaca Andromachi

DIOS-

DIOSCORIDIS.

Ad canis non rabidi morſum.

Amygdalę amarę ex melle exceptæ.
Mitulorum caro impoſita.
Gobius piſcis impoſitus.
Orobi farina uino macerata indita.
Plantago cataplaſmatis modo adhibita
Cucumeris folia impoſita
Bulbi cũ melle,& trito pipere cataplaſmatis more appoſiti.
Mentha applicata.
Vrtica utraq; cum ſale adhibita.
Cynogloſsi radix, & folia cum ſuillo adipe ueteri impoſita.
Sambuci & ebuli folia illita.
Sarmentitius cinis ex aceto illitus.

MATTHIOLI.

Hyppolapathi radix trita, & ex meraco uulneri illita.
Marrubii folia cum uteri axungia trita & applicata.
Canis qui non momorderit pili exciſi & uulneri adalligati.

DIOS-

DIOSCORIDIS.

Ad phalangiorum morſum.

Myricæ fructus poti.
Myrtus ex mero hauſta.
Mori foliorum ſuccus cyathi menſura epotus.
Lixiuium ficulnei cineris potum adiecto ſale trito,& uino.
Cancri fluuiatiles crudi;tritiq; cum aſinino lactæ epoti.
Mullus piſcis diſſectus,& impoſitus.
Maluę decoctum illitum.
Myrrhis ex uino hauſta.
Aſparagi radicum decoctum ex uino hauſtum
Lactucaſilueſtris bibita.
Coris ſemen in uino potum.
Hederæ ſuccus cum aceto ebibitus.
Abrotanum cum uino hauſtum.
Dauci ſemen ex uino ſumptum.
Nigella drachmę pondere cum aqua pota.
Aparine ex uino inſumpta.
Meliſſophyllum cũ uino bibitum & cataplaſmatis modo adhibitum.
Phalangii folia, flores, ſemenq; potum
Iunci marini tenella folia prope radicẽ erumpentia impoſita.
Hyacinthi radis potui data.

emperuiuum maius ebibitum.
qua moris fotu adhibita.
unicæ ſylueſtris radix quàm tenuiſſimè trita, aut ariſtolochia cum hordei farina, & aceto ſubacta.
piaſtri decoctum fotu admotum aut eius folia
Abrotani
Aniſi
Cumini
æthiopici } ſemen propinatum } binarũ drachmarum pondere cũ hemina uini.
Cedrides tritę admotæ uel bibitæ
Platani cortex potus
Cupreſſi uiridlum pilularum ex uino decoctum.
Chamæpithyos decoctum epotum.
Trifolii ſemen propimatum.

MATTHIOLI.

Atriplicis ſuccus potus.
Cyani utriuſq; folia, ſiue ſemen ex uino hauſta.
Porri folia melle ſubacta, & illita.
Hieracium ex commixto uino, & aceto potum.
Trifolii bituminoſi decoctum fotum.
Acetum calidum cum ſpongiis uulneti admotum.
Sanguinaria ttita & illita.
Porrum cum furfuribus ex aceto incoctum

coctum & illitum.
Hordeacea farina ex uino, & melle co-
cta, & imposita.
Lauri folia cum ruta adhibita.
Caprillum stercus cum uino impositum.
Amaracus cum syluestri ruta,& cypero
ex aceto.
Theriaca Andromachi.
Mithridatis antidotum.

MATTHIOLI.

Ad acontiæ morsum.

Antidota omnia, quæ uipereis morsi-
bus resistunt.
Oleum nostrũ de scorpionibus plagę,
cordi,& arteriis illitum.
Potio ex aqua uitæ, & antidoto nostro
parata.lege lib.6. prefationem.

DIOSCORIDIS.

Ad stellionis morsum.

Sesamum cum rosaceo.

MATTHIOLI.

Mithridatis antidotum.
Scorpiones contriti, & illiti
Oleum nostrũ de scorpionibus inunctũ.

DIOSCORIDIS.

Ad crocodiliorum morſum.

Sal impoſitum.

MATTHIOLI.

Chrocodili corii cinis ex aceto illitus.
Haſtulæ regiæ radices elixę, & illitæ.
Hypericum recens tritum,& morſui ad alligatum.

DIOSCORIDIS.

Ad quadrupędum morſum.

Aprinum epar tum recens tum ſiccum ebibitum.

MATTHIOLI.

Faſeoli commanducati & uulneri adalligati.
Fabarum, & erui farina melle ſubacta & illita.
Abiegna reſina calens cum roſaceo adhibita.

DIOSCORIDIS.

Ad ſcorpionis ictus.

Cyperus impoſitus.
Cardamomum ex uino potum.
Amomum ex ocimo illitum.
Lauri baccæ ex uino hauſtæ.
Myrti ſuccus ex mero epotus.
Ficus ſatiuæ lacteus ſuccus plagę inſtillatus.
Cancri fluiatiles crudi, tritiq; cum aſini no lacte & epoti.
Scorpius ipſe tritus, & impoſitus, uel toſtus deuoratus.
Delphinium appoſitum.
Mullus piſcis diſſectus, & impoſitus.
Smaridis piſcis ſalita caro adhibita.
Lacerta diſſecta, & appoſita dolorem ſedat.
Mures domeſtici diſſecti, & admoti.
Fimus [Aſini / Equi] herbas paſcentis uino dilutus hauſtus.
Vrina humana epota.
Farina triticea ex aceto, & uino impoſita.
Lychnidis ſemen cum uino bibitum.
Oxylapathi, & oxalidis ſemen uino, aut aqua potum.
Sonchi ſuccus comeſtus, & cataplaſmatis more impoſitus.
Intybus cataplaſmatis modo adhibitus.

Pha-

Phalangium herba ſumpta.
Lactuca Syluestris bibita.
Ocimum cum polenta impoſitum.
Aſphodeli ſemen & flores in uino poti.
Abrotanum potui datum.
Sampſuchum ex aceto, & ſale applicitum.
Hieracium maius,& minus cataplaſmatis more impoſitum.
Laſer oleo dilutum inunctum.
Colus ruſtica cum uino pipereq; bibita, & manibus geſtata dolorem puncturæ omnino fugat.
Meliſſophylli folia adhibita.
Polemonii radix adalligata.
Rubi flos, & mora.
Vebaſci aureum florem ferentis folia impoſita.
Chameſyces ſuccus illitus
Scorpioides illita
Heliotropium potum cũ uino, & illitũ.
Aqua maris fotu adhibita.
Sulphur ignem non expertum cum reſina terebinthina exceptum admotum.
Calamintha trita illita, uel cum poſca fota.
Galbanum ſplenii more ductum impoſitum.
Hordei farina cum uino parata.
Rutæ decoctum fotu adhibitum.
Trifolium tritum iniectum.

Cupressus cum uino, & ruta.
Peucedani succus haustus.
Pulegii } decoctum potum.
Gentianæ }
Aristolochiæ præsertim cortex drachmarum duarum pondere haustus.
Sal cum lini semine.
Sapphirus lapis illitus.

MATTHIOLI.

Mumia ex mero hausta, quin & illita cũ recenti butyro.
Citrii semen potum, & appositum.
Ponticæ nuces in cibis sumptæ, tũ quoque in cingulo gestatæ.
Pastinacæ semen potum.
Oleum nostrum de scorpionibus uulneri, cordi, & arteriis illitum.
Serpyllum }
Althææ radix } pota.
Elaphoboscum }
Blitum ex uino sumptum.
Atriplicis succus potus, & ipsa herba adhibita
Cyani utriusq; folia, siue semen ex uino decocta, & epota.
Porri folia melle subacta & illita
Asphodeli radix decocta, & plagæ admota.
Gentiana hausta.
Achates lapis gestatus, ut carnẽ tangat.

Cochlea hortulana contusa, & illita
Terreni uermes triti,& impositi.
Cancer fluuiatilis tritus & ex uino potus.
Verbenaca recta tum pota, tum illita.
Cuminum cum melanthii,& uiticis semine drachmnæ pondere ex uino bibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad uesparum & apium ictus.

Lauri folia trita,& illita.
Malua concisa ex oleo imposita.
Sysimbrii folia admota.
Althęæ decoctum ex posca bibitum.
Sal cum sepo uitulino adhibitum.

MATTHIOLI.

Asparagus tritus,& cum melle illitus.
Bubulum stercus cum posca illitum.
Sesamum cum posca.
Muscæ contritæ,& illitæ
Thymbra ⎤
Melissophyllũ ⎥ illita.
Sisymbrium ⎦
Momordicę oleum inunctum.
Ferrum in quo strombi conchylii imago exculpta fuerit icto loco superposita.

DIOSCORIDIS.

Ad fuganda animalia uenenosa.

Iuniperi accensæ fumus.
Cedrides peruncto corpore adipe uel medulla ceruina exceptæ.
Viticis folia suffita, uel substrata.
Cancri fluuiatiles crudi cum ocimo triti scorpionibus admoti.
Ceruinum cornu crudum incensum suffitumq;.
Cerui & Elephantis adeps inunctus.
Ceruina medulla.
Nasturtium suffumigatum.
Abrotanum stratum suffituq; incēsum.
Origani folia stratis subacta.
Dictamnum olfactum omnia quæ ictu aut morsu uenenum relinquunt enecat.
Calaminthæ suffitus.
Peucedani suffitus.
Lysimachia incensa fugat serpentes, & muscas.
Nigellæ suffitus.
Polium utrunq; incensum stratumq;.
Conyzæ] suffitus.
Gagates lapis] suffitus.

MATTHIOLI.

Veteramentorum ſuffitus.
Scordium ſubſtratum,& ſuffitum.
Bitumen ſuffitum.
Succinum | ſuffita.
Caſtoreum |
Aſſafætida |
Ceruina ungula |
Cerui corium in terra ſtratum.

DIOSCORIDIS.

Ad uenena omnia.

Phu antidotis inſertum.
Cinnamomum potum.
Pix liquida cyathi menſura in eclegmate cum melle data
Cedrides antidotis impoſitę.
Nuces iuglandes cum ruta, & ficis præſumptæ.
Quinquefolii radicis ſuccus bibitus.
Coagulum leporinum hauſtum.
Epipactis pota
Caſtoreum ſumptum.
Calamintha præpota.
Muſtelæ ſalitæ, & in umbra exiccatæ puluis cum uino epotus.
Muſtelæ uentriculus coriandro farctus & muſtoratus
Caniculæ lac primi partus epotum.

Eryngium cum uino potum.
Butyrum deficiente oleo haustum.

	Anseris	
Sanguis	Anatis	antidotis commistus.
	Hędi	

Vrina ipsius met infirmi pota.
Semen raparum haustum.
Rutæ semen acetabuli pondere cum uino potum
Napi semen bibitum.
Maluæ decoctum cum suis radicibus frequenter epotum crebroq; reiectum.
Brassicę semen antidotis impositum.
Irionis semen haustum.
Laserpitium potum.
Agaricum drachmæ pondere cum diluto uino sumptum.
Chamæleonis albæ radix cũ uino pota
Spina alba in amuletum congesta, colloq; suspensa.
Abrotani semen cum uino haustum.
Ruta cum iuglandibus nucibus, & caricis sumpta.
Apii decoctum epotum.
Marrubii folia ebibita.
Betonicæ folia drachmæ pondere in uino sumpta.
Tribuli terrestris succus cũ uino epotus.
Polemoniæ radix potui data.
Smilacis asperę acini prius postuè sumpti.
Acetum tepidum haustum.

Terra

Terra [Lemnia / Samia] ex aqua epota.

MATTHIOLI.

Iridis radix pota.
Imperatoriæ herbæ radix bibita.
Phu radix hauſta.
Cinnamomi ſtillatitia acqua epota
Balſami factitii liquores.
Myrrha / Caphura } pota.
Mumia cum tribulo marino, & aſſafetida ſumpta.
Dictamni albi radices quoquo modo ſumptæ.
Quernarum glandium decoctum in potu ſumptum.
Citriorum malorum ſemen hauſtum
Oleum noſtrum de ſcorpionibus cordi & arteriis illitum
Caſtoris urina.
Ceruini cordis os.
Napi ſemen hauſtum.
Cyani utriuſq; folia, ſiue ſemen ex uino epota.
Scorzoneræ radix, aut eius & foliorum ſuccus hauſtus.
Caryophyllorum flores ſaccharo aſſeruati, intus ſumpti.
Zedoaria deuora uel potu ſumpta.

Imperatoria.
Vincetozicũ.
Scordium.
Cardu⁹ benedict⁹
Hypericum.
quouis modo insumpta.

Bistortæ,& tormentillæ decoctum epotum.

Consolidę regalis flores.

Angelica.

Quinta essentia nostra hausta.

Lapis bezahar octo granorum pondere sumptus.

Melitea terra pota.

Antidotum nostrum magnum in præfatione lib.6.descriptam.

Potio ex antidoto nostro, & aqua uitæ eodem in loco descripta.

MATTHIOLI.

Ad ueneficia.

Herbæ paridis semen drachmę pondere quotidie potum ad uigesimum diem usq;.

Argentum uiuum pro amuleto suspensum.

Lapis aetites gestatus.

Vpupę auis cor suspensus.

Leporis cor in aluta gestatus.

Lupinus oculus dexter gestatus.

Scilla super limine ianuæ suspensa.

DIOSCORIDIS.

Ad leporem marinum.

Cedria contrita cum uino hauſta.
Cancri fluuiatiles elixi cum ſuo iure de uorati.
Lac aſininum] continue datum.
Paſſum
Maluæ radicum decoctum epotum.
Cyclamini radix cum uino bibita.
Veratrũ nigrũ | drachmæ pondere data
ſcamonii ſucc⁹ | cum mulſa & mali puni ci acinis.
Anſerinus ſanguis tepidus hauſtus.
Aliſmatis drachma una uel altera adhibita.

MATTHIOLI.

Humanus ſanguis calens potus.
Humanum lac ab ipſis mammis exuctum.
Vulpis caro inaſſata,& deuorata.
Theriaca diateſſeron tribus diebus epo ta

DIOSCORIDIS.

Ad rubetam ranam.

Teſtudinis marinæ ſanguis cum lepo-

ris coagulo, & cymino potus.
Alismatis radix unius, uel duarũ drachmarum pondere in uino pota
Merum largius ebibitum, & uomitu redditum.

Arundinis	}	radicis binæ drachmæ epotę.
Cyperi		

MATTHIOLI.

Eryngii radix ex ranarum comęstibiliũ iure pota.
Antidotum nostrum magnum in pręfatione lib. 6. descriptum.
Oleum nostrum de scorpionibus cordi, & arteriis inunctum
Theriaca Andromachi
Mithridatis antidotum.
Testudinis marinę sanguis. additis cumino, leporis coagulo, & uino.
Potio ex antidoto nostro, & aqua uitę in lib. 6 pręfatione descripta.
Smeragdi puluis scrupuli pondere ex uino potus, & subinde intret ęger nudus in mulum, aut equum recenter exenteratum, ibiq; conclusus moretur donec deferuescat cadauer.

Rhabarbarum		
Diacurcuma	|	pota.
Dialacca		

Lapis in rubetę ipsius capite inuentus epotus.

DIOSCORIDIS.

Ad buprestes,& pinorũ erucas.

Oleum [Irinum. / Melinum] potum.

Caricæ comesę, & earũ decoctum ex uino haustum.

Palmulæ deuoratę, uel tritæ ex mulso aut lacte,& ebibitę.

Pyra omne genus in cibum sumpta.

Humanum lac copiose sumptum.

MATTHIOLI.

Antidota omnia, quæ cantharidarum noxę subueniunt.

DIOSCORIDIS.

Ad epotas hirudines.

Muria in sorbitionibus data.

Cyrenaicus succus epotus.

Laserpitii folia ex aceto hausta. Quinetiã & succus ex aceto gargarizatus.

Betæ folia cum aceto bibita.

Niuis glebula cum posca sumpta.

Cimices uino, acetove poti.

Acetum cum sale potum.

Nitrum ex aqua gargarizatum.

Atramentum sutorium aceto dilutum & gargarizatum.

MATTH-

MATTHIOLI.

Salicis decoctum, aut lixiuium ex ipsius cinere paratum epotum.
Alumen in lixiuio dissolutum, gargarizatum.
Sal ammoniacum aqua dilutum, & gargarizatum.
Quinta essentia nostra hausta.
Oleum e calcantho semiscrupuli pondere haustum.

DIOSCORIDIS.

Ad epotas cantharidas.

Halicę
Orizę.
Tragii
Maluæ
Sem. { Lini, Fœnigręci }
Althæę
} decoctum clysmate infusum.

Nitrum ex hydromelite potum.
Nuclei pinei ex uino sumpti.
Cucumeris semen contritum ex mulso aut lacte haustum.
Anserinus adeps ex passo epotus.
Smia terra, quæ aster appellatur ex defruto hausta.
Pulegium tritum ex aqua potui datum.
Lac epotum.

Vinum

Vinum dulce liberalius haustum.
Thuris cortex ex passo insumptus.
Rosaceum cum irino ex rutæ decocto sumptum.
Vitis recentis ramuli detriti, ex passo hausti.
Ius esculentum omnium adipum.

MATTHOILI.

Lac humanum ex uberibus ipsis exuictum.
Butyrum crudum recens eclegmaticis modo delinctum.
Psyllii, cydoniarum malorũ maluęq́; seminis spissamentum.

Lactucæ. Portulacæ. Cucumeris. Cucurbitæ. Papaueris.	succus potus.
Lactucæ. Poponum. Cucumeris. Cucurbitæ. Anguriæ.	seminum cremor lacte⁹ ex halicacabi solani aqua paratus, & epotus.

Halicabi baccæ decem aut duodecim confractæ, & ex aqua portulacæ aut hordeacea ptissana potæ.
Amygdalinum dulce selibre pondere epotum.

Oleũ e	pineis nucleis. papaueris semine	copiose haustũ.

Mal

Maluę Althæę Cucurbitæ.	ſtillatitia aqua largius ebibita.

Theriaca deuorata.
Mithridatis antidotum.
Antidotum e pineis nucleis, commento de cantharidibus deſcriptum.
Antidotum e lemnia terra.
Oleum e momordica Syphone in penis meatum infuſum.
Balneum ex ibiſci, maluæ, uiolarum, pſyllij, fœnogræci, hordei, & hyoſciami foliis, & ſeminibus paratum.
Oui album cum ſuccis frigidis iniectum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſanguinem, & lac in uentriculo concretum.

Coagulum leporinum epotum.
Acetum tepidum potum, & uomitu redditum.
Groſsi lacteo ſucco turgentes ex poſca ſumpti.
Nitrum per ſeſe potum.
Coagulum omne ex aceto, & laſerpitii radice, aut laſere hauſtum.
Baſsicę ſemen ex lixiuio ficulnei cineris epotum.
Conyzę ſemen cum pipere ex aceto hauſtum.

Rubi

Rubi ſuccus ex aceto potui datus.
Hordeacea farina uentriculo, & aluo ex aqua mulſa inuncta.
Thymum ex uino hauſtum.
Calaminthæ folia arida epota.

MATTHIOLI.

Caprifici lac potum.
Chelidonii maioris ſuccus hauſtus,
Napi ſemen ex aceto hauſtum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſalamandram.

Reſina pinea in delinctu.
Galbanum ex melle deglutitum.
Nuclei pinei contriti ex aiugę decocto poti.
Vrtica cum liliis ex oleo decocta, & pota.
Teſtitudinis marinæ, & terreſtris oua cocta, & deuorata.
Ranarum ius in quo eryngii radix fuerit cocta, epotum.

MATTHIOLI.

Theriaca. Mithridatis antidotum. Terebinthina reſina. Vrticę ſemen. Cupreſsi folia.	epota.

DIOS-

DIOSCORIDIS.

Ad colchicum ephemerum.

Origanum cum passo aut oxymelite potum.
Bubulum lac haustum, Quin & asininũ largius sumptum.
Quercus foliorum, aut glandium decoctum epotum.
Malicorium haustum.
Serpyllum ex lacte decoctum bibitum.
Sanguinalis herbæ succus potui datus.
Vitis recentium uiticularum succus epotus.
Rubi succus haustus.
Ferulæ recẽtis medulla ex uino sumpta.
Myrti baccę tusę, & aqua maceratæ, & in liquorem solutæ potę.
Castanearũ media tunica trita, & cum sanguinariæ succo epota.
Origanum cum lixiuio bibitum.
Simplicia omnia quæ fungis aduersantur.

MATTHIOLI.

Lac { Humanum. Bubulum. Asininum. } potum.

Dictamnum durum drachmarum pondere haustum.

DIOSCORIDIS.

Ad ſolanum ſomnificum, & manicum, & dorichnium.

Aqua mulſa copioſe ſumpta.
Lac. [caprillum. / Aſininum.] potum.
Amygdalæ amaræ deuoratæ.
Conchilia omnia tam cruda quàm cocta deuorata.
Locuſtę marinę, quin & gammari in cibum ſumpti, & eorum iuſcula hauſta.

MATTHIOLI.

Antidota oĩa quę opio aduerſantur.
Quinta eſſentia noſtra commento de uino deſcripta.
Potio ex antidoto noſtro, & aqua uitæ in prꝙfatione libri ſexti deſcripta.

DIOSCORIDIS.

Ad hyoſcyamum.

Mori cortex potus.
Aqua mulſa largius ebibita.
Lac omne præſertim aſininum potum.
Ficuum aridarum decoctũ epotum.
Nuclei pinei deuorati.

Cucume-

Cucumeris semen ex passo potui datũ
Vinum salsum cum suillo recendi adipe,& passo potum.
Vrticæ semen ex aqua ebibitum.
Nitrum ex aqua haustum.
Cichorium deuoratum.
Sinapis quoquo modo sumpta.

Nasturtium. Raphanus. Cæpa. Allium.	cum uino sumpta.

MATTHIOLI.

Theriaca.
Mithridatis antidotum.
Antidotum nostrum magnum.
Piper longum insumptum.
Pistacia largius deuorata.
Meracum à uomitu potum.

Absinthium. Castoreum. Ruta. Lauri bacce & folia. Defrutum. Vrticæ semen. Cardamomũ.	ex meraceo hausta.

DIOSCORIDIS.

Ad aconitum.

Leporinum. Hædinum. Vitulinum.	coagulum ex uino potum.

Chamæpy

Chamæpytios decoctum haustum.
Scoria ferri ex aceto mulſo ſumpta.

Origani.
Rutę.
Marrubii.
Abſinthii.
} decoctum cum uino abſinthite potum.

Sedum maius.
Abrotanum.
Chamælea.
Aiuga.
} ex uino abſinthite pota.

Opobalſamum drachmæ pondere ex melle, uel lacte cum caſtoreo pipere, & ruta equis ponderibus ex uino potum.

Vinum in quo aurũ, argentum, ferrũ ve candens reſtinctum fuerit potum.

Gallinę ius ex lixiuio, & uino paratum epotum.

Bubularum carnium præpinguia iura cum uino ſumpta.

MATTHIOLI.

Eryngii radix ex ranarum comeſtibilium uel anſerino iure pota.

Lemnia ſphragis duarum drachmarum pondere ex calida aqua pota, & uomitione reddita.

Theriaca Andromachi a uomitu hauſta ex uino in quo gentiana incocta fuerit.

Antidotum

Antidotum nostrum magnum in præfa tione sexti libri descriptum, deuoratum, aut ex uino haustum.

MATTHIOLI.

Ad napellum.

Lapidis Bezabardici septem grana ex al bo meraco.
Napi, aut rapi semen potum.
Butyrum bubulum coctum, & sæpe, ac large cum uino sumptum.
Glandium putaminum decoctum ex uino, epotum.
Cianabari. Cinnabari.] puluis insumptus.
Moscus. Ambarum.] per sese, & cũ lemina terra ex uino hausta.
Capparis radices contritæ & epotæ.
Mus qui in napelli ipsius radices depascitur siccatus, & in puluere ebibitus.
Antidotum è muscis napelli flores depascentibus uide libri sexti Napelli commentarium.
Smeragdus in puluerem tritus duarum drachmarum pondere haustus.
Oleum nostrum de scorpionibus cordi, arteriis, atq; naribus replicatis sæpe uicibus inunctum.
Puluis Serenis. Principis Ferdinandi Archiducis Austriæ, quo nonnullos, qui napellum

napellum ſumpſerunt ſanatos uidimus.

DIOSCORIDIS.

Ad taxum.

Acetum calidum potum.
Simplia omnia quę cicutæ reſiſtunt.

MATTHIOLI.

Medicamenta omnia ad cicuta facientia.
Theriaca Andoromachi.
Antidotum noſtrum magnum in præfatione libri ſexti deſcriptum.

DIOSCORIDIS.

Ad toxicum.

Sanguis. { Hircinus. Caprillus. Leporinus. Ceruinus. Caninus } frixus, & in cibis ſumptus.

Galbanum cum myrrha ex uino potũ.
Quinquefolii radix hauſta.

Roboris. Fagi. Ilicis. | cortex tritus ex lacte hauſtus.

Cotonea

Cotonea mala deuorata aut cum pule-
gio,& aqua bibita.
Amomum.] ex uino epotum.
Carpobalſamum.

MATTHIOLI.

Lapis Bezahar octo granorum ponde-
re ex uino hauſtus.
Napi,aut rapi ſemen potum.
Tormentillę radix ſumpta.
Glandium omphacides ſiue putamina
ex lacte hauſta .
Malorum cydoniorum uinum potum.
Cubebæ deuoratæ .

DIOSCORIDIS.

Ad opium & corniculatum papauer.

Mel ex roſaceo calido bibitum.
Origanum cum paſſo aut oximelite
hauſtum.
Aliſinatis radix duarum drachmarum
pondere ex uino pota.
Acetum bibitum, & uomitu redditum.
Sal cum oxymelite ſumptum.
Meracium uinum cum abſinthio, &
cinnamomo hauſtum.
Nitrum ex aqua potui datum.
Origanum cum lixiuio aut paſſo potũ.

Rutæ

Rutæ ſyluestris ſemen cum pipere,& panace,ex uino ſumptum.
Piper cum caſtoreo ex aceto mulſo uel cum ſatureiæ,aut origani decocto ex uino bibitum.
Pinguia iura in potu ſumpta cum uino, aut paſſo.
Oſsium medulla ex oleo epota.

MATTHIOLI.

Artemiſia recens deuorata, aut foliorū ſuccus hauſtus.
Quinta eſſentia noſtra cap.de uino deſcripta.
Laſerpitii lachryma epota.
Caſtoreum ebibitum.
Theriaca ſagzanea deuorata.
Mithridatis antidotum ex uino potum.
Moſchum } olfactum.
Ambarum. }
Ellebori albi puluis naribus inditus.
Sulphuris ſuffitus.

DIOSCORIDIS.

Ad cicutam.

Abſinthium ex uino bibitum.
Origanum cum paſſo aut oxymelite potum.
Acetum epotum, & uomitu reiectum.

Meracum uinum largius epotum,& per interualla repetitum.
Lac tum bubulum , tum aſininum epotum.
Caſtoreum cum ruta,& mentha ex uino ſumptum.

Amomi. Cardamomi. Styracis.	Vncia pota.

Piper cũ urticæ ſemine ex uino hauſtũ.
Lauri folia potui data.
Laſer ex oleo,uel paſſo potum.
Paſſum per ſe largius epotum.

MATTHIOLI.

Apii ſemen ex uino potum.
Iridis radix potui data.
Seſeli Maſsilienſe ebibitum.
Nitrum ex copioſiore aqua epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad ixiam.

Abſinthium ex uino bibitum.
Origanum ex uino potum.
Acetum potum,uomitumq́; reiectum.
Rutæ ſylueſtris ſemen epotum.
Tragorigani decoctum hauſtum.
Reſina terebinthina deuorata.
Nardus Indica potui data.

Caſtoreum.

Castoreum.
Laserpitium. } oboli pondere sumptũ.

Nuces iuglandes cum resina,castoreo,& ruta', tritæ , ita ut singula drachmæ pondus ęquent ex uino haustę.

Chamęleæ.
Thapsiæ.
Absinthii. } succus scillici pondere ex aqua mulsa haustus.

MATTHIOLI.

Theriaca Andromachi.
Mithridatis anti dotum.] ex absinthii põtici deco ctopota.

Saccharum è floribus borraginis , bugloſſive paratũ,additis corallio,mar garitis,moscho,ambaro, & precioso rum lapidum fragmentis.

Rosacenm cum aceto sincipiti illitum.

Thlaspi semen potum.

Betę succus ebibitus.

Triticeæ ptisanæ cremor ex passo pot⁹.

Absinthii dilutum potum.

Nitrum ex mulso haustum.

La c recenter mulsum a uomitu copioso epotum .

DIOSCORIDIS.

Ad coriandrum.

Merum per sese uel ex absinthio potũ.

O leum epotum.

Oua in oleo exinanita, & ex muria liquefacta deuorata.
Muria epota.
Passum ex lixiuio assumptum.
Gallinarum, & anserum ius copiose salsum, haustum.

MATTHIOLI.

Theriaca ex mero pota.
Vincetoxici radices potui datę.
Diamoschum.] in potionibus.
Diambarum.]

DIOSCORIDIS.

Ad psyllium.

Simplicia omnia quæ coriandro aduersantur.

MATTHIOLI.

Theriaca hausta.
Vincetoxicum ebibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad herbam sardoniam.

Aqua mulsa liberalius pota.
Lac affatim ebibitum.

Aqua calida fotu adhibita, Quinetiam, & oleum.

MATTHIOLI.

Vinum dulce potum ad ebrietatem usq; ut inde dormiant affecti.
Castorium e dulci uino potum.
Melissophylli succus ex aceto sumptus.

Oleum de { Lilio. Castoreo. Vermibus. Costo. Hyperico. } Occipitio, ceruici, & spinali medullę illitū.

Vnguentum. { Vulpinum Aragon Agripæ. } eodem modo usurpatum.

DIOSCORIDIS.

Ad mandragoram.

Aqua mulsa copiosè pota, & uomitu reiecta.
Nitrum cum absinthio ex dulci uino aut passo sumptum.
Rosaceum cum aceto capiti persusum.
Eupatorium.

Piper. Sinapi. Castorium Ruta. } ex aceto trita, & ad olfaciendum data.

Lucernarum extinctarum fumus olfactus.

MATTHIOLI.

Coriandri semen } ex aqua calida
Pulegium. } potum.
Origanum ex frigida ebibitum.
Veratri albi puluis naribus inditus.
Cantharides ex fermento occipitio adalligatæ.

DIOSCORIDIS.

Ad fungos malos.

Fimus gallinæ cum aceto bibitus.
Mel ex rosaceo calido potum.
Raphanus deuoratus, uel potui datus.
Absinthium cum aceto ebibitum.
Melissophylli folia cum nitro epota.
Lixiuium sarmenticii cineris ex acida muria potum.
Stureia feruefacta, haustaq;.
Origani iusculum potui datum.
Acetum calidum potum, & uomitu reiectum.
Atramentum sutorium ex aqua potũ.
Sal cum oxymelite bibitum.
Pyrastri folia pota, deuorataq;.
Oua gallinacea cũ aristolochiæ drachma ex posca deuorata.

Panacis radix, & ſemen ex uino pota.
Fęx uini cremata ex aqua bibita.
Sinapis hauſta.
Naſturtium comeſtum.

MATTHIOLI.

Myrti frondes cum baccarum ſemine tritę & inſumptæ.
Braſsicæ ſuccus potus.
Porrum ſub cineribus coctum hauſtum uel comeſtum.
Pyri ſylueſtris cinis potus, Quin & ligni ramenta.
Pyra ſylueſtria deuorata aut cum ipſis fungis elixa.
Quinta eſſentia noſtra pota.
Raphani domeſtici ſuccus epotus.
Rutę folia deuorata.
Origani puluis ſumptus.
Mel deglutitum.
Theriaca ex acerrimo aceto pota.
Vinum generoſum in quo piper confer buerit hauſtum.
Allium crudum deuoratum.
Murium ſtercus ex uino potum.
Oleum cum anatis adipe clyſtere infuſum.
Ricinum oleum uentri illitum.
Scammonium ultimo loco potum.
Diapipereos, aut diacyminum, aut diagalanga, aut diamoſchum inſumpta.

DIOSCORIDIS.

Ad gypſum.

Origanum cum paſſo, aut oximelite potum.
Maluę decoctum potum. quin & toto corpori inſperſum.
Oleum bibitum.
Aqua, mulſa epota.
Caricarum decoctum hauſtum.
Lixiuium è ficulneo, aut ſarmentitio cinere paratum cum uino copioſiore hauſtum.
Origanum cum lixiuio, aut aceto aut paſſo ſumptum, Quinetiam & thymum.
Simplicia omnia quæ fungis reſiſtunt.

MATTHIOLI.

Antidota omnia quæ cerusſę, & fungorum noxæ opitulantur.
Maluæ althęæ, fœnogræci, & lini ſeminis decoctum potum.
Aqua egelida cum butyro pota, & uomitione reiecta.
Mithridatis antidotum ex meraco duarum drachmarum pondere à uomitu ſumptum.

DIOSCORIDIS.

Ad cerussam.

Amaracinum.] oleum potum.
Irinum.
Vlmi liquor epotus.
Persicorum nuclei ex ptisana poti.
Caricarum. | decoctum haustum.
Maluarum.
Lac calidum bibitum.
Sesamum tritum ex uino sumptum.
Lixiuium ex sarmentitio cinere potum.
Columbina oua cum thure hausta.

MATTHIOLI.

Scammonium ex mulsa aqua potum.
Medicamenta quę suapte natura urinā pellunt.
Oleum lilinum ex hydromelite potum & uomitione redditum.
Atriplicis, rapiq; semen ex mulso potum & uomitu reiectum.
Brassicæ decoctum absque sale cū oleo infusum.
Theriaca.
Mithridatis antidotum.
Vinum album meracum liberalius haustum.

MATTHIOLI.

Ad arſenicum ſublimatum.

Butyrum frequenter ſumptum, frequenterq; reiectum.
Aſininum lac potum.
Rapi ſemen ebibitum.
Mucago ex pſyllii, maluæ, & cydoniorũ ſemine parata, & pota.
Amygdalinum oleum potum.
Pinguium gallinarum ius copioſè hauſtum.
Cryſtallum in tenuiſsimum puluerem tritum drachmæ põdere dulci amygdalino oleo epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad argenti ſpumam.

Hormini ſylueſtris ſemen potum.

Myrrha.
Abſinthium.
Hyſſopum.
Apii ſemen.
Piper
Liguſtri flores.
} ex uino hauſta.

Palumborum aridum fimum cum nardo ex uino ſumptum.

MATTHIOLI.

Butyrum cum mulſa potum, & uomitione

tione reiectum.
Gallinarum & anatum adeps ex hydro melite potus, & uomitu redditus.
Amygdalinum oleum copiose potum.
Hydromel clystere infusum.
Apii succus uentriculo inunctus.
Butyrum uentri illitum.
Lathyris semen duarum drachmarum pondere haustum.

DIOSCORIDIS.

Ad argentum uiuum.

Lac copiose potum.
Simplicia omnia quæ faciunt ad argenti spumam.

MATTHIOLI.

Lac bubulum cum suo butyro potum.
Amygdalinum oleum ebibitum.
Aurum in puluerem subtiliter tritum haustum.

MATTHIOLI.

Ad argentum uiuum sublimatum, præcipitatumq́; & cinnabarim.

Lac bubulum cum suo butyro potum-

& uomitione redditum.
Antidota omnia quæ ad cantharidum noxam faciunt.

DIOSCORIDIS.

Ad calcem, sandaracham, & auripigmentum.

Lac ex aqua mulsa potum, & uomitu reiectum.
Carnium iura pinguia hausta.
Altheę. | Maluæ. — decoctum ad spissitudinem redactum epotum.
Tragi herbæ semen potum.
Seminis lini decoctum potui datum.
Orizę decoctum haustum.

MATTHIOLI.

Lac abunde potum.
Butyrum | Ius carnium pinguium. | Animalium pinguedines. | Medicamenta aluum lubricantia. — copiosè epota.
Seminis Maluæ | Althæę | Psyllii | Lini | Fœnugræci — mucagines.
Antidota omnia, quę ad cantharidum noxam faciunt.

MATTHIOLI.

Ad anacardia.

Oleum { Amygdalinum dulce / E pineis nucibus / Enucibus Indicis / E papaueris ſemine } glacie refrigerata & epota
Butyrum crudum recens.
Bubulum,ouillumq; lac
Violaceum oleum.
Hordeacea ptiſſana
Pinguium carnium ius } copiosè ſumpta.
Suillus,& anſerius adeps
Cerebrum tã quadrupedũ quàm uolatilium.
Oſſium medulla.

MATTHIOLI.

Ad ſtaphidam agriam.

Amygdalarum dulcium oleum admiſto copioſo hydromelite.
Medicamenta omnia quæ cantharidum noxæ aduerſantur.
Theriaca Andromachi pota.
Mithridatis antidotum.
Antidotum noſtrum in lib.6. præfatione deſcriptum.

MATTHIOLI.

Bd ſcyllam malam.

Lac in quó calybs candens extinctus fuerit, epotum.

Ouorum uitelli in aceto decocti deuorati.

Carnium pinguium iura pota.

Butyrum crudum, ac recens copiosè ſumptum.

Extrema iuuenum quadrupedum membra elixa, & deuorata.

MATTHIOLI.

Ad flammulam.

Bubulum lac a uomitu, & clyſtere epotum.

Oleum	Amigdaliũ dulce	Epotum
	E pineis nucleis	
	Papaueris ſemine	
	Ex indica nuce	

Semiuis.	Lini	ſpiſſamenta ſumpta
	Maluæ	
	Althææ	
	Pſyllii	
	Cydoniorũ	

Pinguia carnium iura hauſta

Halicachabi baccæ deuoratæ.

MATTHIOLI.

Ad urticæ ſemen.

Medicamenta omnia quæ ſcyllæ noxæ reſiſtunt.
Malorum cydoniorum ſemina contuſa, & ex calida aqua epota.

MATTHIOLI.

Ad dracunculi ſemen.

Butyrum crudum recens hauſtum
Hordeaceæ farinę pulticula additis ſaccharo, penidiis, amygdalino oleo, aut recenti butyro deuorata.
Pinguia carnium iura hauſta.

MATTHIOLI.

Ad rhododendrum.

Fęnugræci decoctum potum.
Dactili deuorati.
Viticis ſemen aut folia aut eorum decoctum epotum.
Caricæ ex melle aut iulapio ſumptæ
Defrutum potum.
Pinguia omnia deuorata.
Diacaſtoreum potum duarum drachmarum pondere.

Iuniperi baccæ pari pondere potæ.

MATTHIOLI.

Ad azadaracht.

Theriaca Andromachi }
Mithridatis antidotum } ex uino hau-
Antidotum nostrum. } sta.

Medicamenta omnia quæ nerio conueniunt.

MATTHIOLI.

Ad uomicas nuces.

Butyrum a uomitu copiosè deuoratum.

Vinum meracum copiosum addito pipere, pyrethro, lauri baccis, cinnamomo, & castoreo à uomitu epotum.

Ea omnia quæ opii noxam superant.

MATTHIOLI.

Ad sanguinem menstruum.

Margaritæ drachmæ pondere ex aqua melissophylli potæ.

Balneum tepentis aquæ.

Theriaca andromachi drachmę pōdere ex fumariæ aqua quotidie hausta.

Viperei pastilli scrupuli pondere epoti.

MATTHIOLI.

Ad fel leopardi.

Antidota quæ napello epoto, & uipereis morsibus auxiliantur.

Antidotus Auicennæ è lemnia terra. Vide lib.6.com.de taurino sanguine.

MATTHIOLI.

Ad uipereum fel.

Butyrum decoctum potum
Theriaca Andromachi
Mithridatis antidotum
Viperei pastilli.
Antidotum nostrum.
Moschum
Diamoschum
Ambarum
Diaambarum.
} à uomitu sũpta.

Oleum nostrum de scorpionibus, cordi & arteriis sæpe inunctum.

Quinta essentia nostra lib.6.in prefatione descripta.

MATTHIOLI.

Ad canis piscis fel

Butyrum bubulum cum gentianæ radice,

dice,cinnamomo,& leporis coagulo epotum.
Oleum odoratum quodlibet corpori uniuerſo illitum.

MATTHIOLI.

Ad cati cerebrum.

Terra lemnia ex oleo pota, & uomitione reiecta ſemel in ſeptimana.
Diamoſchum quotidie ſumptum horis quatuor ante cibum.
Moſchum per ſeſe ſemiſcrupuli pōdere ex uino pluries epotum.

MATTHIOLI.

Ad uenenum caudæ cerui.

Butyrum bubulum potum,& uomitione reiectum.
Smeragdi puluis ſemiſcrupuli pōdere à uomitu ex uino epotus.
Piſtacia,& pōticæ nuces in cibis largius deuoratæ.
Oleum è citri ſemine preſſum toti corpori illitum.
Oleum noſtrum de ſcorpionibus cordi & arteriis inunctum.
Antidotum noſtrum magnum in præfatione lib. 6. deſcriptum.

MATTHIOLI.

Ad quadrupedum quorumcunq; ſudorem.

Butyrum ſiue oleum potum, & uomitione reiectum.
Vinum cum roſaceo a citata uomitione epotum.
Rhabarbarum ſemidrachmæ pondere ſumptum addito foſsitii ſalis momento.
Theriaca ex terra lemnia Auicennę.

MATTHIOLI.

Ad caſtorenm malum.

Butyrum bubulum Aqua mulſa	pota & uomitione reiecta.
Diamoron Limonum ſuccus Citri mali ſuccus	à uomitu cum ſaccharo potus.

Coriandri ſemen toſtum duarum drachmarum pondere hauſtum.

MATTHIOLI.

Ad plumbi ſcobem.

Antidota omnia quæ ad argenti ſpumam faciunt.

MAT-

MATTHIOLI.

Ad ferri ſcobem, & ſcoriam

Lac recenter mulſum epotum.
Medicamenta ualenter aluum ſoluentia ab epoto lacte ſumpta.
Butyrum tam diu datum quouſq; inteſtinorum dolores cedant.

MATTHIOLI.

Ad lapidem magnetem.

Auri ſcobes in tenuiſſimum puluerem trita, & epota.
Smeragdi puluis potus nouem diebus.
Lac, & amygdalinum oleum clyſtere infuſum.

MATTHIOLI.

Ad æris ſquamam

Mulſa pota, & uomitione reiecta.
Balneũ ex hyrcorum capita & cochlearum iure paratum.
Menthæ ſuccus potui datus.
Roſaceum calidum uentriculo inunctum.
Acori radices trium drachmarum pondere bibitæ.

Lemnia terra drachmæ pondere ex uino hausta.

Corallium rubrum drachmarum duarũ pondere ex uino ebibitum.

MATTHIOLI.

Ad æruginem.

Medicamenta, & antidota omnia quæ ad æris squamam conferunt.

MATTHIOLI.

Ad risagallum.

Medicamenta,& antidota omnia quę argenti uiui sublimati,arsenici, & æruginis noxæ aduersantur.

Amygdalinũ oleum toti corpori illitũ.

Violaceum iulapium ex ptissana hordeacea epotum.

Oleum è pineis nucleis, & Indica nuce pressum selibrę pondere potum.

Antidota omnia, quę cantharidibus cõueniunt.

MATTHIOLI.

Ad elleborum album.

Mulsa cum butyro pota,& uomitione reiecta

Nym-

Nympheæ flores duarum drachmarum pondere potæ.
Theriaca Andromachi.

MATTHIOLI.

Ad elleborum nigrum.

Abſinthium uino potum.
Aniſi ſemen ebibitum.
Nardus Indica unà cum caſtoreo pota

Caſeus recens. Mel. Butyrum. Pinguia. Paſſum.	in cibis ſumpta.

Lemnia terra hauſta.
Theriaca Andromachi.

MATTHIOLI.

Ad euphorbium.

Butyrum hauſtum.
Oleum amygdalinum.
Pinguia omnia.

Aqua	Solani hortenſis Violarum Nympheæ	epota
Seminis	Maluæ Altheæ Pſyllii	mucago pota

Cydo-

|Cydoniorũ malorũ|
|Lini|
ac acidum.
Caphura ex aqua rosacea bibita.
Punicorum malorum uinũ.]

Anguria	glacie refri gerata & in sumpta.
Cucumis	
Cucurbita	
Malorum acidorum succus	
Ptissana hordeacea	

Citri semen ex uino helenii potum.

MATTHIOLI.

Ad turpetum, & tithymalos.

Antidota omnia quæ ad euphorbium faciunt.
Theriaca Andromachi ex uino pota in quo Cretense dictamnum incoctum fuerit.
Mumia sepulchrorum drachmæ pondere ex meraco hausta.

MATTHIOLI.

Ad scamonium.

Lac a quo demptum fuerit butyrum epotum.
Cotoneorum malorum succus ebibitus.

Ribis

Rhis ſuccus epotus.
Ribis uulgaris uinum hauſtum.

MATTHIOLI.

Ad colocinthydem.

Antidota omnia ad Euphorbium facien-
tia.
Bubulum lac,& butyrum recens potum
Lemnia terra frequenter pota.
Smeragdi puluis pluries hauſtus.
Theriaca Andromachi deuorata.

MATTHIOLI.

Ad cyclaminum.

Lauri baccæ duarum drachmarum pon-
dere potæ
Gentiana hauſta
Nigrum piper in potu ſumptum.
Theriaca
Lemnia terra.

MATTHIOLI.

Ad thymelæam.& chamelæam

Antidota omnia quæ ad euphorbium
faciunt.
Theriaca Andromachi.

Lemni-

Lemnia terra
Rosaceum serapium ex hordei ptissana epotnm.
Origanum tostum potum.

MATTHIOLI.

Ad bryoniam.

Antidota omnia, quę ad euphorbium conueniunt.
Theriaca ex uino hausta in quo helenium incoctum fuerit.

MATTHIOLI.

Ad elaterium.

Theriaca Andromachi ex baccarũ lauri decocto, aut melle drachmarũ duarum pondere pota.
Menthæ succus haustus.

MATTHIOLI.

Ad aquam frigidam.

Piper epotum.
Creticum uinum ebibitum.
Antidotum nostrum.
Quinta essentia nostra.

MATTHIOLI.

Ad uini læsiones.

Vomitus excitatio
Brassicæ succus haustus.
Acetum testiculis adhibitum.

MATTHIOLI.

Ad carnes, & pisces refrigeratos.

Ea quæ ad maleficos fungos ualent.
Vini optimi, & odorati potus admisto cydoniorum succo.
Lemnia terra cum agallocho, & mastiche hausta

SIMPLICIVM MEDICAMENTORVM FACVLTATES, QVAE CORPORI DECOrem præſtant ex Dioſcoride

Decoris.

DIOSCORIDIS.

Ad alopeciam.

MYRRHA cum ladano & uino myrteo illita.

Harundinum corticũ cinis ex aceto inunctus.

Ladanum cum uino, & myrteo oleo admotum.

Myrti baccarum ſuccus illitus

Nucum Iuglãdium putamen combuſtũ, tritumq́;, & impoſitum.

Nucum auellanarũ crematarum cinis ex urſino adipe perunctus.

Erinacei terreſtris corii cinis ex liquida pice illitus.

Murium ſtercus combuſtum ex aceto.
Vrſinus adeps illitus.
Caprarum fimus ex aceto.
Raphanus tritus ex loliacea farina ad-
motus.
Baſsica cum ſale confricata.
Betæ recentia folia cruda illita.
Aſphodeli radicum cinis impoſitus.
Cæpa confricata.
Allii cinis ex melle illitus.
Sinapi illitum.
Naſturtium confricatum.
Cyclamini ſuccus inunctus.
Ranunculi folia, & radices illitæ, parto
temporis ſpatio.
Aloe ex uino.
Abrotani cinis ex raphani ſucco, aut c
cino oleo.
Laſerpitii liquor cum pipere ex aceto.
Nympheę radix ex pice.
Cynogloſſæ folia ex uetere ſuillo adi
pe.
Adiantum illitum cum ſaſino aut myr
tino oleo, aut hyſſodo, aut uino.
Thapſiæ ſuccus inunctus.
Rubigo ferri illita.
Sandaracha ex reſina.
Alcyonium tritum exuſtum inunctu
Cotes naxia illita.
Hippocampi cremati cinis ex liquida p
ce, aut axungia, aut amaracino u
guento.

Caprarum

Caprarum ungularum cinis ex aceto in unctus.

MATTHIOLI.

Conorum cupressi,& mulorum unguiũ cinis oleo myrtino exceptus, & illitus.
Vlmi radicum decoctarum mucago illita.
Persici nuclei contusi.
Abrotoni cinis cum oleo raphanino aut sicyonio illitus.
Lilii radix ex adipe & oleo.
Oleum e colocynthide illitum.

MATTHIOLI.

Ad capillorum defluuium.

Conorum cupresi,& mulorum unguiũ cinis ex myrtino oleo illitus.
Vlmorum radicum mucago illita.
Humor defluens è medulla dissectæ tiliæ.
Ladanum inunctum
Syluestris oliuæ oleum.
Rhois foliorum decoctum ex lixiuio paratum.
Viperinæ senectæ cinis inspersus.
Murium stercus ex aceto illitum.
Cæpa affricta.

Abrotani cinis cum oleo ueteri, aut len-
tiſcino inunctus.
Oleum è colocynthide illitum.
Myrti baccarum uinum illitum.
Myrobalana omnia, & præſertim flaua
quouis modo uſurpata.

DIOSCORIDIS.

Ad pilos auellendos.

Oleum in quo decocta fuerit ſcolopen-
dra marina inunctum.
Lepus marinus per ſe, & cum marina ur-
tica tritus, & appoſitus.
Salamandræ cinis ex oleo.
Hederæ lachrima illita.
Dryopteris radix trita, & poſt ſudorem
inuncta.
Aqua è uiridibus uitium ſarmẽtis igne
incenſis emanans admota.
Auripigmentum illitum.
Cyperus Babilonicus illitus.

MATTHIOLI.

Ad pilos retardandos.

Oleum hyoſcyaminum
Cicutæ ſuccus } inuncta.
Hyoſcyami ſuccus

DIOSCORIDIS.

Ad capitis furfures.

Salicis foliorum, & corticis decoctum in lotionibus.
Myrti baccaum ſuccus illitus.
Fel taurinum cum nitro, & cimolia inunctum.
Humana urina inueterata admota.
Adiantum in lixiuio decoctum.
Fęnumgræcum in lotionibus.
Malua ex urina humana.
Betæ decoctum admotum
Allii cinis ex melle
Bulbi cum cremato nitro illiti.
Lilii cremata radix ex melle peruncta.
Alumen cum eruo ex pice.

MATTHIOLI.

Euonymi baccę in lixiuino.
Syluestris oliuę oleum.
Pomata illita.
Oleum amygdalarum amararum.
Lupini farina confricata.

DIOSCORIDIS.

Ad rufandos capillos.

Liguſtri folia trita, & in radiculæ ſucco

macerata, & illita.
Lycium illitum.
Loti ligni decoctũ in lotionib⁹ admotũ
Vini fęx cremata ex lentiſcino oleo tota nocte illita.

MATTHIOLI.

Ad criſpandos capillos.

Aſphodeli radices deraſo capiti affrictę
Caſtanearum echinorum cinis deraſo capiti ex melle illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad denigrandos capillos.

Cupreſſi folia trita ex aceto adhibita.
Rhois decoctum admotum.
Mori folia trita ex aceto impoſita
Gallæ aceto aut aqua maceratæ illitæ.
Palmæ corticis decoctum admotum, & ſubinde deterſum.
Myrti foliorũ decoctum in lotionibus.
Acaciæ ſuccus illitus.
Ilignæ radicis cortex ex aqua coctus do nec mollitus contabeſcat, tota nocte illitus.
Hederæ corymbi illiti.
Saluię decoctum ſæpius inſperſum.
Rubi folia admota.

Sory illitum.

MATTHIOLI.

Eruinæ siliquæ priusquã indurescãt aut cũ sale suisq; foliis contritæ & illitę.
Oleum è colocyntidis fructu illitum.
Ophrys in capitis perfusionibus addita.

DIOSCORIDIS.

Ad pediculos & lendes necandos.

Cedria illita.
Myricę decoctum perfusum.
Mel inunctum capiti.
Betæ decoctum perfusum.
Allium cum origani decoctum potum.
Hederæ lachryma illita.
Staphis agria admota.
Sandaracha ex oleo inuncta.
Alumen ex aqua.

MATTHIOLI.

Euonymi baccæ in lixiuio coctæ.
Hederæ gummi illitum.
Hyssopum cum oleo inunctum.
Albi ueratri radix in lixiuio decocta
Argentum uiuum extinctum,& cum butyro inunctum.

Piper in puluerem tritum,& ex saliua il litum.

DIOSCORIDIS.

Ad prohibendam solis adustionem.

Albumen oui inunctum.
Cyclamini succus inunctus.

MATTHIOLI.

Meloponis. }
Augurię. } pulpa illita.

Seminis. [Maluæ / Althęæ / Psyllii / Cydoniorũ malorum] mucago illita ex recenti butyro.

Vlmi folliculorum liquor inunctus.
Vuæ præmaturæ succus illitus.

MATTHIOLI.

Ad remorandam canitiem

Syluestris oliuæ oleum inunctum.

DIOSCORIDIS.

Ad faciei nitorem

Vlmi liquor in folliculis cõtẽtus illitus

Masti-

Mastiche illita.
Lupinorum farina illita
Raparum sylueſtrium ſemen admotum
Peponis ſuccus cum eius ſemine, & farina in ſole ſiccatus, & inunctus.
Polygonatum illitum.
Glans unguentaria ex urina illita.
Ricini ſemen impoſitum.
Vitis syluestris acini illiti.
Argenti ſpuma elota inuncta.
Alcyonium primum, & ſecundum admotum.
Chia terra impoſita.
Crocodili terreſtris fimus illitus.

MATTHIOLI.

Caphura cirumlitionibus addita.
Eadem cumchryſocolla trita,& ex melle illita.
E limoniorum ſucco ſtillatitia aqua illita.
Cochlearum terreſtriū ſtillatitia aqua illita.
Fabacea farina admota.
Aqua ſtillatitia ex phaſiolis, & quibuſdam aliis,uide in phaſiolorum commentario lib.2.cap.101.
Lupini decoctum perfuſum.
Aqua ſtillatitia ex melopeponibus & aliis multis uide li.2.ca.128.in cōm.

Ari radicum ſtillatitia aqua, uel earum ſuccus inſolatus, & cum eiuſdem ari ſtillatitia aqua illitus.
Primulæueris florum ſuccus illitus.
Verbaſci florum, & polygonati radicum dilutum per elambicum diſtillatum

DIOSCORIDIS.

Ad colorem conciliandum.

Cicer in cibis ſumptum.
Agaricum drachmæ pondere potum.
Hyſſopum manducatum bibitumve.
Chia terra illita.
Ceraſi gummi illitum.
Caricæ in cibis ſumptę.

MATTHIOLI.

Ad puſtulas ſanguineas.

Caphura uncię pondere cum pari ſulphuris portione trita, additis myrrhę, thuriſq; cuiuſque quaternis drachmis,& aquę roſarum libra in uitreo uaſe per dies decem inſolata, & deinde illita.

Fraxini

Fraxini ſtillatitia aqua.
Tamarindorum pulpa deuorata frequenter.
Vinum e fragis illitum.
Verbaſci florum ſtillatitia aqua addito caphuræ momento.

DIOSCORIDIS.

Ad faciem derugandam.

Cacaliæ grana poſt excuſſum florem prodeuntia trita, & cum cerato illita.
Bryonię radix cum eruo, creta chia, & fœnogræco illita.
Chia terra admota.

MATTHIOLI.

Myrrhæ oleum frequenter illitum.
Myrrha ſuffita ex candenti patella.
Conorum pineorum recentium ſtillatitia aqua faciei admota.
Ari radicum ſtillatitia aqua illita uel inſolatus ex radicibus ſuccus.
Primulæ ueris florum ſuccus illitus.
Verbaſci florum, & polygonati radicum ſtillatitia aqua addito limonio ſucco.

DIOSCORIDIS.

Ad cutis uitia in facie.

Sabinæ decoctum perfusum.
Conchulæ Indicæ cinis admotus.
Glans unguentaria trita ex urina.
Cancrorum fluuiatilium cinis illitus.
Narcissi radix cum semine urticæ ex aceto.
Ricini semen admotum.
Vitis syluestris acini illiti.
Cinnamomum ex melle.
Costi radix cum aqua uel melle illita.
Bryoniæ radix per se, & cum eruo, creta chia,& fœnogreco admota.
Alcyoniũ primũ,& secũdum impositũ.

MATTHIOLI.

Resinę laricеæ,aut terebinthinæ stillatitia aqua, addito oleo e uini fæce parato.
Pomata illita.
Aqua e succo limoniorum parata uitreo alembico.
Oleum ex ouorum uitellis.
Oleum e tritico.
Auenæ farina in aceto decocta.
Fabacea farina.
Lupini decoctum affusum.
Rapi syluestris semen illitum.

Lapa-

Lapathi acuti aqua ſtillatitia, & quorun dam aliorum, vide lib.2. cap.108.in comment.
Erucæ ſemen cum melle inunctum.
Sinapi aqua ſubactum,& cuti affrictum.
Dracunculi radix contuſa, & illita.
Boni Henrici ſuccus cum aceto illitus.
Ari radics ſtillatitia aqua uel inſolatus earum ſuccus illitus.
Gentianæ ſtillatitia aqua illita.
Pſeudomelanthii ſemen in farinam tritum,& melle illitum.
Scabioſę ſuccus cum chryſocollæ farina,& caphuræ momento illitus.
Vinum quod è fragis elicitur.
Primulæ ueris florum ſuccus illitus.
Verbaſci florum ſtillatitia aqua.
Lupuli florum, & folliculorum decoctum epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad ionthos, & varos.

Myrrha illita cum melle & caſsia odorata.
Porri folia cum rhoe obſoniorum,admota.
Cæpæ ſuccus cum ſale appoſitus.
Bulbi per ſe,& ex oui uitello.
Pulegium ex cera.
Sory ex aqua.

Alcyonium

Alcyonium primum, & ſecundum admotum.

MATTHIOLI.

Aqua è ſucco limoniorum uitreo alembico parata.
Aqua e lapathi acuti radicibus & aliis nonnullis parata, uide lib. 2 . cap. 108. in comment.
Centaurii maioris decoctum adhibitũ.
Scabioſæ ſuccus cum chryſocollæ farina & caphurę momento illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad cutis faciei uitia a ſole contracta.

Iridis Illyricæ radix cum elleboro admota.
Cinnamomum ex melle.
Coſti radix cum aqua, uel melle illita.
Amygdalę amaræ radicum tritarum decoctum adhibitum.
Fici lac inunctum.
Cochlearum tum caro, tum teſta ſimul cremata & melle.
Leporinus ſanguis inunctus.
Sepię crematę cinis admotus.

Lini ſemen illitum.
Orobi farina impoſita.
Siſymbrium inunctum.
Bulbi cremati cum alcyonio impoſiti.
Hederæ decocta folia ex uino.
Chamæleonis nigri radix.
Alyſſum conciſum ex melle.
Melia terra inuncta.
Cyclamini ſuccus illitus.

MATTHIOLI.

Thus cum lacte illitum.
Melopeponum. } pulpa illita.
Anguriæ. }
Vuę immaturæ ſuccus ex lacte humano illitus.

DIOSCORIDIS.

Ad lentigines delendas.

Iridis Illiricæ radix cum albo ueratro admota.
Caſsia ex melle illita.
Sanguis leporinus calens inunctus.
Tritici farina ex aceto mulſo.
Raphanus cum loliacea farina admotus.
Braſsicæ ſemen inſperſum.
Syſymbrium tritum, & impoſitum.
Allii cinis ex melle.

Dracunculi maioris radix ex melle.
Bulbi ex melle,& aceto.
Nigella confricata.
Galbanum cum nitro,& aceto.
Alyssum concisum ex melle.
Narcissi radix cum urticę semine ex aceto.
Ricini semen illitum.
Vitis syluestris acini liniti.
Bryoniæ radix cum eruo, fœnogręco & creta chia.
Adarces imposita.

MATTHIOLI.

Laricеæ resinę stillatitia aqua addito oleo ex uini fæce parato.
Nux myristica illita.
Mustellæ fel ex melle, & ari farina illitum.
Oleum ex ouorum uitellis.
Rapi syluestris semen.
Hordei farina ex aceto, & melle subacta.
Auenę farina in aceto decocta & illita.
Fœnogræci farina cum sulphure, & nitro apposita.
Fabacea farina.
Lupinorum decoctum affusum.
Sii succus illitus.
Aqua stillatitia è lapathi acuti radicibus,& aliorum nonnullis,uide lib.2. cap.

cap. 108. in commentario.
Melopeponum pulpa affricta.
Dracunculi radix illita.
Ari radix elixa cum fabacea farina defruto subacta.
Gentianæ stillatitia aqua illita.
Centaurii minoris succus aut decoctũ.
Menthæ grecæ succus illitus.
Pseudomelanthii seminis farina ex melle illita.
Securidacæ utriusq; seminis farina ex melle.
Scabiosæ succus cum chrysocolle farina, & caphure momento.
Xyridis succus illitus.
Verbasci florum stillatitia aqua.
Lupuli florum decoctum epotum.
Scrophæ lac perfusum, & plena manu illitum.

DIOSCORIDIS.

Ad næuos.

Alcyonium illitum.

MATTHIOLI.

Auenæ farina in aceto decocta, & illita.
Lupinorum decoctum affusum.
Centauri minoris decoctum.

Argenti ſpuma ex aceto, decocta, & illita.

DIOSCORIDIS.

Ad totius corporis nitorem.

Maſtiche inſperſa.
Vlmi liquor in folliculis concluſus illitus.
Butyrum inunctum.
Crocodili terreſtris fimum illitum
Peponis ſuccus cum eriui ſemine, & farina in ſole ſiccatus ex aqua.
Bryoniæ radix inuncta.
Cyclamini ſuccus inunctus.

MATTHIOLI.

Caphura illita.
Fabacea farina.
Aqua è uulnerato betulę caudice diſtillans illita.
Aqua è limoniorum ſucco parata uitreo alembico.
Fabarum ſtillatitia aqua, uide libr. 2. cap. 101. in comment.
Sinapi aqua ſubactum, & cuti affrictũ.
Ari radicum ſtillatitia aqua, uel inſolatus earum ſuccus.
Gentianę aqua ſtillatitia.
Verbaſci florum ſtillatitia aqua.

DIOS-

DIOSCORIDIS.

Ad cicatrices delendas.

Asininus adeps inunctus.
Fabarum farina cataplasmatis indita.
Ranunculi folia, & radices illitę.
Calamintha ex uino decocta admota.
Cucumeris syluestris radix trita, & insperſa.
Glans unguentaria cocta in aceto cum nitro adhibita.
Bryoniæ radix cum eruo, creta chia, & fœnogræco admota.
Chrysocolla illita.
Alcyoniũ primum, & ſecũdum inunctũ.

MATTHIOLI.

Erucę ſemen tritum cum felle bubulo illitum.
Ceruina medulla.
Opobalſamum.
Oleum myrrhę.
Oui recentis dum aſſatur ſudor.
Caphura cum chryſocolla trita, & medulla bubula illita.

DIOSCORIDIS.

Ad uitiligines.

Cochlearum terreſtrium teſtæ crematæ & illitæ.

Leporinus

Leporinus ſanguis inunctus.
Sæpiæ crematę cinis admotus.
Fabarum farina inſperſa.
Lupinorum farina impoſita
Betę cruda folia illita.
Condryllę radix, & folia ex melle, & nitro trita ex aqua.
Dracunculi maioris radix ex melle.
Aſphodeli radicis ſuccus inunctus cōfricata prius ſub ſole cute.
Cæpæ ſuccus in ſole inunctus.
Allii cinis ex melle.
Piper cum nitro impoſitum.
Capparis radix trita ex aceto.
Argemone ſiccata, tuſaq; cum nitro & uiuo ſulphure admota.
Telephii folia cum hordeacea farina ex hydręleo ſex horis admota.
Gentianę radicis ſuccus inunctus.
Chamęleonis nigri radix cum ſulphure illita.
Ruta cum uino, pipere, nitroq; confricata.
Libanotis ſemen ex acerrimo aceto.
Lilii cremata radix ex melle.
Nympheę radix ex aqua.
Rubię radix ex aceto.
Althæę ſemen tum recens tum ſiccum tritum ex aceto in ſole inunctum.
Anchuſæ radix ex aceto.
Narcyſsi radix cum urticæ ſemine ex aceto.

Bryonia

ryonia cum cruo, creta chia, & fœno-
greco illita.
lans unguentaria in aceto decocta
cum nitro imposita.
ucumeris syluestris radix trita, & in-
spersa.
icini semen illitum.
eratrum nigrum ex aceto.
ulphur quoquo modo admotum.
lcyonium primũ, & secundũ, admotũ.

MATTHIOLI.

Conorum cupressi decoctum affusum.
amarindorũ pulpa in potionibus ad-
dita.
Aqua è limoniorum succo parata ui-
treo alembico.
Oleum ex ouorum uitellis.
Lupinorum decoctum.
Rapi syluestris semen.
Aqua è lapathi acuti radicibus, & aliis
nonnullis, uide lib. 2. cap. 108. in com
ment.
Ari radix elixa cum fabacea farina de-
fruto subacta illita.
Mentha greca adhibita.
Chamæleonis nigri radix cum aceto
trita, & illita.
Securidacæ utriusq; seminis farina mel
le excepta.
Scabiosæ succus addito chrysocollæ, &
caphuræ momento.

[Xyridis

Xyridis ſuccus illitus.
Verbaſci florum ſtillatitia aqua.
Lupuli florum decoctum epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad lychenas, & impetigines.

Pini, & piceæ cortex illitus.
Lentiſci foliorum decoctum fotu adhibitum.
Cupreſsi folia cum polenta illita.
Rhammi folia admota.
Lignorum marcor inſperſus.
Naſturtii ſemen admotum.
Rhaponticum ex aceto illitum.
Veratrum nigrum ex aceto illitum.
Glans unguẽtaria cum lotio impoſita.
Vitis uiniferæ gummi cum nitro illitũ loco tamen prius perfricato.
Sulphur ex terebinthina reſina.
Sal ex oleo, & aceto perfrictum.
Alcyonium primum, & ſecundum impoſitum.
Adarces illita.
Pix liquida inuncta.
Thus inſperſum.
Aethyopicę oleæ lachryma inuncta.
Pruni arboris gummi illitum.
Ficulneum lac cum polenta illitum.
Mel cum alumine decoctum illitum.
Propolis inuncta.
Triticeus recens panis ex muria.

Loliacea farina cum sulphure ex uino.
Cicer cum hordeo ex melle.
Lapathi cuiusq; radices in aceto decoctæ loco prius scarificato, & nitro confricato, appositæ.
Nasturtium ex melle impositum.
Allii cinis ex melle illitus.
Sinapi ex aceto illitum.
Chamæleonis nigri radix ex aceto cocta, & inuncta.
Ruta cum alumine ex melle.
Laserpitii liquor ex aceto.
Glutinum in aceto solutum inunctum
Cucumeris syluestris radix trita & inspersa.
Tithymali characiæ lac illitum.
Bryoniæ radix cum eruo, creta chia, & fœnogræco illita.
Aqua maris fotu adhibita.

MATTHIOLI.

Pix cum melle illita.
Tamarindorum pulpa frequenter deuorata.
Oleum ex ouorum uitellis inunctum.
Rapi syluestris semen.
Saluia humana affricta a ieiunis.
Aqua è lapathi acuti radicibus, & aliis nonnullis, uide lib.2.c.108.in comment.
Plantaginis recentia folia trita, & illita,

Aſphodeli radix ex aceto decocta, & impoſita.
Gentianæ ſtillatitia aqua fotu uſurpata.
Mentha illita.
Menthę gręcę ſuccus impoſitus.
Marrubii folia ex aceto.
Sacuridacæ utriuſq; ſeminis farina ex melle illita.
Scabioſę maioris radices decoctæ, & potæ quadraginta diebus, & earundem radicum puluis quotidie drachmæ pondere ex ſero hauſtus.
Xyridis ſuccus illitus.
Lupulorum decoctum ebibitum.
Elebori nigri dilutum epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad papulas.

Lac omne potum cum crudo melle admixta aqua,& exiguo ſale.
Serum lactis potum.
Acetum applicatum.
Butyrum illitum.
Vrina humana inueterata adhibita.
Lupinorum farina admota.
Cyclamini ſuccus adhibitus.
Pulegii decoctum corpori perfuſum.
Ruta cum cera & myrteo oleo cataplasmatis indita.

Staphis agria illita.
Glans unguentaria cum lotio linita.
Rubigo ferri illita.
Alumen cum melle adhibitum.
Cinnabaris, ideſt, ſanguis draconis adhibitus.
Fornaceæ teſtę, toſtę admotę.

DIOSCORIDIS.

Ad alphos & cutis maculas.

Thapſię ſuccus cum melle illitus.
Glans unguentaria cum lotio linita.
Narciſsi radix cum ſemine urticę ex aceto.
Lotus ſylueſtris cum melle perunctus.
Cucumeris ſylueſtris puluerizata radix impoſita.
Ricini ſemen illitum.
Vitis ſylueſtris acini liniti.
Bryonia cum eruo creta chia, & fœnogręco illita.

MATTHIOLI.

Lupinorum decoctum fotu adhibitum.
Rapi ſylueſtris ſemen.
Aqua è lapathi acuti, & aliorum nonnullorum radicibus. uide lib. 2. c. 108. in comment.
Melopeponum pulpa affricta.

Decoris.

Cæpa cruda affricta.
Ari radix elixa, & cum farina fabacea defruto subacta.
Boni Henrici succus ex aceto illitus.
Centauri maioris decoctum fotu adhibitum.
Verbasci florum stillatitia aqua illita.
Lupuli florum decoctum epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad psoram.

Staphis agria trita ex oleo illita.
Bryoniæ semen inunctum.
Aqua marina fotu adhibita.
Glans unguentaria in aceto cocta.
Sal illitum.

MATTHIOLI.

Lupinorum decoctum affusum.
Rapi syluestris semen illitum.
Florum, & folliculorum lupuli decoctũ epotum.

DIOSCORIDIS.

Ad scabiem.

Cardamomum ex aceto illitum.
Oleę uirentis, & accensæ sudor manãs illitus.

Ficulneum

Ficulneum lac illitum.
Erinacei marini testa cruda, testave cũ aliis mista, & illita.
Hippocampi marini cremati cinis liquida pice, aut axungia, aut amaracino unguento coactus, & capiti inunctus.
Vrina humana inueterata.
Serum lactis potum.
Cicer cum hordeo, & melle.
Lupinorum farina.
Argemone siccata, tusaq; cum nitro in balneo confricata.
Hirundinaria minor confricata.
Chamęleonis nigri radix addito exiguo atramento sutorio, cedrinoq; liquore, & axũgiæ pauco linita. quin etiam sulphure, & alumine mistis.
Glaus unguentaria cum lotio linita.
Origani decoctum corpori perfusum.
Quinque folii radix decocta linitaq;.
Potamogeton ualet pruritui impositũ.
Lotus syluestris cum melle peruncta.
Veratrum nigrum linitum cum cera, pice, & cedrino oleo.
Stimmi cum cera, & exigua cerussa.
Alumen cum aqua aspersum aduersus pruritum.

MATTHIOLI.

Terebinthina resina illita.
Iuniperi cinis lixiuium e uino paratũ
Oliuę syluestris oleum.

Aqua in marceſcentium quercuum caui tatibus reperta.

Tamarindorum pulpa frequenter deuorata.

Poma Adami ꝑ mediũ ſecta ſulphuris pulueris aſperſa, ſubq; calenti cinere calefacta, & ſcabioſis mẽbris affricta.

Nucum iuglandium oleum uetus.

Fœnogræci farina cum naſturtii ſemine aceto excepta.

Aſphodeli radices ex aceto elixę, & illitæ.

Senę decoctum, uel dilutum hauſtum.

Scabioſæ decoctum, & eius ſuccus in unguentis additum.

Xyridis ſuccus illitus.

Eupatorii uulgaris, & fumarię e caprino ſero decoctum potum.

Eupatorii eiuſdem ſuccus cum aceto, & ſale.

Borraginis, uulgariſq; bugloſsi decoctũ ex uino, aut aqua paratum hauſtum.

Bugloſsi uulgaris radix trita, & ex aceto illita.

Lupulorum florum, & folliculorum decoctum epotum.

Ellebori nigri dilutum ebibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad lepram Græcorum.

Fel taurinũ cum nitro, & cimolia terra.

Vrina humana addito nitro fota.

Iuniperi cortex crematus, ex aqua illitus.

Fraxini cortex crematus ex aqua.

Vlmi folia concisa ex aceto.

Aethiopicæ oleę lachryma illita.

Resina { Terebinthina, Larigna., Abiegna. } cum ærugine chalcãtho, & nitro illita.

Ficulneum lac cum polenta

Triticei furfures ex acerrimo aceto elixi.

Hordei farina ex aceto acerrimo, & hydreleo.

Lolii farina cum sulphure ex uino, & aceto.

Lapathi cuiusq; radices loco prius scarificato, & nitro confricato admotæ.

Brassica concisa cum polenta adhibita.

Veratrum nigrum ex aceto.

Allii cinis ex melle.

Sinapi ex aceto.

Bryoniæ semen illitum.

Nasturtium ex mellę.

Anchusę radix ex aceto.

Ranunculi folia, & radices appositæ.

Melanthii semen admotum.

Cucumeris agrestis radix in puluerem aspersa.

Glãs unguẽtaria cocta ĩ aceto cũ nitro.

Thapsiæ succus inunctus.

Scammonia in aceto decocta illita.

Vitis uiniferæ gummi admotum, loco tamen prius nitro perfricto.
Aerugo cum nitro ex terebinthina resina
Alumen cum braſsica, & melle coctũ.
Sulphur ex reſina terebinthina, & aceto.
Sal ex oleo, & aceto ferueſactum.
Alcyonium primum, & ſecũdum illitũ.
Adarces impoſita.
Melia terra illita.

MATTHIOLI.

Tamarindorum pulpa frequenter deuorata.
Chamæleonis nigri radix ex aceto trita, & illita.
Ellebori nigri dilutum bibitum.
Senæ foliorum dilutum potum.
Polipodii radicum decoctum hauſtum.
Fumariȩ ſuccus ex ſero caprino diutius epotus.
Viperæ paſtilli ex meliſſophylli ſucco inſumpti.
Myrobalonorũ nigrorũ chebulorumq; decoctum pluribus diebus hauſtum.

MATTHIOLI.

Ad morbum gallicum.

Myricæ radicum decoctum potum.

Guaiacum lignum,& eius decoctum.
Guaiaci uinum, quære lib.1.comment. de ebeno.

Radicis. { Chinæ / Zarzę parillę } decoctũ potum.

Buxi ligni decoctum.
Pruni ſylueſtris rad.decoctum, & non nullorum aliorum ad eos qui oris exulceratione laborant, Vide libro primo comment.de pruno.
Aſarinæ decoctum potum.
Eryngii nouellorum foliorum ſtillatitia aqua pota.
Dictamni albi radices quotidie drachmæ põdere ex guaiaci decocto potę.
Aſpleni decoctum ebibitum.

MATTHIOLI.

Ad obeſos extenuandos.

Cancamum potum.
Fraxini ſemen.
Acetum frequenter potum.

DIOSCORIDIS.

Ad pruritum.

Ficulneum lac admotum cum polenta.
Sulphur ex nitro.
Sal ex oleo,& aceto perfrictum.
Alumen cum aqua aſperſum.

MATTHIOLI.

Beta nigra in aqua decocta,& illita.
Boni Henrici ſuccus ex aceto illitus.
Senæ decoctum,uel dilutum potum.
Eupatorii uulgaris , & fumarię decoctum potum.
Lupuli florum , & folliculorum decoctum epotum.
Serum lactis haſtum.

DIOSCORIDIS.

Ad elephantiaſim.

Erinacei terreſtris exiccatum corpus in cibis ſumptum.
Cedria inuncta.
Coclearum terreſtrium cinis illitus.
Salamandra aliis frequentibus medicamentis admixta.
Fel. { Caprę ſylueſtris. / Hircinum. } inunctum.
Calamintha in cibis ſero lactis ſuperpoſito.

MATTHIOLI.

Myricę radicum decoctum,& cum paſſis uuis epotum.
Viperina caro deuorata.
Viperei paſtilli inſumpti.

Veronica mas.
Eupatorii uulgaris,& fumarię ſuccus ſimul hauſtus.
Ellebori nigri dilutum ebibitum.

DIOSCORIDIS.

Ad alarum tædia.

Myrrha cum liquido alumine illita.
Myrti foliorum arentium farina inſperſa.
Cardui radix cataplaſmatis more adhibita.
Alumen linitum.

MATTHIOLI.

Aſphodeli radices cum hyoſcyamo ferueſactę,pice liquida exceptę, & illitę.
Alumen ex uino affrictum.
Abſinthium recens appoſitum.

DIOSCORIDIS.

Ad clauos, callos,& uerrucas.

Salicis corticis cinis admiſto acceto maceratus,& illitus.
Smaridis piſcis ſaliti crematum caput.

Lacertę concisum caput.
Ouillum fimum ex aceto.
Mel cum alumine decoctum.
Cicerum grana tot accipe quot sunt porri,& singulis granis singulas tangę uerrucas, deinde liga grana cicerum in linteolo,& post tergum proiice, & hoc non fiat nisi noua luna.
Heliotropii semen linitum.
Scilla cremata peruncta.
Ranunculi folia,& radices.
Dipsaci radix in uino decocta tusa, & imposita.
Nigella ex uetere urina imposita loco prius scarificato.
Laserpitii liquor cera præmollitus impositus scarificationę prius facta.
Clinopodium diebus aliquot potum.
Chamæsyces rami triti,& impositi.
Vitis sarmentorum uiridium incensorum emanans aqua illita.
Aerugo imposita.

MATTHIOLI.

Saligni corticis cinis aceto maceratus, & impositus.
Cicorium uerrucarum in acetario deuoratum.
Eiusdem semen tribus diebus drachmę pondere insumptum ante nocturnum decubitum.

Ranunculus

Ranunculus tritus, & impositus.
Chelidonii maioris succus illitus.
Verbasci succus tam florum, quam foliorum illitus.
Cantharides tritæ, & ex fermento illitæ.

DIOSCORIDIS.

Ad acrochordonas thymos, & myrmecias

Mali punici uinum adhibitum.
Lac ficulneum cum adipe circa adiacentem carnem illitum.
Thus ex aceto, & pice illitum.
Ruta cum pipere, uino, & nitro affricta.
Cicer cum hordeo, & melle.
Ranunculi folia & radices.
Dipsaci radix trita in uino decocta.
Tithimali characię succus, & lac illitum.
Chamæsyces rami triti, & impositi.
Heliotropii semen illitum, Quin & heliotropium minus
Vitium uiniferarum sarmentorũ uiridium incensorum emanans aqua illita.
Sal cum seuo uitulino illitum.

MAT-

MATTHIOLI.

Saligni corticis cinis ex aceto impositus.
Cichorium verrucarium in acetario deuoratum.
Eiusdem semen drachmæ pondere potũ ante nocturnum decubitum.
Ranunculus tritus, & impositus.

DIOSCORIDIS.

Ad labiorum rimas.

Adeps { Anserinus / Gallinaceus } illitus
Lycium admotum.

MATTHIOLI.

Terebinthina, larignaq; resina.
Fagi folia.
Oleum ex ouorum uitellis
Pomata illita.
Oleum è tritico.

DIOSCORIDIS.

Ad sudorem ciendum.

Ferulæ semen ex oleo impositum.
Onobrychis ex oleo inuncta.

Mel Heraclium quodam anni tempore deuoratum
Fici maturæ comesæ
Sinapi in cibum sumptum.

MATTHIOLI.

Succinum album ex uino potum.
Aurantiorum, & limonum florum stillatitia aqua pota.
Quinta essentia nostra in comment. de uino descripta unciæ pondere hausta.

DIOSCORIDIS.

Ad sudorem compescendum.

Bulbi comesti.
Sulphur confricatum.
Gypsum } admota.
Marochtus lapis } admota.
Samia terra } admota.

MATTHIOLI.

Syluestrium oliuarum oleum illitum toti corpori.
Myrteum oleum
Cyperi radicum. } puluis affrictus toti corpori.
Nardi Indicæ } puluis affrictus toti corpori.
Rosarum syluestrium } puluis affrictus toti corpori.

DIOS-

DIOSCORIDIS.

Ad extergendam cutim.

Cyclamini radix inuncta.

MATTHIOLI.

Rapi syluestris semen.
Ari radix elixa cum fabacea farina defruto subacta.
Gentianæ stillatitia aqua.

SIMPLICIVM MEDICAMENTORVM VIRES,

Quibus exuberantes in corpore humores uomitu, & alui deiectione excernuntur; ex Dioſcoride.

Expellentium medicamentorum.

DIOSCORIDIS.

Ad bilem educendam.

RIS Illyrica drachmarũ ſeptẽ põdere ex hidromelite pota
Thlaſpi ſemen potũ.
Aloe hauſta.
Abſinthiũ potui datũ
Tragorigani decoctũ bibitum.
Lychnidis ſylueſtris ſemen drachmarũ duarum pondere potum.
Androſæmi ſemen duarum drachmarum pondere ſumptum.
Veratrum nigrum per ſe datum, aut ex ſcammonia cum ſalis drachma
Pycnocomi radix duarum drachmarum pondere ex aqua mulſa.

Centaurium minus decoctum deuoratum.

Parthenium ficcatum cum aceto mulſo, aut ſale

Thapſiæ ſuccus in aqua mulſa potus.

Clematidis alterius ſemen tritum potum.

Seſamoides tritum exhibitum.

Cucumeris ſylueſtris radicis ſuccus, & cortex ſeſquioboli pondere bibitus.

Hippophae ſuccus oboli pondere potus.

Ricini triginta grana purgata, trita, & hauſta.

Tithymalorum omnium ſuccus binis obolis in poſca potus.

Mercurialis ius epotum.

Lathyris grana ſex, aut ſeptem cum ficis, aut palmulis in catapotio deuorata.

Peplus in hydromelitis cyatho potus.

Scammonii ſuccus drachmæ unius, aut quaternum obolorum pondere hauſtus ex aqua mulſa uel pura.

Chameleæ folia in catapotiis deuorata cum duabus abſinthii partibus adiecta chamelea una cum hydromelite.

Thymeleæ uiginti granorum pars interna bibita.

Folia { Sambuci / Ebuli } olerum more cocta, & deuorata.

Apios.

Apios.s.inferior radicis pars deuorata.
Empetrum in iure aliquo,aut hydromelite hauſtum.
Filiculæ aridæ farina aqua mulſa inſperſa ebibita.
Cynocrambæ decoctum epotum.
Heliotropii decoctum ex aqua potum.
Agarici drachma una, vel altera cum mulſa bibita
Pityuſæ radix drachmarum duarum põdere cum mulſa hauſta,ſeminis uero drachma;& ſucci cum farina ſubacti cochlearium in catapotio.

MATTHIOLI.

A ſarum,& aſarina.
Caſſię ſolutiuę pulpa.
Manna è ſenę diluto pota.
Spinæ infectoriæ baccæ, & ſirupus ex earum ſucco paratus.
Tamarindorum pulpa
Pruna.
Sebeſtena.
Zyzipha.
Naſturtii ſemen denariorum decẽ pondere ex aqua potum.
Thlaſpi ſemen acetabuli menſura epotum.
Rhabarbarum inſumptum.

Sena
Gratiola
Frangula
Myrobalani flaui } hausta.

DIOSCORIDIS.

Ad pituitam eiiciendam.

Iris Illyrica drachmarum septem pondere ex hydromelite.
Mandragorę succus duorum obolorum pondere potus.
Veratrum nigrum per se datum, uel cũ scammonia cum salis drachma.
Lycii Indici semen cyathi dimidii mensura potum.
Vlmi crassior cortex in uino, aut aqua frigida unciatim potus.
Gallinaceorum senescentium ius Dioscoridis modo paratum haustum.
Cyclamini radix ex hydromelite pota.
Scilla cum melle cocta pota.
Hyssopi decoctum ex aqua, melle, & ruta epotum.
Thymum cum sale, & aceto haustum.
Sphondilii semen potum
Ammoniacum drachmæ pondere potũ
Daphnoides folium recens uel aridum ebibitum.
Hyppophæsti succus trium obolorum pondere ebibitus

Epithy-

Epithymum potum cum melle.
Bryoniæ ſuccus cum aqua mulſa
Cnici ſeminis ſuccus cum mulſo, uel iu re gallinaceo.
Magnes
Cẽtaurii minoris decoctum deuoratũ.
Parthenium ſiccatum cum aceto mulſo aut ſale potum.
Clematidis alterius ſemẽ tritum potũ.
Seſamoides tritum datum.
Cucumeris ſylueſtris radicis ſuccus, & cortex ſeſquioboli pondere bibitus.
Hippophais ſuccus oboli pondere potus.
Ricini grana triginta trita, & epota.
Tithymalorum omnium ſuccus binis obolis in poſca potus.
Lathyris grana ſex, aut ſeptem in catapotio cum ficis aut palmulis deuorata.
Peplus in hydromelitis cyatho epotus
Scammonii ſuccus drachmæ unius, aut quaternum obolorum pondere hauſtus ex aqua pura, uel mulſa.
Chamelæe folia in catapotiis deuorata cum duabus abſinthii partibus adiecta chamelæa una cum hydromelite.
Thymeleæ uiginti granorum pars interior bibita.
Folia [Sambuci / Ebuli] olerum more cocta & deuorata.
Apii inferior pars deuorata.

Empe-

Empetrum in iure aliquo aut hydrome
lite.
Filiculę aridę farina aqua mulsa insper
sa,& hausta.
Cynocrambe decoctum bibitum
Pithyusę radix duarum drachmarum
pondere cum mulsa,& seminis drach
ma, succi uero cum farina subacti co
clearium in catapotio exhibita.
Heliotropii decoctum ex aqua potum.
Agarici drachma una, aut altera cum
mulsa pota

MATTHIOLI.

Iridis radicis succus potus.
Asari decoctum, aut dilutum potum, &
præsertim ex caprillo sero paratum
cum nardo,& hydromelite.
Asarina ex mulsa pota aut oxyme-
lite.
Casliæ solutiuæ pulpa.
Cnicinum oleum potum.
Mumia ex senæ diluto pota.
Spinę infectorię baccę, & earum suc-
cus.
Cyclaminus
Dracunculus.
Agaricum
Rhabarbarum.
Aristolochię utriusq; radix

Cen-

Centaurium minus
Aloe.
Gratiola.
Sena
Myrobalani Chepuli, empelici, & Bellirici
Frangula.

DIOSCORIDIS.

Ad atram bilem pellendam.

Mandragorę ſuccus potus duorum obolorum pondere ex mulſo.
Gallinaceorum ſeneſcentium ius, Dioſcoridis modo paratum, epotum.
Epithymum ex melle hauſtum.
Serum lactis ebibitum.
Origanum ſiccum acetabuli menſura ex mulſa potum.
Pulegium bibitum.
Elleborum nigrum hauſtum.
Spartium epotum.
Alypum menſura epithymo pari cum ſale & aceto ſumptum.

MATTHIOLI.

Sena, & eius decoctum uel dilutum, & uinum ex ea paratum. Vide comment.

ment. eius lib.3.cap.70.
Myrobalani nigri
Ellebori nigri dilutum potum.

DIOSCORIDIS.

Ad uomitum ciendum.

Thlaſpi potum bilem rubeam educit.
Mandragora pota atram bilem.
Thapſię lacteus ſuccus in mulſa epotus.
Tithymalorum ſuccus cum aqua mulſa binis obolis hauſtus.
Apii ſuperior pars deuorata.
Spartii flores, & ſemina in mulſa pota.
Anagyris ſemen commanducatum.
Betonicæ radices ex hydromelite potæ pituitam eiiciunt.
Papaueris ſpumei ſemen in mulſa accetabuli menſura potum.
Staphidis agrię grana quindecim in mulſa propinata.
Silybi radicis drachma pota.
Glans unguentaria cum hydromelite
Narciſsi radix cocta eſta, ſeu pota
Ricini grana triginta hauſta.
Raphani cortex ex aceto mulſo potus.
Tithymalorum omnium ſuccus epotus.
Aes uſtum cum hydromelite potum.

MATTHIOLI.

Napi ſemen ex oxymelite, & tepenti aqua potum.
Atriplicis ſemen potum.
Lathyris ſemen hauſtum.
Aſari radicum puluis ex oxymelite potus
Stibium noſtrum quinq; granorum põdere ex rhodoſaccharo ſumptum.

DIOSCORIDIS.

Ad aquam intercutem educendam.

Cyclamini radix ex hyromelite hauſta
Polii decoctum bibitum.
Hippophæſti ſuccus trium obolorũ pondere potus.
Hippophais ſuccus oboli pondere ſumptus
Ricini grana triginta pota.
Lathyris cuiuſq; grana ſex, aut ſeptem in catapotio cũ ficis aut palmulis deuorata.
Sambuci } folia olerum more cocta & Ebuli } deuorata.
Empetrum in iure aliquo aut hydromelite hauſtum.

Cynocrambe decoctum epotum
Asarum potu sumptum.
Lactucæ syluestris succus in aceto mulso potus.
Trifolii radix drachmarum duarum põdere in uino bibita.
Tithymalorum succus epotus.
Thymelææ uiginti granorum pondere pars interna bibita
Vitis syluestris radix feruefacta in aqua in cyathis duobus nini aqua marina diluti epota.
Squamma æris ex aqua mulsa hausta.
Mercurialis decoctæ ius potum.

MATTHIOLI.

Iridis radicum succus potus.
Persici flores in acetariis deuorati.
Brassicæ marinæ succus cum Rhabarbaro sumptus.
Frangula.
Elaterium bibitum,
Rhabarbarum } in potionibus additis
Agaricum }
Stibium nostrũ deuoratum quinq; granorum pondere.
Turpetum in potionibus adhibitum.

Ad aluum emolliendam, citandamq́;.

Cerasia recentia manducata.
Pruna in cibis sumpta.
Siliquæ deuoratę.
Fici maturæ deglutitæ
Lac ficulneum potum.
Chamarum piscium ius epotum.
Vnguis adoratus ebibitus.
Raphanus comestus.
Beta alba deuorata.
Blitum comestum.
Rumicis cuiusq; decoctum potū, Quin & ipsa herba decocta deuorata.
Malua in cibo sumpta.
Atriplex deuoratum.
Brassica leniter feruefacta comesta.
Lentis decorticatæ decoctum primum haustum.
Asparagorum cauliculi in cibum accepti.
Cucurbitæ integræ, feruefactę expressus succus epotus.
Gingiber quoquo modo sumptum.
Peucedanum potum.
Scillæ siccæ cochlear unum, aut alterum ieiunis propinatum.
Androsæmi semen tritum, & haustum.
Helxines foliorum succus ebibitus.

Papaueris erratici semina acetabuli pondere ex mulsa aqua pota.
Cynoglossi decoctum haustum.
Chamæsices rami decocti, & in cibum sumpti.
Bryoniæ cauliculi recentes cocti, & in cibum sumpti.

MATTHIOLI.

Casiæ solutiuæ pulpa deuorata.
Amygdalinum oleum epotum.
Manna ex iure sumpta.
Laricea resina deglutita.
Pruna Damascena,& Vngarica ex iure,aut uino decocta.
Sebestena iure macerata,deuorata.
Iuglandes cum garo a ieiunis sumptę.
Maluæ folia, uel teneri eius cauliculi decocti, & ex oleo, & aceto deuorati.
Beta alba, & eius succus, eo maxime librę ponderis infusus.
Eiusdem decocta radix sale aspersa & supposita.
Hieracii succus ex posca duorum obolorum pondere.
Senę decoctum, uel dilutum, aut eiusdem uinum. Parandi rationem habes in comment. proprio. libro.3. cap.70.

Bellis recēs in catapotiis deuorata uel ex iure decocta.
Vuæ passæ ante prandium deuoratæ.

FINIS.

MENSVRARVM ET PONderum Typi ad Dioscoridis mentem. Ex Galeno.

In ponderum ratione,

Siliqua, Pendet Chalcum unum
Aegyptia faba, Chalcũ unum & semis
Orobus, Chalcos duos
Obolus, Chalcos tres
Scrupulus, Obolos duos
Drachma, Scrupulos tres
Vncia, Drachmas octo
Acetabulum, Drachmas quindecim
Nux { Regia, Vncias septem
Nux { Pontica, Vnciam unam
Libra, Vncias duodecim
Mina { Medicorum, Vncias sexdecim
Mina { Italica, Vncias decem & octo
Mina { Alexandrina, Vncias uiginti,

DE ARIDORVM MENSVRIS

In aridorum mensuris,

Artaba Aegyptia, continet Modios quinque
Modius Aegyptius & Italicus, Chœnices octo

Medimnus, Hemiecta duodecim
Hemiectum. i. semisextum, Congios duos
Congius, Chœnices quatuor, idest drachmas 720
Chœnix, Heminas 3. Atticas. i. drach. 180
Sextarius, Heminas duas. i. drach. 120
Hemina, Cyathos sex, idest drach. 60
Cheme, Cyathi quartam partem, idest drach. 2. & s.
Cochlear, Scrupulos tres

PONDERVM ET MENSVrarum Liquidorum ratio.

In liquidorum mensuris;

Vini Aceti Aquæ:
- Ceraminum pēdet lib. 80
- Amphora lib. 80
- Vrna lib. 40.
- Congius lib. 10
- Sextarius lib. 1. & uncias 8
- Hemina uncias 10
- Cotyla unc. 10
- Oxybaphus drach. 18
- Acetabulum drach. 18.
- Cyathus drach. 12. & scrupulos 4.
- Cheme drach. 3. & scru. 1.

Cera-

Olei.

Ceramium pendet lib.72.
Amphora lib.72.
Vrna lib.36.
Congius lib.9.
Sextarius lib.1.
Hemina uncias. 9
Cotyla uncias.9.
Acetabulum drachmas. 18.
Oxybaphus drach.18.
Cyathus drach.18.
Cheme drach.3.

Mellis.

Ceramium pēdet lib.120.
Amphora lib.120.
Vrna lib.60.
Congius lib.15.
Sextarius lib.2.
Hemina lib.1.
Cotyla lib.1.
Acetabulum drach.27.
Oxybaphus drach.27.
Cyathus drac.20.
Cheme drach.5.

Errores qui corrigi debent.

Folio 7.b.linea.12.pernide leg.perinde
ibidē lin.25.in modico,leg.immodico.
fol.14.lin.5.frigidam, leg.frigida.
fol.15.lin.12.Gallæ n.& Rhus.leg.Galle.n.Acetum,& Rhus.
fol.20.lin.1.altera,leg.alterare.
fol.23.B.lin.17.reseruandi leg. reserandi.
fol.34.lin.14.decocti leg.decoctis.
fol.49.lin.26.si quidam.leg.siquidem.
fol.52.lin.25.quod futurum, lege quod impurum.
Fol.302.B in principio addatur,
Leporinum caput crematum, ex ursino adipe.
Ranarum crnuuematar cinis ex liquida pice.

In margine.

fol.7.lin.3.cap.9.leg.19.
fol.11.lin.12.c.6.leg.c.26.
fol.16.lin.13.cap.5.leg.15.
fol.26.B.lin.17.cap.20.leg.2.
Ibidem in fine cap.20.leg.2.
fol.27.B.lin.25.cap.30.leg.3.

Series chartarum.

ABCDEFGHIKLMNOPQR
STVXYZ.

Aa Bb Cc Dd Ee.

Omnes sunt sexterni, prȩter E e, qui est ternus.

VENETIIS,
Apud Vincentium Valgrisium.
M D L XIX.

VIN
CENT.

